

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನಸಭೆ

KARNATAKA LEGISLATIVE ASSEMBLY

Thursday, the 20th March 1975 Phalguna 29, 1896 S.E.

The House met in the Assembly Chamber, Vidhana Soudha, at Eleven of the Clock.

MADAM SPEAKER (SMT. K. S. NAGARATHNAMMA) in the Chair.

Budget Estimates for 1975—76 Demands for Grants

(Demand No. 39, 46 and 47)

—(Debate Continued)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ ನವರು ಅವರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬಹುದು.

†ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ (ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷಣಿಯವರೇ, ನಾನು ನೆನ್ನೆ ದಿವಸ ಈ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೆ. ಮೂಲತಃ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಾಡಿನ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಕಲ್ಪನೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಇದು ನಮ್ಮ ಕಾಡಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಅರಣ್ಯ ನೀತಿ ಏನು ಇರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದಂಥ ನೀತಿ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷಣಿಯವರೇ, ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಕಾಡಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಲಕ್ಕೆ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ, ಕಾಡು ಎಂದರೆ ಏನು ಅದಕ್ಕೆ ತಾವು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕು. ಕಾಡು ಎಂದರೆ ಗಿಡ, ಮರ ಬರುತ್ತವೆಯೆ, ನೆಲದಲ್ಲಿ ಇರುವಂಥ ಅಥವಾ ನೆಲವೇ ತಬ್ಬಿಕೊಂಡಿರುವಂತಾದ್ದು ಕಾಡೆ? ಅಥವಾ ಕುರುಚಲು ಗಿಡ ಇರುವುದನ್ನು ಕಾಡು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ? ಯಾವುದು ಕಾಡು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಅಡಿಕೆ, ತೆಂಗು, ಮಾವಿನ ತೋಪು, ಅಡಿಕೆಯ ತೋಟ, ತೆಂಗಿನ ತೋಟ, ಇವು ಎಲ್ಲಾ ಕಾಡು ಅಲ್ಲವೇ ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಕಾಡಿನ ಯಾವ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಕಾಣದೇ ಇರುವವರು ಯಾರು. ನೆಲದಿಂದ ಮೇಲೆ ಹೊಸ ತೆರೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ನಿಂತ ಭೂಮಿ ಕಾಡೆ? ಅಥವಾ ಭೂಮಿಯ ತೇವವನ್ನು ಹೀರಿಕೊಂಡು ಶಾಖದಿಂದ ಬೆಳೆದ ಗಿಡ ಮರಗಳು ಯಾವುದು ಇದೆಯೋ ಅದು ಎಲ್ಲಾ ಕಾಡು. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕಾಡಿನ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು. ಈಗ ಕಾಡು ಎಂದರೆ ಕೇವಲ ರಾಯಚೂರು ಬಯಲು ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ಕುರುಚಲು ಗಿಡ ಅಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೆಲ್ಲ ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ನಿವೇದಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಕ್ಕೆ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ನೆನ್ನೆ ದಿವಸ ಹೇಳಿದ ಕಾಡಿನ ಕಲ್ಪನೆ ಇಲ್ಲದ, ಕಾಡನ್ನೇ ಕಾಣದೇ ಇರತಕ್ಕ, ಕಾಡಿನಿಂದ ಯಾವುದೇ ಸಂಪರ್ಕ ಹೊಂದಿರದೇ ಇರತಕ್ಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ನಮ್ಮ ದುರಾದೃಷ್ಟದಿಂದ ಕಾಡಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಇಲ್ಲ ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಮರಗಿಡಗಳನ್ನು ನೋಡಿಯಾದರೂ ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳಲಿ. ನಮ್ಮ ನಮಸ್ಕರ ಇವಕ್ಕೆ ಹಸಿರಾಗಿ

† Asterisks indicate that remarks or Speeches have not been revised by the member concerned.

ಕಾಣುವುದು, ಅದು ಭೂಮಿ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಾಗಲಿ, ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮೇಲ್ಮಟ್ಟದಲ್ಲರುವುದಾಗಲಿ ಅದನ್ನು ಕಾಡು ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲರತಕ್ಕ ಫಲವತ್ತಾದ ಭೂ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಾಡು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ವೃಕ್ಷಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಪಾಲಿಸಿ ಏನಿದೆಯೋ ಅದು ಗೊತ್ತೋ ಇಲ್ಲವೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೇ ಹೋದರೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ, ಸಂತೋಷ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರಬೇಕು. ಒಂದುವೇಳೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದಲೂ ಪಾಠ ಕಲಿತು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ನುಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಪಾಲಿಸಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೇಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಗುಡ್ಡ ಬೆಟ್ಟಗಳ ತಪ್ಪಲಿನಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೊಳ್ಳೆಯ ಬೆರೆ ಬಾಳತಕ್ಕ ತೆಂಗು, ಕಂಗು, ಗೇರು ಮಾವು, ಹಲಸು ಮುಂತಾದವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದ್ದರೆ ಬೆಳೆಸಬಹುದು ಎಂದು ಅವರು ರೆಕಮೆಂಡ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹಿಮಾಲಯದ ತಪ್ಪಲಿನಲ್ಲಿ ಬೆರೆ ಬಾಳತಕ್ಕ, ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯಾದ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಕೂಡ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದರೆ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲರತಕ್ಕ ಮಾದರಿ ಸರ್ಕಾರ ನಮ್ಮ ಮರೆನಾಡಿನಲ್ಲರತಕ್ಕ ಕಾಡನ್ನು ಕಡಿದು.....

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಹಿಮಾಲಯದ ತಪ್ಪಲಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಬೆರೆ ಬಾಳತಕ್ಕ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ?

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅದನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ. ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇರುವುದು, ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಮಾದರಿ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಮೇಲೆ ಇರುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬೋಳಿಸಿ, ಯಾವುದನ್ನೂ ಬೆಳೆಸದೆ, ಬೋಳಿಸುವುದು ಒಂದು ಗೊತ್ತೇ ಏನಾ ಬೆಳೆಸುವುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನು ಎಲ್ಲಾ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ದಿಟತೃಪ್ತೋರ್ವವಾದ 'ಬೋಳಿಸು' ಎಂಬ ಶಬ್ದವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮರ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಬೋಳಿಸಿ ಬೋಳಿಸಿ ಯಾರ ತರೆ ಸಿಗುತ್ತದೋ ಅವರನ್ನು ಬೋಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕನಿಷ್ಠಪಕ್ಷ ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳು 15 ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಗಡ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಬರಲಿ ನೋಡೋಣ. ಬರೀ ಬೋಳಿಸುವುದು ಮಾತ್ರ ಗೊತ್ತೇ ಏನಾ ಬೆಳೆಸುವುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಹಾಕವಿ ಪಂಪ ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ

“ಚಾಗದ ಭೋಗದ ಅಕ್ಕರದ ಗೇಯದ
ಗೊಟ್ಟಿಯಲಂಪಿನ ಇಂಪುಗಳೆ
ಅಗರವಾದ ಮಾನಿಸರೆ ಮಾನಿಪರ
ಅಂತು ಪುಟ್ಟದೊಡಂ ಕೋಗಿರೆಯಾಗಿ
ಮೇಣ್ ಮರಿದುಂಬಿಯಾಗಿ ಪುಟ್ಟುಪ್ಪ
ನಂದನನೋಳ್ ಬನವಾನಿ ದೇಶದೊಳ್”

ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಬನವಾನಿ ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ಕಾರವಾರದ ಗೆರೆಯಲ್ಲರತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶ; ಅದನ್ನು ತಾವು ನೋಡಬೇಕು. ಮಹಾಕವಿ ಕುವೆಂಪುರವರು ಹುಟ್ಟಿದಂಥ ಕುಷ್ಟಳ್ಳಿಯನ್ನು ತಾವು ನೋಡಬೇಕು. ಆಗುಂಬೆ ಬನವಾನಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಪರ್ವತ ತಪ್ಪಲಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ನೋಡಿದರೂ ಕೂಡ ಇವತ್ತು ಬೋಳು, ಬೋಳು, ಬೋಳು. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಎಲ್ಲಾ ತಪ್ಪಲಿನಲ್ಲೂ ಮರಗಿಡಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನೀರಿನ ಅಶ್ರಯ ಇರತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಬೆರೆ ಬಾಳತಕ್ಕ ವೃಕ್ಷಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕು, ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಜನರಲ್ಲಿ ವೃಕ್ಷಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದರೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಭಕ್ತ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ವೃಕ್ಷಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಪರಿಪಾಠವನ್ನು ನಮ್ಮವರು ಹಾಕಲಿ. ವನಮಹೋತ್ಸವವನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೇವಲ ಕೆಲವರು ಜೋಬನ್ನು ತುಂಬಿದರೆ ವೃಕ್ಷಗಳು ಬರುವುದಿಲ್ಲ; ಬೋಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇವತ್ತು ರೈತರಿಗೆ, ಸ್ಥಳದಲ್ಲರತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ಗಿಡಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಸಹ್ಯಾದ್ರಿ ತಪ್ಪಲಿನಲ್ಲಿ ತೇಗ, ಹೊನ್ನೆ, ಟೀಕ್, ಮತ್ತಿ ಗಂಧ ಇತ್ಯಾದಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಬೆರೆ ಬಾಳತಕ್ಕ ಗಿಡಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ರೈತರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ, ಅದು ಅಪೂರ್ವವಾದ ಬಂಧವಾಳವನ್ನು ರಾಜ್ಯದ ಬೊಕ್ಕಸಕ್ಕೆ ತುಂಬುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಜನರ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮಗೆ ವಿಶ್ವಾಸ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಸಂಬಳವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಯಾರನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಅವರ ಮೇಲೆ ನಿಮಗೆ ವಿಶ್ವಾಸ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ರೈತರಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ವಿಶ್ವಾಸವಿಟ್ಟು ಗಂಧ, ತೇಗ, ಹೊನ್ನೆ ಮುಂತಾದ ಹೆಚ್ಚು ಬೆರೆ ಬಾಳತಕ್ಕ ಮರಗಳನ್ನು, ಇಂತಿಂಥ ಅವರಣದಲ್ಲಿ ನೋಡಿ

ಕೊಂಡು ಬೆಳೆಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅವರಿಗೇನಾದರೂ ಪರಿಹಾರ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟು, ಅವರ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಬಂಡಿತವಾಗಿ ಅರಣ್ಯ ನಾಶವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ರೈತರು ದನಕರುಗಳಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮೇವು, ಗೊಬ್ಬರ, ನಮ್ಮ ಕಡೆ ದರಗು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ, ಸೊಪ್ಪು ಅದನ್ನು ಆರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೂ ಕೂಡ ನಿಮ್ಮವರು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ, ಗರೂಡ ಬಂದಹಾಗೆ ಕುಕ್ಕಲಕ್ಕೆ ಶುರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆಗುವೆ ಹತ್ತಿರ ಮಲಂದೂರು ಎಂದು ಒಂದು ಊರು ಇದೆ. ಅದು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಹುಲ್ಲಿನ ಗುಡಿಸಲುಗಳಿವೆ. ದೂರದಿಂದ ನೋಡಿದರೆ ಪುರಾತನ ಕಾಲದ ಆಶ್ರಮ ಗಳಿರಬೇಕು ಎಂದು ಭಾಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ತಪ್ಪಲಿನಲ್ಲಿ ಪಾಪ ರೈತರು ಎಷ್ಟೋ ಕಾಲದಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ನಿರ್ಭೀತಿಯಾಗಿ ಅಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಓಡಾಡಿ, ಅದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಾಡಿ, ಕಾಡಿಗೂ ಅವರಿಗೂ ವೈತ್ಯಾಸ ಇಲ್ಲದಂಥ ಮುಗ್ಧ ಸ್ವಭಾವದ, ಸುಂದರ ಎನೋಭಾವದ ಜನರಾಗಿ ಅಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ತಮ್ಮಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾವು ಇದ್ದರೂ, ಇರಾಖೆಯವರು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ನಾರ್ಕಾರು ದನಕರುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ದನಕರುಗಳನ್ನು ಮೇವಿಗಾಗಿ ಮನೆಯ ಹಿಂದುಗಡೆ ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಅರಣ್ಯ ಇರಾಖೆಯವರು ಅವರ ಮನೆಯ ಬಚ್ಚಲಿನವರೆಗೂ ಕೂಡ ಬೇಲೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದಾರೆ. ಮನೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಮನೆಯ ಹಿಂದುಗಡೆ ಜಲವಾಧೆಗೆ ಕೂಡ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಪ್ಪಣಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಸಾಲುಗಟ್ಟಿ ನಿಂತಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರೈತರನ್ನು ಮತ್ತು ಜನರನ್ನು ಅಪರಂಜಿಕನ್ನರನ್ನಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಈ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿ ಏನೆಂದರೆ, ಎಲ್ಲ ಭೂಮಿ, ಕಾಡು ಇದೆಯೋ ಅದರೇ ಆಗುವೆ, ಹುಲಿಯಾಳ, ದಾಂಡೇಲ, ಬನವಾಸಿ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಕಾರವಾರ, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ, ಮೈಸೂರು, ಧಾರವಾರ, ಬೆಳಗಾವಿ, ರತ್ನಗಿರಿ ಮುಂತಾದ ಬಿಟ್ಟು ತಪ್ಪಲು, ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಅಪೂರ್ವವಾದ ಬೆರಬಾಳತಕ್ಕ ಮರಗಳಿವೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ನಾಶ ಪಡಿಸುವುದು ಇವರ ಅರಣ್ಯ ಯೋಜನೆ. ನಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಪರ್ವತ, ಗುಡ್ಡಬಿಟ್ಟುಗಳ ತಪ್ಪಲುಗಳು, ಇಳಿಜಾರು ಪ್ರದೇಶ ನಮ್ಮ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಅಪಾರವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಬೆರೆ ಬಾಳತಕ್ಕ ತೆಂಗು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ, ಮಾವು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ, ಹಲಸನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ, ಗೆಣ್ಣು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಆದರೆ ಇರಾಖೆಯವರು ಏನೂ ಬೆಳೆಸುವುದಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಂತರ ಗುರಾಮರಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನೀಲಗಿರಿ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಜೊಪಾಗಿ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಖಚಿತವಾದ ಅನುಭವ ಇದೆ. ಏನೆಂದರೆ, ಎಲ್ಲ ನೀಲಗಿರಿ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತಾರೋ ಆ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಜಲ ಆರಿಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂದು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿನೋಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಭಾವಿ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಒಂದು ನೀಲಗಿರಿ ಮರವನ್ನು ನೆಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ಭಾವಿಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಇಲ್ಲದೇ ಒಣಗಿ ಹೋಗಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ತಾವು ಈ ನೀಲಗಿರಿ ಮರವನ್ನು ಪ್ರಾಂತ್ಯಬರ ಕಂಪನಿಯವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದ ಕ್ಯೋಸ್ಕರ ಬೆಳೆಸಲು ಹೋಗಬೇಡಿ. ಇದಕ್ಕೆ ಯಜಮಾನರು ಯಾರು...

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಬಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಮರಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ಮಾರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ.—ಯಜಮಾನರು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ, ಯಾವ ಯಾವ ಯಜಮಾನ ರಿದ್ದಾರೆ, ಯಾರು ಕಡಿದು ಮಾರಿದ್ದಾರೆ ಹೇಳಿ ?

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಬಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಆಗಿನ ಕಾಲದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಯಾವುದೋ ಆಧಾರದ ಮೇರೆಗೆ ಏನೇನು ತೀರ್ಮಾನ ಆಗಿತ್ತೋ ಅದು ಪರಿಷ್ಕರಣ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಿರುವುದು. ಹಿಂದೆ ಇದ್ದವರು ಮಾಡಿದರು ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅದನ್ನೇ ಈಗಲೂ ಮುಂದುವರೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇದನ್ನು ಯಾರು ಮಾಡಿದರು ಎಂದೆ ಹೇಳುವುದು ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ಈಗ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವವರು ಆಗಲಿ, ಅಥವಾ ಪೂರ್ವಜರೇ ಆಗಲಿ, ಇಬ್ಬರೂ ಒಂದೇ ಜಾತಿಯವರು; ದನಕರು, ಎತ್ತು, ಇವರೂ ಒಂದೇ ಜಾತಿಯ ಪ್ರಾಣಿಗಳು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಾ ತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಎನ್ನುವ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. It may be a reflection on the House.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಹಸುಗಳು ಮತ್ತು ಎತ್ತುಗಳು ಇವೆರಡೂ ಒಂದೇಜಾತಿಯ ಪ್ರಾಣಿಗಳು. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ, ಈ ಮರಗಳನ್ನು ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯವರು ಕಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಏನು ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿಯುತ್ತಾರೆ ಅವು ನಮಗೆ ನೆರಳನ್ನೂ, ಔಷಧಿಯನ್ನೂ ಒದಗಿಸ ತಕ್ಕಂಥ ಮರಗಳು. ಆದುದರಿಂದ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇನ್ನೊಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯವರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬೆರೆಬಾಳತಕ್ಕ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಅಡಿಕೆ ಎಂಬುದಿಲ್ಲ, ತೆಂಗು ಎಂಬುದಿಲ್ಲ, ತರಕಾರಿ ಎಂಬುದಿಲ್ಲ. ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು, ತರಕಾರಿ ಬೆಳೆಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಆಹಾರ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಕೂಡ ತರಕಾರಿಯನ್ನು ಅಧಿಕವಾಗಿ ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಹೀಗೆ ಅರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಜನರನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ತರುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಬೆರೆ ಬಾಳತಕ್ಕ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡಬೇಕು. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಪಧ್ಯಾವಂತ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳು ಯಾರಿದ್ದಾರೆ, ಅವರನ್ನು ಉದ್ಯೋಗವಂತ ರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಅವರಿಗೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ತಾವು ಕಟ್ಟು ನಿಟ್ಟಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕು. ತಾವು ಇವತ್ತು, ಕಾಡಿನ ಪ್ರಮಾಣ ಇಳಿದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ನಾನು ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ಇವತ್ತು ಯಾವ ಕಾಡಿನ ಪ್ರಮಾಣ ಇಳಿದಿದೆಯೆಂದು. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೆಲ್ಲರಕ್ಕೂ ಧೂಮಿಯನ್ನು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ವಿದ್ಯಾವಂತ, ಅವಿದ್ಯಾವಂತ ನಿರುದ್ಯೋಗಿ ಗಳು ಅಥವಾ ರೈತಾಪಿ ಜನಗಳು ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಆದರೆ ತರಾ 2—3 ಎಕರೆ ಕೊಟ್ಟು ನೀವು ತೆಂಗನ್ನೇ ಬೆಳೆಯಬೇಕು, ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಬೆಳೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಒಂದು ಕಂಡಿಷನ್ ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಬೆರೆ ಬಾಳತಕ್ಕ ಫಸಲನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ, ಮತ್ತು ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಇಂಥಾ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಪರಿಣತರು ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಉತ್ತಮವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಹಿಡೆಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವುದನ್ನೂ ಕೂಡ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ತಮಗೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಗುಜರಾತಿನಲ್ಲಿ ಬರ್ಮರ ಎಂಬ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕು ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಈಗ ಕೇವಲ 10 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಮಾವಿನ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರು. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಆ ಮಾವಿನ ಮರಗಳಿಂದ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಉತ್ಪತ್ತಿ 1 ಕೋಟಿ 20 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಕೂಡ ಅವರು ಪರವೇಶಗಳಿಗೆ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ರಫ್ತು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಪೈನಾಜ್, ಹಣ್ಣು ಹಂಪಲುಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಆದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಬಹಳ ಬೆರೆ ಬಾಳುವ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿದು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

SRI C. N. PATIL.—Was it in the forest land or in the Revenue land ?

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಭೂಮಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅದು ನಿಮ್ಮ ಫಾರೆಸ್ಟ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದೋ, ಅಥವಾ ರೆವಿನ್ಯೂಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದೋ ಅದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅದು ಭೂಮಿಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅದು ತಪ್ಪಲು ಪ್ರದೇಶವೋ, ಅಥವಾ ಸಮಶುಷ್ಪ ಪ್ರದೇಶವೋ ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಬೆರೆ ಬಾಳತಕ್ಕ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ಕಾರವಾರ, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ, ಧಾರವಾಡ, ಮೈಸೂರು, ಕೊಡಗು, ಇತ್ಯಾದಿ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇವತ್ತು ಇನ್ನೊಂದು ವಿಶೇಷವಾದಂಥ ವಿಷಯ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಹಲಸು ಮತ್ತು ಮಾವು ಈ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಎಷ್ಟು ಉತ್ತೇಜನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀರೋ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟೂ ಹೆಚ್ಚು ಸ್ವತಂತ್ರ ಬರುತ್ತದೆ. ಹಲಸಿನ ಮರದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಇದು ಅತ್ಯಂತ ಪಾಷ್ಠಿಕ ವಾದದ ಅಹಾರ. ಈ ಮರ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆದು ದೊಡ್ಡದಾದ ಮೇಲೆ ಟಂಬರ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಅಣ್ಣರೇಣು ತ್ಯಾಕಾಪ್ಪ ಎಂದು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ ಅದರಂತೆ ಈ ಮರಗಳು ಕಲ ವ್ಯಕ್ತಗಳು. ಇಂಥಾದ್ದನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಹೆಚ್ಚು ನೋಡುತ್ತೀರೋ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಳ್ಳಿಗಾಡ ನಲ್ಲರತಕ್ಕ ಜನಗಳಿಗೆ 2—3 ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಟ್ಟು ಅವರು ಅದರಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಬೆಳೆ

ಯುತ್ಸೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದಂಥ ರಾ ಮೆಟೀರಿಯಲ್ಸ್‌ನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ತಾವು ಹಾಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅಲ್ಲಿನ ಜನಗಳಿಗೆ ತುಂಬಾ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ರೈತರಿಗೆ ಕೊಡ ತಕ್ಕಂಥ ಭೂಮಿಗೆ 500 ರೂಪಾಯಿ ಅಪ್‌ಸೆಟ್ ಪ್ರೈಸ್ ಎಂದು ಹಾಕುತ್ತೀರಿ. ಇದನ್ನು ಯಾರು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದರೆ “ತಾತಾ, ಬರ್ಲಾ” ಇವರು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಬಡವರಿಗೆ 50 ರೂಪಾಯಿ ಅಥವಾ 25 ರೂಪಾಯಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ತಾವು ಹಾಗೆ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ಬಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ಹಳಗಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಈ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಭಯ ಬಂದಿದೆ. ಅದು ಏನೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ಪಕ್ಕದ ರಾಜ್ಯವಾದ ಕೇರಳದಿಂದ ಬಂದಂಥ ಜನ ನಮ್ಮ ಮಲೆನಾಡನ್ನೆಲ್ಲಾ ಆವರಿಸಿ ನಾವು ಇಲ್ಲಿಯ ಜನ ಗಳು ಎನ್ನುವ ಮಾಚುಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದವರು. ಈಗ 30-40 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ನಾವು ಅಲ್ಲಿಯೇ ವಾಸವಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಾವು ಪರಕೀಯ ರಾಗುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಕಾರಣ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಬೆಂಬಲ. ಅದುವ ರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಸ್ಥಳೀಯ ಜನ ಏದ್ದೇವೆ ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ತರಕಾರಿಯನ್ನೂ ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟುಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಅಮೆರಿಕಾದಲ್ಲಿ 500 ಗ್ಯಾನ್ ಹೌಸ್‌ನಲ್ಲಿ ತರಕಾರಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಅನು ಕೂಲವಿದೆಯೋ ಅಷ್ಟೆ ನನ್ನ ಕೂಡ ತಾವು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ನಾನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದಾಗ ಹೇಳಿದ ಯಾವ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕಾಡು ಬೆಳೆಯಬೇಕೋ ಆ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕಾಡನ್ನು ನಾಶಮಾಡತಕ್ಕ ಜನ ಇವತ್ತು ಇದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡತಕ್ಕವರು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರೇ. ಆಗಲೇ ಆಗುವೆ ವಿಷಯವನ್ನು ಕೇಳಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ದಾಂಡೇಲಿ ವಿಷಯ ವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಮುಳುಗಡೆಯಾಗತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಕಾಡನ್ನು ಕಡಿದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಅದನ್ನು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಅದರ ನಾಶ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಹೊಸನಗರ, ತೀರ್ಥ ಹಳ್ಳಿ, ಸಾಗರ, ಸೊರಬ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಈ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಇದೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಲಕ್ಷೋಪಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಲೂಟಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕವರನ್ನು ಕಿಡಿದುಕೊಟ್ಟರೂ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ಕಿಡಿದು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟರು. ಇವತ್ತು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಸಾಗರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಗೌತಮಪುರ ಎಂಬು ದೊಂದು ಊರು ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಕಾಡನ್ನು ಕಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ನಿಮ್ಮ ಪೂರ್ವಜರು ಅವರ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

11-30 A. M.

ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಬದರಿನಾರಾಯಣ.—ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಮರಗಳನ್ನು ಈಗಲೂ ಕಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಸೊರಬ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಗೌತಮಪುರ ಮತ್ತು ಇತರ ಭಾಗ ಗಳಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕಾಡನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಕೊಡಕೂಡದು. ಅದಕ್ಕೆ ತಡೆಹಾಕಲಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟರೆ ಬಡದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ನಿಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ತುಡಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದು, ತುದಿಯಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ನಿಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಅವರು ಲಪಟಾಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ, ಕಾಡನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಹೆಸರೂ ಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಹೇಳುವುದು ಉಚಿತವಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಗಮನಹರಿಸಬೇಕು. ಎಲ್ಲಾದರೂ ಕಾಡನ್ನು ಲೂಟಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇ ಅದರ ಬಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು, ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ದ್ರೋಹ ವನ್ನು ಕಾಡಿಗೆ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಮ್ಮ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯವರು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಜೂಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಿನ್ನೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು 8-10 ನಿಮಿಷ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ 11.08ಕ್ಕೆ ಪುರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ; ಇನ್ನೂ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಇಲಾಖೆಯೊಳಗೇ ಇದ್ದಾರೆ ಹೊರಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೊಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಈಗ ನಾನು ಕಾಡಿನಿಂದ ಜೊಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇನ್ನೂ ಎರಡು ದಿವ್ಯಾಂಡ್ಸ್ ಪಾಸ್ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ದಯಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣವನ್ನು ಬೇಗ ಮುಗಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕೊಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯವರು ಜೊಗೆ ಹಣ ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ; ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಬೇರೆ ಜೊಗಳ ಬೇಡ. ಜೊನಲ್ಲ ಇರತಕ್ಕ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಹೋಗುತ್ತಾ ಇವೆ. ಹೊಸ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಬರುತ್ತಾ ಇವೆ. ಬಹಳ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಜೊನಲ್ಲ ಇರಬೇಕಾದವು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೋ ಬಂದು ಕೂತಿರುತ್ತವೆ. ಈಗ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲ ಒಂದು ಜೊ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅದರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಏರ್ಪಾಟು ಏನೇನು ಮಾಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲರತಕ್ಕ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಎಲ್ಲೆಗೋ ತಂದು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಂದ ತಂದು ಬನ್ನೇರುಘಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ? ಇಲ್ಲಿ ಏನೇನೋ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮೈಸೂರಿಗೆ ಒಂದು ಮೈತಿಷ್ಠ್ಯ ಇದೆ. ಆ ಮೈತಿಷ್ಠ್ಯವನ್ನು ಕಳೆಯಬೇಡಿ. ಮೈಸೂರಿಗೆ ರೋಕ ಪನಿದ್ದವಾದ ಕೀರ್ತಿ ಇದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯ ಅಭಿವ್ಯಾಯ ಇದೆ. ಅಲ್ಲರತಕ್ಕ ಒಬ್ಬ ಕೋರೇಟರ್ ಮೈಸೂರಿನ ಜೊ ಇಂಟರ್‌ನಾಷನಲ್ ಫೇಮಸ್ ಆಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಹಾಗೆಯೇ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಪ್ರೇಕ್ಷಣೀಯ ಸ್ಥಳಗಳೂ ಇವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಆಗುಂಬೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕಾರನ್‌ಲಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಾ ನೋಡಿರಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿಯ ಅಸ್ತಮಾನವನ್ನು ನೋಡಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಇಲ್ಲ. “ಆಗುಂಬೆಯ ಅಸ್ತಮಯ, ದೋಣಿ ಪರ್ವತದ ಉದಯ, ತ್ಯಾಗೆ ರಾಜರ ಗಾನ, ವಾಲ್ಮೀಕಿಯ ಕವನ, ಆಗಿಸಿವೆ. ನಮಗೆ ಯೋಗ ಪೂಜಾಂಕುರವು ಮಂಕುತಿಮ್ಮ” ಎಂದು ಕವಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆಗುಂಬೆ ಅಸ್ತಮಾನ ರೋಕಪನಿದ್ದವಾದುದು. ಅದು ಲಕ್ಷೋಪಲಕ್ಷ ಜನರು ಬರತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶ; ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರವಾಸಿ ಕೇಂದ್ರ ಮಾಡಿ ಎಂದರೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತೆ ಬಂದಿಪುರ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ ಅದೊಂದು ಪ್ರೇಕ್ಷಣೀಯ ಸ್ಥಳ. ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಫಾರೆಸ್ಟ್ ರಾಡ್‌ಗಳೂ ಇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಇರಲಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಮನುಷ್ಯರಾರೂ ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಇರಲಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಇಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ರಾಡ್‌ಗೆ ಲಕ್ಷೋಪಲಕ್ಷ ಜನ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಬಂದಿಪುರ ಮಹಾರಾಜರ ಕಾಲ ದಿಂದಲೂ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಪ್ರದೇಶ, ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾದ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿದ್ದರು. ಅದು ಪ್ರವಾಸಿ ಕೇಂದ್ರವಾಗುವಂಥ ಲಕ್ಷಣವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ, ವಿಶೇಷ ಮೈತಿಷ್ಠ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಆ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ರಾಯಚೂರಿನಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಅಲ್ಲಿ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಸಾಕು. ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲರತಕ್ಕ ವಿಶೇಷ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರು ಆತ್ಯಧಿಕ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಬೊಕ್ಕಸಕ್ಕೆ ಹಣ ಬರುತ್ತದೆ. ಆ ಕಡೆ ನಮ್ಮ ಲಕ್ಷ್ಯವನ್ನು ಹರಿಸಬೇಕು. ಈ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಕೊಡಚಾದ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಮೂಲ ಎಂಬ ಪ್ರದೇಶ ಇದೆ. ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಗೋಪಾಲ ಸ್ವಾಮಿ ಬಿಟ್ಟು ಇದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಆಯುರ್ವೇದಿಕ ಗಿಡಮೂಲಿಕೆಗಳು ಅಪಾರವಾಗಿ ದೊರಕುತ್ತವೆ. ಈ ಗೋಪಾಲಸ್ವಾಮಿ ಬಿಟ್ಟು ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಕತೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂಥ ಒಂದು ಆನೆ ಗೋಪಾಲಸ್ವಾಮಿ ಬಿಟ್ಟು ನುತ್ರಿ, ನುತ್ರಲೂ ತಿರುಗಾಡಿ ಹೋದರೆ ಅದು ಕಾಲಿಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಅದು ಮುಟ್ಟಿದ್ದೆಲ್ಲಾ ಬಂಗಾರ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅಷ್ಟು ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಗಿಡಮೂಲಿಕೆ ಗಳು ಇವೆಯೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದು ಸರಿ ಅಲ್ಲ. ಆನೆ ಕಾಲಿಗೆ ಸರಪಳಿ ಕಟ್ಟಿದರೆ ಸರಪಳಿ ಎರಡು ಬಂಗಾರ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ಕತೆ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೊಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಕಬ್ಬಣ ಬಂಗಾರ ಆಗುವ ಗಿಡಮೂಲಿಕೆಗಳು ಇವೆ ಅಷ್ಟು ಮಹತ್ವ ಇದೆ. ಈಗಿನ ಚಿತ್ರ ಮೂಲವೇ ರಾಮಾಯಣದಲ್ಲಿ ಸಂಜ್ಞವಿನ ಪರ್ವತ ಎಂದು ಬರುತ್ತದೆ. ಕೊಡಚಾದ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಮೂಲ ಎಂಬ ಪ್ರದೇಶ ಏನು ಇದೆ ಅಲ್ಲಿ ಕೇರಳದವರು ಲಕ್ಷೋಪಲಕ್ಷಜನ

ಬರುತ್ತಾರೆ, ಹೋಗುತ್ತಾರೆ, ಅಲ್ಲಿ ನೋಡಲು ಜನ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸ್ಯಾನ್.ರನ್ನು ಗುಣ ಪಡಿಸುವಂತಹ ಗಿಡಮೂಲಿಕೆಗಳು ಇದೆಯೆಂದು ಪ್ರತಿತಿ ಇದೆ. ಲಕ್ಷ್ಯಣು ಮೂಡೆ ಹೋದಾಗ ಹನುಮಂತ ಬಂದು ಪರ್ವತವನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಅದರ ತುದಿ ಇಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಅದೇ ಕೊಡಚಾದ್ದಿ ಆಗಿದೆ. ಚಿತ್ರಮೂಲ ಪ್ರದೇಶ ಅಲ್ಲಿ ಇವತ್ತಿಗೂ ಇದೆ. ಇಂತಹ ಗಿಡಮೂಲಿಕೆಗಳು ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನೆಲಮುಂಗಲದ ಹತ್ತಿರ ದಾ|| ಎಂ. ಡಿ ನಟರಾಜ್ ಅವರಿಗೆ 20 ಎಕರೆ ಕೊಟ್ಟು ಹೊಸದಾಗಿ ಗಿಡಮೂಲಿಕೆಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ; ಇದು ಎಂತಹ ವಿಷಯಾಸ. ಇಂತಹ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ತಾವು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿ ಅದರ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಮತ್ತು ಫೋಷಣೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಅನು ಕೂಲ ಮಾಡಬೇಕೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಇವರು ನಮ್ಮ ಜಗರ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಹಿಂದಿನವರ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಇದೆ. ಅದುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಮರೆನಾಡಿನ ಜನರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡಬೇಕು; ಫಾರಿಸ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟು ಅದರ ಮೂಲಕ ಯಾರಿಗೂ ಮಾಯಾಬಜಾರ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ಗುಲ್ಲು ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾದ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಏನಿದ್ದಾರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇದುವರೆಗೂ ಕಳೆದ 2 ವರ್ಷದಿಂದ ಫಾರಿಸ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಎಂದು ಯಾವಯಾವುದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸಿದ್ಧಾಪುರದಲ್ಲಿ ಒಂದೆ ಕಡೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ, ಬರುತ್ತಾರೆ, ಅದು ಬಿಟ್ಟರೆ ಎಲ್ಲೋ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ಬರುತ್ತಾರೆ, ಅವಕ್ಕೋಸ್ಕರ ತಿರುಗಾಟಕ್ಕೆ ಆಗುವ ಋಜುನ್ನು ಬೇರೆ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಬಹುಶಃ ನೂರಾರೂ ಜನಕ್ಕೆ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿತ್ತು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಕಾಳೀ ಯೋಜನೆ ಮುಳಗದೆ ಆಗುವ ಹಳಿಯಾಳ ಮತ್ತು ಇತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಿದರೆ ವರಾಹ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಪಾರವಾದ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶ ಮುಳಗದೆ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಕಡಿದು ಕಾರ್ಯಮಾಡಿ ಎಂದರೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ಫಾರಿಸ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ನೆನಕು ಇಂಟರ್‌ವ್ಯೂ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಮಹಾನುಭಾವರು ಇದ್ದಾರೆ.

ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕು, ಸಾಕಷ್ಟು ಅನುಭವ ಇದೆ. ಶಿವಮೊಗ್ಗದಿಂದ ಊರಿಗೆ ಸ್ಕೂಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೆ, ಅವರು ಬಂದರು ಅವರ ಹೆಸರು ನಾಡಿಗೆರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಜೀವನ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು, ಮುಖ ನೋಡಿದೆ. ಸ್ಕೂಟರ್ ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿ ಸ್ವಾಮಿ ಯಾವ ಕಡೆ ಹೋಗುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ, ಇಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾರು. ಸ್ಕೂಟರ್ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಜೀವನ್ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿದರೆ, ಜೀವನ್‌ನಿಂದ ಕೆಳಗೆ ಇಳಿದು ಒಂದು ಅಕ್ಷರ ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲ, ಸಿದ್ಧಾಪುರಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ ಆಯಿತು. ಅದ್ಭುತವೇ, ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಎಂದರೆ ಏನು? 100 ರೂಪಾಯಿ, ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಗುರಾವರು, ಈ ಗುರಾಮರಿಗೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಗೌರವ ಕೊಡುವುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೇ ಇರುವುದನ್ನು ಸೆರೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು, ಕೇವಲ ಒಂದೇ ಜಾತಿಯವರಿಗೆ ಫಾರಿಸ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗೆ ಸೆರೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ಈ ಹುಡುಗರ ಯಾವ ಇದ್ದಾರೋ ಅವರಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ಜಾತಿಯವರಿಗೆ ಸೇರಿದವರೆಂಬುದು ಬೆನ್ನಾಗಿ ಮನವರಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಮರೆನಾಡಿನಿಂದ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹುಡುಗರು ಬಂದರೂ ಕೂಡ ಅವರು ಯಾರನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೇ ರಾಯಚೂರು ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ಮತ್ತು ಗದಗ್ ನವರನ್ನೇ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಹಾಕಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಂಬಂಧಿಕರೇ ಹೆಚ್ಚು ಜನಗಳು ಇದ್ದಾರೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಅಹಂಕಾರ, ದುರಹಂಕಾರ ಇರತಕ್ಕ, ಇದರ ಅನುಭವ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರು ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಅನುಭವಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಫಾರಿಸ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಜನಾದರೂ ಕೆಲಸವನ್ನು, ಉತ್ತರವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಸುತ್ತಿರಾ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ? ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿ, ಅದು ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಏತಕ್ಕೆ ಇಂಥ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರಾ? ಅದುದರಿಂದ ಯಾರೋ ಕೆಲಸ ಕೆಲವರ ಉದ್ಧಾರ ಕೋಸ್ಕರ ನಾಡನ್ನು ಕೊಳ್ಳೆ ಹೊಡೆದು ಜನರಿಗೆ ನಷ್ಟಮಾಡಿ, ಮೋಸಮಾಡಿ ಯಾವುದೋ ಹಣ ವನ್ನು ತೆಗೆದು ಜೇಬಿಗೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಇವರು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುವ ಅವ್ಯಾಸ ಬಿಡಲ. ಫಾರಿಸ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶ ಒಳ್ಳೆಯದು, ನನಗೆ ಮೀತಿ ಇದೆ, ಕಾರ್ಯತಃ ಆಗುತ್ತಾ ಇರುವುದು ನೋಡಿದರೆ ಶತಮಾನ ಆದರೂ ಕೂಡ ಏನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬಿಜವಾಗಿಯೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಫಾರಿಸ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಏನು ಇದೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತತ್ಕ್ಷಣ ಒಂದು ಹೊಸ ವರದಿಯನ್ನು ಎಂದು ಇಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಬರ್ಚು ವೆಚ್ಚ ಎಷ್ಟು? ತತ್ಕ್ಷಣ ಕೊಟ್ಟು ಸಭೆಯ ಅವಗಾಹನಕ್ಕೆ ತಂದು ಅದನ್ನು ಬರ್ಚು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ

ಮಾಡಬೇಕು. ನಾವು ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದರೆ, ಅವರ ಹಿಂಬೆ ಇದ್ದವರು ಉತ್ತರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕಾಡನ್ನು ಉಳಿಸುತ್ತೇವೆ, ಪಾಲಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಅವರು ಮಾಡಿರುವುದು ಏನು ? ದಾಂಡೇಲಿಯೊಳಗೆ ಆಗಿರುವುದು ಏನು ? ದಾಂಡೇಲಿಯಲ್ಲರ ಕೈ ಹೇಪರ್ಮಿಸ್‌ಗೆ ಮರೆನಾಡಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ಬಂಜುಗಳನ್ನು, ಜಂಬೂನವರಿ ಮಾಡುವವರು, ಇಲ್ಲಿ ಕೂತುಕೊಂಡು ಮಾಡಿದರು. ನಿಮ್ಮನ್ನು ಬೊಂಬು ಸವಾರಿ ಚೆಟ್ಟುಕಟ್ಟಿ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಬೊಂಬು ಸವಾರಿ ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಬೊಂಬುಗಳು ಇವತ್ತು ಮರೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿವೆ. ಭವ್ಯವತಿ ಹೇಪರ್ಮಿಸ್ ಎಲ್ಲೆಡೆಗೂ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ, ದಾಂಡೇಲಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿವೆ. ಮರಗಳು ಇಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಫಿನಿಷ್‌ಮೆಂಟ್, ನಾನು ಫಿನಿಷ್ ಎಂದು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಗಡಿದಾಟ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಂತ ರೀತಿಯೊಳಗೆ ಸಿದ್ಧವಸ್ತುಗಳು ಆಗಿ ಬರುತ್ತವೆ ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲೆಯೇ ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಬಾರದು. ಒಂದು ಸಾರಿ ಕಾಡು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರ, ಎರೇಂದ್ರಪಾಟೀಲರ ಸರ್ಕಾರದೊಳಗೆ ಏಮೋ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗೂ ಸಹ ಮೈದು ಮರಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಅಲಹಬಾದ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ, ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳ ಮಾಲೀಕರು ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ತಿರುಗಾಡಿದ್ದಾರೆ, ದಯವಿಟ್ಟು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ರೀತಿಯ ಮೋಸ ವಂಚನೆಯಿಂದ ಉಪಯೋಗ ಇಲ್ಲ. ಜನ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕಣ್ಣುಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ನೋಡುತ್ತಾರೆ. ಜನ ಇವತ್ತು ಬುದ್ಧಿ ಕಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹವಾಲಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ ಕನ್ಯಾಕುಮಾರಿಗೂ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಕಾಡು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಎರೋಧಿಸಿ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಬೇಡಿಕೆಗೆ ಬರುತ್ತೇನೆ. ಮೀನು ಹಿಡಿಯುವವರು ಯಾರು ? ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಅದು ನಮ್ಮ ದುರಾದೃಷ್ಟ, ಕಾಡನ್ನು ಕಾಣದೇ ಇರತಕ್ಕವರು ಕಾಡಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಸಮುದ್ರದ ಸಂಪರ್ಕ ಇಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕವರು, ಬಿಜಾಪುರದವರು ಮೀನಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು. ಹೇಗಿದೆ ನೋಡಿ? ಸಮುದ್ರ ಸಂಪರ್ಕ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವವರು, ಆಕಾಶ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ನೂಕು ನುಗ್ಗಲು ಯಾರು ಬೇಕಾದರೂ ನೋಡಬಹುದು. ಇಂಥ ಯೋಜನೆ ನಮ್ಮದು. ಮೀನುಗಾರರು ಯಾರು ? ಮೀನುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯಬೇಕಾದರೆ ಹೇಗೆ ? ಗಾಳಿ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ ? ಈಗ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ಮೀನುಗಾರರಲ್ಲರೂ, ನಾನು ಕಾರವಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ ಸೇರಿ ಒಂದು ಮಹಾಸಮ್ಮೇಳ ಮಾಡಿದರು. ಮೀನುಗಾರರಿಗೆ ಬಾಣದೊಳಪಾದಿಯಲ್ಲರತಕ್ಕ ಬಿಲ್ಲು ತರುತ್ತಾರೆ ತಾರಂತ ಯಾವ ಬಿಲ್ಲು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಬುಟ್ಟಿಯೊಳಗೆ ಮುಚ್ಚಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಎಡರಿಸಿ ಏನೋ ಮಾಡುವ ಕ್ಷಿಣಿಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಬಿಲ್ಲು ಏನಾದರೂ ತುದರ ಲಕ್ಷೋಪಲಕ್ಷ ಜನ ನಿಮ್ಮ ಕೈ ಮಾಡಿ ಹೋದ ಮಾಡು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ? ಏತಕ್ಕೊಂದರೆ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ, ಸಮುದ್ರ ತೀರದಲ್ಲರತಕ್ಕ ಕಾರವಾರ, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಹಾಗೂ ಗೋವಾವರೆಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಲಕ್ಷೋಪಲಕ್ಷ ಜನ ಮೀನುಗಾರರು, ಜನರು ಯಾರು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರು ಬಡವರು. ದೊಡ್ಡವರು ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ದೊಡ್ಡವರು ಯಾರು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ನಿಬಂಧಗಳನ್ನು ಎರಿ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕಿ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಚಕಾರ ಶಬ್ದವನ್ನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮತಿ ಮನೋರಮಾ ಮದ್ಯರಾಜ್ ಅವರು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಅವರು ಶ್ರೀಮಂತರು, ದೊಡ್ಡವರು ಹಾಗೂ ವ್ಯವಹಾರಸ್ಥರೂ ಆಗಿದ್ದಾರೆ ಅಂತಹವರ ಬಗ್ಗೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕಿ, ಅದರ ಬಡಬಗ್ಗರೂ ಯಾರು ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರ ಮೇಲೆ ಕರುಣೆ ಇರಬೇಕು, ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡೆ ಪೈಕಾರ, ಇವರು ಕೊಡತಕ್ಕ ಬಿಲ್ಲುಗಳ ರೈಸೆನ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸಮುದ್ರದ ನೀರಿಗೆ ದೋಣಿಯನ್ನು ಅಪ್ಪಣೆ, ಒಳನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಮೀನು ಹಿಡಿಯಬೇಕಾದರೆ. ಸಮುದ್ರಯಾನದಲ್ಲಿ, ಯಾಂತ್ರಿಕ ದೋಣಿಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗತಕ್ಕವರು ರೈಸೆನ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಯಾಂತ್ರಿಕ ದೋಣಿಗಳಿಗೂ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಮಾಡಿಸಬೇಕು, ಅದು ಸಾಲದಂತೆ ಇಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಏತಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತೆ ಇದೆಯಲ್ಲ. ಯಾಂತ್ರಿಕ ದೋಣಿಗಳ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಯಂತ್ರ ದೋಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೀನು ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ದೂರ ಹೋದರೂ ೧೭ ಮೈಲಿ ಹೋದರೂ ಇವರ ಹತ್ತಿರ ರೈಸೆನ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ೧೨ ಮೈಲಿವರೆಗೆ ಇರುವುದು ಅನಂತರ ಇಂಟರ್‌ನಾಷನಲ್ ವಾಟರ್ಸ್ ಬರುತ್ತದೆ, ಅವರ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ರೈಸೆನ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್, ಆಮೆರಿಕಾ, ಜಪಾನ್, ಎಲ್ಲೂ ಕೂಡ ದೋಣಿಗಳಿಗೆ ನಂಬರ್ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಅದರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ರೈಸೆನ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮೀನುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯಬೇಕು. ಅಮೇರಿಕ ಇವರು ಇಂತಹ ಕಡೆಯೇ ಮೀನನ್ನು ಹಿಡಿಯಬೇಕೆಂದು ರೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅಂದರೆ ಇವರು ಯಾವ ಜಾಗಕ್ಕೆ ರೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಆ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಮೀನುಗಳು ಬಂದು ಇವರು

ಬಲೆಗೆ ಸಿಗಬೇಕು, ಮೀನುಗಳು ಇರುವ ಕಡೆಗೆ ಇವರು ಕಡೆಗೆ ಇವರು ಹೋಗುವಾಗಿಲ್ಲ. ಇದು ಒಂದು ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾದಂತಹ ನೀತಿಯಾಗಿದೆ ಇವರಿಂದ ಮೀನು ಹಿಡಿಯುವವರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆ ಯಾಗಿದೆ. ಪರಿಪೂರ್ಣವಾದ ಜ್ಞಾನ ಇಲ್ಲದಿರುವ ಯಾರೋ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೇಳುವನ್ನು ಕೇಳಿ ಕೊಂಡು, ಅವರು ಹೇಳದಂತೆ ಇವರು ಗೆಜ್ಜೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ದೊಂಬರ ತರಹ ಕುಣಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ನಿಯಮದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಬಲೆ ಬಿರದಂತೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತೊಂದು ಅಶ್ವತ್ಥಾರ್ಥದ ಕೂಡಿದ ಸಂಗತಿ ಎಂದರೆ, ಈ ಇರಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಚಲನಚಿತ್ರ ತೆಗೆಯಲು ರಾಜ್ ಅಂಡ್ ಕಂಪನಿಗೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ ಚಲನಚಿತ್ರ ತೆಗೆಯಲು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ವಾರ್ತಾ ಮತ್ತು ಪ್ರಚಾರ ಇರಾಖೆಯೇ ಇರುವಾಗ ಇವರ ಮೂಲಕ ತೆಗೆಯುವ ಅಗತ್ಯವೇನಿತ್ತು ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ವಿಚಾರ ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಂಗಪ್ಪ.—ಇಲ್ಲಿ ಆದರೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲಿರುವ ನೀರಿನಿಂದ ಮೀನನ್ನು ಹಿಡಿಯುವ ಕ್ರಮವೇನೋ ಸರಿ, ಆದರೆ ಅ-ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮೀನು ಹಿಡಿಯುವುದನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ನೋಡಿದ್ದೀರಾ ಈಗ ಈ ಇರಾಖೆಯವರು ಹೆಸರಾಕ್ಷುಬ್ಧರಲ್ಲಿ ರಿಜರ್ವಾಯರ್ ಕಟ್ಟಿಸಿ ಅವಕ್ಕೆ ನೀರನ್ನು ಕಳಗಿನಿಂದ ಪಂಪ್ ಮಾಡಿ ಮೀನುಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಸ್ಟಂಟಿಫಿಕ್ ಆಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಂಗಪ್ಪ.—ಈಗ ಕೃತಕ ಹೃದಯ ಜೋಡಿಸುವ ಕಾಲ ಬಂದಿದೆ. ಆ ರೀತಿ ಸಹ ಇದ್ದರೆ ಒಪ್ಪೋಣ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹೆಸರಾಕ್ಷುಬ್ಧರಲ್ಲಿ ಈ ನರ್ವರಿ ಬಗ್ಗೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ವಿಚಾರವಂತರು ಮತ್ತು ತೀವ್ರವಿಕಾರಿಗಳು ಇವರೊಂದು ಹಣ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಮೀನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ಅಲಸೂರು ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸ್ಯಾಂಕ್ಟ್ ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಮೀನುಗುಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕು ? ಈ ಎರಡು ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೀನುಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾಂಪ್ಯೂಟ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ವರ್ಷವೊಂದಕ್ಕೆ ೧೦ ಅಥವಾ ೧೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಈ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿಕ್ಕುತ್ತಾ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ ಅನುಭವಸ್ಥರು ೧೦೦ ಜಾರಿವಾರ್. ಇವರನ್ನು ಮೂಲಗೊಂಡು ಮಾಡಿ ಇವರ ತರಬೇತಿ ಹೊಸಬರನ್ನು ತಂದು ಈ ಕೂಸಿರುವ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದಿದೆ. ಇದು ನನಗೆ ಖಚಿತವಾಗಿ ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ.

ಡ್ರಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಂತಹ ೨೨ ವರ್ಷದ ಯುವಕರನ್ನು ಬಹಳ ಸರ್ವಿಸ್ ಮಾಡಿರುವ ಯಜಮಾನರುಗಳ ತರಬೇತಿ ತಂದು ಕೂಸಿರುವ ಪಯತ್ನ ನಡೆದಿದೆ. ಅವರು ಇವರ ಮೇಲೆ ಹತ್ತೋಟು ಇಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳುವುದೆಂದರೆ ಅದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ವಿಪರ್ಯಾಸವಾಗುತ್ತದೆಯಲ್ಲದೆ ಅದು ಸುಸಂಸ್ಕೃತ ನಡೆವಳಿಕೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರಮೋಷನ್ ಯಾವ ರೀತಿ ಕೊಡಬೇಕೋ ಆ ರೀತಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ವಿಸ್ ಮಾಡಿರುವವರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಅನ್ಯಾಯವೂ ಆಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಕಾಲ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಂ. ಘಾಡಿ (ಹಳಿಯಾಳ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇಪ್ಪತ್ತಿನಿಂದಿವನ ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಜಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಂಡಿಸಿರುವಂತಹ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರೆಂಚ್ ರೈಟರ್ ಒಬ್ಬರು Forestry is the backbone of the country ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ದೇಶದ ಏಕೀಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತು ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾಡು ಇದ್ದರೆ ನಾಡು ಮತ್ತು ಪಕ್ಕರುಗಳು ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾಡು ಇದ್ದರೆ ಮಳೆ ಬೆಸಗಿ ಅಡುತ್ತದೆ. ಮಳೆಯಾದ ನಂತರ ಅದು ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯೂ ಹರಿದು ಭೂಮಿಯೆಲ್ಲಾ ಮೆಚ್ಚುತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ನಂತರ ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಲು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾಡೇ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮಳೆಯೂ

ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಇಡೀ ಪ್ರದೇಶವನ್ನೂ ರಾಜ್ಯಸ್ಥಾನದ ತರಹ ಮರಭೂಮಿಯಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ ಆಗ ದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಅನುಕೂಲವೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ನಾವು ಅರಣ್ಯ ಬೆಳೆಸುವುದು ನಮ್ಮ ಅದ್ವೈತ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಕಾಡನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆಸಿದ್ದೇ ಆದರೆ ನಮಗೆ ಅದು ರಾ—ಮೆಟರ್ಲಿಯಲ್ಸ್‌ನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಬಿಸಿಟ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಇದೇ ಕಾರಣದಿಂದ 1952ರಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ನ್ಯಾಷನಲ್ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಪಾಲಿಸಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಮುಖ್ಯವಾದ ಉದ್ದೇಶವೆಂದರೆ, to raise the income from the forest and to give scope for horticulture and agriculture. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ನಾವು ಅರಣ್ಯ ಬೆಳೆಸುವುದು ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ನಾವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಹತ್ವ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಅದು ರೈತರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಎರೆ, ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ನಾವು ಒಂದು ವರ್ಷದ ಮುಂಜಾಗ್ರತೆ ವಹಿಸಿದರೆ ಅಹಾರವನ್ನು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಬಹುದು, ಹತ್ತು ವರ್ಷದ ಮುಂಜಾಗ್ರತೆ ವಹಿಸಿದರೆ ಮರವನ್ನು ಬೆಳೆಸಬಹುದು, ನೂರು ವರ್ಷದ ಮುಂಜಾಗ್ರತೆ ವಹಿಸಿದರೆ ಜನರನ್ನು ಸುಶಿಕ್ಷಿತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಕಮಿಷನರವರು ಕುವೆಂಪು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮೊದಲು ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ದಂಡಕಾರಣ್ಯವಿತ್ತು, ಅಲ್ಲಿಗೆ ರಾಮ ಮತ್ತು ನೀತಿ ಬಂದಿದ್ದರು ಎಂದು ಹೇಳುವ ಪ್ರತೀತಿ ಇದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿಗಳಾಗಿದ್ದ ರವೀಂದ್ರನಾಥ ಟಾಗೂರ ಅವರು ಸಹ ನಮ್ಮ ಕಾರವಾರ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಕಾಡಿನ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿ ಅನೇಕ ಕವಿತೆಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ ಸರ್ಕಾರದವರ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳ ಪ್ರಕಾರ ನಮ್ಮ ಕಾರವಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 82 ಪರ್ಸೆಂಟ್, ನಮ್ಮ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶವಿದೆ. ನ್ಯಾಷನಲ್ ಪಾಲಿಸಿ ಪ್ರಕಾರ 33 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕಾಡು ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 15 ಅಥವಾ 16 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಮಾತ್ರ ಕಾಡು ಇದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಗುಡ್ಡಗಾಡು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ಬೆಳೆಸುವುದು ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಮುನ್ಸು ಮೈದಾನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ತೋಟಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕೈ ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಲು ತೆಲವರು ಅತಿಕ್ರಮಣ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಈಗ ಆ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ; ಇದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಒಂದು ಉಪಾಯ ಏನೆಂದರೆ; ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಆ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಡಿ.ಎಫ್.ಬಿ. ಅವರು, ವ್ಯವಸಾಯಾಧಿಕಾರಿಗಳು, ತಹಶೀಲ್ದಾರರು, ನಾನ್ ಅಪ್ಪಿಯರ್ ಮೆಂಬರ್ ಒಬ್ಬರು ಮತ್ತು ಹರಿಜನರ ಮುಖಂಡರೊಬ್ಬರು ಇರಬೇಕು. ಈಗ ಯಾರು ಯಾರು ಎನ್‌ಕೋರ್ಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಆ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಹೈಕಿ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಭೂಮಿ ಇದ್ದರೆ, ಆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಯಾರು 1972ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಅತಿಕ್ರಮಣ ಮಾಡಿದಾರೋ, ಅವರಿಗೇ ಖಾಯಂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಏನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರೆಲ್ಲಾ ಬಹಳ ಬಡವರಿದ್ದಾರೆ. ಭೂಮಿಯ ಒಡೆತನವನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಕೈಯಲ್ಲಿಯೇ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲಿ, ಆದರೆ ಅವರನ್ನು ಆ ಭೂಮಿಯಿಂದ ಬಿಡಿಸಬಾರದೆಂದು ನನ್ನ ಕಳಕಳಿಯ ಏನಂತಿ ಇದೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಡೀ-ಫಾರೆಸ್ಟ್‌ ಎರಿಯಾ ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಅದನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ; ಅಲ್ಲದೇ ಲೆಂಕನ್ ಒಂದು ಕಡೆ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆಂದರೆ, ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ದೊಡ್ಡದಾದ ಕರೆ ಎಂದರೆ, ಸಣ್ಣ ತುಂಡು ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಜೀವನವನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಎಂದು. ಆದರೆ ಇಂದು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ವರ್ಕಿಂಗ್ ಪ್ಲಾನ್ ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗಿದೆ. ಬ್ರಿಟಿಷರ ಪ್ಲಾನ್ ಪ್ರಕಾರ ನಾವು ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದರೆ ಇಂದು ನಾವು ಹೇಳುವುದಾದ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಕೂಡಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ಕಾಡನ್ನು ಕಡಿದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಕಾರವಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನೀಲಗಿರಿ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಮೊದಲು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಲೆಂಕನ್‌ನವರು ಹೇಳಿದಂತೆ, ಈ ಮರಗಳ ಬೇರು ಆಳವಾಗಿ ಬೇರೂರಿ ನೀರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೀರಿಬಿಡುವುದರಿಂದ, ಆ ಗಿಡಗಳ ಹುತುಮುತ್ತು ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಯಾವ ಗಿಡಗಳೂ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ; ಎಲ್ಲ ನಾಶವಾಗುತ್ತಿವೆ. ಅದಕಾರಣ ಇಂತಹ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದರಿಂದ ಮಳೆ ಕೂಡ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ತಜ್ಞರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರೆಸ್‌ವೆಟ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್‌ಗೆ ರಾಯಲ್ ಪ್ರೆಸ್‌ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ರಾ ಮೆಟರ್ಲಿಯಲ್ಸ್‌ ಬೊಂಬು, ಸಾಫ್ಟ್ ವುಡ್ ಇವುಗಳದರ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ಈಗ ತಾವು 50—60 ರೂಪಾಯಿ ಏನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಅದನ್ನು 100 ರೂಪಾಯಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಏನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

12 NOON

ಈ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಸ್‌ನವರು ಯಾರು ಇದ್ದಾರೆ; ಅವರು ಈ ರಾಮೇಶ್ವರಿಯಲ್ಲಿ ಬಗ್ಗೆ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಇನ್‌ವೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸರಕಾರದವರೇ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಸಾಲುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ, ಅವರು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟ್ ಮಾಡುವ ರೀತಿ ಒಂದು ನಿರ್ಬಂಧವನ್ನು ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಲಟ್ಟಿರುತ್ತೇನೆ. ಈ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ಸ್ ಬಳಿ ದುಡಿಯುವ ನೌಕರಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ಗಂಭೀರವಾಗಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ರೀ—ಆರೋಪಣೆ ಮಾಡಿ, ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಮಿನಿಮಂ ವೇಜನ್ನು ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಟೆಂಡರ್ಸ್ ಮತ್ತು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ಸ್‌ನನ್ನು ರಮ್ ಮಾಡಿ; ಅಥವಾ ನ್ಯಾಷನಲ್‌ಡೆ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಸರಕಾರದವರೇ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅವ್ಯವಹಾರಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇವೆ.

ಈವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಕಾರವಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಲಕ್ಕೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಸ್ಕೋಪ್ ಇದೆ. ಅದುದರಿಂದ, ಖಾಸಗೀ ಜನಗಳಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಈಗ ಎಕರೆಗೆ 500—600 ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ಈಗ ಅದನ್ನು 10 ರಿಂದ 50 ರೂಪಾಯಿವರೆಗೆ ಕೊಡುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ನಾನು ಕಾರವಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಅರಣ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಕೆಲವು ಸ್ಲೀಂಗ್‌ಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸ್ಲೀಂಗ್‌ನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ, ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ತರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಕಾರವಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ, ಅಲ್ಲರತಕ್ಕೆ 75 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಜಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರತಿನಿಧ್ಯ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಕಾರವಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ತೋಟದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಅನುಕೂಲ ಇದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಕೊಂಡೂರು ಲಂಗಪ್ಪನವರು ಸಹ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ತೆಂಗು, ಅಡಿಕೆ, ಬಾಳೆ, ಮಾವು ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ವಿಪುಲವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ ಅಲ್ಲಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಸ್ಕೋಪ್ ಪ್ರದೇಶ ಇದೆ. ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕೊಡುವುದಾದರೆ, ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಡೆ 5—6 ಎಕರೆ ಸ್ಕೋಪ್ ಇದ್ದಂತೆ ಜಾಗದಲ್ಲಿ, ತೆಂಗು, ಮಾವು, ಹಲಸು, ಮುಂತಾದವನ್ನು ಬೆಳೆದಿದ್ದಾರೆ ಅವುಗಳು ಬಹಳ ಸುಂದರವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿವೆ. ಅದುದರಿಂದ, ಅರಣ್ಯದ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ತೋಟಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ, ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ, ಈಗ ತಮಗೆ ಅರಣ್ಯದಿಂದ ಬರುವ ಮೂಲವತ್ತು ವರ್ಷಗಳಷ್ಟು ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಕೆಲವು ಒಂದೇ ವರ್ಷದೊಳಗೆ ಪಡೆಯಬಹುದು. ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ನೋಡುವುದಾದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದಿರುವ ಹಲಸಿನ ಗಿಡವಾಗಲೀ, ತೆಂಗಿನ ಗಿಡಗಳಾಗಲೀ, ಬಾಳೆಯ ಗಿಡಗಳಾಗಲೀ, ನೋಡಿದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಊರಿನವರೇ ಮನೆ ಇದೆಯೇ ಎಂದು ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಸುಗಮವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದಿವೆ. ಅದುದರಿಂದ, ತಾವು ಈ ಒಂದು ಮಹತ್ವವನ್ನು ಕಂಡು ಕೊಂಡು, ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ತೋಟಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕಾರವಾರದ ಜನರು ಬಹಳ ಮುಗ್ಧ ಸ್ವಭಾವದ ಸೌಮ್ಯ ಜನರು. ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಬಹಳ ಹೇರಳವಾಗಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ, ಹೇರಳವಾಗಿ ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ; ಹೇರಳವಾಗಿ ನಮಗೆ ಸಹಿತು ಎಂದರೆ ಮೀನು ಹಾಗೂ ಮಸಾಲೆ, ಸುಧಾರ ಮತ್ತೂ ವನಸ್ಪತಿ ಹಾಗೂ ಹಲವಾರು ಒಣಸುಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ, ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ಅದೇನೆಂದರೆ, ಈ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ಏನು ಬರುತ್ತದೆ, ಕಾರವಾರದಿಂದಲೇ ಸುಮಾರು 8-10 ಕೋಟಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ 15 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಗ್ರಾಂಟ್‌ನ್ನು ಕಾರವಾರದ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಈಗ ಅಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ, ಅವ್ಯವಹಾರಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇವೆ; ಅದುದರಿಂದ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಅವರ ಅಸೆಜ್ಸ್ ಮತ್ತು ಲಯಬಿಲ್ಲೇಜನ್ನು ಕಂಪ್ಯೂರೀಸಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು

ಬಿಸಿ ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ; ಟ್ರಕ್ಸ್ ಮತ್ತು ರಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಏನನ್ನಾರೂ ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಅವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ, ಈ ರೀತಿರು ನಾಲ್ಕು ಮಿಲಿಗಳನ್ನು ಕಡಿದು ಬಿಡುವು ಕಡಿದು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಅವರನ್ನು ಕಡಿದು ಕಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಸರ್ವಜ್ಞನ ವಚನವೊಂದು ನನಗೆ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ, ಅದೇನೆಂದರೆ, ಹೊನ್ನು, ಮಣ್ಣು, ಹಣ್ಣು, ಶುಭಾವ ಅಮೇಕ—ಈ ಐದರಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದೂ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಕೊಲ್ಲುತ್ತದೆ; ಇನ್ನೂ ಐದೂ ಸ್ವರಿದರೆ, ಕೇಳತಕ್ಕದ್ದೇನು ಸರ್ವಜ್ಞ, ಎಂದು ಹೇಳಿ, ನಾನು ಇಷ್ಟೊತ್ತು, ಹೇಳಿದು ಆರಣ್ಯರೋಧನವಾಗಿ ಬಾರದೆಂದು ತಿಳಿಸಿ, ನಮ್ಮ ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರದವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ, ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟ ಆಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ, ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶಿರಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ (ಹೊಸನಗರ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಯವರೇ, ಮಾನ್ಯ ಅರಣ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಂದಿರತಕ್ಕ ಬೇಡಿಕೆ ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬೆಂಬಲ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾ ಎರಡು ಮೂರು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ತಾವು ಫಾರಸ್ಟ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಎಂದು ಏನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಅದರ ಮುಖಾಂತರ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ವುಡ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಪ್ಲಾಂಟ್ ಏನು ಇದೆ ಅದು ಬಹಳ ಸಹಕಾರಿಯಾದುದು. ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಮೈಸೂರು ಐಕ್ ಅಂಡ್ ಸ್ಪೀರ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್‌ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಸತ್ವೈ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಖಾಸಗೀಯವರು ಕೂಡ ಈ ವುಡ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್‌ನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಅದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮರ ಸಿಗದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಬಹಳ ಅಡೆತಡೆಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಆದುದರಿಂದ, ಅವರ ಬದಲಾಗಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನವರೇ ಇದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರೆ, ಮರನಾಡು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಹೊಸನಗರ, ಸಾಗರ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೇರಳವಾಗಿ ಮರ ಸಿಗುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಇಂಥಾ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಫಾರಸ್ಟ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಹಾಫ್ ಎ ಮಿಲಿಯನ್ ಜಾಬ್ ಶುಕಾರ ಕೆಲವು ಇಂಟರ್‌ವ್ಯೂ ಮಾಡಿದರು. ಇಂಟರ್‌ವ್ಯೂ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಸೆರೆಕ್ಷನ್ ಕಾರ್ಡ್ ಕೂಡ ಬಂದಿಲ್ಲ, ಕೆಲವರಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದರೂ, ಅವರನ್ನು ಇನ್ನೂ ಏತಕ್ಕೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ? ಏತಕ್ಕೆ ಅವರನ್ನು ಟ್ರೇನಿಂಗ್‌ಗೆ ಕರೆದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಶ್ರೀಶಂಕು ಸ್ವರ್ಗ ಆಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಸಿಕ್ಕದೆ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಭಾವನೆ ನೂರಾರು ಯುವಕರಿಗೆ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಯಾವ ಇರಾಖೆಯಿಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಖಾಯಂ ಆಗಿ ಹಾಕಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ, ಇಂಥಾ ಒಂದು ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಹೋಗಿರಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ತಮ್ಮ ಇರಾಖೆಗಳ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಮಿತ್ರರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ ನವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಮಾತು ನಡೆಕ್ಕೆ ದೂರವಾದುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದೇ ಗತಂತರವಿಲ್ಲ. ಅವರ ನಾಡಿಗೆಲರ ಬಗ್ಗೆ ಕಟ್ಟುವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ, ನಾಡಿಗೆಲರು ಬಹಳ ಸರಳ ಜೀವಿಗಳು. ನಾನು ಅವರನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಬಹುಶಃ ಮಾನ್ಯ ಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಬಣ್ಣದ ಕನ್ನಡಕ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದರೋ ಏನೋ ದೃಷ್ಟಿ ಕೋಣೆ ಸ್ವಲ್ಪ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗಿದೆ. ತಮ್ಮ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಒಳ್ಳೆಯವರು. ನಮ್ಮ ಚೀಫ್ ಕನ್ಸರ್ವೇಟರ್ ಅಂತೂ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯವರು. ಯಾರಾದರೂ ನಮ್ಮ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ಸಲಹೆ ಕೊಡಲಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಬಹಳ ಹದರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಅಂಥಾ ಸ್ವಭಾವದ ಜನ ಅವರು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ್.—ತಾವು ಹೇಳಿದವರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕೊಟ್ಟಿರಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶಿರಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಹಾಗಾದರೆ, ಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಡಿ ಇರಬೇಕು. ಇವತ್ತು ಏನು ನ್ಯಾಷನಲ್ ಪರ್‌ಫೆಂಟೇಜ್ ಇದೆ, ಅದನ್ನು ಮೈನ್‌ಟೆನ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ತಮ್ಮ ನಿಲುವು ದೃಷ್ಟಿ ಕೋಣೆ ಏನು ಇದೆ, ಅದು ಬಹಳ ಸುತ್ತರ್ಪಣವಾದುದು. ಆದರೆ ಮುಂದಾದ ಜನ

ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ಸಂಕಟ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ; ಅವರಿಗೆ ತುಂಬ ದುಃಖಕರವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳದೇ ಗತ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ನಾವು ಪದೇ ಪದೇ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅರು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಪ್ರವಾಸ ಬಂದಾಗ ಸಾಕಷ್ಟು ಜನ ಈ ಅರಣ್ಯ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿರತಕ್ಕವರು ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟರು. ಯಾರು ಯಾರು ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಯಾದಿಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಇರಾಬೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಅದಲು ಬದಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡೋಣ; ರೆವಿನ್ಯೂ ಇರಾಬೆಯಿಂದ ಆಪ್ತು ಜಮೀನು ಪಡೆದು ಯಾರು ಯಾರು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡೋಣ ಎನ್ನುವ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಜಿರಾಫಿಕಾರಿಯವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರು.

ತಾವು ಮೊದಲು ಮಾನವೀಯತೆಯಿಂದ ನೋಡಬೇಕು. ಇಂತಹ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಮೊದಲು ಬಡಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ವನ್ಯಮೃಗ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಇದು ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾನವೀಯ ಉದಾಹರಣೆಯ ಮೂಲಕ ಹೇಳಬಹುದು. ಎರಡು ಕಾಲಿನ ಮೃಗಗಳನ್ನು ಕಟವಾಡ ತಕ್ಕದ್ದು ಆಗದೇ ಇರಲಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿದಿವಸವೂ ಕಾಡಾನೆಗಳು ಹತವಾಗುತ್ತಿದೆ. ನಾವು ನಿನ್ನಹಾಯಕರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ನಾನು ಅಲ್ಲೆಯೂ ಪ್ರತಿದಿವಸವೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ವನ್ಯಮೃಗ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಕಾನೂನಿನಿಂದ ಎಂದಿಗೂ ಕೂಡ ತಡೆಬಂಧಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಗುಂಡು ಹಾರಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿದಿವಸವೂ ಅವುಗಳ ಕಣ ಎಷ್ಟು ಬೀಳುತ್ತದೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ವನ್ಯಮೃಗ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಎಷ್ಟು ಅವಶ್ಯಕವೋ ಅವಶ್ಯಕವೇ ಆಪ್ತೇ ಜನರಿಗೆ ತಕ್ಕ ಸರ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ಬಡ ಕುಟುಂಬಗಳ ನಣ್ಣ ಹುಡುಗರು ಅನ್ನೇಕರು ಸಾವಿಗೆ ಈಡಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ರಿಕಾರ್ಡ್‌ನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಅದು ಇವತ್ತಿನ ವರೆಗೆ ಹಿಂದು ಮುಂದು ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ನಾರಾಯಣ ಪರಿಹಾರವನ್ನೂ ಸಹ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಅಂತಹ ಬಡ ಕುಟುಂಬದ ನಣ್ಣ ಹುಡುಗರೇ ಆಗಲೇ, ಅಥವಾ ಪ್ರಾಯದ ಹುಡುಗರೇ ಆಗಲಿ ತೀರಿ ಹೋದರೆ, ಅಂತಹವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರಕೊಡುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯವಲ್ಲವೇ? ಅಂತಹದೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡದೇ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ನಾನು ನಂಬುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿದು ಹಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬೇರೆ ಮರಗಳನ್ನು ನೆಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ನಮಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಇನ್ನುಮುಂದೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಮರಗಳನ್ನು ನೆಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಒಂದು ಮಾತು. ಹಿಂದೆ ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಗಳಿದ್ದುವು ಆ ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಈಗ ತಾವು ಮೊಟಕುಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ಈಗ ಒಂದು ಯೋಜನೆಗೆ ಎಡೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಇವತ್ತು ಕಟ್ಟಿಗೆ ತರಬೇಕಾದರೆ ನಿಮ್ಮ ಫಾರಿಸ್ಟ್ ಡಿವಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟು ತರಬೇಕು. ಬೇಲಿ ಕಟ್ಟಿಕೆ ಬಾಂಬೂಸ್ ತರುವುದು ಕೂಡ ತಿಂಗಳಾನುಗಟ್ಟರೆ ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟು ಕಾಯಬೇಕು. ಮೊದಲಿನಿಂದ ಇಂತಹ ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಮಲೆನಾಡಿನ ಜನರಿಗೆ ಕೂಡದೇ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಅದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗ ಅವರ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಅತ್ತೆಕಡೆ ಹರಿಸಿ ಮೊದಲನೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲ ಯಾರೂ ನಿಜವಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ಬಳಕೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ (ವೇಮಗರ)—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಈ ದಿನ ಮಾನ್ಯ ಅರಣ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎರ್ನಾಕುಲಂ ಮತ್ತು ಹಾರ್ಜಿಕರ್‌ಚರಂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಒಂದು ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನಾನು ಎರೋಡಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ಬೇಕೆಂದಿಟ್ಟಿರುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಬರುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶ ಶೇಕಡ 9ರಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಇರತಕ್ಕದ್ದು. ಅದರ ನನ್ನ ಹಿಂದೆಮಾತನಾಡಿದಂಥ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರು ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ

ದಟ್ಟವಾದ ಮತ್ತೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಇರುವುದರಿಂದ ಅನ್ಯಥೆಂದ ಬಂದಂಥವರು ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಅಲ್ಲಿಗೂ ನಮಗೂ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಂತರ ನೋಡಿದರೆ ಅದು ಒಂದು ಅಜಗಾಂತರ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ನಾನು ಮೊದಲೇ ತಿಳಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಕೇವಲ ಶೇಕಡ 9ರಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶವಿದೆ ನಮ್ಮ ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಾಡುಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತೇವೆಂದರೆ ಇವರು ಮೊದಲು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಜಮೀನು ಏನು ಇರುತ್ತದೆಯೋ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 10 ಅಂಗುಗಳಷ್ಟು ಸಹ ನೀರಿಲ್ಲದೆ ಇರತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶ ಇದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಬೆಳೆಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಅರಣ್ಯ ವನ್ನು ಬೆಳೆಸಬಾರದೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅರಣ್ಯ ಬೆಳೆದರೆನ್ನೇ ದೇಶದ ಸಂಪತ್ತು ವೃದ್ಧಿಯಾಗು ಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ನನ್ನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿದ್ದೀವು. ಒಂದು ಕಡೆ ನುಮಾರು 200 ಎಕರೆ ಪ್ರದೇಶ ತಿದ್ದುಪುಟ್ಟು ಸೇರಿದ್ದು ಅದು 1932ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೇರಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಅರಣ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲದಿಡೆಗೆ ಆ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಒಂದು ಹುಲ್ಲುಕಡ್ಡಿ ಅಥವಾ ಏನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕಾಡನ್ನೂ ಸಹ ಬೆಳೆಸಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದೇನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ; ಅಂತಹ ಭೂಮಿಯನ್ನು ನಮಗೆ ಸಾಗುವಳಿಗೋಸ್ಕರ ಕೊಡಿ. ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂಥ ಕೆರೆಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಈಗಲೂ ಇವೆ. ಅವುಗಳ ಮೂಲಕ ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಅಲ್ಲಿನ ಜನರು ಕೇಳಿದರೆ, ಅದರ ಕಡೆಗೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಪರಗೂ ಸರ್ಕಾರ ಗಮನಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಂದಾಗ ನಾನು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಅರಣ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಬೇರೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಡೋಣ, ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರಿಗೆ ಯೋಗ್ಯ ಭೂಮಿ ಕೊಡೋಣ, ಈ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಭೂಹೀನರಿಗೆ ಕೊಡಲು ವಿಚಾರಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿ ಸುಮಾರು ಒಂದೂವರೆ ವರ್ಷವಾಯಿತು. ಇದುವರೆಗೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ಕ್ರಮವನ್ನೂ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿಲ್ಲ, ಇದರಿಂದ ಅಲ್ಪ ರೈತರು ತುಂಬಾ ನಿರಾಶೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಪ್ರದೇಶ ವನ್ನು ಕೊಂಡು ಅದರ ಬೆರೆಯನ್ನು ಒಡಲೇ ಕೊಡುವ ಶಕ್ತಿವಂತರೂ ಸಹ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಅದನ್ನು ಪಡೆದು ವ್ಯವಸಾಯಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹವರಿಗೂ ಸಹ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತೇವೆಂದು ಮುಂದೆ ಬಂದರೆ, ಅಂತಹವರಿಗೂ ಸಹ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅಂದಮೇಲೆ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಭೂಹೀನರಿಗೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಬಡಜನರನ್ನು ಉದ್ಧಾರಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳತಕ್ಕ ಸರ್ಕಾರ ಏಕೆ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಪ್ರಶ್ನೆಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರಿಗೆ ಅದನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಪೊಲೀಸ್‌ಸ್ವೀಪಿಂಗ್ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಕೆಸುಗಳನ್ನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಪುರುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ. ಆ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಯಾರಿಗೂ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಆಜ್ಞೆಯನ್ನೂ ಸಹ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಆ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಎನೂ ಜನರಿಗೆ ಉಪಯೋಗ ವಾಗದಹಾಗೆ ಇಟ್ಟಿರುವುದು ಸಾಧುವಾದುದಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಭೂಮಿ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಜನರು ಅಲ್ಲಿ ಯೂಕಲಿಪ್ಟ್ ಆಯಲ್ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತೇವೆ, ನೀಲಗಿರಿ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತೇವೆಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಅಲ್ಲ. ಇವರು ಹೇಳುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಕೊಡು ವುದಕ್ಕೆ ಭೂಮಿ ಇಲ್ಲ. ಅದರ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಅಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತೇವೆಂದರೆ ಅದನ್ನು ಯಾರಿಗೋ ವಾರಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಡುಬಡವರಾಗಿರುವವರು ಸರ್ಕಾರದವರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ವರುಡನಾಲ್ಕು ಕಡುಬಡವಾಗಿಯೇ ಜೀವನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇವರ ದಾಸನುದಾಸರಿಗೆ ಸೇವೆ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ಅಂತಹ ಕಡುಬಡವರು ಇವರಿಗೆ ಯಾರು ಅಂದರೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲೆರತಕ್ಕ ಬರಾ ರವರು. 700-800 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಆಸ್ತಿ ಇರುವವರು ಸರ್ಕಾರದ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕಡುಬಡವರು. ಆಗ ಅವರು ಇವರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಬಹಳ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಏನಾದರೂ ಹೇಳಿದರೆ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದು ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ಬಂದಮೇಲೆ ಆಗಿದ್ದೇವೆಂದೂ ಸಹ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅಂದ ಮೇಲೆ ಇವರಿಗೆ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿದಂಥ ತಪ್ಪನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿವಿಲ್ಲವೇ ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇಳ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದು ಈಗಿನಲ್ಲಿ, ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಂದು ಈಗ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಸಬ್‌ಸಿಡ್ಡಿಯಿಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಇಂಥ ಒಂದು ಉಪಯೋಗವಾದರೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ಏಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಲ್ಲ? ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಕೂತಿದ್ದರೆ ಎನ್ನುವ ವಾದವನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅದನ್ನು ನಾನು ಆಯೋಗದ ವಾದ ಎಂದು ಕೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಯುಕಲಪ್ಟಸ್ ಅನ್ನು ಬೆಳೆದು ಅದನ್ನು ಬರ್ಲಾ ಅವರಿಗೆ 10-20 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರು ಇದನ್ನು ಏನಾದರೂ ಉಪಯೋಗಮಾಡಬೇಕು ಎಂದರೆ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಕಡೆ ರೇಷ್ಮೆ ಹುಳುಗಳನ್ನು ಸಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಬಿಡಿಸಿನ ತಟ್ಟಿಗೆ 15 ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಬೆರೆಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ದರವನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದರೆ, ಇದು ಕೇವಲ ಎಂಟು ಪೈಸೆಗೆ ಒಂದು ತಟ್ಟೆಯಾಗಬಹುದು. ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಂಡವಾಳ ಹಾಕಿ ಎಸ್ಕೋಕ್ಸೋಪ್ ಹೆಪರ್ ಮಿರ್ ನಡೆಸತಕ್ಕವರಿಗೆ 10 ರೂಪಾಯಿಗೆ ಟರ್ನಿಂಗ್ ಬಿದಿರುವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ಆದರೆ ಅವರು ಯಾರು ಮಾಡತಕ್ಕ ಪೇಪರ್ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ನಿಕ್ಕುತ್ತದೆ? ಕೇವಲ ಐದು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ನಿಕ್ಕುತ್ತದೆ, ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪುಸ್ತಕ ಇಲ್ಲ. ಕಾಗದ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಲಾಭವೇ ಮೇಲೆ ಇದನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಸೂರೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಖಾಸಗಿಯವರು ಕಾರಣವಲ್ಲ ಮೊದಲನೆಯ ಕಾರಣಕರ್ತರು ಇವತ್ತು ಅಧಿಕಾರದ ಗುದ್ದುಗೆ ಮುಲ್ಲ ಕೂತಿರತಕ್ಕವರು. ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಸೂರೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ತಾವು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಪೆಡ್ರೋಲ್ ಕ್ಯಾನ್ಸ್ ಮತ್ತು ಪೆಡ್ರೋಲ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್ ಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಮರವನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಮರದ ಕಿಟಕಿ, ಬಾಗಿಲು ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಬಹಳ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟೆ. ನಾನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪುಂಡಲಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿದ್ದಾಗ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ದೂರಗಳು ಬಂದಿದ್ದವು. ಇವರು ಕೊಡುವಂಥ ಟೆಂಬರ್ ಯಾರಾದರೂ ಗುದ್ದಿದರೆ ಚೂರು ಚೂರಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಈ ತರಹದ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರ ಉದಾರ ವಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ನಿಮ್ಮ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವಾಗ ತೇಗದ ಮರವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತೀರಿ, ಆದರೆ ಇವರಿಗೆ ಸತ್ತಿರತಕ್ಕ ಮರ ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲವೆ ಇರತಕ್ಕ ಮರವನ್ನು ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಅವರಿಗೆ ಯೋಗ್ಯ ಮರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಸ್ವಾಮಿ ಕಳೆದ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ರಸ್ತೆ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಆಗಲಪಾದ ಗುಂಡಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿದ್ದರು, ಅದಕ್ಕೆ 10-12 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚು ತಗಲಿರಬಹುದು. ತಾವು ನೈಸರ್ಗಿಕ ಹೋಗಿಬರುವಾಗ ನೋಡಬಹುದು, ರಸ್ತೆಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಗಿಡ ಬೆಳೆಸಲು ಈ ಗುಂಡಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದಿದ್ದಾರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರಬೇಕು ಹಣ ಯಾರದು? ಇದು ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯ ಹಣ ಅಲ್ಲ ಇದು ರಾಜ್ಯದ ಬೊಕ್ಕಸದ ಹಣ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನತೆಯ ಹಣವನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವಾಗ ನೋಡಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಫೋಲು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಇಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಫೋಲುವಾಡಿದರು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಕೇಳಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಚ್. ಪುಷ್ಪರಂಗನಾಥ್ (ಬೇಲೂರು)—ನನ್ನಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮುಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಅನುನೋದಿಸುತ್ತಾ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ಅಪಾರಸ್ಪೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಇಲಾಖೆಯವರು ಯುಕಲಪ್ಟಸ್ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಭೂಮಿಗೆ ಕೊಂದರೆ ಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೈರು ಇದ್ದರೆ ನಾಶ ವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲರತಕ್ಕ ನೀರನ್ನು ಎಳೆಯತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಇದೆಯೆಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕು ಗೊತ್ತು ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ನಾನು ತಮಿಲ್ಲ ಅರಿಕಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಕಗ್ಗಿಂಗ್ ಹೇಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಆನೇಕ ದೂರಗಳು ನಮಗೆ ಬರುತ್ತಿವೆ. ನನ್ನ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಬೆರೆ ಬಾಳತಕ್ಕ ಗಂಧದ ಮರಗಳನ್ನು ವರ್ಷಂಪ್ರತಿ, ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕಡಿದು ಸ್ಕಗರ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಿಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ

ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸ್ಯಾಂಡ್ ಇವೆ. ಅದರೂ ಕೂಡ ಇವರನ್ನು ಹಿಡಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಸ್ವರ್ಗ ಮಾಡುವಂಥ ಜನರ ಒಂದು ಗ್ಯಾಂಗ್ ಹಳ್ಳಿಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ತಾವು ಪತ್ತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೇರಿದ ಸರ್ವೆ ನಂಬರ್ 194-196 ಅನ್ನು ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯವರು ಹಿಂದೆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಡಿವಾರ್ಚಮೆಂಟ್‌ಗೆ ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಇದು ಮಲಸಾರು ಹತ್ತಿರ ಇದೆ, ಇದನ್ನು ಮದ್ರಾಸ್‌ನಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಚೆಟ್ಟಿಯಾರ್‌ಗಳು ಎನ್‌ಕ್ಲೋಚ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಸ್ಥಳದಿರತಕ್ಕ ಟಂಪರ್ ಸುಮಾರು 5-6 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟಾಗುತ್ತವೆ. ಅವರು ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಟೀಕೆ ಮೊರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದಿದ್ದಾರೆ. ರೋಸ್ ಮರವನ್ನು ತೆಗೆದಿದ್ದಾರೆ, ಹೂನ್ನೆಯ ಮರವನ್ನು ನಕ ತೆಗೆದಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಸುಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಾಶ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಅವರು ಕಾಫಿ ತೋಟವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ತೋಟಗಳನ್ನು ತಾವು ಹೊನ್ನೆ ತಮ್ಮ ಪಶಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನ ಕೈಹಿಂಡರೂ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸುಯಾದಂಥ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಆಗ್ರಹವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯವರು, ಅರಣ್ಯದಲ್ಲೂ ಡಿವಾರ್ಚಮೆಂಟ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ನಿಯಮ ಇವೆ. ಅದನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಅವರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ, ಬೇರೆಯವರು ಅರಣ್ಯಭೂಮಿ ಯನ್ನು ಎನ್‌ಕ್ಲೋಚ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶನಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡದೆ ಹೋದರೆ ನಿತ್ಯ ಕೋರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನ್ನು ತನ್ನಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

12-30 P.M.

ನಂತರ ರೆವಿನ್ಯೂ ಡಿವಾರ್ಚಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಸೇರಿದ ರ್ಯಾಂಡನ್ನು ಫಾರೆಸ್ಟ್‌ಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಫಾರೆಸ್ಟ್ ರ್ಯಾಂಡನ್ನು ರೆವಿನ್ಯೂಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇವೇತು ರೆವಿನ್ಯೂ ರ್ಯಾಂಡ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಜನರನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಒಕ್ಕಲು ಎಬ್ಬಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸ್ಪೀಕರಾದ ಶ್ರೀರಸಹಳ್ಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರರವರು ಕೂಡ ಹೇಳಿದರು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೂ ಕೆಲವು ಅಪಾದನೆಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಎಷ್ಟು ಜಮೀನು ಎನ್‌ಕ್ಲೋಚ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಅಲಕಲಗೂಡು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟುರು ಎಂಬ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ 3-4 ಫಾರೆಸ್ಟ್‌ನ್ನು ರೆವಿನ್ಯೂ ಡಿವಾರ್ಚಮೆಂಟ್‌ನವರು ಫಾರೆಸ್ಟ್‌ಗೆ ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಿಮ್ಮ ಡಿವಾರ್ಚಮೆಂಟ್‌ವರದಿ ಪ್ರಕಾರ ರೈತರಿಗೂ ನಿಮ್ಮ ಡಿವಾರ್ಚಮೆಂಟ್‌ನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಘರ್ಷಣೆಗಳು ಕೂಡ ಆಗಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಇದು ಕೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇವೆಯೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಯಾವ ರ್ಯಾಂಡ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ನೀವು ಅದನ್ನು ವಾಪಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಒತ್ತಾಯಮಾಡಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕಾರಾವಾಕಾಶವಿಲ್ಲ ಇನ್ನು ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಡಿವಾರ್ಚಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಹೇಳುವುದು, ಇನ್ನು ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಏನು ಇದೆ ಅದು ಕಾರವಾರ್‌ನಲ್ಲಿ ಡಬ್ಬವಾದ ಕಾಡು ಪ್ರವೇಶ ಇದೆ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಂದರ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅಲ್ಲಿ 30 ಅಡಿ ಎತ್ತರ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರದೇಶವಿದೆ. ತಾನು ಎಸ್ಕಿಮೋ ಕಮಿಟಿ ಸದಸ್ಯ ನಾಗಿದ್ದಾಗ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಈ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್‌ನ್ನು ಅಂಥ ಕಡೆ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನೋಡಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಸ್ವಾಮಿ ನಂತರ ಹಾರ್ನಿಕ್‌ಲರ್‌ನಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಅವರು ಬಹಳ ಉತ್ತಮವಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸುಮಾರು 1000 ಫಾರೆಸ್ಟ್‌ನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಕೆಲವು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಅವರು ಮಾತ್ರ ಉತ್ತಮವಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಇವೇತು ಅವರು ಮಾತ್ರ ಬೆಳೆದಿರತಕ್ಕಂಥ ತೋಟದಿಂದ ಎರಡು ಜನರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಅನುಕೂಲತೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿದೆ. ಹಾರ್ನಿಕ್‌ಲರ್ ಡಿವಾರ್ಚಮೆಂಟ್‌ಗೆ ನಾವು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅಭಿನಂದನೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದರ ಅಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಒಂದೇ ಒಬ್ಬರ ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ನಾವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಪೆಡ್ಯೂರಗಾಸ್ ಜನರು ಏನು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ 10-15 ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ಯಿಂದ ಯಾವ ರೀತಿಯಾದ ಒಡ್ಡುಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಿವೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ ಜೊತೆಗೆ ಅಪಾದನೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡದೆ ಇದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ತಮ್ಮ

ಇರಾಖೆಯವರು ಏನು ಪರ್ಜೇನ್ ಮಾಡುವದ್ಯೋ ಇದೆ ಅದು ನವರಸ ಎಂದು ಇಂಟರ್‌ಡೂಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಎಷ್ಟು ರೂಸಾಯಿ ದ್ಯಾಗ್ ಇದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಸಬೇಕು ಎಂದುಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಯಾವುದಾದರೂ ಇಷ್ಟುಮುಂದೆ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ದ್ಯಾಗ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಂಡು ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೆ ರಾಸ್ ಮಾಡುವಾರದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲ ಹಾರ್ಮಿಕಲ್ಸ್‌ರ ಫಾರಂಸ್ ಇವೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ನರ್ಸರಿ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಭಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಇನ್ನು ಹಾರ್ಮಿಕಲ್ಸ್‌ರ ನಲ್ಲ ಬಿ.ಸಿ.ಎ.ಆರ್. ಎಂದು ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅಂಥ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ರಿಸೆರ್ಚ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್‌ಗಳು ಇವೆ. ಅಂಥ ರಿಸೆರ್ಚ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್‌ನಲ್ಲ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿ ಯಾರು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರ ಹೆಸರು ರಂದಾವನ್ ಎಂದು ಅತ್ಸ್ ಪಂಚಾಬಿನವರು ಅವರು ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನರು ಏನು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಬಹಳ ಕಿರುಕುಳ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ದೂರು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದವರಾದ ಒಬ್ಬರು ಮೃತ್ಯಂಜಯ ಎನ್ನುವವರನ್ನು ಹೊಡೆದು ತೊಂದರೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಬುದ್ಧಿವಾದವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು? ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದವರಲ್ಲಿ ಪರಿಣಿತರಿದ್ದರೆ ಅಂಥವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಕಾಲವಕಾಶವಿಲ್ಲದ ರಿಂದ ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಕಂಡಿನ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತಾನೆ.

† ಏಚ್. ಜಿ. ಚನ್ನಪ್ಪ (ಮಾಗಡಿ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಅರಣ್ಯ, ಏನುಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ನಾನು ಕೆಲವು ಸುಪ್ತಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕ ಸ್ನೇಹಿತರು ಫಾರಂಸ್ ಇರಾಖೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ನಾನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳಲಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶ ದಲ್ಲಿ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಮಳೆಗಳು ಬರದೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ಇವೆ. ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಿರತಕ್ಕಂಥ ದಟ್ಟವಾದ ಕಾಡುಗಳು ನಾಶವಾಗಿ ಪುನಃ ಅಲ್ಲಿ ಕಾಡನ್ನು ಬೆಳೆಸದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ನಾವು ಒಂದು ಸಾರಿ ದಾಂಡೇಲಿಗೆ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿದಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಬಿದ್ದಂತಹ ನಾಟಗಳು ಮತ್ತು ಮರದ ದಿಮ್ಮಿಗಳು ಹಾಗೆ ಕಾಡಿದ್ದು ಬಿದ್ದಿದ್ದವು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಇರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಫಾರಂಸ್ ಇರಾಖೆಯವರು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಸಹ್ಯ ವಹಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿಯಬಹುದು. ಅದರಿಂದಲೇ ನಮ್ಮ ಅರಣ್ಯ ಇರಾಖೆಯ ಆದಾಯ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕಾಡನ್ನು ನಾಶಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಪತ್ತು ನಮಗೆ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ಹಣ್ಣುಗಳು ಕಾಯಿಗಳು ಇನ್ನು ಮುಂತಾದ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವರಮಾನವಾಗಿತ್ತು. ಅದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದಲೇ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ನಾಟಗಳು ಮತ್ತು ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಬೆರೆ ಬರತಕ್ಕಂಥ ನೀಲಿಗಿರಿ, ಸಸಿಗಳನ್ನು ನಡೆತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ನಾರ್ತ್‌ಮು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅವನ್ನು ಕ್ಲಿಯರ್‌ಯಾನ್ ಸಿರ್ಟ್ ತಯಾರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಗ್ರಾಮದ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಟ್ಟವಾದ ಕಾಡು ಇತ್ತು. ನಾವು ಸಣ್ಣ ಮಕ್ಕಳು ಇದ್ದಾಗ ಅದರ ಕಡೆ ಹೋಗಲು ಬರುವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿ ದುಷ್ಕರ್ಮಿಗಳು ವಾಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಇವೊತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಏನೂ ಇಲ್ಲ ನಿರ್ಭಯವಾಗಿ ಅ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವ ಸನ್ನಿವೇಶ ಇದೆ. ಒಂದು ಮರವನ್ನು ನೆಡಬೇಕಾದರೆ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕಾದರೆ ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಅದನ್ನೇ ಕಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಎಷ್ಟು ಸುಲಭವಿದೆ ಎಂದು ಯೋಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆ ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಹಲಸು, ಬಲ್ಲಾರ್, ತೇಗ ಇನ್ನು ಮುಂತಾದ ಬೆರೆ ಬರಂತಹ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಒಂದು ನೋಟ್ ಪುಸ್ತಕಕ್ಕೆ 80 ಪೈಸೆಯಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ಬಿದುರನ್ನು ಪೇಪರ್ ಮಿರ್ಚಿಗೆ 2 ಪರ್ಷೆಗಳ ಕಿಂಡೆ ಒಂದು ಟನ್‌ಗೆ 2 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದನ್ನು ಈಗ 14 ರೂಪಾಯಿಗೆ ಏರಿಸಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಪಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕಂಥ ವರಮಾನವನ್ನು ಸಾರ್ವಕಾರವಾರು ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಇನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ನಮ್ಮ ಜನತೆಗೆನು ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಿ ಅವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ತೊಂದರೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ನಿಜವಾದ ಬೆರೆ ಏನು ಇದೆ ಅದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕಂಡಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಅದನ

ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೋ ಅದನ್ನು ನೀವು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಹಾಗೇನಾದರೂ ಅವರನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದಾದರೆ ಅವರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಬೇರೆ ಒಂದು ಅಗ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿ ನಾವು ಈ ಒಂದು ರೇಷಿನಲ್ಲಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು. ನೀವು ಬೆರೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದರೆ ಅವರೇನೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಮಿಷಿನರಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಅದಕ್ಕೆ ಬರ್ಚು ಮಾಡಿರುವಾಗ ಅವರು ಆ ಕಂಪನಿಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ನೀವು ಕೇಳಿದ ಬೆರೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟೇ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ವರಮಾನವೂ ಕೂಡ ಬರುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ದಾಂಡೇಲಿ ಪೇಪರ್ ಮಿರ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಮಗೆ ಒಂದು ಹಾಳೆ ಬೇಕಾದರೆ ಕೂಡ ಅವರು ಬಾಂಬೆಗೆ ಹೋಗಿಬರುವ ಎಲ್ಲಾ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನೂ ಸೇರಿಸಿ ಒಂದಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕರಷ್ಟು ಬೆರೆ ಮಾಡಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮೇರಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಏನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ರೈಲಿನಿಂದಲೇ ಅಂದರೆ ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗತಕ್ಕಂಥ ಪೇಪರ್ ಏನು ಇದೆಯೋ ಆ ಉತ್ಪನ್ನದಲ್ಲಿ ಅರ್ಧದಷ್ಟು ನಮ್ಮ ಭಾಗದ ಜನಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಒಂದು ಕಂಡೀಷನ್ ಅವರಿಗೆ ಹಾಕಿ ಭಾಗದ ಜನಗಳಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸುಲಭ ಬೆರೆಗೆ ಸಿಗುವ ಹಾಗೆ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕೋದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಬಡವರಿಗೆ ಒಂದು ಹಾಳೆಯೂ ಸಿಗದೇ ಇರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ಒಂದು ನ್ಯೂಸ್ ಪೇಪರ್‌ಗೆ 12 ಪೈಸೇ ಇದ್ದು 25 ಪೈಸೇ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಜಾಸ್ತಿ ಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಪೇಪರ್ ಬೆರೆ ಜಾಸ್ತಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಹೀಗಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನತೆ ಪ್ರಪಂಚದ ಆಗುಶೋಗಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಇದರಿಂದಲೂ ನನಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಆದಾಯ ಸಂದಾಯವಾಗಿದೆ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಸಂದಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸರಿಯಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಏನೆಂದರೆ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಖಾಸಗಿ ಜನಗಳು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಗಂಧದ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ತಗಲುವ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಭಾಗವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅಂಥಾ ಒಂದು ನಿಯಮಾವಳಿಯನ್ನು ಹಾಕಿ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರುವುದಾದರೆ ಜನಗಳು ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದೆಬರುತ್ತಾರೆ ಅನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಮದ್ರಾಸ್ ಸರ್ಕಾರದವರು ಖಾಸಗಿ ಜಮೀನಿನ ಮಾಲೀಕರು ತಮ್ಮ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಈ ತರಹ ಮರವನ್ನು ಕಡಿಯಬೇಕಾದಾಗ ಮಾಲೀಕನಿಗೆ ಅದರ ಬೆರೆಯ ಅರ್ಧವಷ್ಟನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ನಿಯಮಾವಳಿಯನ್ನು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಾದರೆ ಬೆಳೆಸಬಹುದಾದ ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ ಅದರ ಪ್ರತಿಫಲವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಏನೆಂದರೆ ಈಗ ಸರ್ಕಾರದ ಇಲಾಖೆಯವರಿಗೂ ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ಜನಗಳಿಗೂ ಒಂದು ತಿಕ್ಕಾಟ ಬಂದಿದೆ. ಯಾವುದೋ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಜಮೀನು ರಿಲೀಸ್ ಆಗಿತ್ತು ಅದನ್ನು ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯವರು ಏತರಣಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥಾ ಜಮೀನು ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ಹೋಗಿ ಅವರಿಗೆ ಕಿರುಕುಳ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ರಿಕಾರ್ಡ್ ತೋರಿಸಿದರೂ ಕೂಡ ಅದು ನಕಾಶೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಇಲ್ಲಸಲ್ಲದ ಕಿರುಕುಳ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಕ್ಷಣವಾಗಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆ ಸರ್ವೇಯವರನ್ನೂ ಮತ್ತು ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಇಲಾಖೆ ಸರ್ವೇಯವರನ್ನೂ ಕಳುಹಿಸಿ ಡಿಲಿಮಿಟೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಇರಬಹುದಾದ ಕಷ್ಟವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಏನು ಕಾರಾವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಧಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಹೆಂಡಿ ಶಿವಣ್ಣ (ತರೀಕೆರೆ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಅರಣ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಟ್ಟಂಥ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ನಾನು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟುಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಪೂತಿನ ದಿವಸ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಾಡುಗಳು ಹಾಳಾಗುತ್ತಾ ಇರುವುದರಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಳೆ ಬೀಳಬೇಕೆಂದು ಇರುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದಂಥ ವಿಚಾರ. ಅದಾದ ರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ಕಾಡನ್ನು ನಾವು ಉಳಿಸಬೇಕು ಇಲ್ಲವೇ ಹೋದರೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಗಂಡಾಂತರ ಬಂದೇ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಅದಾದರೂ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಗ್ಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡ ಮಾದರಿ ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಏನೆಂದರೆ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಮರೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುವವರಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಈ ಪೂತಿನ ದಿವಸ ಆ ಮರೆನಾಡು ಬಯಲಿನಾಡು ಆಗಿದೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅದು ಬಯಲಿನಾಡು ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಹೀಗಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಅಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರೂ ಕೂಡ ಇದರಲ್ಲಿ ಕಳ್ಳತನ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕಳ್ಳತನವಾಗಲಿ, ಅದು ಎಲ್ಲೆಡೆ ನಡೆಯಲಿ ಅಲ್ಲ ಕಳ್ಳ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಇದು ನಿಜ. ಆದರೆ ನಾವು ಯಾವಾಗಲೂ ನೋಡಿದರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಅವರುಗಳ ಮೇಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ವಾತಾವರಣ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಈ ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದೆರಡು ನಿದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಭದ್ರಾವತಿ ಸೌದೆ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ಮಾರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ರಾರಿ ರೋಡ್‌ಗೆ ಎಷ್ಟು ಬರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಲೆಕ್ಕಹಾಕಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಒಂದು ರಾರಿ ರೋಡ್‌ಗೆ 5 ಟನ್ ಲೆಕ್ಕ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಸೌದೆ ಪೇಪರ್‌ಮಿಷನ್‌ಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ರಾರಿ ರೋಡ್‌ಗೆ ಎಷ್ಟು ಟನ್ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಏನು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ತಾವು ತಿಳಿಸಬೇಕು, ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಲೋಪವಾಗುತ್ತದೆ ಅದನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಏನೆಂದರೆ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳು ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶ ಎಂದು ದಾಖಲೆಯಿಲ್ಲತ್ತು. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶಗಳು ದಾಖಲೆ ಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ದಾಖಲೆಯಿಲ್ಲದಂತಕ್ಕೂ ಕೆಲವು ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಹಾಗೆ ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅದರಲ್ಲಿ ಸಾಗುವುದು ವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲದೇ ಅದನ್ನು ರೆವಿನ್ಯೂನವರು ಹ್ಯಾಂಡ್‌ಲರ್ ಮಾಡದೆ ಜಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದಾದರೂ ಈಗರಾದರೂ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಸಾಗುವುದು ವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಏನೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಪ್ಲಾಂಟೇಷನ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಾಡು ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಬೆರೆ ಬಾಳುವ ವಸ್ತುಗಳು ಇವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ರಿಂಗ್ ವೆಸ್ಟರ್ ಮಾಡ ಬಹುದು. ಅದನ್ನು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಇದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹವಣಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಅದನ್ನು 31 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿ ಅದನ್ನು 64 ರೂಪಾಯಿಗೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಅರ್ಜಿ ಕೊಡಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಈಚೆಗೆ ನನಗೆ ತಿಳಿದಿರುವ ಹಾಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಮಾಲು ಇದೆ ಅದನ್ನು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ಚೆಂಡರ್ ಕೊಟ್ಟು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಹವಣಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತೆಯಾಗಿ ಅಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು ತಿಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಇಷ್ಟು ಕಾರಾವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

SRI PRABHAKAR TELKAR.—Madam Speaker.....

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಸಚಿವ ಸಂಪುಟ ಮಾಯವಾಗಿದೆಯಲ್ಲಾ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹೀಗೆ ಹೇಳುವುದು ಒಂದು ಅಭ್ಯಾಸವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಅದನ್ನು ತಿದ್ದಿ ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೇ ?

Sri PRABHAKAR TELKAR (Kalgil).—Madam Speaker, While supporting the Demands put forth by the Hon. Ministers for Fisheries and Horticulture and Forests, I want to make certain suggestions regarding Horticulture.

As far our area is concerned i.e., Hyderabad Karnataka area and particularly Gulbarga District, the Horticulture and Fisheries Departments are not known to the general public. The people are not aware of the importance of these Departments. Therefore, I feel that the Government machinery of Horticulture Department is not working properly in our place.

This Horticulture Department is a very important Department which helps the people by giving subsidiary food crops because in our area, there is some difficulty in producing sufficient food grains. I would like to mention here that at times during the lean season, the people in our area eat a grass root called Malmand because they do not get sufficient food grains and it is also due to the fact that the food grains which are available are costly with the result they are not in a position to purchase it. I would like to bring to the notice of the Hon. Minister for Horticulture that the Tapioca is unknown in our area. I feel that if this crop is taken up in our area, as in Kerala, it will serve as a good substitute. I do not know in which area that tapioca crops are raised in Karnataka but I may state here that in our area, people are not aware of this tapioca. Therefore, I request the Government to popularise this and have some demonstration plots of this tapioca in our area so that it could be raised in our area.

Just now, my Hon. Friend, Sri Lingappa was telling that Sri Rathod does not know much about the Fisheries Department because he is not a person who has come from the area which is nearer to the sea but I feel that our Hon. Chief Minister has done a good thing by giving this portfolio to him because in order to develop the areas where this Horticulture and Fisheries are lacking, it is necessary to place a person who shows some interest in it. Therefore there is no doubt about his taking proper steps to develop Horticulture and Fisheries in Hyderabad Karnataka area, as well as in Bijapur also where this work is not up to the mark at present. I request the Government to take proper action and see that this Horticulture work is taken up in our area and proper propaganda is made.

I came to know that the opinion given by the techniscins of our state in this Department was that Gulbarga is the most suitable district where this Horticulture can be taken up very profitable but the people in our area are not at all aware of this. I once again request the Hon. Minister, Sri Rathod to look into this and do his best to improve and develop this Horticulture.

With these words, thanking the Hon. Speaker for giving me this opportunity to express my views, I conclude.

† ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ (ನಾಗವಂಗಳ).—ನನ್ನಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ದಿನ ಮಂತ್ರಿ ದ್ವಯರು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ನೀಲಗಿರಿ ಉತ್ಪನ್ನವಾದ ಮರವೆಂದು ಅನೇಕ ಜನ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಈ ಮರ ಭೂಮಿಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ನೀರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಕಡಿಮೆ ಮಳೆ ಬೀಳತಕ್ಕಂಥ ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದರಿಂದ ಬಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಧಕ್ಕೆಯಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 21 ಅಂಗುಲಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆ ಮಳೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ ಅಂಥ ಕಡೆ ಈ ನೀಲಗಿರಿ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಬಾರದು. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಈ ನೀಲಗಿರಿ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು 10 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದಂಥ ಜಮೀನನ್ನೇ ಕಾಡನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಕಾಡು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆದರೆ, ಅದರಿಂದ ಮಳೆ ಬಂದು ನಮ್ಮ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಅಶಾಭಾವನೆಯಿಂದ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು. ಆದರೆ ಅದರಿಂದ ಆಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಣಾಮವಾದರೂ ಏನು ? ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿದೆ. ಮಳೆ ಬಾರದಂಥ ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಹಾಕಿರುವುದರಿಂದ ಇರುವ ಶ್ರೀತಾಂಶವನ್ನೇ ಹೀರತಕ್ಕಂಥ ಮರಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ನಮಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದಂಥ ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲಿ ಈ ನೀಲಗಿರಿ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಹುಣಸೆ, ಮಾವು ಮೊದಲಾದ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ ನಮ್ಮ ಅರಣ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಮಳೆಯನ್ನು ತರತಕ್ಕಂಥದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದ, ಶ್ರೀಗಂಧದ ಮರ. ಇದು ರೋಗಕೃಷಿಸಿದ್ಧವಾದಂಥ ಮರ, ಇದರ ತೊರೂರೇ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ. ಆ ಒಂದು ಕೀರ್ತಿಗೆ ಕಳಂಕ ಬಂದಿದೆ. ಶ್ರೀಗಂಧದ ಮರ ತಮಗೆ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ನಮಗೆ ನಷ್ಟವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಎರಡು ಕಾರಣಗಳು ಇವೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಕಳ್ಳತನ. ಅರ್ಜಿಪವಾಗಿ ಇರಾಖೆಯವರೂ ಕೂಡ ಸೇರಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಹೇಳಬಹುದು. ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಮೊದಲನೆಯದು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಕಡಿಸಿಹಾಕಿದಂಥ ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸತಕ್ಕಂಥದ್ದು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಶ್ರೀಗಂಧದ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಬಾಸಗಿ ಹಿಡುವಳಿದಾರರೂ ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಬಂದರೆ ನೀವು ಇರಾಖೆಯಿಂದ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇನ್ನೊಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಇರಾಖೆಯವರೇ ಹೋಗಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಗಿಡಗಳನ್ನು ನೆಡಬೇಕು ಎಂದು ಹಿಡುವಳಿದಾರರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ, ಗಿಡಗಳನ್ನು ನಟ್ಟು ಬಂದರೂ ಸಹ ಅದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾದ ಹೆಜ್ಜೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇರಾಖೆಯವರಿಂದ ಬರೀ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಲದು ಮತ್ತು ರೈತರಿಗೆ ನೀವು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಸಾಲದು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಇರಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಕಳೆದ 20 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಆಗದೇ ಇದ್ದಂಥ ಪ್ರಗತಿ ಈ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಆಗಿದೆ. ಇದು ಒಂದು ನಂತೋಷದ ವಿಷಯ. ಈ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಆಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ನಮಗೆ ತಿಳಿಸುವುದಾದರೆ 20 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಹಣ್ಣುಗಳು ಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಮೈಸೂರು, ಬೆಂಗಳೂರುಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ತರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇವತ್ತು ಅಂಥ ಅನೇಕ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಣ್ಣುಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಸಿಗುತ್ತಿದೆ. ಇಂಥ ಒಂದು ಪರಿವರ್ತನೆ ನಿಜವಾಗಿರಬೇಕು ದೊಡ್ಡ ಪರಿವರ್ತನೆಯೇ. ಈ ಇರಾಖೆಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಹಣ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ 1 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ, ಮಲ್ಟಿನೆಡ್ರು ಫಾರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಬರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕೊಂಡು ನೋಡಿದರೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಎನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಉತ್ಪಾದನೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ರೈತರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಈ ಹಣ್ಣು ಹಂಪಲನ್ನು ಬರೀ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಇರಾಖೆಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲದೇ ಬಾಸಗಿ ಜನರೂ ಸಹ ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದರೆ ಕೊಡಿ. ಇಂಥ ಹಣ್ಣು ಹಂಪಲುಗಳ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಹಣ್ಣು ನೆರರಕ್ಷಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯದೇ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ 2-3 ತಿಂಗಳು ಸಿಗಬಹುದು ಅನಂತರ ಸಿಕ್ಕುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಲೇ ಅವರಿಗೆ ಹಣ್ಣು ಸಿಗುವಂತೆ ಆ ಹಣ್ಣುಗಳು ಕಡದಂತೆ

ಅವನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿ ವರ್ಷದ ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ನಿಗತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಚೀಪಾಗಿ ಕೊಂಡುಕೊಂಡು, ಹಣ್ಣುಗಳು ಎಲ್ಲ ಬೆಳೆಯುವುದಿಲ್ಲೋ ಅಂಥ ಕಡೆಗೆ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಸಕ್ತಿಯನ್ನು ವಹಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟರಮಟ್ಟಿನ ಅಸಕ್ತಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿಲ್ಲವೆಂದು ಬಹಳ ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ನಮ್ಮ ಹಲಸಿನಹಣ್ಣು ವಿಪರೀತವಾಗಿ ನಿಗುತ್ತದೆ, ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ, ಒಂದೂವರೆ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಸಂತೆಗಳಲ್ಲಿ ರೈತರು ಮಾರುತ್ತಾರೆ, ಅದೇ ಬೊಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ 15-20 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮಾರುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ದಳಾಳಗಳು ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಮಾರುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಅವರು ಬಹಳ ದಿವಸಗಳ ಇದನ್ನು ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ತಿನ್ನುವವರಿಗೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಬೆಳೆದಂಥ ರೈತನಿಗೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಧ್ಯೆ ದಳಾಳಗಳು ಹಣವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮಿನುಗಾರಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಇವತ್ತು ಒಳನಾಡಿನ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಿನುಗಗಳನ್ನು ಸಾಕಲು ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನವರು ವರ್ಷಕ್ಕೆ 10 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಆದಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ನಿದರ್ಶನಗಳು ಇವೆ. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆವೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯವರು ಮಧ್ಯೆ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ನನ್ನ ವೇಶ ಉಂಟು. ನೀವು ಪಾಪಿಷ್ಠಕಾಂತವಾದ ಆಕಾರವನ್ನು ಜನತೆಗೆ ದೊರಕಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ, ಒಳನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಮಿನುಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನೀವು ಕೇಕುಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಿನುಗಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಆದಾಯ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳಿಗೆ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಾನೀಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೇ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶಕ್ಕೊಂಥ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

1-00 P. M.

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಬಿ. ರಾಘೋಡ್ (ಮಿನುಗಾರಿಕೆ ಹಾಗೂ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಶಾಖೆಗಳ ರಾಜ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ನನ್ನಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ! ವರೇ ಇವೊತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಮಿನುಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆಗಳ ಪರವಾಗಿ ಮಂಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ನನ್ನಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೆಲವು ತಮ್ಮ ಸಲಹೆಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತು ಬೀಕೆಗಳನ್ನೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮವಾಗಿ ನಾನು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಯಾವ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆಯೆಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿರುವಂತಹ ಕೆಲವೊಂದು ಸಲಹೆಗಳಿಗೆ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತಿಳಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆ ಬಹಳ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದೆ. ಕಳೆದ 20 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಡೆದಿರತಕ್ಕ ಸ್ಕೀಮಾನ್ ಎಚ್. ಬಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ಈಗತಾನೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆ ತನ್ನ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರದ ಅಂಗವಾಗಿ ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ಮೂರು ವಿಧವಾದ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. (i) ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದು ಮಲ್ಟಿಪ್ಲರ್ಸ್ ಫಾರಂ ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು. (ii) ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದು ನರ್ಸರಿ ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು. ಮತ್ತು (iii) ಅಲ್ಲಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ಬೇಕಾಗುವಂಥ ಒಂದು ಕಟ್ಟಡ, ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಪುರೈಸುವುದು. ಈ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಶೀಲರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಎಷ್ಟು ಫಾರಂಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಆ ಫಾರಂಗಳು ಏನು ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧಿಸಿವೆಯೆಂಬ ವಿವರಿಸಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 319 ಫಾರಂಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ 210 ಫೂಟ್ ಫಾರಂಗಳು, 109 ನರ್ಸರಿಗಳು ಇವೆ. ಈ ಫಾರಂಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಇವೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಮಂಜೂರಾತಿ ದೊರಕಿದೆ. ಮಂಜೂರಾತಿ ದೊರಕಿರುವ ಫಾರಂಗಳ ಬೆಳೆವಣಿಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆಯೋ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 28 ಫಾರಂಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಮಂಜೂರಾತಿ ದೊರಕಿದೆ. ಉಳಿದವುಗಳಿಗೆ ಮಂಜೂರಾತಿ ದೊರಕಿಸಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ 210 ಫಾರಂ

ಗಳನ್ನು ಹಣ್ಣು ಬೆಳವಣಿಗೆಗಾಗಿ ಮಾಡಿರುವ ಲಂಪೆಸಂ ಪ್ರಾಂಶುಜನಿಂದ ಹಣಕಾಸಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಫಾರಂಗಳನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಬೆಳೆಸಬೇಕಾದರೆ ನಮಗೆ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹಣಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ನಮಗೆ ಲಭ್ಯವಾಗಿರುವಂತಹ ಹಣ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ಈ ವರ್ಷದ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 54 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ದೊರಕಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ಲಾನ್ ಪ್ರಾಂಶುಜನ್ ಹಾಕಿ ಹೊಸ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಇದ್ದಂತಹ ಫಾರಂಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ನುಮಾರು 40-50 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕೊರತೆ ತುಂಬಲು ಅರ್ಥಶಾಖೆಯು ಕೂಡ ವ್ಯವಹರಿಸಲಿರುವ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದ ಆವಿಯಲ್ಲಿ ಇರಾಖೆಯವರು ಎರಾ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದೊಂದು ಫಾರಂ ಲಭಿಸಿರುವಂತೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ರೂಪಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದೆ ಈಗ ಈ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ 29 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಹಾರ್ಟಿಕಲ್ಚರ್ ಫಾರಂಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಫಾರಂಗಳು ಇಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಹೀಗೆ ಕೊರತೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಇದುವರೆಗೂ ನಾವು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದಂತಹ ಹಾರ್ಟಿಕಲ್ಚರ್ ಫಾರಂಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 19 ಫಾರಂಗಳು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಪ್ರೋಟೆಕ್ಷನ್ ಆಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಫಲ ಬಿಡುವಂತೆ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಆಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸುವಂತಹ ಎರಾ ಫಾರಂಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹಣ್ಣು ಮತ್ತು ತರಕಾರಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಾದರೆ ನಮಗೆ ಬಹಳ ಆದಾಯ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆಂದು ಇದೆ. ಒಂದು ಲೆಕ್ಕ ಪ್ರಕಾರ ನೋಡುವುದಾದರೆ 5 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಆದರಿಂದ ನಮಗೆ ಲಭಿಸುತ್ತದೆಂದು ಒಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಎರಾ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಮಯ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸದ್ಯದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇರಾಖೆಯವರು ಈಗ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಿಗೆ 2 ಲಕ್ಷ 74 ಸಾವಿರ, 921 ಎಕರೆ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸುವ ಉದ್ದೇಶವಿದ್ದು ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಹಣ್ಣು ಮತ್ತು ಇತರ ಪ್ರಾಂತ್ಯೀಕರ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ 9, 79, 150 ಎಕರೆ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ತರಕಾರಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ 2, 9, 125 ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಒಟ್ಟು ಇವಕ್ಕೆಲ್ಲ 14, 63, 246 ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಈ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಶೇಷ ಕ್ರಮವೆಂದು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕೆಲವು ಸ್ನೇಹಿತರು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಶ್ರೀ ತೇಲಕರಂವರು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಇರಾಖೆಯವರ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವೂ ನಮ್ಮ ಹೈದರಾಬಾದು ಕರ್ಣಾಟಕ ಹಾಗೂ ಬಾವೆ ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಈ ಕಡೆಗೆ ಸರಕಾರ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಈ ಇರಾಖೆಗೆ ಬಂದನಂತರ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಎರಾ ಭಾಗದ ಶಾಸಕರನ್ನೂ ಕರೆದು ಅವರ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಕೆಲಸಗಳು ನಮ್ಮ ಇರಾಖೆಯಿಂದ ನಡೆಸಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಯಾವ ಯಾವ ಕೆಲಸಗಳಾಗಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅವನ್ನು ಮಾಡಲು ನಮ್ಮ ಇರಾಖೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹಣದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಸಾಧ್ಯವೇ ಅಷ್ಟು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಬರುವ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ಆ ಪ್ರಯತ್ನವಾದಿ ಅದನ್ನು ಶಾಸಕರಿಗೂ ಮುಂದೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇವೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಏನನ್ನೂ ಶ್ರೀ ತೇಲಕರಂವರು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದಂತೆ ಹೈದರಾಬಾದು ಹಾಗೂ ಮೊಂಬಯಿ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಬರುವ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀ ಪುಟ್ಟರಂಗನಾಥಂವರು ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಈ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿರುವ ನೌಕರರುಗಳಿಗೆ ಬಡತಿ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಲೋಪದೋಷಗಳಾಗಿವೆ ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇರಾಖೆಯ ಗೈಡೆಬುಕ್ ಲನ್ನು ಹಾಗೂ ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಲನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಕ್ಕ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೈ ಕೋರ್ಟ್ ಸಲಹೆಗಳೂ ಬಂದಿವೆ. ಇದನ್ನೆರಾ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಬೇಗ ಯಾರಿಗೂ ಅನ್ವಯವಾಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇದರ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬೇಗನೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಹಾಗೂ ಇನ್ನೂ ಎರಾ ದರೂ ಲೋಪ ದೋಷಗಳು ಇವೆ ಎಂದು ಕಂಡು ಬಂದರೆ ಅವನ್ನೂ ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಸಾಧಿಸಲು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಗಮನವಿಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀ ತೇಲಕರಂವರು

ಚೊಪಿಯಾಕ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದರು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈಗಾಗಲೇ ಸುಮಾರು 3760 ಎಕರೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಚೊಪಿಯೋಕ ಬೆಳೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆಸಲು ತಕ್ಕ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಶ್ರೀ ಪುಟ್ಟರಂಗನಾಥರವರು ನವರಸ ಗೊಬ್ಬರದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದರು. ನವರಸ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಬೇಕೇ ಬೇಡವೇ ಎಂದು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯಾರಿಗೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ ಇನ್ನೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಯಾರೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಎಂದು ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೂಚನೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಯಾರೂ ಇದನ್ನು ಇಲ್ಲ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ.

ನಮ್ಮ ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಕೊಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಬಹಳ ಮನರಂಜನೀಯವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಎಷ್ಟೇ ಆಗಲಿ ಅವರು ಸಹೃದ್ವಿಯ ಲಿಂಗಪ್ಪನವರು. ಕಾಡುಗಳ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಿಳಿದಿರುವಂತೆ ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವಾರು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಸಮುದ್ರದ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಿ ಸಮುದ್ರದ ಮೀನುಗಾರರ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಡುವಾಗ ದೊಡ್ಡ ಮೀನುಗಾರರ ಬರೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ನನ್ನ ಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅವರು ಹೇಳಿದ ವಿಷಯಗಳಿಂದ ಈ ರೀತಿ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಹೇಳುವ ಮಾತುಗಳಿಂದ ಇದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಏನೋ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತಿದೆ. ನಾವು ಅಂತಹ ಬರೆಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಕೊನೆದಾಗಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಶ್ರೀ ರಾತೋಡ್‌ರವರು ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆಗೆ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಬಿಟ್ಟು ತರುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೂ ಅದು ಬರುತ್ತೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆ ರೀತಿಯಾದ ಒಂದು ಬಾಣವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹ ಒಂದು ಬಾಣ ಬೀಡಬೇಕಾದರೂ ಈ ಸದಸ್ಯನ ರಕ್ತಜೀವಿಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ತಮಗೆ ಹೇಳಿ ಬೇಕಾದರೆ ಬಿಟ್ಟಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಅನಾಹುತವಾದ ಯಾವ ವಿಷಯಗಳೂ ಇಲ್ಲ. ಬಿಟ್ಟು ವಿಚಾರ ಹೇಳಿ ಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೂರು ವಿಧವಾದ ಕಾನೂನುಗಳಿವೆ. ಇದು ಸ್ಟೇಟ್ ರೀ ಆರ್ಗನೈಸೇಷನ್ ಆದಾಗ ಬಂದದ್ದು. ಎಲ್ಲ ಇಲಾಖೆಯವರೂ ಕೂಡ ಎಲ್ಲ ಭಾಗದಲ್ಲರುವ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಕ್ರೋಡೀಕರಿಸಿ ಒಂದೇ ಸಮವಾಗಿರುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಏಕರೂಪವಾದ ಕಾನೂನು ತರಬೇಕೆಂದು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಮೂರು ಕಾನೂನುಗಳು ಎಂದರೆ: Indian Fisheries Act of 1897, Hyderabad Fisheries Act 1356 Fasli and Mysore Games Sanctuaries and Fisheries Preservation Act of 1901. ಹೀಗೆ ಮೂರು ವಿಧವಾಗಿರುವ ವಿಧೇಯಕಗಳನ್ನು ಏಕರೂಪವಾದ ವಿಧೇಯಕವಾಗಿ ಮಾಡಲು ಎಲ್ಲ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಕ್ರೋಡೀಕರಿಸಿ ಮಾಡಲು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯವಾಗುವಂತೆ ಒಂದೇ ಕಾನೂನು ಮಾಡಿ ತರಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೇವೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಲೇಸು ಪಡೆಯುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಅಂಶವನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಪಡೆಯಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿವರಗಳೂ ಇವೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮೀನುಗಾರರಿಗೆ ಯಾವ ತೊಂದರೆಯೂ ಆಗದಂತೆ ತರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಕಾನೂನು ತರಬೇಕೆಂದು ಇರುವುದು. ಅವರಿಗೆ ಬೇರೆ ವಿವಿಧ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರಾಯಿಟೇಷನ್ ಏನು ಆಗುತ್ತಿದೆ, ಆ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರಾಯಿಟೇಷನ್ ತೆಗೆದು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಈ ವಿಧೇಯಕವನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇವೆಯೇ ಹೊರತು, ಅವರಿಗೆ ಅನಾನುಕೂಲ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡು ನಾವು ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶದ ಎರಡು ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಸದಸ್ಯರುಗಳನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿಕೊಂಡು ಮತ್ತೆ ಆ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿಕೊಂಡು ಈ ವಿಧೇಯಕವನ್ನು ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಅಂಶದಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ಅನಾನುಕೂಲತೆಗಳು ಆಗುತ್ತವೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅವರಿಗೆ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿಧೇಯಕವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿ ತರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೊಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಸರಿಪಡಿಸಿ ತರುವ ಉದ್ದೇಶ ಇದ್ದರೆ ಬಂಧಿತ ಸ್ವಾಗತ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ರಾಥೋಡ್.—ಅದುದರಿಂದ ಈ ಒಂದು ವಿಧೇಯಕದ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಹೇಳಿದ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಬಲ್ಲೆ. ತಾವು ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯ ತಿಳಿಸಿದರೆ, ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್ ಆಫ್ ಫಿಷರೀಸ್ ಅವರ ಪ್ರಮೋಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಅನುಕೂಲತೆಗಳು ಇಲ್ಲ ಅಂತಹ ಒಂದು ಮಾಹಿತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ಸರ್ಟಿಫೈಡ್ ಅಂಡ್ ರೆಗ್ಯುಲೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಂದು

ಸ್ಯಾಖ್ಯೆ, ತಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಅನಿಸ್ತಂಟ್ ನೂಪರಿಂಟ್‌ಂಡೆಂಟ್ ಆಫ್ ಫಿಷರೀಸ್ ಯಾರು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಏನು ಅನಾನುಕೂಲತೆ ಇದೆ, ತೊಂದರೆ ಇದೆ ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದು. ಸಂಘ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅವರು ನಮಗೆ ಹೇಳಿವರು ನಮ್ಮ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು. ಮತ್ತೆ ಆ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಉದ್ಘಾಟನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದರು. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ಅನಾನುಕೂಲತೆಗಳು ಇವೆ. ಯಾವ ತೊಂದರೆಗಳು ಇವೆ ಅದನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡೋಣ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಈ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೋಟಾ ಡೈರೆಕ್ಟ್ ರೆಕ್ರುಟ್ ಮೆಂಟ್ ಕೋಟಾದ ರೆಕ್ಯೂಟ್ ಕಡಿಮೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು. ಮೂರನೇ ಎರಡು ಭಾಗ ನೇರವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಇದು ಸೆರ್ವಿಸ್ ರೆಗ್ಯುಲೇಷನ್ ಆಫ್ ಫಿಷರೀಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್ ಮೆಂಟ್ ರೂಲ್ಸ್ 1962ರಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದು. ಈಗ ನಾವು ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದು ಕೇವಲ ಫಿಷರೀಸ್ ಕಾರ್ಲೇಜು ಮಂಗಳೂರು ಅಲ್ಲಿ ಪಾಸಾಗುವಂತ ಪದವೀಧರರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ. ಅದು ಇರುವುದು ಡೇತದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ಕಾರ್ಲೇಜು. ಈ ಫಿಷರೀಸ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕಲಿತುಕೊಂಡು ತರಬೇತಿ ಹೊಂದಿದಂಥ ನಮ್ಮ ಪದವೀಧರರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕಳೆದ ಬಡ್ತಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಮಾನ್ಯ ಕಕ್ಕಿರಾಯ ಅವರು ಈ ವಿಷಯ ತಂದಿದ್ದು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದು, ಗ್ರಾಜುಯೇಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುವಂತೆ ನಿಮ್ಮ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದರು ಆಗ ಅವರಿಗೆ ಅಭಯವೆನಿಸ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಇತ್ತ. ನೇರವಾಗಿ ರೆಕ್ರುಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವಾಗ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈಗ ರೇಷ್ಯೂಲೆ ಏನು ಇದೆ ಎಂದರೆ ಡೈರೆಕ್ಟ್ ರೆಕ್ರುಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮತ್ತು ಪ್ರಮೋಷನ್ 1962ರಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂತೆ ಇದೆ ಆ ರೇಷ್ಯೂಲೆ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರ ಏನು ಇದೆ ಎಂದರೆ ಪ್ರಮೋಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೋಟಾ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು, ಅಲ್ಲಿ ಇರುವ ತೊಂದರೆ ಏನು ಎಂದರೆ ಡೈರೆಕ್ಟ್ ರೆಕ್ರುಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಇರುವಾಗ ಅದರಲ್ಲಿ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ತ ಮತ್ತು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್ ಮತ್ತು ಇತರ ಎಲಿಕ್ಟ್ ಸೆಕ್ಷನ್ಸ್ ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಒಂದು ಕೆಲವು ತೊಂದರೆಗಳು ಇರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತೆ ಆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮುಂದುವರೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬಿಂದುವರಿಂದ ಅದನ್ನು ನಾವು ಮುಂದುವರಿಸಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೆಂಕಟಲಿಂಗಯ್ಯ.—ಅವರು ಕೇಳಿದ್ದು ಹಾರ್ನಿಕ್ಲರ್ ಮತ್ತು ಆಗ್ರಿಕ್ಲ್ಯರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರುವ ಹಾಗೆ ನಮಗೆ ಪ್ರಮೋಷನ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಕೊಡಿ ಎಂದು,

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ರಾಥೋಡ್.—ಬೇರೆ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲ ಇರಬಹುದು 1962ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಇದರಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ, ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಧ್ಯ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೊಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಮಿಕ್ಕ ಇಲಾಖೆಗೂ ಇದಕ್ಕೂ ಸಾಮ್ಯ ಇರಲಿ, ಯೂನಿಫಾರಂ ಇರಲಿ ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳಿದ್ದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ರಾಥೋಡ್.—ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಮಾನ್ಯ ಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಫಿಲಂ ಡಾಕ್ಯುಮೆಂಟರಿ ತೆಗೆಯುವ ವಿಷಯ ಹೇಳಿದಾರೆ, ಫಿಲಂ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮತ್ತು ಇನ್‌ಫರ್ಮೇಷನ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೇಳಿ ಕೊಟೇಷನ್ ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಈ ಇಲಾಖೆ ಮತ್ತು ಫಿಷರೀಸ್ ಇಲಾಖೆ ಟಿಟುವಟಿಕೆಗಳು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಾಗಲಿ ಎಂದು ಫಿಲಂ ತೆಗೆಯುವ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಂತರ ಕಂಪನಿಯವರ ಸಲಹೆ ಪಡೆದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಆಗಿದೆ, ಆಸ್ತೇ ಉದ್ದೇಶವೇ, ಏನಹ ಬೇರೆ ಏನು ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಈಗ ಇನ್‌ಫರ್ಮೇಷನ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನವರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ರಾಥೋಡ್.—ಒಂಟಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡೇ ಮಾಡಿದ್ದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಇವೊತ್ತು ರಾಜ್ ಅಂಡ್ ರಾಜ್ ಕಂಪನಿಯವರಿಗೆ ಕಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ತಾವು ಕೊಡುವಾಗ ಕೊಟ್ಟಿರೋ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬೆಂಡರ್ ನೋಡಿಕೊಂಡು ನೀವು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೊಡಬಹುದು ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ ಅಂಡ್ ರಾಜ್ ಕಂಪನಿಯವರಿಗೆ ಮೀನು ಗಾರಿಕೆ ಮೇಲೆ ಡಾಕ್ಯುಮೆಂಟರಿ ಫಿಲಂ ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಅನುಭವ ಇದೆ ಯಾವ ಕ್ವಾಲಿಫಿಕೇಷನ್ ಇದೆ ಅದನ್ನು ತಾವು ನೋಡಿದ್ದೀರಾ? ಇನ್‌ಫರ್ಮೇಷನ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಇರುವುದು ಏತಕ್ಕೆ, ಕೊಟ್ಟಿರೋ ಕರೆಯತಕ್ಕ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಏನು ಇತ್ತು. ಈಗ ಪರಿಣತರು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಾದರೆ, ಇವರಿಗೆ ಏನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಇವರ ಹತ್ತಿರ ಯಾವ ಸಲಹೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ? ಆ ಕಂಪನಿಯವರ ಹತ್ತಿರ ಯಾರು ಸಲಹೆಗಾರರು ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಇರಾಬೆಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಬಿ. ರಾಥೋಡ್.—ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಫಿಲಂ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮತ್ತು ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಕೇಳಿಕೊಂಡೇ, ಇರಾಬೆಯವರು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ ಫಿಲ್ಮ್‌ ತಯಾರಿಕೆಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಹಾಗೂ ಇನ್‌ಫರ್ಮೇಷನ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಈ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಹಾಗೆ ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಇರಾಬೆಯ ಕೈಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆರ್ಟ್ ಇದ್ದರೆ ಈ ಇರಾಬೆಯಲ್ಲಿ ಏತಕ್ಕೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕೊಡಬಾರದು?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಬಿ. ರಾಥೋಡ್.—ಈಗ ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಇರಾಬೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ತಮಗೆ ಒಂದೆರಡು ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಇರಾಬೆ ಸಾಧಿಸಿದ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದರೆ ಈ ಇರಾಬೆಯಿಂದ ಈ ವರ್ಷ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ನಾವು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಎಂದರೆ ಬೋಟ್‌ಗಳನ್ನು ಸಜ್ಜೆ ಮಾಡುವುದು, ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ನಾವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದಾಗ ಈ ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಮಾಣದ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇವು. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ 1956 ರಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಆಗ ಕೇವಲ ಎರಡು ದೋಣಿಗಳು ಇದ್ದವು. ನಂತರ 1,200 ಯಾಂತ್ರಿಕ ದೋಣಿಗಳಾಯಿತು. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ 75 ದೋಣಿಗಳಂತೆ 1,275 ದೋಣಿಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ನಾವು ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಉದ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಅನುಭವ ಇದ್ದವರು ಮತ್ತು ಅದರಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದವರಿಗೆ ಐನ್‌ಪಾಂಟ್ ಮತ್ತು ಫ್ರೀಜ್‌ ಪ್ಲಾಂಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಧನ ಕೊಡುವ ವಿವರಣೆ ಆಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಕೆಪಾಸಿಟಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಮೊದಲ ವರ್ಷದಿಂದ 556 ಟನ್ ಅಷ್ಟು ಐನ್‌ಸ್ ಈ ಐನ್‌ಪಾಂಟ್‌ನಿಂದ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು, ಕೋಲ್ಡ್ ಸ್ಟೋರೇಜ್ ಮುಖಾಂತರ 891 ಟನ್ ಅಷ್ಟು ಉತ್ಪಾದನೆ ಆಗುತ್ತದೆ, ಫ್ರೀಜಿಂಗ್ ಸ್ಟೋರೇಜ್ 1949 ಟನ್ ಅಷ್ಟು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇವರ ಜೊತೆ ನಮ್ಮ ಎಕ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ಸ್ ಪ್ರೇಷನಟಿಯಾಲಿಟೀಸ್ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. 1971-72ರಲ್ಲಿ ಅದು 2 ಕೋಟಿ 25 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಇತ್ತು, ಕಳೆದ ವರ್ಷ 1972-73ರಲ್ಲಿ 4 ಕೋಟಿ 65 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಹಾಗೂ ಕಳೆದ ವರ್ಷ 7 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಈ ಎಕ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್‌ನಿಂದ ಸಾಧಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಬಂದರುಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಮೀನುಗಾರಿಕೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಕಟ್ಟಲಾಗಿದೆ. ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಕಾರವಾರ ಬಂದರಿನ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲಿ 26 ಲಕ್ಷದಷ್ಟು ಕೆಲಸವನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಹೊನ್ನಾವರ ಬಂದರಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ 46 ಲಕ್ಷದಷ್ಟು ಎಕ್ಸಿಮೇಟ್ ಮಾಡಿದ್ದು, ಈ ವರ್ಷ 16 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಮಲ್ಟಿ ಬಂದರಿಗೆ 3 ಕೋಟಿ ಚಿಲ್ಲರೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಂಜೂರಾತಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಇನ್ನೂ ಮಂಜೂರಾತಿ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ.

1-30 P. M.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಮಲ್ಟಿ ಬಂದರಿಗೆ ಖಚಿತವಾಗಿ ಮಂಜೂರಾತಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ, ಏಕೆಂದರೆ ಮಲ್ಟಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಬಂದರು ಆಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ಮಂಜೂರಾದು ಆಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ರಾಥೋಡ್.—ಖಚಿತವಾಗಿ ಮಂಜೂರಾತಿ ಸಿಕ್ಕುವಂ ಅನೇ ಇದೆ. ಅಮೇಲೆ ಆರ್.ಸಿ.ಸಿ. ಜಬ್ಬೀಸ್, ಗಂಗೋಲಿ ಜಬ್ಬೀಸ್, ರ್ಯಾಂಡಿಗ್ ಜಬ್ಬೀಸ್‌ಗೆ 3.71 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಮಂಜೂರಾತಿ ಕೊಟ್ಟು ಈಗಾಗಲೇ ಆಕ್ಷನ್ ಹಾರ್ ತಯಾರಾಗಿದೆ. ವಾಟರ್ ಫೆಸಿಲಿಟಿ ಎಲ್ಲಾ ಏರ್ಪಾಡಾಗಿದೆ. ಸದಾಶಿವಗಡ್, ತೆಂಗಿನ ಕೇರಿ, ಗಳ್ಳಿಕೆರೆ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಜಬ್ಬೀ ಕೆಲಸಗಳು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿವೆ. ಇದಾದ ಮೇಲೆ ಫಿಷಿಂಗ್ ಗ್ರೌಂಡ್ಸ್ ಇದೆ. ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮೀನುಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ವೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ವೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೂಡ ಏರ್ಪಾಡಾಗಿದೆ. ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲೋರೇಟರಿ ಫಿಷಿಂಗ್ ಬೇಸ್ ಎಂದು ಇದೆ, ಸರ್ವೆ ಕೆಲಸ ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮೊಸೈ ಫಿಷರೀಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನವರೂ ಆಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯ ವರೂ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎಕ್ಸ್‌ಪರಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡರಾಯಿತು. ಅಲ್ಲಿ 100 ಜನ ಮೀನುಗಾರರಿಗೆ ತರಬೇತಿ ಕೊಡರಾಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಕೊಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅದರಲ್ಲಿ ನಿಜವಾವ ಫಿಷರ್ ಮನ್ ಎಷ್ಟು ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಬಂದವರು ಎಷ್ಟು ಜನ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ರಾಥೋಡ್.—ಮೀನುಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಇಂಟರೆಸ್ಟ್ ಇದೆಯೋ ಅವರು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಎಷ್ಟು ಜನ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಸಂಖ್ಯೆ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೊಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಸಂಬಳ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಎಂದು ಮೀನಿನ ವಾಸನೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವವರೂ ಬರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ರಾಥೋಡ್.—ಅಲ್ಲಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಕ್ಯಾಲಿಫಿಕ್ಯೇಷನ್ ಇರುತ್ತದೆ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಅವರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಮುಂದೆ ಹೊಸ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಬಿಲ್ ಬರುತ್ತದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಲೇ ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಅಡ್ಮಿಷನ್ ಕೊಡುವಾಗ ಫಿಷರ್‌ಮಾನ್ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲತೆ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಈಗಾಗಲೇ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವೆ, ಫಿಷರ್‌ಮ್ಯಾನ್ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಿದೆ, ಸೀಟ್ಸ್ ರಿಜರ್ವೇಷನ್ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೊಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ನಾಟ್ ಲೆಸ್ ಡ್ಯಾನ್ 60 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ರಾಥೋಡ್.—ಫಿಷರ್‌ಮ್ಯಾನ್ ಇಂತಿಂಥವರು ಎಂದು ಐಡೆಂಟಿಫೈ ರಾ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವುದರಿಂದ...

ಶ್ರೀ ಕೊಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಫಿಷರ್‌ಮ್ಯಾನ್‌ಗೆ ಅದೇ ಒಂದು ಕನುಬು, ಕೈಗಾರಿಕೆ ಆಗಿದೆ, ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಪರಂಪರೆಯಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಕನುಬು. ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಆಚಾರ್‌ರು ಇರುತ್ತಾರೆ, ಅವರನ್ನು ಹೇಗೆ ಐಡೆಂಟಿಫೈ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಫಿಷರ್‌ಮ್ಯಾನ್ ಇದ್ದಾರೆ, ಫಿಷರ್‌ಮ್ಯಾನ್ ಯಾರಾರು ಎನ್ನುವ ಅಂಶ ಅಂತ ತಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕೇ ಹೊರತು ರಾ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಇರುತ್ತದೆ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ರಾಥೋಡ್.—ಫಿಷರ್‌ಮ್ಯಾನ್ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಛೇಯಕದಲ್ಲಿ ಇವನ್ನು ನೋಡುವಾಗ ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ರಾ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಕೇಳಿದಾಗ, ಅವರು ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಒಕ್ಕಲಾತನದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹೇಗೆ ಅನುಕೂಲತೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಇಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲತೆ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಒಪಿನಿಯನ್ ರಾ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ನಾವು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಡ್ರಾಟ್ ಫೋಲೋ ವಿರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಡೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ವರ್ಷ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ 30 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಮಂಜೂರಾತಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಡ್ರಾಟ್ ಫೋಲೋ ವಿರಿಯಾ ಅಂದರೆ, ಬಿಜಾಪುರ ಗುಲ್ಬರ್ಗ, ಬೆಳಗಾಂ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ, ಕೋಲಾರ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೊಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರೇ ಇಲ್ಲ, ಮೀನು ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಏಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ರಾಥೋಡ್.—ಅಲ್ಲಿ ರಿಸರ್ವಾಯರ್ ಮತ್ತು ಕೆರೆಗಳು ಇವೆ. ನೀರು ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಮೀನನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಹೆಸರಾಚೆದ್ದಲ್ಲ ಒಂದು ಪಾರಂ ಇದೆ. ಇಂಡಿಯನ್ ಕಾನ್ಸಿರ್ ಅಫ್ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ರಿಸರ್ಚ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಇದೆ. ಹಾರ್ಟಿಕಲ್ಚರ್ ಪಾರಂ ಈ ಪಾರಂನ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಕಂಪ್ಲೆಂಟ್ ಇವೆ. ಈ ಐಸಿಎರ್ ನಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದವರಿಗೆ ಜಾಗ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲಿ ಎನ್ನುವ ದೂರು ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲವರ ಮೇಲೆ ಅಸಾರ್ ನಡೆದಿದೆ, ಸಿಕ್ಕಾಪಟ್ಟಿ ಅನ್ಯಾಯ ನಡೆದಿದೆ ಎನ್ನುವ ದೂರುಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ಜನ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ರಾಥೋಡ್.—ಅದು ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದಲ್ಲ. ಹಾರ್ಟಿಕಲ್ಚರ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು. ಹಿಂದೆ ಒಬ್ಬರು ಯಾರೋ ಸದಸ್ಯರು ವಿಧಾನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಯನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದರು. ನಾನು ಆ ಫಾರಂಗೆ ಹೋದಾಗ ಅಲ್ಲಿನ ಡೈರೆಕ್ಟರು ಹೇಳಿದ್ದು ಏನೆಂದರೆ, ಅಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರಿಗೆ ಜಗಳ ಬಂದು ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೊಡೆದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕೂಡ ಅವರು ಹೇಳಿದರು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಮತ್ತು ಕೆಳಗಿನ ಅಫೀಸರು ಸೇರಿಕೊಂಡ ಹೊಡೆ ಸಿದ್ಧಾರೆ. ದುರದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಎಲ್ಲರೂ ನಾರ್ತ್ ಮತ್ತು ಸೌತ್ ಇದೆ. ಅಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡುವಾಗಲೂ ಕೂಡ ಇದು ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಅಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡುವಾಗ ಬೇರೆ ಯಾರಿಗೋ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ದೂರುಗಳಿವೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಎಕ್ಸಾಮಿನ್ ಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ರಾಥೋಡ್.—ಆ ರಿಸರ್ಚ್ ಸೆಂಟರ್ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಗೌವರ್ನಮೆಂಟ್ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರತಕ್ಕದ್ದು, ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಈ ದಿತಿಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಕೇಂದ್ರದ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವೆ, ಅವರೂ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆ ವತಿಯಿಂದ ಕರೆಸಿ ಮಾತನಾಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಶಿವಮೊಗ್ಗ ನಗರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪಾರ್ಕ್ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಹಾರ್ಟಿಕಲ್ಚರ್ ಅಫೀಸ್ ಇದೆ, ತಾಳೂ ನೋಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದು ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹಾಗೇ ಪಾಳು ಬಿದ್ದಿದೆ. ಅದನ್ನು ಡೆವಲಪ್ ಮಾಡಬೇಕು, ಪಾರ್ಕ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೋದರೂ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರಿಗೂ, ಹಾರ್ಟಿಕಲ್ಚರ್‌ನವರಿಗೂ ಜಗಳ ಬಂತು. ಕೊನೆಗೆ ಜೂ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಒಂದೆರಡು ಜಿಂಕೆ, ಕುರಿಮರಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವಹಾಗಿಲ್ಲ. ಅದು ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಸಿಟಿಗೆ ಹೃದಯಪ್ರಾಯವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಡೆವಲಪ್ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ರಾಥೋಡ್.—ಅಂಜ್ಞೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ಇಬ್ಬರ ಜಗಳದಲ್ಲಿ ಅವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನವರು ಮತ್ತು ಹಾರ್ಟಿಕಲ್ಚರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ಮಧ್ಯೆ ಬಂದಾಗ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಹಾರ್ಟಿಕಲ್ಚರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಅಲ್ಲಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಕಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡುತ್ತಾ ಇರಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ವಿಶಾಲವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿದ್ದಂತ ಮರಗಳನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡಿ ಅರ್ಚಿಕಲ್ಚರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ಬೋರ್ಡ್ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಈಗರಾದರೂ ಡೆವಲಪ್ ಮಾಡಿ. ಅದು ಸ್ಕೆಚ್ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ರಾಥೋಡ್.—ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ವೆರ್‌ಪೇರ್ ಅಕ್ಟಿವಿಟೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ಮುಖಾಂತರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಂತಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ನಾವು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯವರು ನಾರ್ತ್ ಕೆನರಾದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ 1145 ಜನರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಆಗಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸೌತ್ ಕೆನರಾದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 484 ಮೀನುಗಾರರಿಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಪೀಪರ್ಸ್ ಹ ಸಿಂಗ್ ಸ್ಕೀಂ ಫೋಲೋಗ್ರಾಮ್ ಪ್ರಕಾರ ಎಲ್ಲ ಕಡೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇಲಾಖೆಯವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಆ ಅನುಕೂಲ ಲಭಿಸುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಯಾವ ಯಾವ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ? ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಯಾರಿಗೂ ಕೊಟ್ಟೇ ಇಲ್ಲ. ಹಾಗೇನಾದರೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಗ್ರಾಮ, ಸರ್ವೆ ನಂಬರು ಎಲ್ಲವನ್ನು ಕೊಡಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ರಾಘೋಡ್.—ಕಾರವಾರದಲ್ಲಿ ಫಿಷರೀಸ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸ್ ಹೋದಾಗ ಅಲ್ಲಿಯ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕರೆಸಿ ಪ್ರತಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಇರಾಖೆಯ ಮುಖಾಂತರ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಸೈಟುಗಳನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಕಡೆ ವಿವರ ಇದೆ. ಬೇಕಾದರೆ ಅದನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಯಾವಯಾವ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅದರ ವಿವರ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಅರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಒಳನಾಡಿನ ಮೀನುಗಾರರು ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದಿದ್ದಾರೆ. ಕಾರವಾರದವರು ಅರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಮುಂದೆ ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ರಾಘೋಡ್.—ಒಳನಾಡು ಮೀನುಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಬೆಳೆಸಬೇಕಾದರೆ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರುಗಳಷ್ಟು ಒಳನಾಡು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮೀನುಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲತೆ ಇದೆ. ಆದರೆ ನಮಗೆ ಇರುವ ತೊಂದರೆ ಏನು ಎಂದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಫಿಷ್ ಸೀಡ್ಸ್ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಮಗೆ ಬೇಕಾದುದು ೨೦ ಕೋಟಿ ಫಿಷ್ ಸೀಡ್ಸ್ ಆದರೆ ನಮಗೆ ೧ ಕೋಟಿ ಮುಷ್ಟು ಫಿಷ್ ಸೀಡ್ಸ್ ದೊರೆಯುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ, ಕಳೆದ ಎರಡು ವರ್ಷದಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಫಿಷ್ ಸೀಡ್ಸ್ ಫಾರಂಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ಸದ್ಯದಲ್ಲೇ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ 12 ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಫಿಷ್ ಫಾರಂಗಳನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಈ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಂತೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮೀನು ಮರಿಗಳನ್ನು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿಯಬಹುದು. ಅಲ್ಲದೆ ಫಿಷ್ ಸೀಡ್ಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಎಂದು ಒಂದು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದೆ. ಅದನ್ನು ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದಲ್ಲಿಯೇ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಮೀನುಗಾರಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕಿದ್ದರೆ ಮಾತನಾಡಲಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಮನೋರಮಾ ಮಧ್ವರಾಜ್‌ರವರು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ವೇಳೆ ಜಾಸ್ತಿ ಇದ್ದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಮಾತನಾಡಬಹುದಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್ (ಅರಣ್ಯ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇಯವರೇ ಅರಣ್ಯ ಶಾಖೆಯ ಮೇಲೆ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ರಾಗರಂಜಿತವಾಗಿ ಕಾಡಿಗೂ ಮತ್ತು ಕಾವ್ಯಕ್ಕೂ ನೇರವಾಗಿ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಅವರದೇ ಆದ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ನುಮಾರು ಒಂದು ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ನಿರರ್ಗಳವಾಗಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿ ಬಹಳ ಉತ್ತಮವಾದ ಮತ್ತು ಯೋಗ್ಯವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಯೋಗ್ಯವಾದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಇನ್ನಿತರ ಹತ್ತು ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಅರಣ್ಯಶಾಖೆಯ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಮೇಲೆ ನಿರ್ವಹವಾದ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ, ಯೋಗ್ಯ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರ ಈ ಎಲ್ಲ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಯೋಗ್ಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು, ಅರಣ್ಯಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಅವರ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ತಿಳಿಯಬಹುದುತೋರುತ್ತದೆ.

ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನುಮಾರು ಒಂದು ಕೋಟಿ ತೊಂಬತ್ತು ಲಕ್ಷ ನಲವತ್ತೈದು ಸಾವಿರದ ಐದನೂರ ಎಪ್ಪತ್ತನಾಲ್ಕು ಹೆಕ್ಟೇರುಗಳಷ್ಟು ವಿಸ್ತೀರ್ಣದಷ್ಟು ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶವಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಕ್ಕಲುತನಕ್ಕೆ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಲ್ಪಡುವ ಪ್ರದೇಶ ೧,೦೨,೪೮,೦೦೦ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶ, 28,95,158 ಮತ್ತು ರ್ಯಾಂಡ್ ನಾಟ್ ಅಮೈಲೇಬರ್ ಫಾರ್ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ೧೮,೨೯,೪೨೮ ಮತ್ತು ರ್ಯಾಂಡ್ ನಾಟ್ ಫಿಟ್ ಫಾರ್ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ೨೬,೧೦,೨೦೨ ಮತ್ತು ವೆಸ್ಟ್ ರ್ಯಾಂಡ್ ೧೪,೮೨,೯೨೨ ಹೆಕ್ಟೇರುಗಳಷ್ಟಿವೆ. ಆಮೇಲೆ ಮಳೆಯ ಸರಾಸರಿ ಎಂದರೆ ೧54 ಮಿಲಿಮೀಟರ್. ೮೯೦೦ ಮಿಲಿಮೀಟರ್‌ಗಳವರೆಗೆ ಮಳೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬೀಳುತ್ತದೆ, ಅಂದರೆ ಆಗುಂಬೆಯಲ್ಲಿ ಬೀಳುವಷ್ಟು ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಳೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯು ೧೫೨೪ ಮೀಟರ್‌ಗಳಷ್ಟು ಸಾಕಾರ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿ ಉತ್ತಮವಾದ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ ಎಂದು ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಲು ಸಂತೋಷವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದು ಹೆಚ್ಚು ಅರಣ್ಯ ಹೊಂದಿದ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿದೆ. ಅಂದಮಾನ್ ನಿಕೋಬಾರ್ ಐಲ್ಯಾಂಡ್ ೭೮ ಪರ್ಸೆಂಟ್, ನಿಫಾ ೭೩ ಪರ್ಸೆಂಟ್, ತ್ರಿಪುರಾ ೭೧ ಪರ್ಸೆಂಟ್, ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶ ೩೯ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲೇ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶವನ್ನೊಳಗೊಂಡಿದೆ. ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಇಟ್ಸ್ ರ್ಯಾಂಡ್ ಹಂಗರ್ ೨೭ ಪರ್ಸೆಂಟ್, ಕರ್ನಾಟಕ ೧೫.೩ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರ್ ೯ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಅಷ್ಟು ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಇನ್‌ಕ್ವಾಡಿಂಟ್ ಗಾರ್ಡನ್ಸ್.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಪಂಚಾಯತ್ ೩೭, ಹರಿಯಾಣ ಅತಿ ಕಡಿಮೆ ಎಂದರೆ ೩೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಪಾಲಿಸಿ ಪ್ರಕಾರ ನಾವು ೩೩ ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ನಷ್ಟು ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ದುರ್ದೈವ ಅದು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈವತ್ತು ೦೫.೩ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಆಗಿದೆ. ೧-೧೧-೧೯೫೬ರ ಪ್ರಕಾರ ಮಳೆ ಬೆಳೆ ಆಗತಕ್ಕಂಥದ್ದು ೭೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್, ಮೈದಾನ ಖರೀದಿ ೨೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್, ಆರ್ ಇಂಡಿಯಾ ಆವರೇಜ್ ೨೩% ಇದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಆವರೇಜ್‌ಗಿಂತ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಅರಣ್ಯ ಇರುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದರೆ ಅರಣ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳಪಡದ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಕೂಡದು, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಯೋಗ್ಯ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅರಣ್ಯ ಖಾತೆಯನ್ನು ಈವತ್ತು ನಾನು ಹೊಂದಿದ್ದೇನೆ. ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಬಂದವರೇ ಅರಣ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಬೇಕೆಂಬುದೇನೂ ಇಲ್ಲ. ರಾಮಾಯಣ ಮತ್ತು ಮಹಾಭಾರತ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಹುತೇಕ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ದಕ್ಷಿಣದ ಒಂದು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಹೆಚ್ಚು ಅರಣ್ಯದ ಸಾಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿತ್ತು. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಹಿನ್ನೆರೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪನವರಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಏಷಿಯನ್‌ಗರದ ಒಂದು ಕಾಲ ಏನಿದೆ ೧೩, ೧೪, ೧೫ನೇ ಶತಮಾನಗಳನ್ನು ನಾವು ಪರಿಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಬಿಜಾಪುರ, ಕಲ್ಬುರ್ಗಿ ಹಾಗೂ ಬೀದರ್ ಪಾಕಿಗಳ ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಈ ಒಂದು ರಾಜ್ಯಗಳು ಉದಯಿಸಿ ಬಾಳಿ ಬದುಕಿರಬೇಕಾದರೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕ ಹೊಂದಿತ್ತು, ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಅರಣ್ಯವೆಲ್ಲಾ ಶೋಯಿತು ಎಂದರೆ ಬಹುತೇಕ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಒಳಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಇವತ್ತು ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರದೇಶ ಅತಿ ಕಡಿಮೆ ಮಳೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲದ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿಕೊಂಡು ಕಷ್ಟದಾಯಕವಾದ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದೆ. ಇದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೆಚ್ಚು ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಕಾರವಾರ, ಕೂರ್ಗ ಮತ್ತು ಮಂಗಳೂರು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಾದರೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಳೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಒಂದು ಸುದೈವವನ್ನು ಪಡೆದಿವೆ. ಕರಾವಳಿ, ಮಲೆನಾಡು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ದುರ್ದೈವ ಬಾರದೆ ಇರಲಿ. ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಆಗಲಿ, ಹಾರ್ವಿಕಲ್ಚರರ್ ಕಲ್ಟಿವೇಷನ್‌ಗೆ ಆಗಲಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ನಾವು ತಳೆದಿರುವೆಂದು ಈ ಮೂಲಕ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ಸಿಂಡೊ ನದಿಯ ತೀರದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸರಸ್ವತಿ ನದಿಯ ತೀರದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಐತಿಹಾಸಿಕ ಘಟನೆಗಳು ಘಟಿಸಿ ಹೋಗಿವೆ. ಅದನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅವೂ ಕೂಡ ಮಹೇಂದ್ರವಾರ್ಡೋ ಹರಪ್ಪಾ ಸುಮಾರು ೫ ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಮಾನವೀಯ ಸಿವಿಲೈಸೇಷನ್ ಬೆಳೆದು ಬಂತು. ಇವತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಮರಳುಗಾಡು ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಜನರು ಲಿಂಗುಲಿಗಾಮು ಇಲ್ಲದೇ ಹಾಳು ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮ ದ್ವೀಪವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದ ಸಿವಿಲೈಸೇಷನ್ ಇವತ್ತು ಮರಳುಗಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹೊತ್ತು ಹೋಗಿದೆಯೆಂಬುದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು. ಮಲೆನಾಡಿನಿಂದ ಬಂದ ಸದಸ್ಯರು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಕೆಳಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಅಲ್ಪ ಇರಾಖೆಯ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಹಿನ್ನೆರೆಯಲ್ಲಿ ಇದರ ಅಡ್ಡಿಸ್ವೇಪನ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧೦೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅರಣ್ಯ ಇರಾಖೆಯ ಕನ್ಸರ್ವೇಷನ್ ನಡೆದು ಬರುತ್ತದೆ. ಮೊದಲು ಅರಣ್ಯ ಇರಾಖೆ ಮುಂಬಯಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಬಂದಾಗ Forest Department was to conserve the existing forest. ಆಮೇಲೆ ಕನ್ಸರ್ವೇಷನ್, ಎಸ್.ಆರ್.ಸಿ. ನಂತರ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಕನ್ನಡ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಆಫಾಲೆಸ್ವೇಪನ್ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನಡೆದು ಬರುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಲು ನನಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವು ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಕಡೆಗೆ ಮೊದಲು ಈ ಒಂದು ಅರಣ್ಯ ಇರಾಖೆ ಎಂದರೆ ಒಕ್ಕಲುತನ ಖಾತೆ ಒಂದು ಹ್ಯಾಂಡ್ ಮೇಡ್ ಸರ್ವೆಂಟ್ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಇತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಒಕ್ಕಲುತನ ಬೆಳೆಸುವುದರಲ್ಲಿ ಒಕ್ಕಲುತನದ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆಗೋಸ್ಕರ ಅರಣ್ಯ ಇರಾಖೆಯ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಜಮೀನನ್ನು ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಇವತ್ತು ಒಕ್ಕಲುತನವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಮಳೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಆಗಬೇಕು. ಅದು ಇಲ್ಲದ ಹಾಗಾಗಿ ನಮಗೆ ಬರಗಾಲದ ಬವಣಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದಿವೆ. ಇವತ್ತು ಜನತೆ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಳೆ ಬೀಳಬೇಕಾದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕು. ಹೆಚ್ಚು ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಮಾನ್ಯ

ಸದಸ್ಯರೂ ನನ್ನೊಂದಿಗೆ ಸಹಕರಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಫ್ಲಾಡ್ಸ್ ಡ್ರಾಟ್ಸ್, ಫ್ಯಾಮಿನ್ ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡಬೇಕಾದರೂ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಅದಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲವಾಗಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಈ ಒಂದು ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತು ಬಹಳವಿಫಲತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಗಂಧ ಮತ್ತು ಕರಿಮರ ಅಥವಾ ಟೀಕು ಫೈವುಡ್, ಹೊನ್ನೆ, ಮತ್ತಿ, ತಡಸಲು ಹೀಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಮರಗಳು ಹೆಳೆಯುತ್ತವೆ. ೧೯೫೬ ರಿಂದ ಕಳೆಗೆ ಕೋರಿಸಿದ ಏರಿಯಾಗಳನ್ನು ಅರಣ್ಯ ಖಾತೆ ಇಷ್ಟು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದೆ.

1. Areas gone under submersion	35,841	Hectares
2. Areas released for rehabilitation of expropriated ryots	25,441	,,
3. Areas gone under power lines	1,688	,,
4. Areas given for cultivation	66,614	,,
5. Areas gone under mining	42,676	,,
6. Areas given for Township.	1,531	,,
7. Areas given for non-Agricultural purposes.	6,187	,,
8. Area likely to be lost for Kalinadi Project.	45,445	,,

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಮುಳುಗಡೆ ಆಗುವ ಕಾಡನ್ನು ನಾನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ? ಯಾರೋ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ಗೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ? ಶರಾವತಿ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಮುಳುಗಡೆ ಆಗಿರುವುದನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿರುವುದು ಸಾಲದೆ, ಈಗ ವರಾಹ ಯೋಜನೆ ಮುಳುಗಡೆಯಿಂದ ಅನುಭವಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿವೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎನ್. ಫಾರ್ಜರ್.—ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿರುವ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ವೈಸ್ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಏರಿಯಾಗಳು ಈ ರೀತಿ ಇವೆ :—

1. Bangalore	...	10.12 percent
2. Tumkur	...	4.30 ,,
3. Kolar	...	9.02 ,,
4. Chitradurga	...	7.87 ,,
5. Bellary	...	12.34 ,,
6. Mysore	...	26.26 ,,
7. Mandya	...	4.86 ,,
8. Hassan	...	7.12 ,,
9. Chikkamangalur	...	24.60 ,,
10. Shimoga	...	20.38 ,,
11. South Kanara	...	29.20 ,,
12. Coorg	...	33.02 ,,
13. Belgaum	...	14.26 ,,
14. Dharwar	...	8.22 ,,
15. Bijapur	...	4.85 ,,
16. N. Kanara	...	81.42 ,,
17. Bidar	...	1.75 ,,
18. Raichur	...	2.33 ,,
19. Gulbarga	...	9.02 ,,

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸರು ನಾಯ್ಡು.—ಈಗತಾನೇ ಅಂತಿಮತೆಗೆಂದು ಗೊತ್ತಾಯಿತು ಫಾರಸ್ಟ್ ಕಡಿಮೆ ಇದೆಯೆಂದು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ರೆವೆನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯೊಡನೆ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸಿ ಗೋವಾಳ ಜಮೀನು ಏನು ಇದೆ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಸರ್ಕಾರದವರು ರೆವೆನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೇರಿದ ಎಲ್ಲಾ ಅರಣ್ಯ ಖಾತೆಯ ಜಮೀನನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ವಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೂ ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ 1965-66ರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಅರಣ್ಯ ಖಾತೆಗೆ ಬಂದ ಉತ್ಪಾದನೆ 10 ಕೋಟಿ ಮತ್ತು ಖರ್ಚು 5 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಆಗಿವೆ. 1971-72ರಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆ 15 ಕೋಟಿ, ಖರ್ಚು 8 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು, 1974-75ರಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆ 24.50 ಲಕ್ಷ ಮತ್ತು ಖರ್ಚು 9.40 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು. 1975-76ರಲ್ಲಿ ಅವಾಜು ಬರದೇಕಾದ ಉತ್ಪನ್ನ 23 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ. ಅರಣ್ಯ ಬೆಳೆಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನಕೊಟ್ಟು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಇದುವರೆವಿಗೂ ಮಾನ್ ಮೇಡ್ ಪ್ಲಾಂಟೇಷನ್ ಟ್ರಸ್ಟ್ 95812 ಹೆಕ್ಟೇರ್ಸ್, ಮತ್ತೊಂದು 25422 ಹೆಕ್ಟೇರ್ಸ್, ಕ್ಯಾಷೂ 19652 ಹೆಕ್ಟೇರ್ಸ್, ಯೂಕಲಿಪ್ಟಸ್ 73481, ಫಾರ್ ಪ್ಲಾಂಟೇಷನ್ 1 ಕೋಟಿ, 53 ಲಕ್ಷ 473 ಹೆಕ್ಟೇರ್ಸ್, ರಬ್ಬರ್ 5000. ಕೋಕೋ 893 ಹೆಕ್ಟೇರ್ಸ್, ಮರನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬಂಬೂ ಮತ್ತು ಮತ್ತಿತರ ಕ್ಯಾಷೂ ಪ್ಲಾಂಟ್ಸ್ ಗೋಸ್ಕರ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ರಬ್ಬರ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ, ರಬ್ಬರ್ ಪ್ಲಾಂಟೇಷನ್ ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈಗಾಗಲೇ 5 ಸಾವಿರ ಪ್ಲಾಂಟೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ರಬ್ಬರ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಗರ್ನಮೆಂಟ್ ಅಥವಾ ಇಂಡಿಯಾದಿಂದ ವಿಶೇಷವಾದ ಸ್ಕೀಮನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು, ಇದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲದ ಸೌಲಭ್ಯ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಸ್ಕೀಮನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೊಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ರಬ್ಬರ್ ಇಳುವರಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ 700 ಟನ್ ರಬ್ಬರ್ ಉತ್ಪನ್ನ ಬರುತ್ತಿತ್ತು, 6-7 ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಮಾಡಿರುವ ಪ್ಲಾಂಟೇಷನ್‌ನಿಂದ 6 ರಿಂದ 7 ಸಾವಿರ ಟನ್ ರಬ್ಬರ್ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಬರಬಹುದು. ಈಗ 24 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನೂ 10 ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಎರಡು ರಿಂದ 3 ಕೋಟಿ ವರೆಗೆ ಉತ್ಪನ್ನ ಬರಬಹುದು ಎಂದು ಈ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸಬಹುದು ಸುತೇನೆ.

2-00 P.M.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಂಗಪ್ಪ.—ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಸೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದರೆ...

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಫೀಸಬರ್ ಇದ್ದರೆ ನೋಡೋಣ. ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗೋಸ್ಕರ ನಾವು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು 1973-74ರಲ್ಲಿ ಅನಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಬಂತು. ಫಾರಸ್ಟ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್, ಇಂಡಿಯನ್ ಪ್ಲೇವುಡ್ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಜೊತೆಗೆ ಕೊರಾಬ ರೇಷನ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು 50 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಪ್ಲೇವುಡ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ವೀನರಿಂಗ್ ಪ್ಲಾಂಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇಂಡಿಯಾ ಮತ್ತು ಜಪಾನ್ ಜೊತೆ ಫೈನರ್‌ಸ್ಟ್ ಕೊರಾಬರೇಷನ್ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡು 25 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ವೀನರಿಂಗ್ ಯೂನಿಟ್‌ನ್ನು ಗುಂಡುಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ತರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ಲಾಂಟೇಷನ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸುಮಾರು 10 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ, 40 ಸಾವಿರ ಹೆಕ್ಟೇರ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಯುಕ್ಯಾಲಿಪ್ಟಸ್ 11 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಪ್ಲಾಂಟೇಷನ್ ಮಾಡುವ ಯೋಜನೆ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಂಗಪ್ಪ.—ಮರನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಕಿತ್ತುಹಾಕುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಯೂಕಲಿಪ್ಟಸ್ ಒಂದು ಬೆಳೆಗೆ ವಾಟರ್ ಡಬ್ಬರ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವುದರಿಂದ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಇಲ್ಲದ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅನಾವಶ್ಯಕವಾದ ಆಗ್ನಿಮೆಂಟ್ ತಾವು ಸಭೆ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಂಗಪ್ಪ.—ನಾವು ಬದುಕಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ, ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದವು ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಹಾಕಿ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟು ಆರಮೇಲೆ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ಕೇಳಬೇಕು. ಡೀಗ್ರಾ ಮಧ್ಯೆ ಮಧ್ಯೆ ಕೇಳಿದರೆ ಓಣಿಗೆ ಹಾಕಿದ ಮೇಲೆ ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್‌ಗೆ ವಕಾಶ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ಗೋಮಾಳದಲ್ಲಿ ಹಾಕಬೇಡಿ, ಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ್.—ವರ್ಲ್ಡ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪರ್ಷನ್‌ಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ತಾವು ಮಾಡುವ ವಾದದಲ್ಲಿ ಹುರುಳು, ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತೇನೆ. ಆಮೇಲೆ ಮಾವಿನ ಮರ ಬೆಳೆಸಿದ್ದಾರೆ, ಆ ರೀತಿ ಮಾವಿನ ಮರಗಳನ್ನು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಬೇಕು, ಹಣ್ಣು ಬಿಡುವ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಾವು ತೆಂಗು ಹಲಸು ಎಕ್ಕಾಲ್‌ಪ್ಸ್ ಹೊರತು, ಅಷ್ಟು ಹೇಳಬಹುದು. ಮಲೆನಾಡಿನ ಗೆಳೆಯರಿಗೆ, 60-50 ಇಂಚು ಮಳೆ ಆಗುವ ಪ್ರದೇಶ, ಎಕ್ಕಾಲ್‌ಪ್ಸ್ ನೆಡಬೇಕು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಈಗಾಗಲೇ ನಿರ್ಣಯ ಕೈಗೊಂಡಿದೆ, ಅದೇ ಕಡಿಮೆ ಮಳೆ ಬರುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಯುಕ್ಕಾಲ್‌ಪ್ಸ್ ನೆಡಬೇಕೆಂದು ತತ್ಪ್ರಶ್ನೆ ಸರ್ಕಾರ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದೆ. ತಮ್ಮ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಒಂದು ಎಂಪ್ಲಾಯಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಅನಾಹುತ ನಡೆದುಹೋಗಿದೆ ಎಂದು ವ ಭವನೆಯನ್ನು ಸಭೆಯು ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಬಂದಾಗ ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಗ್ಯಾಜುಯೇಟ್, ಡಬ್ಬಲ್ ಗ್ಯಾಜುಯೇಟ್ ಮತ್ತು ಕ್ವಾಲಿಫೈಡ್ ಪರ್ಸನ್ಸ್ ನಿಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕ್ರಿಸ್ತಾಪಿರ ಕ್ಯಾಂಡಿಡೇಟ್‌ಗೆ ಇಂಟರ್‌ವ್ಯೂ ಮಾಡಿ, 900ಜನ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿ, 125 ಜನರಿಗೆ ಟೈಪಿಂಗ್ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದೆ. ನೌಕರಿಗೆ ಅಭಾವ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ, ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವ ಜಾಗ ತುಂಬುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಲಿಸ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು. ಆದರೆ ಸುದ್ದೆವದಿಂದ ಬಂದ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವ ವರ್ಗದೈಯ್ಯ ತೋರಲಿಲ್ಲ. ಬಯಲು ನೀಮಯ ಹುಡುಗರು ಬಂದು ನೌಕರಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದಾರೆ, ಒಂದೂ ವಂಶಿಗಾಲ ಕಂಡಿಲ್ಲ, ಮುಂಬರುವ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹುಡುಗರು ಇರುತ್ತಾರೆ ಎಷ್ಟು ಹುಡುಗರು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಇದೆ. ಗೌತಮಪುರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಜನೋಪಮರದ ಕಟಾವು ನಡೆದು ಫಾರೆಸ್ಟ್‌ಗೆ ದೊಡ್ಡ ಲುಕ್ಮಾನು ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಅಭಿನಂದಿಸು ತೇನೆ, ಗೌತಮಪುರದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಜಮೀನ್ದಾರನಿಗೆ ಸೇರಿದ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮರ ಇಲ್ಲಿಗಲ್ ಆಗಿ ಕಟಾವು ಆಗುತ್ತಾ ಇದ್ದುದು ನಿಜ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡು ಆನಂದಪುರ ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಟಾಚ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಮರದ ಕಟಾವು ನಿಂತಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಫಾದಿಯವರು ಕೆಲವೊಂದು ನೂತನಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ಎನ್‌ಕ್ಯೋಚ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹಾಕಿದಾರದು, ಇಂತಹ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಮಾನ್ವೀಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಅವರು ತಿಳಿಸಿದರು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾನ್ವೀಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೇ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ರೀತಿ ಎನ್‌ಕ್ಯೋಚ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿರುವವರನ್ನು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಎಂಗಡೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಂದರೆ ಯಾರು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಬಂದು ಸೇರಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಯಾರು ಬಹಳ ಕಾಲದಿಂದ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಅರಣ್ಯ ಜಮೀನನ್ನು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಕೊಡಬೇಕಾದಾಗ ಅದು ಈ ಸದನದ ಒಪ್ಪಿಗೆಗೆ ಬರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಕೂಡ ಈ ಸಭೆಯ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಇಲ್ಲದೆ ಕೊಡುವಂತಿಲ್ಲ; ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆಪ್-ಹಾಕ್ ಆಗಿ ಜಮೀನು ಕೊಡುವ ಪದ್ಧತಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿಲ್ಲ; ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಏನಾದರೂ ಬಂದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಪರಿಚಾರ ಮಾಡಲಾಗುವುದು ಎಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ಅವರು ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಹೊಸ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಫಂಡ್ ಬಡಗಿದ ಕೂಡಲೆ ನಿರ್ಣಯ ಕೈಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಬೈರೇ ಗೌಡರು ಅರಣ್ಯ ಜಮೀನನ್ನು ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಬಲದಿಂದ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಬೆದರಿಕೆ ಹಾಕಿದರು. ಆ ಬೆದರಿಕೆಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಬಗ್ಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಎನ್‌ಕ್ಯೋಚ್ ಮಾಡಿದವರನ್ನು ಹೊರಗೆ ಹಾಕುವುದೇ ಸರ್ಕಾರದ ನಿಲುವಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆಮೇಲೆ ವೆನ್ಸ್-ಕೋಸ್ಟ್ ಪೇಪರ್ ಮಿಲನ್‌ನಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗುತ್ತಿರುವ ಪೇಪರ್‌ನೈಲ್ ಹೊರಗತೆ

ಕಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಸಂದೇಹ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಈಗ 5 ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ನಷ್ಟು ಕಾಗದ ವಸ್ತು ಅವರು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಮೂಲಕ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು 39 ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ನಷ್ಟು ಕಾಗದವನ್ನು ಅವರೇ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಡೋರ್ಸ್ ಅಂಡ್ ವಿಂಡೋಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದರು. 393 ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆಯ ಮರವನ್ನು ಡೋರ್ಸ್ ಅಂಡ್ ವಿಂಡೋಸ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ ಮತ್ತು ಗಿರಿಜನ ಬಂಧುಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಹೋದವರ್ಷ ನುಮಾರು 10-11 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಬೆಲೆ ಬಾಳುವ 2500 ಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಈ ವರ್ಷ 5 ಸಾವಿರ ಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಹಂಚಬೇಕೆಂದು ಬಡ್ಡೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ 20 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಪುಟ್ಟರಂಗನಾಥ್ ಅವರು ಕಾಫಿ ಪ್ಲಾಂಟರ್ ಒಬ್ಬರು ಎನ್‌ಕ್ಯೂಚ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ವೆ ನಂಬರ್ ಮತ್ತು ಆ ಕಾಫಿ ಪ್ಲಾಂಟೇಷನ್ ಮಾಲೀಕರ ಹೆಸರನ್ನು ನನ್ನ ಕಡೆಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಾನು ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿಂದ ಅವರನ್ನು ಹೊರಡೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ನಿಲುವನ್ನು ದೃಢೀಕರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಕಡಿಯದೇ ಅದನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ ನವರು ಹೇಳಿದರು. ಅದರ ಬದಲು ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿದು ಹೊಸದಾಗಿ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾಗಿ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರಿಂದ ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಜಾಸ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ನಾಗರಹೊಳೆಯಲ್ಲಿ ಇದೇ ರೀತಿ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆದು ನಂತರ ಕಡಿದು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದಾಗ ಎರಡೂ—ಎರಡೂವರೆ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಆದಾಯ ಎಕರೆಯೊಂದಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಆದರೆ ನ್ಯಾಡ್ಯುರರ್ ಗೆಲೋತ್ ಮೂಲಕ ಬೆಳೆದ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿದು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದರೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಆದಾಯ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ನಾವು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾಗಿ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರೂ ತಪ್ಪು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಾರದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಹಂಚಿ ಶಿವಣ್ಣ ನವರು ಫೈರ್-ವುಡ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಒಂದು ಟ್ರಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಟನ್ ಸೌದೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ರೆಕ್ಕೆ ಹಾಕುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಅದನ್ನು ಬೈ-ವಾಲ್ಯೂಮ್ ಮೇಲೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಟ್ರಕ್ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟು ಎತ್ತರ ಸೌದೆ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಹಾರ್ಡ್ ಅಂಡ್ ಫಾಸ್ಟ್ ರೋಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಹಂಚಿ ಶಿವಣ್ಣ.—ಭದ್ರಾವತಿ ಪೇಷರ್ ಮಿರ್‌ನವರಿಗೆ ಕೊಡುವಾಗ ಯಾವ ರೀತಿ ರೆಕ್ಕೆ ಹಾಕುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಆ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ರೋಪದೋಷವಿದ್ದರೆ, ಅದನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ, ನಾನು ಅದನ್ನು ತಿದ್ದುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ತಂಗು ಬೈರ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಮರದ ಹರಾಜ್ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಅನಾವುತವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಇದೇ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಏನೂ ಅನಾಹುತ ನಡೆದಿಲ್ಲ; ಆ ಬಗ್ಗೆ 5 ಸಲ ಟೆಂಡರ್ ಕರೆಯಲಾಗಿತ್ತು; ಒಬ್ಬರು 31 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಟೆಂಡರ್‌ನ್ನು ಕೋಟ್ ಮಾಡಿದ್ದರು, ಇನ್ನೊಬ್ಬರು 32 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಟೆಂಡರ್‌ನ್ನು ಕೋಟ್ ಮಾಡಿದ್ದರು; ಆದರೆ ಟೆಂಡರ್ ಡೇಟ್ ಮುಗಿದ ನಂತರ ಬೇರೊಬ್ಬರು 64 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೋಟ್ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ; ಈಗ ಉಳಿದಿಲ್ಲರ ಫೈಕಿ ಯಾರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಕಾನೂನು ಇರಾಖೆಯ ಒಪ್ಪಿಯನ್ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದರೆ ಫುನ್ ಹರಾಜ್ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಬೊಕ್ಕಸಕ್ಕೆ ಬರುವ ಒಂದು ಪೈಸೆ ಸಹ ಕಡೆಮಾಡಗಾದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸಹ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ನೋಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಶ್ಯಾಮಣ್ಣ ನವರು ಕೆಲವು ಟಚ್ ಮೋಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇರತಕ್ಕಂಥ ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಒಪ್ಪಲವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ; ಈಗ ಒಂದು ಎಕರೆ ಅರಣ್ಯ ಭೂಮಿಯನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಈ ಸದನದ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದಕಾರಣ ನಾವು ಅರಣ್ಯಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಯಾರಿಗೂ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಲು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ; ಮತ್ತು ಈಗ ನಾವು ಕಾಡನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದರ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು

ದ್ವೇಷ. ಫಾರಿಸ್ ವೆರ್ಟ್‌ನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ; ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಸಾಕಷ್ಟು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. 1973-74ರಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಈ ಬಾಬಿನಿಂದ 19 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಮಾನ ಬಂದಿದ್ದರೆ 1974-75ರಲ್ಲಿ 24 ಕೋಟಿ 50 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬಂದಿದೆ. ಕಳೆದ ಸಲ ರೋಸೆವುಡ್‌ಗೆ ಜಪಾನ್ ದೇಶದ ಗಿರಾಕಿ ಇತ್ತು; ಆದರೆ ಹಣದ ತೊಂದರೆಯಿಂದಲೋ ಏನೋ ಆ ಗಿರಾಕಿ ಈ ವರ್ಷ ಈ ಮರವನ್ನು ಖರೀದಿ ಮಾಡಲು ಮುಂದೆ ಬರಲಿಲ್ಲ; ಆದರೂ ಸಹ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಇಷ್ಟೇ ವರಮಾನ ಬರಬಹುದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮರೇನಾಡು ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯಸಂಪತ್ತು ನಾಶವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಶಾಮಣ್ಣ ನವರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಯಾಗದಂತೆ ನಾವು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು ಗಂಧದ ಮರಗಳು ಹೊಡ್ಡು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸ್ವರ್ಗಲಿಂಗ ಆಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸೀಕ್ರೆಟ್ ಇನ್‌ಫರ್ಮೇಷನ್ ಯಾರಾದರೂ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಇನಾಂ ಕೊಡುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಸಹ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸಹ ತಮ್ಮ ಸಹಾಯ ಹಸ್ತವನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಹೊಸನಗರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಒಂದು ಕೇಸ್ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಸೀಕ್ರೆಟ್ ಇನ್‌ಫರ್ಮೇಷನ್ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆ; ಆದರೆ ವಿಷಯ ಏನಾಯಿತು ?

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಆ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಚೇಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಂದ ನೋಡಿ. ಆಮೇಲೆ ನಾವು 17 ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ ಸಾಫ್ಟ್‌ ಫಾರಂ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸಿ,ಐ,ಡಿ. ಸ್ಪೆಷಲ್ ಸೆರ ಎಂದು ಪ್ರಿಯೇಟ್ ಮಾಡಿ, ಫೋರಿಸ್ ಸರ್ವಿಸಸ್ ಎರ್ರಾ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಈಗ 8267 ಅಫೆನ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಬುಕ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. 85,95,000 ರೂಪಾಯಿ ಬೆರೆ ಬಾಳುವ ಅರಣ್ಯದ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಸೀಡ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ಸಂತೋಷದಿಂದ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಶ್ರೀಗಂಧದ ವಿಚಾರ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ ನವರು ಕೂಡ ಕವಿತೆ ಕಟ್ಟಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ನಾನೇ ಹೇಳಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ಚಿನ್ನದ ನಾಡಿನ ಮೈಸೂರು, ಗಂಧದ ಗುಡಿಯದು ಮೈಸೂರು ಎಂದು ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಕವಿಗಳು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಅಕ್ಷರಶಃ ನಿಜವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ತಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕವಿತೆಯೂ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಗಂಧದ ಮರದ ಅವಶೇಷವೂ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಈ ಶ್ರೀಗಂಧದ ಮರಕ್ಕೆ ಒಂದು ತರಹದ ಕಾಯಿಲೆ ಬಂದಿತ್ತು. ದುರದಿಂದ ಗಂಧದ ಮರದ ರೀಜನರೇಷನ್ ಏನು ಆಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಅದು ಆಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಈ ಕಾಯಿಲೆ ಗಂಧದ ಮರದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡರೆ, ಆ ಮರ ಸತ್ತು ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಅಥವಾ ಅಳಿಯುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಗಂಧದ ಮರಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಎಸ್ ಪೆರಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಸರಿಯಾದ ಒಂದು ಔಷಧಿ ಇನ್ನೂ ದೊರಕಿಲ್ಲ. ಯೂಕಲಿಪ್ಟಸ್ ಏರಿಯಾರದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದಂಥ ಶ್ರೀಗಂಧದ ಮರಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಇವೆ. ಈಗ ಯೂಕಲಿಪ್ಟಸ್ ಮರಗಳನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಕರೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಶ್ರೀಗಂಧದ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ಆ ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲಿ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಬಿತ್ತುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದಲ್ಲದೆ ಈಗಾಗಲೇ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು, ಕೆಲವೊಂದು ಪ್ರೈವೇಟ್ ರ್ಯಾಂಡ್‌ನಲ್ಲಿದ್ದ ಶ್ರೀಗಂಧದ ಮರಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಇನ್ನೂ ಅವರಿಗೆ ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ರೂಝೆ ಇದೆ. ಯಾರು ಯಾರ ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಗಂಧದ ಮರಗಳು ಬೆಳೆದಿರುತ್ತವೆ, ಅವರು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಡಿವಿಜನ್‌ ಫಾರಸ್ಟ್ ಅಫೀಸರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ, ಇಷ್ಟಕ್ಕೆ ಮರಗಳು ಎಂದು ನೋಂದಾಯಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆ ನೋಂದಾಯಿಸದೇ ಹೋದಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಆ ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಮರಗಳು ಪೂರ್ತಿ ಸ್ವತ್ತು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೇರುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ 50 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಭಾಗ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅದು ಅವರಿಗೆ ಇಲ್ಲದಕಾಗಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಅಗತ್ಯ ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ರೇಡಿಯೋದಲ್ಲಿ ಜಾಹೀರಾತು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಶ್ರೀಗಂಧದ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವ ರೈತನಿಗೆ ಆದರೆ ಅರ್ಧ ಪಾಲೂ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಸೀಮೆ, ತಂಗಡಿ, ಹೊಗೆ ಮತ್ತು ನೀಲಗಿರಿ ಹಾಕಿ, ಒಂದೊಂದು ಶ್ರೀಗಂಧದ ಮರ ಬೆಳೆಯಬೇಕಾದರೂ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ

ಒಂದು ಹೋಟ್ ವಾಂಟ್ ಇದ್ದೇ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರಿಂದ ನಮ್ಮ ನಾಡಿನ ಜನರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 80 ಭಾಗ ಹಳ್ಳಿಗಾಡುಗಳಲ್ಲಿವಾರೆ. ಮರುಗಳು ಈ ಶ್ರೀಗಂಧದ ಮರಗಳನ್ನು ಅವರ ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಿ, ತನ್ನೊಲಕ ತಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಈ ಸದನದ ಮೂಲಕ ರೈತಾಪಿ ಜನರಲ್ಲಿ ಭನ್ನ ವಿಸಿತೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ್.—ತಾವು ಏನು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಲಹೆ. ಖಾಸಗಿಯವರು ಶ್ರೀಗಂಧದ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆದರೆ ಏನು 50 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಅದೇ ರೀತಿ ಅವರಿಂದ ತಾವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೆಲವಾರು ತಿಂಗಳಾದರೂ ತಮ್ಮ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ಇನ್ನೂ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಏಕೆಂದರೆ ಅವರಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪೆಡ್ಯೂರ್‌ಜೇಟ್ ಪ್ರಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ, ಹಣ ಕೊಡುವಾಗ ಒರ್ಟ್‌ಲೇಟಿನಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೀಗಿದ್ದರೆ, ಯಾವ ರೈತ ತಾನೇ ಇದರಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸ ಇಟ್ಟು ಶ್ರೀಗಂಧದ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾನೆ. ಆದುದರಿಂದ ದಯವಿಟ್ಟು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಇದರಲ್ಲಿ ಏನೇನು ನ್ಯೂನತೆಗಳು, ತೊಂದರೆಗಳು ಇವೆ ಅವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ದೂರೀಕರಿಸುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ತಮಗೆ ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ನಾನೂ ಒಬ್ಬ ರೈತ. ಫೋರ್‌ ಆಫ್ ಗೌವರ್ನಮೆಂಟ್ ಇನ್ ಆರ್‌ಸ್ಟೆಂಟ್ ರಾಜ್, ಸ್ಟೇಟ್ ಸ್ಟೆಗಲಿಂಗ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಚಿಂಬರನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಬೆರೆಗೆ ಮಾರುವ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಅಲ್ಲಿ, ಇದು ಒಂದು ರೀತಿ ಮಾರಾಡಿ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ.

ಇನ್ನು ನಾನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಏನೂ ಹೇಳಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಉತ್ತಮೋತ್ತಮವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ, ಅರಣ್ಯ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿನ ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ತಿದ್ದುವಲ್ಲಿ ಸಹಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಇದೇ ರೀತಿ ಇನ್ನೂ ಮುಂದೆಯೂ ಕೂಡ ಸಹಕರಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಇಷ್ಟು ಅವಧಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಪಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಅನಿವಾಳನದ ನಂಜಪ್ಪ.—ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಆಮ್ಲವಹಾರದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದಾಗ ಒಂದೆರಡು ನಿರ್ದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಆದರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಏನೂ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ತಾವು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯಕೆರೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಹಾಗೆ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಅಲ್ಲಿ ಫಾರೆಸ್ಟ್‌ ರೇಂಜಿನವರು ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಹಣ ಪಡೆದು ರೈಸೆನ್ಸ್‌ನನ್ನು ಕೊಡದೆ ಕೆಲವರು ಹಾಗೆಯೇ ಸೌದೆಯನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವರು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ದೂರು ಬರೆದ ಮೇಲೆ ಕೆಲವರು ಹಣ ಕೊಟ್ಟರೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ರೈಸೆನ್ಸ್‌ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿರಾಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಒಂದು ಊರಿನ ಸುಮಾರು 100 ಮನೆಗಳಲ್ಲಿನ ಸಂಸಾರದವರು ಸೌದೆ ಯನ್ನು ಕೂಡ ಬೇಡವೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದ ಎರಡು ತಿಂಗಳಿಂದ ರೈಸೆನ್ಸ್‌ ಕೊಡದೆ. ಸೌದೆ ತರುವುದಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೆ ನಿರಾಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಆ ಊರು ಸಂಸಾರದವರ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿ ನರಳುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಅವರು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ನಾವು ಇದ್ದೇಹೋಗಿ, ಇವತ್ತು ನಿಧು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಸರಕಾರವೇ ಎಂದು ಬಹಳ ವಿಷಾದದಿಂದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯಾವ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೋ ಅವರಿಗೇ ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ರೈಸೆನ್ಸ್‌ ಪಡೆಯಿರಿ ನಾವು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ದಿಟ್ಟತನದಿಂದ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇಷ್ಟು ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಮಾತ್ರ ಮೂತ್ರ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಅರಣ್ಯದ ಜಮೀನನ್ನು ಅನಾಥರೈಸ್‌ ಆಗಿ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾವು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು 1-2 ಸಾರಿ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲ ಮರಗಳು ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಎಲ್ಲಿ ನೀರು ನಿಂತಿರುತ್ತದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಲು ಯಾರು ಭೂಪೀನರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ ಅಂಥವರಿಗೆ ಪಂಚತಕ್ಕ ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಶಿವಮೊಗ್ಗಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಮತ್ತೆ ಅದು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ವರದಿಯಾಗಿದೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ

ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ತಾವು ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸಿ, ಆ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡತಕ್ಕ ಯೋಜನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ? ಇನ್ನು ದಿಸೆಂಬರೆ ಮತ್ತು ಜನವರಿ ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬೆಂಕಿ ಹತ್ತು ಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ, ಬಹಳ ಮರಗಳು ಸುಟ್ಟುಹೋಗುತ್ತವೆ. ಸುಮಾರು ನೂರಾರು ಮನೆಗಳೂ ಸುಟ್ಟುಹೋಗುತ್ತವೆ. ತಾವು ಮೊದಲಿದ್ದ ರೇಷನ್ನು ರಿವೈಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಆ ರೇಷಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದಾದರಿಂದ ಮನೆ ಸುಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವವರಿಗೆ ಮರವನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾನೂನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ? ಈಗ ಕರ್ನಾಟಕ ಸ್ಟೇಟ್ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಏನು ಇದೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಸೆರೆಕ್ಟನ್ ಆಫ್ ಕ್ಯಾಂಡಿಲೇಟ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಮೈದಾನ ಏರಿಯಾ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಬಾ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ತಮ್ಮ ಉತ್ತರದಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಮರೇನಾಡು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಜುಯೇಟ್ಸ್ ಇದ್ದಾರೆ ನಾನು ಗ್ರಾಜುಯೇಟ್ಸ್ ಇದ್ದಾರೆ ಅವರನ್ನು ಸೆರೆಕ್ಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏತಕ್ಕೆ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಅದು ತಪ್ಪು ಅಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಏನು ಗಮನ ಸೆಳೆದಿದ್ದಾರೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ನೂಕು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಎಂದು ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

2-30 P.M.

MADAM SPEAKER.—I will put the motion to the vote of the House
The question is :—

“That sum not exceeding the a months in the list of Demands for be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1976, in respect of Demands No. 39,46 and 47.”

The motion was adopted and sums were granted.

As ordeved by the Chasr the motion for Demand for grants adopted by the House are reproduced below.

That a sum not exceeding Rs. 2,29,12000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1976 i. respect of Demand No. 39 Horticulture,

That a sum not exceeding Rs. 1,46,99,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment darning the financial year ending 31st day of March 1976 in respect of Demand No. 46 Fisheries,

“That a sum not exceeding Rs. 10,09,52,900 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1976 in respect of Demand No. 47 Forest.

DEMAND NO. 3 AND 29

SRI D. K. NAIKER (Minister for law and Municipal Administrator
Madam Speaker, on the recommendation of the Governor, I beg to move.

“That a sum not exceeding Rs. 3,65,87,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1976 in respect of Demand No. 3 Adminisration of Justice.

Sri MADAM SPEAKER.— Motion moved.

“That a sum not exceeding Rs. 3,65,87,909 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1976 in respect of Demand No. 3 Administration of Justice.

The other Demand Number 29 is deemed to have been moved and the demands are open for discussion.

† ಬಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ (ಕೋಟಿ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರವರೇ ಈಗ ನಮ್ಮ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಹಾಗೂ ಈ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಬ್ಬರತ್ತ ಕೈಬಿಡಿಕೆಯನ್ನು ಒರೋಧಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡುವುದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆ ಬೇಡುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಈ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಒರೋಧಿಸುವ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ ಇಷ್ಟೇ. ಒಂದನೆಯದು ಈ ಆರ್ಟಿಕಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೆ 6 ಕೋಟಿ ಚಿಲ್ಲರೆ ರೂಪಾಯಿ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಮತ್ತೆ ಈ ಆರ್ಟಿಕಲ್‌ನ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೆ 3 ಕೋಟಿ ಚಿಲ್ಲರೆ ರೂಪಾಯಿ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಆರ್ಟಿಕಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಣ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡದೆ ಇದ್ದುದಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ ಮತ್ತೆ ಲೋಕಲ್ ಬಾಡೀಸ್ ಅಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಇದನ್ನು ಒರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ ನಂತರ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆ ಅಡಳಿತದಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಇರಬಾರದು ಎನ್ನುವ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಮೇಲಿಂದ ಕೆಳಗಿನವರೆಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕದ್ದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಒರೋಧವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಆಗತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ಅಡಮ್ಪು ತಡಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಒಂದು ಒರೋಧ, ಹಾಗೆ ನ್ಯಾಯಾಂಗಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸಿ ಕೊಡುವುದಲ್ಲೂ ಅಂದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಎಪರೀತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಿಗೆ ಇರತಕ್ಕದ್ದರಿಂದ ನ್ಯಾಯ ಸರಿಯಾಗಿ ದೊರಕದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಒರೋಧ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಸ್ವಾಮ್ ಕ್ವಿಯರ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಬೋರ್ಡ್ ಮಾಡಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಆಗಲೇ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿರ್ದಾಂತ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಕಾಮನ್ ಬರ್ ತರುವ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಶ್ರಮೆ ವಹಿಸಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತಮ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಮೆಚ್ಚಿಗೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಹಿಂದಿನ ಅಕ್ವಿಟ್‌ಗಳನ್ನು ತಿದ್ದಿಪಡಿ ಮಾಡಿ ಜನಗಳ ಸೌಕರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಜನಗಳ ತಮ್ಮ ಒಂದು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಒಂದು ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈಗ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಜನಗಳ ಕ್ಷೋಭೆ ಅಥವಾ ಪ್ಲೇಗು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಅದು ಏನೆಂದರೆ ಈಗ ನಗರದ ಎಲ್ಲೆಡೆಯಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಸೊಳ್ಳೆಗಳ ಹಾವಳಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಇದು ಬದವರಿಗೆ ಸಂಕಟವಾಗಿರತಕ್ಕ ಸೊಳ್ಳೆಕಾಟವಾಗಿದೆ. ನಾವು ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನಕೊಡುವೇ ಇರುವುದು ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯವಾದ ವಿಚಾರ. ಈಗ ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಪುಷ್ಟಿಕರವಾದ ಆಹಾರ ಸಿಕ್ಕದೇ ಇರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಸೊಳ್ಳೆಗಳೂ ಮನುಷ್ಯನ ರಕ್ತ ಹೀಗುವುದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಗೋಳಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ನಿದ್ರೆ ಕೊಡದ ಹಾಗೆ ಕಿವಿಯುಬಳಿ ಬಂದು ಶಬ್ದ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುತ್ತದೆ. ಊಟ ಮಾಡುವ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಬಾಯೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುವ ಸಂದರ್ಭ ಉಂಟು ಪರೀಕ್ಷೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಓದುವುದಕ್ಕೆ ಕಾನ್‌ಸಂಟ್ರಕ್ಷನ್ ಅಲ್ಲದ ಹಾಗಾಗಿ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಬದವರಿಗೆ ಸೊಳ್ಳೆಪರದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದ ಕಡೆ ಅದರ ಮೈಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ನಿದ್ರೆ ಬಾರದ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಮೂರನೇ ದಿವಸ ಅವನು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದೇ ತೊಂದರೆ ಪಡಬೇಕಾದ ಸಂಭವ ಇದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಸಾಕಷ್ಟು ಗಮನ ಹರಿಸದೇ ಇರುವುದು ದೊಡ್ಡ ಲೋಪ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನವೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ರಾತ್ರಿ ಊಟಕ್ಕೆ ಬನ್ನಿ ಒಂದು ರಾತ್ರಿ ಮಂಗಳಿಕೊಳ್ಳಿ ಅವಾಗ

ತಮಗೆ ನಿದ್ರೆ ಹೇಗೆ ಬರುತ್ತದೆ ಅದರ ಅನುಭವವನ್ನು ತಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಚಿನ್ನಮ್ಮಕೆರೆ ಹತ್ತಿರ ಕೆಂಪಾಮುದಿ ಕೆರೆ ಹತ್ತಿರ, ಜಯನಗರ, ಹನುಮಂತನಗರ, ಕಂಚೋರಮೆಂಟ್, ಮತ್ತಿತರ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಿಧೀತ ಸೊಳ್ಳೆಕಾಟದಿಂದ ಜನರು ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನವರು 15 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ವರೆಗೆ ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅಷ್ಟು ಖರ್ಚುಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ನಿದ್ರಾಂಶ ಇದರ ಸಾಲಭ್ಯ ದೊರಕದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುವುದು ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಸಾರಿ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಸೊಳ್ಳೆಗಳು ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಉದ್ಭವವಾಗುತ್ತವೆ, ಇದರಿಂದಾಗಿ ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಗಮನ ಹರಿಸದೇ ಹೋದರೆ ಖಂಡಿತ ಜನರಿಗೆ ಯಾವರೀತಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಆ ಕಮಿಟಿಗಳಿಂದ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪರ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದರು. ರಿಪೋರ್ಟು ಬರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಸೊಳ್ಳೆಗಳ ಕಾಟದಿಂದ ಮೋಕ್ಷ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ, ಕೊನೆಗೆ ಕವಿ ಪುಟ್ಟಪ್ಪನವರು ಬರೆದ ಕಿಂದರ ಜೋಗಿ ಹಾಡಿನಂತೆ ಈ ಸೊಳ್ಳೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲನ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಆ ರೀತಿ ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬರು ಬರಬೇಕು ಅಷ್ಟೇ, ಸರ್ಕಾರದ ಕೈಯಿಂದ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಕಳೆದ 40 ವರ್ಷದಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈಗಿರ ತಕ್ಕ ಸೊಳ್ಳೆಗಳ ಕಾಟ ಯಾವುದೂ ಇರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾದಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ನಂತರ ಈ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಅಡ್ಡತಡೆ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದರ ಈ ಹಣಕಾಸಿನ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಕಾನುರನ ಪಾಲಿ ತೆಗೆದ ಕೊಂಡು ಹೆಚ್ಚಿನ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಇನ್‌ಡ್ಯುಕ್ಟ್ ಭಾಗವಾಗಿ ತಾವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ. ಸಿಂಹಪಾಲು ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಉಳಿದಿರತಕ್ಕ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್, ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಿಗೆ ಉಳಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಅದರಲ್ಲಿ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಮಾಡಿ, ಅರ್ಬನ್ ರಾಯ್ಡ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್, ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಪ್ರಾಪರ್ಟಿ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ಗಳೂ ಈಗ ಧಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆಕ್ವಾಯನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಕತ್ತು ಹಾಕಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆಕ್ವಾಯ್ ಉತ್ತಮವಾದ ತೆರಿಗೆಯಲ್ಲ, ಒಬ್ಬರಾಯನ ಕಾಲದ ತೆರಿಗೆ, ಇದರಿಂದ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ, ವರ್ತಕರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಇದೆ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೂ ಅದನ್ನು ಸರಿದೂಗಿಸತಕ್ಕ ತೆರಿಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಹಾಕಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದಂಥ ಕಾಂಪೆನ್ಸೇಷನ್ ಕೊಡುವ ತನಕ ಆಕ್ವಾಯನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮತ್ತು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳ ಹಣಕಾಸಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಏರ್ಪಾಟು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಸಮಿತಿಯು ತೀರ್ಮಾನ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಬೆರ್ಚ್ ಮಾಡುವುದು ಆಗುತ್ತದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಡಿಯರ್ನೆಸ್ ಅಲೋಯನ್ಸ್ ಅನ್ನು ಪದೇ ಪದೇ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅರ್ಧ ಸುಟಿವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಇದರಿಂದ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ನೌಕರರಿಗೆ ಡಿಯರ್ನೆಸ್ ಅಲೋಯನ್ಸ್‌ನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ನೌಕರರ ಸಂಘಟನೆಯಿಂದ, ಒಂದು ಬೇಡಿಕೆಯಿಂದ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಅಷ್ಟು ಇಷ್ಟು ಡಿಯರ್ನೆಸ್ ಅಲೋಯನ್ಸ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡುವ ಹಾಗೆ ಲೋಕರ್ ಬಾಡೀಸ್‌ಗೆ ಡಿಯರ್ನೆಸ್ ಅಲೋಯನ್ಸ್‌ನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತೊಡಕುಗಳಿವೆ. ಆದುದರಿಂದ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ನೌಕರರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಡಿಯರ್ನೆಸ್ ಅಲೋಯನ್ಸ್ ಮೊದಲಾದ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿರೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಲೋಕರ್ ಬಾಡೀಸ್ ಎಂಪ್ಲಾಯೀಸ್‌ಗಳೂ ಸಿಕ್ಕುವ ಹಾಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಮೋಟಾರ್ ವೆಹಿಕಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನಿಂದ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ವರಮಾನ ಗಳಿಸಿಕೊಂಡರೂ ಕೂಡ 90-95% ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿದಂಥ ಕಾಂಪೆನ್ಸೇಷನ್‌ನ್ನು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ 95% ರಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕೂವರೆ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಎಂದು ಗೊತ್ತುಮಾಡಿದ್ದರೆ 92% ಅದರೂ ಅದೇ ನಾಲ್ಕೂವರೆ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ರಸ್ತೆಗೆ 10 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಇದುವರೆಗೆ 100 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಮೊತ್ತದಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆ, ಸಾರಿಗೆಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗೊತ್ತುಮಾಡಿದಂಥ ಮೋಟಾರ್ ವೆಹಿಕಲ್ ಕಾಂಪೆನ್ಸೇಷನ್‌ನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ. ಮೋಟಾರ್ ವೆಹಿಕಲ್ ಕಾಂಪೆನ್ಸೇಷನ್

ಪನನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೂಡಬೇಕು ಎಂದು ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಕೇಳಿಕೊಂಡರೂ ಕೂಡ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಸಬೂಬು ಹೇಳಿ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ನಗರಾಡಳಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಏನೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ಅರ್ಧ ಸಚಿವರು ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಾರಿಗೆ ಸಚಿವರು ಎಲ್ಲರೂ ಕೂತುಕೊಂಡು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಕಾಂಪನ್ಯೇಷನ್ ರಿವೈಸ್ ಮಾಡಿ ನ್ಯಾಯವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ರೋಕರ್ ಬಾಡೀಸ್‌ಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಏರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಮತ್ತೊಂದು ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಒಂದನೆಯದಾಗಿ, ರೋಕರ್ ಬಾಡೀಸ್, ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟೀಸ್, ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳ ಸರ್ಕಾರದ ಅಂಗಸಂಸ್ಥೆ ಅಥವಾ ಅದರ ಶಿಶು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಈ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಅದಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕ ತೆರಿಗೆ, ಆದಾಯ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಒಂದೊಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ನಿಜಕ್ಕೂ ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯವಾದ ವಿಚಾರ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಎಗ್ಜಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ನೆಟ್‌ಸುತಾ, ಇರತಕ ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ. ಬಸ್‌ಸ್ಟಾಂಡ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಜಾಕ ಎಂದು ಅನೇಕ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ತಮ್ಮದೇ ಎಂದು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಸ್ಟೇಡಿಯಂ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಸುಭಾಷ್ ನಗರದಲ್ಲಿ ರೋಡ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಬಸ್‌ ಸ್ಟಾಂಡಿಗೆ ಅರ್ಧ ಭಾಗ ಕೊಟ್ಟರು. ಮತ್ತೊಂದು ಭಾಗ ಎಗ್ಜಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ನೆಟ್‌ಸುತಾ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಗರಾಟೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಸರ್ಕಾರ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗೆ, ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗೆ ಒಂದೊಂದಷ್ಟು ಜಾಗವನ್ನು ಯಾವಾಗ ಬೇಕಾದರೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂದು ತಿರುಪ್ಪಡೆ ಮಾಡಿದರು. ಇಂತಹ ರಾಜಧರಾಯಿ ಕವಾದ ಮತ್ತು ಅನುಕೂಲವಾದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ರೋಕರ್ ಬಾಡೀಸ್‌ನಿಂದ ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ನನ್ನ ದೊಡ್ಡ ಆರೋಪ ಏನೆಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು, ಬಡವರನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಬಡವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಕೇಳುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಯಾವತ್ತೂ ಕೂಡ ಸೋಪಲನರನ್ನ ನಂಬಿಕೆ ಇರತಕ್ಕ ಸರ್ಕಾರ ಸಾಹುಕಾರರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು.

ಕೃಷ್ಣ ಪ್ಲೋರ್ ಮಿರ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪೀರೇಂದ್ರಪಾಟೀಲರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರು ಇವರ ಶಿಷ್ಯರಾಗಿದ್ದರು. ಸೋಪಲನ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಾಗಿದ್ದರು. ಮೂಲನೇ ಸಾರಿ ಚೆಂಡರೆ ಕರೆದ ಮೇಲೂ ಕೂಡ ಜಕ್ಕರಾಯನ ಕೆರೆಯನ್ನು ಕೃಷ್ಣ ಪ್ಲೋರ್ ಮಿರ್‌ನವರಿಗೆ ನಾರ್‌ಲಿ ಕಾಸ್‌ಗೆ ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮಿಲಿನಿಯರಗೆ ಹೆರ್ಟ್ ಮಾಡಿ ನೌಕರರಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕಂಟೋನ್‌ಮೆಂಟ್ ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಷನ್ ಹತ್ತಿರ ಡಿ. ಎ. ಸಂಜೀವರಾವ್ ಅವರಿಗೆ ಸಿಮೆಂಟ್ ಜಾಗ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದರು. ಕಳಾಸಿಪಾಳ್ಳದ ದೊಂಡೂಸಾ ಭತ್ತದ ಹತ್ತಿರ ೫೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟರೂ ಚದುರಗಜ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಥಾದ್ದನ್ನು ಕ್ವೆವಲ ೩೦-೩೫ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಅಮೇರಿಕ ಜಯನಗರ ಟಿ. ಬಾಲ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಸಿಮೆಂಟ್ ಕಮ್ಯುನಿಟಿ ಸಲುವಾಗಿ ಸ್ಕೂಲ್ ಕಟ್ಟ ಕಟ್ಟಬೇಕು ಎಂದು ೪ ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಇತ್ತು. ಮತ್ತು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಎಂಪ್ಲಾಯೀಸ್‌ಗೆ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿತ್ತು. ಅದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸನಾಯಿ ತು ಎಂದರೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು 1974 ರ ಅಕ್ಟೋಬರ್‌ನಲ್ಲಿ 20-25 ಸ್ಟೋಬುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಎಂಪ್ಲಾಯೀಸ್‌ಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿ ರೆಕಮೆಂಡೇಷನ್ ಮಾಡಿ ಕಳಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಆ ರೆಕಮೆಂಡೇಷನ್ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ, ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮಾಡಿದ ರೆಕಮೆಂಡೇಷನ್‌ನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಿತ್ತು ಹಾಕಿದರು. ತಮಗೆ ಬೇಕಾದವರಿಗೆ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಭಕ್ತರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಂಧಿತ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲ ಚಿರೈದನ್ ಪ್ಲೇ ಗ್ರೌಂಡ್ ಇಲ್ಲ, ಅಲ್ಲಿ ಸಿಮೆಂಟ್ ಕಮ್ಯುನಿಟಿ ಸಲುವಾಗಿ ಪಾಕಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಇಂತಹ 4 ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಚದರ ಗಜಕ್ಕೆ 15 ರಂತೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಚದರ ಗಜ ೧೫೦ ರೂಪಾಯಿವರೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥಾದ್ದನ್ನು ದಾನ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಇದನ್ನು ಸಹಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಚಲುವಾದಿಪಾಳ್ಳದಲ್ಲಿ ಕೊಡುವಾಗ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಭವನದಲ್ಲಿ ಅರ್ಧರ್ ಮಾಡಿ

ತಮಗೆ ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಜಾಗಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಬಿಟ್ಟರು. ನಾಗರಿಕರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿಕೊಡಿ. ತಮಗೆ ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಸ್ವೆಚ್ಛ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಇದೆ, ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನಿಂದ ಕೊಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೇ ಹೊರತು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಯಾವ ಜಾಗವನ್ನೂ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದಾರದು ಎಂದು ನಾನು ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಮಂಡಿಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಇತ್ತು. ಅದನ್ನು ಹಂಚಬೇಕು ಎಂದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನವರಿಗೆ, ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರು, ಈಗ ಅದು ಹಿಡಿದು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕಳಾಸಿಪಾಳ್ಯದ ಬಸ್ ಸ್ಟಾಂಡ್ ಹತ್ತಿರ ಜಟಾ ಸ್ಟಾಂಡ್ ಇತ್ತು, ಅದನ್ನು ಯಾರಿಗೋ ಕೊಟ್ಟರು. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಪ್ರಾಪರ್ಟಿಯನ್ನು ನೋಡುವಾಗ ಪ್ರಾಪರ್ಟಿ ಎಂದು ಬೇಕು ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಬಂಡಿತ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅಮೇರಿಕ ಯಾವುದೋ ಒತ್ತಡ ಬರುತ್ತದೆ, ಕೊಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ರ್ಯಾಂಡ್ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಇರಬೇಕು. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಜಾಗವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದಂಥ ಸಂದರ್ಭವೆಂದಾಗ ಅಕ್ಟನ್ ಮಾಡಿಬಿಡಿ, ಅದುದರಿಂದ ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಏನೆಂದರೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ರ್ಯಾಂಡ್ ಯಾವುದು ಇದೋ ಅದು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ನ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಇರಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಪುನಃ ಬಂದರೆ ಅದನ್ನು ಅಕ್ಟನ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ತಮಗೆ ಬೇಕಾದವರಿಗಾಗಲಿ, ರಾಜಕೀಯ ಬಲಶಾಲಿಗಳಿಗಾಗಲಿ ಇದನ್ನು ಕೊಡಕೊಡಬೆಂದು ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ನ್ನು ನುಪಾರು ೧೨ ಕೋಟಿ ರೂ. ವಾರ್ಷಿಕ ವರಮಾನ ಇದೆ, ಈ ೧೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬರೀ ಎಸ್ಟೇಬ್ಲಿಷ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೇ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಒಂದಾನೊಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನ ವರಮಾನ ನಾಲ್ಕೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗೂ ಕೂಡ ಕಡಿಮೆ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಈ ನಾಲ್ಕೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಬರೀ ಎಸ್ಟೇಬ್ಲಿಷ್‌ಮೆಂಟ್ ಛಾರ್ಜಸ್‌ಗೇ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾದರೆ. ಲಂಚ ಭುಷುವತ್ತು ಇನ್ನೂ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಕೆಲಸಗಳೂ ಕೂಡ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ದಕ್ಷರಾವ, ಒಳ್ಳೆಯ ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ, ಒಂದು ಪೇ ರಿವಿಷನ್ ಎಂದು ಮಾಡಿ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ರೀತಿ ಆರ್ಗನೈಸೇಷನ್ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅದು ಹಾಗೆಯೇ ಸತ್ತು ಹೋಯಿತು. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅದು ಏನಾಯಿತೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಗಮನವನ್ನು ಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ವಾಟರ್‌ಸಪ್ಲೈ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ಕಾವೇರಿ ನೀರು ಬರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ನಾಗರಿಕರು ಕೃತಜ್ಞರಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಆದರೆ ಈಗ ಬಂದಿರುವ ಈ ವರ ಭಾರವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಈಗ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಮೊದಲು ಬೆಂಗಳೂರು ವಾಟರ್‌ಸಪ್ಲೈ ಸ್ಕೋರೇಜ್ ಬೋರ್ಡ್‌ಗೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ 35 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿತ್ತು. ವಾಟರ್‌ಸಪ್ಲೈ ಬೋರ್ಡ್ ಅದ ಮೇಲೆ ಫೀ ವಾಟರ್ ಆರೋಯನ್ಸ್ ಮತ್ತು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಫೌಂಡನ್ಸ್ ಎಂದು 75 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಆಯಿತು. ಈಗ 2 ಕೋಟಿ ಟೆಂಟು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಬಡ್ತಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಬರ್ಚು ಇದೆ, ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಹೇಳತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಈಗ ಖರ್ಚಾಗಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಖರ್ಚಾಗಿದೆಯೇ? ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಮುಕ್ತ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ರೀತಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟ ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ನೋಡಬೇಕು. ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೃಷ್ಣರವರು ಎಲ್ಲ ಷಷ್ಯಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಬಹಳ ವಿವರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಬಂಗಲೆಗಳು ಇರತಕ್ಕ ಕಡೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಫೌಂಡನ್ಸ್ ಇರಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಮೊದಲು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಫೌಂಡನ್ಸ್ ಟೆಂಟು ಇದ್ದುದು ಇವತ್ತು ಫಿ ಸಾವಿರ ಆಗಿದೆ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಫೌಂಡನ್ಸ್ ಬಡವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗದ ಹಾಗೆ, ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಗೆ ಹೊರೆ ಆಗದ ಹಾಗೆ ಕೆಲವೇ ಇರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ದೀಪದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಾಗಿ ೬೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಮೊದಲಿಗಿಂತ ದೀಪದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಈಗ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ. ಆದರೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೨೦-೨೫ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಲೈಟ್‌ಗಳು ಉರಿಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಬೋರ್ಡ್‌ಗೆ ನಂಬಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಅವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಗಮನವನ್ನು ಹರಿಸಿಲ್ಲ. ಲೈಟ್‌ಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಉರಿಯಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಉರಿಯದೇ ಹೋದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಪ್ರೊಮೋರ್ಷನ್‌ಗಳನ್ನು ರದ್ದುಮಾಡಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ೧೫ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಲೈಟ್‌ಗಳಿಗಿರುವಾಗ ೨ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈಗ ಅದರ ೩೦ರಷ್ಟು ಅಂದರೆ ೬೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರವು ಬೆಳೆದಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಲೈಟ್‌ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯೂ ಕೂಡ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಾವು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವ ಹಣದಿಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಜನ ದೊರಕುವ ಹಾಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರವೆಂದರೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ವರ್ಕ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಇದೆ. ಅವರು ಮಾಡಿದ ರಸ್ತೆಯನ್ನೇ ತುನು ಮಾಡಿ ಇರತಕ್ಕದ್ದನ್ನೆಲ್ಲ ರಸ್ತೆಗೆ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ರಸ್ತೆ ಮಾಡುವಾಗ ೩ ಅಂಗುಲ ದಪ್ಪ ಹಾಕಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಒಂದೂವರೆ ಅಂಗುಲ ದಪ್ಪ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಜಿಲ್ಲೆ ಪ್ರೊಮೋರ್ಷನ್‌ಗೆ ಟಾರ್ ಅಥವಾ ಅಸ್ಟಾರ್ಟ್ ಪ್ರೊಮೋರ್ಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ರಸ್ತೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ರಸ್ತೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಕಟ್ಟುಹೋಗಿವೆ. ಯಾರಾದರೂ ಗರ್ಭಿಣಿಯರು ಆಶೋದ್ರದಲ್ಲಿ ಹೋದರೆ ಅವರು ಹೆರಿಗೆ ಆಸ್ತತ್ಯೇ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ದಾರಿಯಲ್ಲೇ ಡೆಲಿವರಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ರಸ್ತೆಗಳ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹೇಳತೀರಬೇಕು. ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೧೦೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ರಸ್ತೆಗಳು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿಲ್ಲ. ಇದರ ಒಂದು ಪರಿಣತರ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಏರ್ಪಾಟುಮಾಡಿ, ನಿವು ಲೇಗರ್ ಸರ್ ಎಂದು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ವರ್ಕ್ ಸೆರ ಎಂದು ಮಾಡಿದರೆ ಏಕೆ ಉತ್ತಮವಾಗುತ್ತದೆ ಯೇನೋ ಎಂದು ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಡೆ ಮೋರಿಗಾಗಿ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ರಸ್ತೆಗಾಗಿ ದುಡ್ಡು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಡ್ರೈನ್‌ಗೋಸ್ಟರ್ ಎಂದು ೧೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ೩೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಡ್ರೈನ್‌ನನ್ನು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಕಸ ಬಿದ್ದು ಮುಚ್ಚಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಸೊಳ್ಳೆ ಕಾಟ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ವಾಗಿದೆ. ಈಗ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕೆಲಸ ಸಮರ್ಪಕವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಒಂದು ಸೆರನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಯೋಜನ ವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಲಹೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಎಜುಕೇಷನ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೪೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಈ ಎಜುಕೇಷನ್‌ಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಗ್ರಾಂಟ್ ಬರುತ್ತದೆ. ರಿಸರ್ಚ್ ನೋಡಿದರೆ ಡೀರೋ ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ನಿಂದ ಹಿಡಿದು ಮ್ಯಾಕ್ಸಿಮಂ ಅಂದರೆ ೧೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್, ೩-೪ ಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿ ೨೫-೩೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ರಿಸರ್ಚ್ ಬರುತ್ತವೆ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ೪೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಹುಡುಗರು ಎಲ್ಲ ಪ್ರೇರಿ ಬೀಳುತ್ತಾರೋ ಎಂದು ವ್ಯಸನವಾಗುತ್ತದೆ. ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೋ ಇದರ ದುಡ್ಡು ವ್ಯಯ ಆಗುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಬಡ ಸಂಸಾರಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಬರುವವರು ಹಣವಂತರ ಮನೆಯವರೇ ಅಲ್ಲದೆ ಬಡವರ ಮನೆಯ ಮಕ್ಕಳೂ ಬರುತ್ತವೆ. ಹುಡುಗರು ಫೇರ್ ಆಗುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಕಟ್ಟುಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ಇದರ ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕು. ಈ ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನವರು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದೇ ಹೋದರೆ ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಯವರಿಗೆ ಖರ್ಚು ಕೊಟ್ಟು ಅವರು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಈ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಡೆಸುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕ ಸ್ಕೂಲುಗಳೂ ಕೂಡ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಶಾಲೆಗಳ ಮಟ್ಟಕ್ಕೇ ಬರುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಇದರಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಲಾರದೆಂದು ನನಗೆ ಒಂದು ಶಂಕೆ ಇದೆ. ನಾನು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಸಂಬಂಧ ವನ್ನು ಕಳೆದ 18 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದಳತ ಪಕ್ಷದ ಹಾಗೂ ವಿರೋಧ

ಪಕ್ಕದ ಬದರ ಅಗಿ ಕೂಡ ಇದ್ದೆ. ಈಗ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಇರುವಷ್ಟು ಕರಪಾಷನ್ ಬೇರೆ ಎಲ್ಲಾ ಇಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಒಂದೊಂದು ಡಿವಿಜನ್‌ನಲ್ಲಿ ೪೦ ಜನ ಸ್ಯಾಪ್ಲೆಮೆಂಟರ್ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಅಟೆಂಡೆನ್ಸ್ ಕೊಡಬೇಕು, ಅಟೆಂಡೆನ್ಸ್ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ರೆಗ್ಯೂ ಒಂದೊಂದು ಪೇರ್ ಇರುತ್ತದೆ. ಜೂನಿಯರ್ ಹೆಲ್ತ್ ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಟರ್‌ಗೆ ಒಬ್ಬ ಸ್ಯಾಪ್ಲೆಮೆಂಟರ್ ೧೦ ರೂಪಾಯಿನಿಂದ ೫೦ ರೂಪಾಯಿವರೆಗೂ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಬಾರದೇ ಇದ್ದರೆ ಅಟೆಂಡೆನ್ಸ್ ಮಾರ್ಕ್ ಮಾಡುವುದೇ ಕೆಲಸ. ಒಬ್ಬ ಸ್ಯಾಪ್ಲೆಮೆಂಟರ್‌ಗೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಗೆ ೨೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬ ಜೂನಿಯರ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಮೆಡಿಕಲ್ ಆಫೀಸರ್‌ಗೆ ೪೫೦ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬೇಕು, ಅಂಗಡಿ ಲೈಸೆನ್ಸ್‌ಗೆ ಇಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕು. ಹೋಟೆಲ್‌ನವರು ಇಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಇದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಹೆಲ್ತ್ ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಟರ್ ಒಂದು ಪೇರನ್ನು ಮೆಡಿಕಲ್ ಆಫೀಸರ್‌ಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಹೆಲ್ತ್ ಆಫೀಸರ್‌ಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಮೂಲಿ ಆಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ಇದ್ದಕ್ಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ.—ಈಗ ಬಂದಿರುವವರು ಒಳ್ಳೆಯವರು, ನ್ಯಾಯವಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಸ್ಯಾಪ್ಲೆಮೆಂಟರ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ 48 ಲಕ್ಷದಿಂದ ೫೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿವರೆಗೂ ಬರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಎಷ್ಟು ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿರಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಸುಖ್ಯ ಕಾರಣ ಬುಡದಿಂದ ಕೊನೆಯವರೆಗೆ ಕರಪಾಷನ್ ಇದೆ.

3-00 P. M.

ಅಮೇಲೆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಾರಿ ರಿವಿಷನ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಈ ರಿವಿಷನ್ ಮಾಡುವ ಟೈಮ್‌ನಲ್ಲಿ ನಾನು ಪದೇ ಪದೇ ಹೇಳುವ ಹಾಗೆ ಕುರಿ ಕಾಯೋ ತೋಳ ಎಂದರೆ ಸಂಬಳ ಇಲ್ಲದೆ ಕಾಯುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಸೈಪರ್ ರೆವೆನ್ಯೂ ಆಫೀಸರ್‌ರವರು ಅಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಬೆಳಗ್ಗೆ ಎದ್ದ ಕೂಡಲೇ ಅವರು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್‌ನ ಕಛಿ ನಿಮ್ಮ ಮನೆಗೆ 500 ರೂಪಾಯಿ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, 300 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡು ತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ರಿವಿಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಅರ್ಧಕ್ಕೆ ಅರ್ಧ ಅಂದರೆ ಎಷ್ಟು ತೆರಿಗೆ ಕೊಡ ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ತೆರಿಗೆ ಕೊಡದೆ 15-20 ರೂಪಾಯಿಗೆ ಎರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯ ವಾದ ಬಾಡಿಗೆ ಪ್ರಕಾರ ವಸೂಲು ಮಾಡುವ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕ 2 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಬಂಡಿತವಾಗಿಯೂ 3½ ಕೋಟಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಇದೆ. ಈ 3½ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗೆ ನನಗೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟುಬಿಡಿ. ನಾನು ಈ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅದನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿಧನವಾಗಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆಕ್ಟಿಯಾ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಇದೆ. ಈ ಆಕ್ಟಿಯಾ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 25 ರಿಂದ 30 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ವರಮಾನ ಹೆಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಹೊಂದಬೇಕೆಂದು ವರಮಾನ ಇದ್ದದ್ದು 45 ಲಕ್ಷ, ಇವತ್ತು 4½ ಕೋಟಿಗೆ ಈ ವರಮಾನ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದರಿಂದ, ಈ ವ್ಯಾಪಾರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಈ ವರಮಾನವನ್ನು ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಇದೆ. ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಕರೆಕ್ಟ್ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಶೋಧಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಆಕ್ಟಿಯಾ ಹಾಕು ತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ 2½ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯ ತೆರಿಗೆಯ ಹೊರೆ ಜನಗಳ ಮೇಲೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ನನ್ನ ಬೇಡಿಕೆ ಏನೆಂದರೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಆಕ್ಟಿಯಾ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಫಿಷಿಯೊಂಟಾಗಿ ಕರೆಕ್ಟ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಹೊಸ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಹಾಕತಕ್ಕ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಕರೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದರೆ ಆಗ ಹೆಚ್ಚಿನ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸಾರ್ವ ಜನಿಕರ ಪರವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ರೆವೆನ್ಯೂ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಖಾತೆ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ದುಡ್ಡು ಕೊಡಬೇಕು. ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟರೆ ಯಾವ ಕೆಲಸ ಆಗಬೇಕಾ ದರೂ ಆಗುತ್ತದೆ. ದುಡ್ಡು ಕೊಡದೇ ಇದ್ದರೆ ಎಲ್ಲಾ ತರಹದ ಕೊಕ್ಕೆಯನ್ನೂ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯವರು ಎಷ್ಟು ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ನಾನು ಕಾನ್ಸಿಲರ್ ಆಗಿದ್ದಾಗ 4 ಜನ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್, ಒಬ್ಬ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್, ಒಬ್ಬ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಇದ್ದರು. ಆದರೆ ಈಗ ಒಬ್ಬ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಒಬ್ಬ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್, 6 ಜನ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ಸ್ ಸುಮಾರು 22 ಜನ

ಅನಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಮತ್ತು 120-130 ಜನ ಜೂನಿಯರ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ಸ್ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಕಳೆದ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಒಂದಕ್ಕೆ ಎರಡರಷ್ಟು ಆಗಿದೆ. ಯಾವ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಆಗಲಿ, ಯಾವ ಅಫೀಸರ್ ಆಗಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಕೆಲಸದ ಮೇಲೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲ ಸಿಮೆಂಟ್ ಎಷ್ಟು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ, ಯಾವ ಸೈನಿಕೇಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾದರೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ದುಡ್ಡು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಾಪ್ರಯೇ ಹೊರತು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಬರುವ ರಾಶಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಾಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನವನ್ನು ಹರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮುನಿಸಿಪಾಲಟಿಯಲ್ಲೂ ಸಹ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಇದೇ ರೀತಿ ಇರುತ್ತದೆ. ನನಗೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಗೊತ್ತಿರುವಂಥದ್ದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರ ಏನೆಂದರೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಹೆಸರುಗಳು ಇಲ್ಲ. ಮನೆಗಳಿಗೆ 2-3 ನಂಬರುಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಮುನಿಸಿಪಾಲಟಿಯವರು ಒಂದು ನಂಬರು ಹಾಕಿರುತ್ತಾರೆ, ಸೆನ್ಸ್‌ಸಸ್‌ರವರು ಒಂದು ನಂಬರು ಹಾಕಿರುತ್ತಾರೆ. ಪ್ಲೇಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಲನ್ಸ್ ಮಾಡುವಾಗ ಇಂತಹವರ ಆಡ್ವೈಸ್ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ ಬೇರೆ ಊರಿನಿಂದ ಬಂದವರು ಮನೆ ಹುಡುಕುವುದಕ್ಕೂ ಕಷ್ಟದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ರಸ್ತೆಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು, ಮನೆ ನಂಬರುಗಳನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಒಂದೇ ನಂಬರು ಮತ್ತು ಹೆಸರು ಇರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಾನು ಕಾನಾಪುರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ನನ್ನ ಹತ್ತರ ಆಡ್ವೈಸ್ ಇತ್ತು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ರಸ್ತೆಗೆ ಹೆಸರುಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಇಂತಹ ಮನೆ ನಂಬರುಗಳಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಮನೆ ಇದೆಯೆಂದು ಕರೆಕ್ಕಾಗಿ ನಂಬರ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಬೋರ್ಡ್ ನೋಡಿದರೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಕಂಡುಕೊಡಬಹುದು. ಇದೇ ರೀತಿ ಕೆಲವು ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಬಹಳ ಜಾಗೃತವೆಂದು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿರುವ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಸ್ವಮ್ ಕ್ಲಿಯರನ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಿ, ಸ್ವಮ್ ಕ್ಲಿಯರನ್ಸ್ ಬೋರ್ಡ್ ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಸ್ವಮ್ ರೋಗ ಏನಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ತೊಲಗಿಸಿದರೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಸೌಂದರ್ಯ ಮತ್ತೂ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸ್ವಮ್‌ಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಡಿ, ಸೃಷ್ಟಿವಾದ, ಅಂದವಾದ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಹೊಸ ಸ್ವಮ್ ಹುಟ್ಟಿದ ಹಾಗೆ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಅದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕು. ನಾನು ಕಾರ್ಪೊರೇಟರ್ ಆದಾಗ 65 ಸ್ವಮ್ ಇದ್ದವು. ಅದು ಇವತ್ತು 150 ಸ್ವಮ್ ಆಗಿ 2 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ದುಡ್ಡು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಈ ಸ್ವಮ್‌ನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಸ್ವಮ್ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ, ಇದರ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಸ್ವಮ್ ಅಂದವಾಗಿರುವಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸ್ಥಳಗಳು ವಿತರಣೆಯಾಗಿದೆ. ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಕೆಲವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳಗಳು ದೊರಕುವ ಹಾಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲ ಯಾವರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯೇ ನ್ಯಾಯ ಸಿಕ್ಕಬೇಕಾದಂಥವರಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯಾರಿಗೆ ಇನ್‌ಫ್ಲೇಷನ್ ಇದೆ, ಯಾರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ದುಡ್ಡು ಇದೆ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಇವತ್ತು ಸ್ಥಳ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇದೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಬಡವನಾದವನಿಗೂ ಕೂಡ ಸ್ಥಳ ಸಿಕ್ಕುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಬಡವರಿಗೆ ಸ್ಥಳಗಳು ಸಿಕ್ಕಿವೆ ಎಂದು ಸಂತೋಷವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಹೊಸಹೊಸದಾಗಿ ಲೇ ಔಟಗಳು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಬರ್ಕ್ ಅಕ್ವಿಜಿಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅಕ್ರಮವಾಗಿ ಏಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್‌ನ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರಾಪರ್ಟಿ ಬರ್ಕ್ ಅಕ್ವಿಜಿಷನ್ ಮಾಡಿದರೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಹಣ ಲೂಟಿ ಹೊಡೆಯುವುದು ತಪ್ಪುತ್ತದೆ. ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಏನು ಆಗುತ್ತಿದೆ ಅದನ್ನು ರೆಕ್ಟ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬರ್ಕ್ ಅಕ್ವಿಜಿಷನ್ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಬರ್ಕ್ ಅಕ್ವಿಜಿಷನ್ ನೋಟೀಸ್ ಮಾಡಿದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಅಕ್ರಮವಾಗಿ ವಕ್ರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ರೇಟಿಟು ತಪ್ಪುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಮೊದಲೇ ಮಾಡಿದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಇತ್ತು. ಈಗರಾದರೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಗಮನಹರಿಯಲಿ ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಆಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟಿವ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಆಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟಿವ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಕ್ಲೈನಿಂಗ್ ಕೋರ್ಸ್ ಕೂಡ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು. ಇದೀ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಒಂದು ಕೋರ್ಸ್ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿ

ದ್ವಾರ. ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಒಗ್ಗಿ ವಿಚಾರ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವವರು ಈ ಚೈನ್‌ಲಿಂಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕು. ಇನ್ನೊಂದು ಸಣ್ಣ ವಿಚಾರ ಏನೆಂದರೆ ಉಡುಪಿ ಚೌನ್‌ನಲ್ಲಿ ಈಗ ಬಸ್‌ಸ್ಟಾಂಡ್ ಇರುವ ಕಡೆ 20 ವರ್ಷಗಳ ಕೆಳಗೆ ಒಂದು ರೆಸಲೂಷನ್ ಪಾಸ್ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿ ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿಯಲ್ ಏರಿಯಾಕ್ಕೆ ಅದನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಎಂದು ಮಾಡಿತ್ತು ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ಅಂಗಡಿಗಳು ಇದೆಯೆಂದು ಅದನ್ನು ನಾನ್ ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿಯಲ್ ಏರಿಯಾ ಎಂದು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮುನಿಸಿಪಾಲಟಿಯವರು ಮತ್ತು ಅನೇಕರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಬಸ್‌ಸ್ಟಾಂಡ್ ಮತ್ತು ಮುತ್ಸಲೂ ಇರುವ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಆಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಇದನ್ನು ತಮ್ಮ ಗವನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. 3½ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಒಂದು ಪುಲ್ವೆಸ್ಕೋಡೀಡ್ ಬಲ್ಯಂಗನ್ನು ಮಾರ್ಕೆಟಿನಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಯಾರಿಗೆ ಬೇಕೋ ಅವರಿಗೆ ಹಂಚುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. 3½ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಬಡ್ತಿ ಬರಬೇಕು ನ್ಯಾಯವಾದ ಬಾಡಿಗೆ ಮತ್ತು ಬಾಡಿಗೆ ಕೊಡುವ ಜನ ನೋಡಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದಂಥ ಪಾಲಿಸಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಯಾವ ರೀತಿ ವಿತರಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬಾಡಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿ ಪೂರ್ವಗಳನ್ನು ಹಂಚುವುದಕ್ಕೆ ವಿವರವಾದ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿಗೆ ಸೇರಿದ ಹಾಗೆ ಸುಮಾರು 2800 ಮನೆಗಳು ಇವೆ, ಬರತಕ್ಕ ಬಾಡಿಗೆ ರಿಪೇರಿಗೂ ಕೂಡ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಲಕ್ಷ 25 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬಾಡಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ, ಒಂದು ಲಕ್ಷ 40 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ರಿಪೇರಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. 2800 ಮನೆಗಳನ್ನು ಫೀಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು ಸಹ ಪ್ರಾಪರ್ಟಿ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ 6-8 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬರುತ್ತದೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ, ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಪಾಪ್ಸ್ ಎದುರು ಅಂಗಡಿ 350 ರೂಪಾಯಿ, ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಪಾಪ್ಸ್ ಗೆ 3½ ರೂಪಾಯಿ. ಇದು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಯಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ರಾಜ್ಯ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಜಯನಗರ ಆಸ್ತಿ ಕಟ್ಟಡ, ಗುಬ್ಬಿ ಥಿಯೇಟರ್ ಕಟ್ಟಡ ಹೇಗೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಗೆ ಕಳಂಕ ತರತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದೆ, ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಪೂರ್ತಿ ಆಗುವ ಹಾಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾಲವನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಸಮಸ್ಯೆ ಒಗ್ಗಿ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡೆ. ರಾಜ್ಯ ಮುನಿಸಿಪಾಲಟಿಗಳು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಾಗಿಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕ ರಾಜಕೀಯವನ್ನು ಅದಷ್ಟು ದೂರ ಇಟ್ಟು, ನಗರದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಜನರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ತರಬಾರದು ಎಂದು ಒತ್ತಾಯವಾಗಿ ಹೇಳಿ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

(MR. DEPUTY SPEAKER in the Chair)

† ಶ್ರೀ ಸಿ. ವಿ. ವೆಂಕಟರಾಯಪ್ಪ (ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತಾ ನಾಲ್ಕು ಅಂಶಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ನಾನು ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ ಪುರಸಭೆ ಕಾರ್ಲೆಜ್ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಕಾರ್ಲೆಜ್ ಇದರ ವಿಚಾರ. 1968ನೇ ಇಸವಿ ಮೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಒದಕ್ಕೆ ಮಂಜೂರಾತಿ ನೀಡಿತು, ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಂ. ಫಾಟೀಲರವರು ಇದ್ದಾಗ ಪುರಸಭೆಯವರು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದರು. ಪುರಸಭೆಯವರಿಂದ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಕಾರ್ಲೆಜನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಮಂಜೂರಾತಿ ನೀಡಿತು. ಮಂಜೂರಾತಿ ನೀಡಿದಾಗ ಒಂದು ಷರತ್ತು ಹಾಕಿದೆ. ಗೌನ್‌ಮೆಂಟ್ ಅರ್ಡರ್ ಸ್ವಲ್ಪ ಒದುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ :

G. O. No. HMA 40 EB 68, dated 13-5-1968.

"Government are pleased to accord sanction to the proposal of the Town Municipal Council, Chikkaballapur to start a Municipal First Grade College at Chikkaballapur with Pre-University, B.A., and

B.Com. course for the academic year 1968-69 subject to the conditions that the Town Municipal Council should not ask for any grant-in-aid for the College from the Mysore Collegiate Education Department''

ಈ ಒಂದು ಆರ್ಟರ್‌ನಿಂದ ನಮಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ, ಈ ಕಾಲೇಜನ್ನು ಪುನಶ್ಚಯವು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಅವರ ಹಣದಿಂದಲೇ ಬರ್ಚು ಮಾಡುವ ಅವಕಾಶ ಇದೆ ಈ ಆರ್ಟರ್‌ನಿಂದ ಅದು ಖಚಿತವಾಗಿದೆ. ಇನ್ನಾದರೂ ಸರ್ಕಾರ 4-5 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಗೌರ್ನಮೆಂಟ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ಇನ್ ಯುಡ್‌ನಿಂದ ಆಸಿಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದೆ. ಈಗ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ತೊಂದರೆ ಏನು ಎಂದರೆ ಪುನಶ್ಚಯವು ಮಾಡಲು ಬಂದೆರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ದುಡ್ಡು ಬರ್ಚುವುದಿ ಕಟ್ಟಿದ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ರೆಸ್ಟೋರೇಷನ್ ಎಕ್ಸಿಪ್‌ಮೆಂಟ್, ಫೋರ್ಚರ್ ಮತ್ತು ರೈಬ್ರರಿ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಮೇಲೆ ಮೂರನೇ ವರ್ಷದಿಂದ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಮೇಲೆ ಬರ್ಚು ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಖಚಿತವಿಧಿಸಿ, ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲದೇ ಇದ್ದುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಎದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ 50 ರೂಪಾಯಿ ಬಲಿಂಗ್ ಡೋನೇಷನ್ ವಸೂಲ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಎದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. 50 ಮಂದಿ ಟೀಚಿಂಗ್ ಸ್ಟಾಫ್ ಹಾಗೂ ಇತರ 50 ಮಂದಿ ನೌಕರರು ಇದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಎರಡು ಬಿಕ್ಕಟ್ಟು ಕಾಲೇಜು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಆಫ್ ಕೊಲಜಿಯೇಟ್ ಎಜುಕೇಷನ್ ಆದರಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಾಯಿದೆ ಪ್ರಕಾರ, ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಏನು ನಮಗೆ ಹಣ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ ಅದು ಬರುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅವರು 80 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಆಡ್ವಾನ್ಸ್ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿರುವುದನ್ನು ಕ್ಯಾಲ್ಕುಲೇಟ್ ಮಾಡಿ 2 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಎಂದು ಬರೆದು ಕಳಿಸಿದರೆ, ಅದರಲ್ಲಿ 70-80 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಐಟಂ ಹಿಡಿದುಹಾಕಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ 20 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ವತಿಯಿಂದ ಕಾಲೇಜು ಲಕ್ಷ್ಯರಂಗಗಳಿಗೆ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿನಿಂದ ಸಂಬಳ ಇಲ್ಲ. ಎರಡನೆಯದು ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಆಡ್ವಿನ್ಸ್ಟ್ರೀಷನ್ ಮಿನಿಸ್ಟ್ರರಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಆರ್ಟರ್, ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಒಂದು ಆರ್ಟರ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. It is not one of the obligatory functions of the Municipality you will be depriving the citizens of various amenities. ಎಂದು ಹೇಳಿ ಒಂದು ಸರ್ಕುಲರ್ ಕಳುಹಿಸಿದರು. ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯಿಂದ ಪೂರೈಕಾಸು ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಬರ್ಚು ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ನಾವು ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಯ್ಡುರವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡೆವು, ಇದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ, ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಈ ಒಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಭರವಸೆ ಮೇಲೆ ಕಾಲೇಜ್ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ, ಅದು ಕೊಡದೇ ಇದ್ದರೆ ಕಾಲೇಜು ಮುಚ್ಚಿ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದೂ, ಅಲ್ಲದೆ ಇದರಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಎದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದೂ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಮೇಲೆ ಕಳೆದ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. 1975-76ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಆಡ್ವಿನ್ಸ್ಟ್ರೀಷನ್ ಬಡ್ಡಿಗೆ ಮಾಡುವಾಗ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಡಿರೇಕ್ಟ್ ಮಾಡಿ, ಡಿವಿಷನ್‌ರ ಕಮಿಷನರ್‌ರವರ ಬಪ್ಪಿಗೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡದೇ ಇದ್ದರೆ, ಈಗಾಗಲೇ ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಸಂಬಳ ಇಲ್ಲದುದರ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೂ ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳು ಲಕ್ಷ್ಯರಂಗಿಗೆ ಸಂಬಳ ಇಲ್ಲದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಆಡ್ವಿನ್ಸ್ಟ್ರೀಷನ್ ಮಿನಿಸ್ಟ್ರ್ ಹೂಡತಕ್ಕ ವಾದ ಏನು ಎಂದರೆ ಅಮೆನಿಟೀಸ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲದೇ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಬರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಅನ್ಯಾಯ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಒಂದು ಭಾವನೆ ಎಲ್ಲರಲ್ಲೂ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿದೆ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಬರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯ, ಇನ್ನೂ ಜಾಸ್ತಿ ಬರ್ಚುಗುತ್ತಿದೆ ಇದರಿಂದ ಪೌರಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಬರುತ್ತದೆ, ಆಡ್ವಿನ್ಸ್ಟ್ರೀಷನ್ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಯಾವ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು, ನಾನು ಈ ದಿನ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರದಲ್ಲಿ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಕಾಲೇಜು ಪ್ರಾರಂಭ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಆದಾಯ ಏನು ಇತ್ತು? ಕಾಲೇಜು ಸ್ಕೂಲ್ ಅದ ಮೇಲೆ ಈಗಿನ ಆದಾಯ ಏನು ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ, ಈಗ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚು ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಆರ್ಥಿಸ್ಟ್ರಿ ನಾಲ್ಕು ಗೋಡೆ ಮಧ್ಯೆ ಕೂತುಕೊಂಡು ತೇಮಾನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಸಿಟಿ ಮುನಿಸಿಪಲ್, ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಅನುಭವ ಇದೆ, ಟೌನ್ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಅನುಭವ ಇಲ್ಲವೇ? ಅವರು ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಫ್ಯಾಕ್ಟ್ ಅರ್ಥಮಾಡಿ

ಕೊಳ್ಳದೇ ನಿಜಸ್ಥಿತಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳದೇ ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇದರಿಂದ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಿಗೆ ನಷ್ಟ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಈ ಕಾರಣವು ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ಐಟಿಎಂಎಸ್‌ನಲ್ಲಿಯೂ ರಾಬ್ ಬಂದಿದೆ. ಮನರಂಜನಾ ತಿರಿಗೆಯಿಂದ ಈ ಮೊದಲು 75 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರಮಾನ ಬರುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಕಾರಣವು ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದಮೇಲೆ 1 ಲಕ್ಷದ 60 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರಮಾನ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಬಲ್ಟಿಂಗ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕೂಡ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಈಗ ಬಲ್ಟಿಂಗ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ರೆಂಟ್ ವ್ಯಾಲೂಸ್ ಮೇಲೆ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಕಾರಣವು ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಒಂದು ರೂಪಿಗೆ 10 ರೂಪಾಯಿ ಬಾಡಿಗೆ ಇದ್ದರೆ, ಇಂದು ಅದೇ ರೂಪಿಗೆ 30-40 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಬಲ್ಟಿಂಗ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಒಂದಕ್ಕೆ 3-4 ರಷ್ಟು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಈಗ ಹಳೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಡೆದ ಹೊಸ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಸ್ಟೇಟ್‌ಗಳಿರುವ ಕಡೆ ಸಹ ಹೊಸ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಬಲ್ಟಿಂಗ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ವಾಟರ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರೇ ಕಾರ್ಲೆಜ್ ನಡೆಸಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು, ಇಲ್ಲವೇ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ವಹಿಸಿಕೊಂಡರೂ ಸಹ ನಮಗೆ ಸಂಶೋಧನೆಯೇ, ಈಗ ಅಲ್ಲಿಯ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಸರ್ಕಾರದ ಆದೇಶಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ, ಯಾವ ರೀತಿ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ಅವರಿಗೂ ಸಹ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳದೆ ಯಾವುದೋ ನೆಪ ಹಾಕಿಕೊಂಡು, ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ, ಆ ಕಾರಣದಿಂದ ಅಲ್ಲಿಯ ಖರ್ಚುಗಳನ್ನು ಬಡ್ಡಿಯನ್ನೇ ಸೇರಿಸ ಬಾರದೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸಂಯೋಜನೆ, ಈಗ ಆ ಕಾರಣದಿಂದ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅದು ಸಾಲುವುದಿಲ್ಲ, ಈ ಕಾರಣವು ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗೆ 2 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ವರಮಾನ ಬರುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ, ಈಗ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ರೆಕ್ಟರ್‌ನಿಗೆ ಸಂಬಳ ಕೊಡುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯವನ್ನು ತೆರೆದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೇ ಹೊರತು, ಕೇವಲ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬರೆಯುವ ಅಪ್ಪೀಸ್ ನೋಟ್ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಮತ್ತು ವಿಷಯ ಏನಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ಏಕ ಸದಸ್ಯ ಅಯೋಗವೊಂದನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಇನ್ನು ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರದ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, 1968 ರಲ್ಲಿ 25 ಸಾವಿರ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆ ಅಲ್ಲಿತ್ತು; ಆಗ 5 ಬೋರ್ಡ್‌ಮೆಂಬರ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆಗ ಪ್ರತಿ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ 4 ಗ್ಯಾಲನ್ನು ನೀರು ಸಿಗುತ್ತಿತ್ತು; ಆದ ಸಾಲದು, 5 ಗ್ಯಾಲನ್ನು ನೀರಾದರೂ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ರೋಗೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯವರು 19 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲೆಯವರನ್ನು ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಕೊಂಡರು. ಈ ಯೋಜನೆ 1970 ರಲ್ಲಿ ಮುಗಿದಮೇಲೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅದರ ರೆಕ್ಕೆಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ; ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಕೊಡಬೇಕಾದ ಹಣವನ್ನು ಮಾತ್ರ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ; ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಸೇರಿದಂತೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೆಕ್ಕೆಗಳನ್ನು ನೋಡಲು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ; ಏನಿದ್ದರೂ ಚಿಕ್ಕರ್ಟ್ ಪೀಠರ್ ಅದನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಅಲ್ಲಿಯ ರೆಕ್ಕೆಗಳನ್ನು ಲಕ್ಷವಿಟ್ಟು ನೋಡುವವರೂ ಯಾರೂ ಸಹ ಇಲ್ಲ; ಜೊತೆಗೆ ಈ ಯೋಜನೆ ಮುಗಿದ ಮೇಲೂ ಸಹ ನಮಗೆ ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಸರಿಯಾಗಿ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ; ಅಲ್ಲಿಯ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಒಂದಕ್ಕೆ 4 ರಷ್ಟು ಜಾಸ್ತಿಯಾದರೂ ನೀರು ಸಿಗುತ್ತದೆಂದು ಈ ಯೋಜನೆ ಕೈಕೊಂಡರು; ಆದರೆ 1971, 1972, 1973 ರಲ್ಲಿ ಬೇಸಿಗೆ ಬಂದಾಗ ನೀರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಬಂತು. ಈಗ ಶ್ರೀನಿವಾಸಪುರ ನಗರದ ಹತ್ತಿರ ಡ್ಯಾಮ್ ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಸ್ಲೂಯಿಗ್‌ನಿಂದ ನೀರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲ 5 ಬೋರ್ಡ್‌ಮೆಂಬರ್‌ಗಳಿದ್ದರೆ ನಮಗೆ ನೀರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ತೊಂದರೆ ಬರುತ್ತಿತ್ತು; ಸರ್ಕಾರದ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ 20 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಯೋಜನೆ ಕೈಕೊಂಡರೂ ಸಹ ನಮಗೆ ನೀರಿನ ತೊಂದರೆ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ; ಈ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಅಭಾವವಿದ್ದರೆ, ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಮಡ್ಡೀ ನೀರನ್ನು ನಾವು ಕುದಿಯುಣ್ಣೆಕಾಗಿದೆ; ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ನೀರಾಗಲಿ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ

ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ; ಈ ಎಲ್ಲ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಅಲ್ಪಯು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಇದರ ಮೇಲಿನ ಖರ್ಚನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹಿಂದೆ ಗೌರವ್‌ಗೆ ಒಂದು ಮೆಮೊರಾಂಡಮ್ ಸಹ ಕೊಟ್ಟರು; ಅದರ ಅವರು ದಿಸ್ ಈಸ್ ನಾಟ್ ಫೀಸಿಬಲ್ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈಗ ಅಲ್ಪ ಕರ್ನಾಟಕದ ಮೋಟಾರ್ ಮತ್ತು ಕೆ. ಎಸ್. ಬಿ. ಪಂಪನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಕೈಪಾಸಿಟಿ 2960 ಅರ್. ಪಿ. ಎಂ. ಇದೆ. ಅದರ ಅದರ ಕೈಪಾಸಿಟಿ 1446 ಅರ್. ಪಿ. ಎಂ. ಇದ್ದರೆ ಸಾಕು ಎಂದು ಚಿಕ್ಕ ಕರ್ ಪೀಪರ್ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಜಾಸ್ತಿ ಕೈಪಾಸಿಟಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಕರಂಟ್ ಜಾರ್ಜ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಮೋಟಾರ್ ಜಾಸ್ತಿ ಬಿಸಿನಾಸಗಿ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಬಾರ್-ಬೇರಿಂಗ್ ಒಡೆದುಹೋಗಿ ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಅಂಡರ್‌ಗ್ರಾಂಡ್ ಕೇಬಲ್ ಸಹ 120 ಸ್ಟ್ರೆಟ್ಸ್ ಎಂ. ಎಂ. ಕೈಪಾಸಿಟಿಯುಳ್ಳದ್ದನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಲೋ-ಕೈಪಾಸಿಟಿ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಉತ್ತರವಿನಾಕಿನಿ ತಗ್ಗಿನಲ್ಲಿ 8 ಪಾಪ್‌ಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಸಿಲ್ವರಿಂಗ್ ಡ್ಯಾಮ್ ಮಧ್ಯೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಅಮೂಲಕ ನಿಗತಕ್ಕಂಥ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಅರ್ಧಭಾಗವನ್ನು ಆ ಕಡೆಯವರೇ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಉಳಿದ ಅರ್ಧ ಭಾಗವನ್ನು ನಮಗೆ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ರಿವರ್ ಬೆಡ್ ಪರಿಯಾವನ್ನು ಡಿಕಲೇರ್ ಎರಿಯಾ ಎಂದು ಮಾಡಿದರೆ ಆಗ ನಮಗೆ ಆನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು. — ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಸಮಯ ಮುಗಿಯಿತು; ಅವರು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎ. ವೆಂಕಟರಾಯಪ್ಪ.—ಆಗಬಹುದು.

3-30 P. M.

† SMT ADDY SARDHANA (Mangalore).—Madam Speaker, I fully support the demands on Law and Municipal Administration placed before this August House. I would like to make a few observations. In the Budget you have provided money for Town Planning for 4 or 5 big cities. But for Coorg, Chickmagalore and Tumkur no provision has been made. Big Towns should be covered with Town Planning and the amount provided is too small to be spent. For Bangalore alone under interested development Rs. 5 lakhs is provided. I am happy about it. But at the same time you must provide money for Mangalore City, Belgaum and Vijayanagar Steel Plant. We don't grudge to give to Bangalore, but you must provide sufficient money to other Cities also. But please see that the amount is spent properly in urban area and implement the master plan approved under the Town Planning Act. Money should not be spent on other routine works. This money should be used as seed capital. The Department of Tourism and Planning should be made responsible since they are preparing Master Plan which will give return in years to come. The Local bodies may use this money which may not make the seed capital to revolve. This is the first time the Government has taken pains to provide money for integrated urban development from Central grants. I must congratulate the Government for launching this new plan. I am told that Central Planning Commission has allocated for Calcutta and Madras and Bombay huge sums of money. It is a pity that only 40 lakhs is provided for Karnataka under Town Planning and Urban Development this year. I request the Government to pursue the matter with the Central Government and get higher allocation for the 5th Five Year Plan.

The Mangalore Municipality has already acquired land to build a modern fish Market but the work is held up due to the Government not standing guarantee for the loan which the Banks are willing to advance. I am sorry to say this is the third year. I am requesting the Government for the Bank guarantee which the Government has not responded. This being the international women year I plead to Government on behalf of the fisher women folk who are sitting in the open market without any shelter being a pray to rain and sun.

The Underground drainage of the Mangalore Municipality is not yet completed and as such the Government is requested to direct the Executive Engineer, Public Health Engineering, Mangalore to complete the underground drainage immediately.

As the harbour is already commissioned and the Fertiliser Factory will be going into production by June 1st, the Government is requested to extend the Municipal limits to cover the Master Plan area as the implementation will be more effectively done by the Municipality and the same may be declared as a Corporation as soon as the uniform Corporation Bill has been passed. Now I demand as Mangalore is all weather Port the Central Government, should establish oil refineries which will help allied industries in Cochin, Madras and Bombay. As Mangalore City is past developing and as there is acute shortage of houses, the Government is requested to constitute immediately a City Improvement Trust Board for Mangalore and also to take up construction of houses through Housing Board.

Since octroi is not introduced owing to the Hingh Court decision, turn-over tax which the Mangalore people have accepted may be introduced and given a trial which augment resources of the Municipality.

Water Supply position is very acute and Government should give very adequate grants to improve the internal distribution system. Even the street lights position is very bad and people are put to hardship due to inefficiency of the Electricity Board. My repeated request for adequate grant for motor vehicles tax has gone to wilderness, may be because I am a woman.

The P.W.D. roads within the City as well as outside the city are badly neglected due to heavy iron ore vehicles and due to heavy rain fall which is more than 200". My repeated request for the municipalisation of services has not taken place with the result the staff are put to great hardship for promotion. With this I thank the Chair for giving an opportunity to speak.

ಶ್ರೀ ಎ. ನಂಜಪ್ಪ (ಅರಸೀಕೆರೆ).—ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಾಕ್ಷರೇ, ನ್ಯಾಯ ಪರಿಪಾಲನೆ ಮತ್ತು ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಬಗ್ಗೆ ಸುಮಾರು ಹತ್ತು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಚಿವರು ಒಪ್ಪಿಗಾಗಿ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶವು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಾದ ಮೇಲೆ, ನಾವು ರಾಜ್ಯಾಂಗವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಮೇಲೆ ನ್ಯಾಯಾಂಗವನ್ನು ಕಾರ್ಯಾಂಗದಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮಾಡಿದಿವು. ಅದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಉತ್ತಮವಾದಂಥ ವಾತಾವರಣ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ನಾನು ಇದನ್ನು ಬಹಳ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಸ್ಮರಿಸುತ್ತೇನೆ, ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿನ

ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಇಲಾಖೆಯು ಬಹಳ ಉತ್ತಮವಾದಂಥ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದರ ಮುಖಾಂತರ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಉತ್ತಮವಾದಂಥ ನ್ಯಾಯ ದೊರೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ನಾನು ಅತ್ಯಂತ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಈ ನ್ಯಾಯಾಂಗದ ಬಗ್ಗೆ ಇಚ್ಛಿರತಕ್ಕೆ ಬೇಡಿಕೆ ಹಣ 3,65,87,000 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಏನ ಇದೆ, ಅದು ಕಡಮೆ ಎಂದು ನನ್ನ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಈಗಾಗಲೇ ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುವುದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳನ್ನು ನಾವು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ, ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳನ್ನು ನಾವು ಯಾವ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ, ಆ ಒಂದು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹಣ ಕೂಡ ನಾವು ಬರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈಗ ಒದಗಿಸಿರುವ ಹಣ ಕಡಮೆ ಎಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಯನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಮುಖಾಂತರ ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳು ದಿನೇ ದಿನೇ ಜಾಸ್ತಿ ಯಾಗುತ್ತಾ ಇವೆ ಮತ್ತು ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗದೇ ಉಳಿದಿವೆ. ಅದರ ರಿಂದ, ಸ್ವಲ್ಪ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಬಹಳ ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೆಯೇ ನಗರ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಿಬ್ಬಂದಿಯವರಿಗೆ ವಸತಿಯ ಸೌಕರ್ಯವಿಲ್ಲದೆ, ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭ ಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಊರು ಒಳಗಡೆ ಇರತಕ್ಕ ಮನೆಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಒಡಾಡತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಅದುದರಿಂದ, ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ, ನಗರ ಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿಕೊಡುವುದರ ಮುಖಾಂತರ ಕನಿಷ್ಠಪಕ್ಷ ನ್ಯಾಯಾಧಿ ಪತಿಗಳ ಅಂತಸ್ತು ಮತ್ತು ಗೌರವವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

ನನ್ನ ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಏನೆಂದರೆ, ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಶಾಖೆಯವರು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವ ಮುಖಾಂತರ, ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ವ್ಯಾಪ್ತಗಳಲ್ಲಿ ವಾರ್ಷಿಕ ವೈಷಮ್ಯಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಕೋಟಿಗಳಿಗೆ ತಿರುಗತಕ್ಕ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೋದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಕೋಟಿಗಳಿಗೆ ತಿರುಗುವುದರಿಂದ, ವ್ಯವಸಾಯದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತವೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ, ನ್ಯಾಯಾಧಿಕಾರವನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ; ಇದರಿಂದ ಸರಕಾರ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಬರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ, ಅನೇಕ ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳನ್ನು ರಾಜಿ ಮಾಡುವ ಮುಖೇನ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರದವರು ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಲಹೆ ಮಾಡಲು ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ, ಈಗ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನ್ಯಾಯವಾದಿಗಳ ಶುಲ್ಕ ಮತ್ತು ಕೋರ್ಟ್ ಫೀ ಸ್ಟಾಂಪ್ಸ್ ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ದುಬಾರಿಯಾಗುತ್ತಿವೆ; ಅದುದರಿಂದ, ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಸೂಕ್ತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಕೋರ್ಟ್‌ಗಳ ಫೀ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯವಾದಿಗಳ ಫೀಯನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಾನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಚ್ಚು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಾಂಗ ದಿಂದ ಕಾರ್ಯಾಗವನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮಾಡಿ, ಈ ಇಲಾಖೆ ಏನು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಯಿತು ಅದು ಬಹಳ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದುದು ; ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯ ಬಹಳ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಜಾಗಗಳಿಗೆ ದೊರೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ ; ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ ; ಇದು ಒಂದು ಶುಭ ಸಂತೋಷ ; ಅದುದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ವಿಶೇಷವಾದಂಥ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುವುದರ ಮೂಲಕ ನ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಬೆರೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಗರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಾದರೆ, ಇವತ್ತಿನ ದಿನ ನಗರ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಪುರಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿರುವ ಆದಾಯ ಜಾಸ್ತಿಯಾದರೂ, ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸೌಲಭ್ಯ ದೊರೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ಜನನಂಪೈ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ, ನಗರ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಉತ್ತಮವಾದಂಥ ಪಾನೀಯ ಅಪಾರಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ನಗರ ಪುರಸಭೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಲೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ, ಆರೋಗ್ಯ ಕಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತಾ ಇದೆ.

ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯ ಎಂದರೆ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ಹೋಟೆಲುಗಳು ಇರುತ್ತವೆ, ಅಲ್ಲ ಉತ್ತಮವಾದ, ಆರೋಗ್ಯಕರವಾದ ಆಹಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಒಂದು ವಿಶೇಷ ವಾದಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ನಗರಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ನೌಕರರನ್ನು ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವ ಮುಖೇನ. ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರಿಗೆ ಏನು ಸೌಲಭ್ಯ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ ಅವರಿಗೂ ಅದೇ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಉತ್ಸಾಹ ದಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಮುಖೇನ ನಗರಸಭೆಯವ ಕೆಲಸ ಉತ್ತಮವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಈ ವಿಶೇಷವಾದಂಥ ನಲಹೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ನಗರಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯ, ಆಹಾರ, ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ವಿಶೇಷ ವರವಾನ ಬರುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಇದ್ದು ಕೂಡ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಹಾಗೂ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ಉತ್ತಮವಾದ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಹಣ ಖರ್ಚುಮಾಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಏನೂ ಖರ್ಚುಮಾಡಕೂಡದು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು 1973ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಆದೇಶ ಕಳುಹಿಸಿ ನಗರಸಭೆಯವರು ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಕೂಡದು ಎಂದು ಒಂದು ಆದೇಶವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಆದರೆ ಪರಿಣಾಮ ವಾಗಿ ನಗರಸಭೆಗಳು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನಯಾಪ್ತವೆ ಖರ್ಚುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಕಾಶ ಇಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಆ ಪ್ರದೇಶದ ಜನಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ನಮ್ಮ ಅರಸೀಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಅರಸೀಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರೀ ಚಾಮರಾಜ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆಪರೇಷನ್ ಥಿಯೇಟರ್ ಇಲ್ಲದೆ ಒಬ್ಬ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರು 25 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಉದಾರವಾಗಿ ದಾನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಆ ಕಟ್ಟಡಕ್ಕೆ 62 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಈಗ 30 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಂದ ವಸೂಲು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಮುನಿಸಿಪಾಲಟಿಯವರು 15 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಮುನಿಸಿಪಾಲಟಿಯಲ್ಲಿ ಫೆಂಡಿಂಗ್ 2-3 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಇದೆ. ಹೆಚ್ಚು ವರವಾನ ದಿನೇದಿನೇ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ, ಈಗ 15 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಆರೋಗ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಖರ್ಚುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದ 1973ನೇ ಆದೇಶದ ಪ್ರಕಾರ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಮುನಿಸಿಪಾಲಟಿ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದುವರೆಗೂ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಇದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪುನಃ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವ ಮುಖಾಂತರ, ಇಂತಹ ಆದೇಶಗಳನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಮುಖಾಂತರ ಪೌರಸಭೆಗಳ ಆದಾಯದ ಕನಿಷ್ಠಪಕ್ಷ ನೂರಕ್ಕೆ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಮುಪತ್ತು ಭಾಗ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸೌಕರ್ಯಕ್ಕೆ ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ, ಇಷ್ಟು ಹೇಳುತ್ತಾ ಈಗ ಪೌರಸಭೆಗಳ ಕೆಲಸ ಅಷ್ಟೊಂದು ಉತ್ತಮವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ರಾಜಕೀಯ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಜನಾವಣೆಗಳು ರಾಜಕೀಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವಾಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ತೊಡಕಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅಮಿಷ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಭಾಗವಾದ ಮೇಲೆ ಆದೇಶ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ನಾಯಕರು ವಿನಾಕಾರಣ ಕೈಹಾಕುವುದರಿಂದ ಪೌರಸಭೆಗಳ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತೊಡಕಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಜಕೀಯ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಅವರು ಯಾವ ಪಕ್ಷದಲ್ಲೇ ಇರಲಿ, ಅವರು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರೆ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಪೂರೈ ಸಹಕಾರ ಕೊಡುವ ಮುಖಾಂತರ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಸೇವೆಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† SRI PRABHAKAR TELKAR (Kalgi).—Hon Deputy Speaker, while supporting Demand Nos. 3 and 39 of the Government, I want to put forth some suggestions as regards Law Department, in brief. The first and foremost point I want to place before the Government is regarding the legal profession. As you know, Sir, the legal profession, either in the capital City or in the mofussil areas, is, nowadays, not a paying profession and the life of the majority of the Advocates is not so good. The Lawyers have to safeguard the lives of the citizens and are also known as the protectors of Law. They help the unning of Government administration in proper manner and there

are several other things by which the difficult and complicated questions of Law are solved with the help of the Advocates. But what we see is that the Advocates have no proper security. What I submit is, that there should be a scheme which provides some security for the profession and the persons who work in it. I suggest that a scheme should be started under which the families of Advocates are given help after the Advocates' demise. A novel scheme has been started in Uttar Pradesh under which all the Advocates can be insured for a sum of Rs. 5,000 each without paying any premium and the stamp duty payable for enrolling as an Advocate has been contributed into a fund. With that, an insurance policy has been formulated and this has been obtained from the Life Insurance Corporation of India for all the Advocates whose age is up to 60 years. The U. P. Government has come forward to help the Advocates and they had issued an Ordinance known as the U. P. Advocates Welfare Fund Ordinance, 1974. If our Government also takes some initiative in this regard, it will help the Advocates. My request to the Hon. Minister for Law and Municipal Administration is to start a similar scheme here. In this behalf, I had also written a letter to the Hon. Chief Minister as well as the Hon. Law Minister and it seems the Government may take action in this, which will help the the Advocate brothers and will also assure some security to their family members.

The Second point which I want to urge before the Government is that the salary or the emoluments which have been given to the judicial officers is not adequate when compared to their work. As could be seen, the Munsiff Magistrate gets the pay of Rs. 400-30-640-40-800-50-950 ; the Civil Judge gets Rs. 700-1100 ; the Chief Judicial Magistrate get Rs. 1100-50-1200 and the District and Sessions Judge get Rs. 1300-1800. If we see the salary of these judicial officers prior to independence, as our Hon. Law Minister very well knows, in Bombay, I.C.S. Officers were appointed as District Judges and they were getting a pay not less than Rs. 2500 p.m. From the pay scales of various judicial officers, it is clear that what they are now getting is very low when compared to their work. It is a well-known fact that the judicial officers have to be aloof from the society and they have to work hard in order to give justice to the public. So, in view of their benevolent work of imparting justice to the public as well as to the Government, my submission to this Hon'ble August House is that the Government should consider raising the salaries of the judicial officers.

I would also like to suggest in this connection that the Government should create Legal Cells in all the Municipalities and Corporations in our state in order to avoid much of the legal difficulties and unnecessary litigations between the public and the Municipality. For such Legal Cells, any law officer or a practising Advocate can be

appointed permanently. This type of Legal Cell should be created permanently and the assistance of one or two Advocates could be given to such a Cell so as to function in a better manner. The Hon. Minister has done a very good job by starting a Legal Cell in Bangalore Corporation, which is working very nicely. Therefore, I suggest to the Government that if such Cells are formed in all the Corporations in our State as well as in Municipalities, I think much of the work which is being wasted in the litigation could be avoided and the working of the Municipalities will also be reduced.

I would like to say something about water supply scheme in Gulbarga City. A water supply scheme which was taken up in the year 1972 is still lying down and I request the Hon. Minister to see that water supply scheme is completed as soon as possible. Because of this, the drainage work which was started by spending lakhs of rupees is also stopped. Unless this water supply work is completed, I don't think it would be possible to complete the drainage work also.

With these words, thanking the Chair for having given me this opportunity to speak, I conclude.

†ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್ (ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ. ಮಾನ್ಯ ಕಾನೂನು ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಆಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ವರದಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಡಿಮಾಂಡ್ ಕೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ವೇಳೆ ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕೋಡ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಜಾಗೃತ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ, ವರ್ಷಾನುಗಟ್ಟಲೆ ಆಗುತ್ತದೆ; ಇವತ್ತು ಕಾನೂನು ಸಲಕಗಾರರಾ ಇದ್ದಾರೆ, ರಾಯರುಗಳು ಇದ್ದಾರೆ, ಆದರೆ ಕಕ್ಷಿದಾರರಿಗೆ ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಡುವುದು ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದುದು ಜಾಗೃತ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಹೋದ ಸಲ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ, ಕೋಆರ್ದಿನೆಟ್ ಚರ್ಚೆಮಾಡಿವೇವೆ; ಜಡ್ಜ್‌ಗಳನ್ನು ಕರೆಸಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿವಿರಿ, ಜಡ್ಜ್‌ರವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿರಬಹುದು. ಯಾವ ರೀತಿ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಬೇಗ ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಾವು ಹೇಳಬೇಕು.

ಎರಡನೆಯ ವಿಷಯ ಎಂದರೆ, ಕೋರ್ಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಕುರ್ಚಿಗಳಿಲ್ಲ, ಮೇಜುಗಳಿಲ್ಲ, ಸ್ಥಳ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೋದ ಸಲ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಗಣ್ಣ ನವರು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ 8 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನೋಡೋಣ ಎಂದು ಹೇಳಿವಿರಿ. ಏನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಕುರ್ಚಿ, ಮೇಜು ಇಲ್ಲದೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಬೇಗಗಳೂ ನಗರದಲ್ಲೂ ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ, ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ. ಅದಾದರಿಂದ ಕೋರ್ಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಬದಲಾಗಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಕಾನೂನು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮಾತು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಾಮಣ್ಣನವರು ಹೇಗೂರು ನಗರದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪುನರುಚ್ಚಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಆಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಎನ್ನುವುದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದುದು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದನ್ನು grass roots of democracy ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಅದಾದರಿಂದ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳ ಕೆಲಸ ಸುಗಮವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್

ಗಳಿಗೆ ಪೂರ್ಣವಾದ ಅಧಿಕಾರ ಮತ್ತು ಸರಿಯಾದ ಅಧಿಕಾರ ಇರಬೇಕು. ಈಗ ನೀವು ಅದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ಣ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬ್ರಿಟಿಷ್‌ನವರ ನಿಸ್ಸಂ ಯಾವ ರೀತಿ ಇತ್ತು ಎನ್ನುವುದು ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಲೇಖನವನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಓದುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಸಾಲನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ :

"Britain has a unitary Government with a strong central bureaucracy and yet her local institutions enjoy untrammelled freedom in governing their affairs. In that country the term local self-Government is interpreted to mean Government free from the interference of the central power. The country and borough administrations are absolutely unrestricted in managing their own affairs and do not consider themselves as the instruments of Her Majesty's Government. The unbroken tradition of autonomous authority enjoyed by them has been of inestimable value to the public men of that country in gaining practical experience in the running of free institutions at the grass-root level. The virtues of integrity and efficiency are learned by them at the very threshold of their public career".

4-00 P. M.

ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ, ಇದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆಂದರೆ ಪ್ರಜಾ ಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಇಂದು ಚುನಾವಣೆಗಳು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ನಡೆದರೂ, ಕೆಲವು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟರ್ ಕೈಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾವಾಗ ಚುನಾವಣೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತದೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದಷ್ಟು ಜೇಗ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಹಲವಾರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸ್ಲಮ್ ಕ್ಲಿಯರ್‌ನ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ನೀವು ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸ್ಲಮ್ ಕ್ಲಿಯರ್‌ನ್ಸ್ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ 150 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹೋದವರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ 150 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಬರ್ಚಾಗಿರುವುದು 120 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಉಳಿದ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದೆ. ಸ್ಲಮ್ ಕ್ಲಿಯರ್‌ನ್ಸ್ ಬೆಂಗಳೂರು ಪಾಸಾಗಿದ್ದರೂ ಇನ್ನೂ ಸ್ಲಮ್ ಕ್ಲಿಯರ್‌ನ್ಸ್ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳ ನಿರ್ಮಾಣದ ಮಾದರಿವು ಇದೆ. ಸೆಕ್ಟರ್ ಮೂರರ ಪ್ರಕಾರ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆಯೋ, ಅಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಕಾಂಪನ್‌ಸೇಷನ್ ಮೂಲಕ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಹೀಗಿರಬೇಕಾದರೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ತಕ್ಷಣ ಗಮನಹರಿಸಿದರೆ, ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳ ನಿರ್ಮಾಣದ ಬಗ್ಗೆ ಮುಳುಗಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಲ್ಟಿಸ್ಟೋರಿಡ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್‌ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಸ್ಲಮ್ ಕ್ಲಿಯರ್‌ನ್ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಯೂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ನೀರಿನ ಸಪ್ಲೈ ಬಗ್ಗೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನವರು ತೀರ ಖಂಡನೀಯವಾದ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಟ್ಯಾಪ್‌ಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತುಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಸಮಂಜಸವಾದುದಲ್ಲವೆಂದು ಕಟುವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನೀರಿನ ರೇಷನ್ನು 30 ಪೈಸೆಯಿಂದ 80 ಪೈಸೆಗೆ ಏರಿಸಿದರೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಹೇಗ ಕೊಡುವುದು? 24 ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ನೀರನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. 5-6 ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಹಿಂದೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಕು. ಈಗಲೂ 24 ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ನೀರು ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. 60 ಮಿಲಿಯನ್ ಗ್ಯಾಲನ್ ಗಳಿಗೆ 36 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬರ್ಚು ಆಗುತ್ತದೆಂದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. 36 ಮಿಲಿಯನ್ ಗ್ಯಾಲನ್‌ಗೆ 36 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಬರ್ಚಾಗಿರುವುದನ್ನು ಜನಗಳ ಮೇಲೆ ಹೊರಿಸಿ, ಅದನ್ನು ಜನಗಳಿಂದ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಮತ್ತು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಫೌಂಡೆನ್ಸ್

ಏನು ಇದೆ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕು ಎಂದು ಮಾಡಿರುವುದು ಅಕ್ಷಮ್ಯ. ಅಪರಾಧವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸದಾಶಿವನಗರ ಮತ್ತಿತರ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದರೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಟ್ರಾಪ್‌ಗಳನ್ನು ಕೂಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನ ವಾಸಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅಲ್ಲಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಟ್ರಾಪ್‌ಗಳನ್ನು ಕೆತ್ತಿಸಬಾರದು. ಎಲ್ಲವನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ಜನಗಳಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪುನಃ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಅಂಡ್ ಸ್ಕಿಮಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ವಾಟರ್ ಸ್ಕಿಮಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನವರ ನೇರವಾಗಿ ನೌಕರರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು. ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳನ್ನು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ, ಅಲ್ಲಿಯ ನೌಕರರಿಗೆ ಪ್ರಮೋಶನ್ ಸಿಕ್ಕದಂತಾಗುತ್ತದೆ; ಇವರಿಗೆ ಯಾವ ಉತ್ತೇಜನವೂ ದೊರೆಯದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಬೇರೆ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಿಂದ ಬಂದವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ತಂದಿರುವ ಫೋರಂ ಸರಿಯಾದುದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಮಲ ಹೊರುವಂತಹ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಪುಣ್ಯ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡರು. ಅದು ಒಂದು ಪ್ರಗತಿಶೀಲ ಕಾರ್ಯವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ತಂದರು. ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತಂದರೂ ಅಂಥ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ನೌಕರರನ್ನು ಸರ್‌ಪ್ಲಸ್ ಎಂದು ಕೆಲಸದಿಂದ ಕಿತ್ತುಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಅನೇಕ ಜನ ನೌಕರರಿಗೆ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನಕೊಟ್ಟು ಯಾರನ್ನೂ ರಿಟ್ರೈಟ್ ಮಾಡದೆ ಅವರನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬೇರೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುನ್ನಿಪ್ಪಾಲಟಿಗಳು ಮುಂದೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಅಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಸುಧಾಶ ನಗರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕ್ಲೇಟ್ ಮ್ಯೂಸಿಯಂ ಶ್ರೀ ಅನಂತ ಕೃಷ್ಣರವರು ಮೇಯರ್ ಆಗಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಲ್ಟಿಪರ್‌ಪಸ್ ಕಲ್ಚರಲ್ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್ ಕಟ್ಟಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿತ್ತೇವೆಂಬುದನ್ನು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಓದಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಅದಳತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದವರು, ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರು ಅಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಭವನವನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಜಾಗ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಭವನವನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಜಾಗಕೊಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಮಲ್ಟಿಪರ್‌ಪಸ್ ಕಲ್ಚರಲ್ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೂ ಮೀನರಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಬ್ರಾಸ್ ಬೋರ್ಡ್ ಮತ್ತು ರೆವಿನ್ಯೂ ಸ್ಟೆಟ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಜೇರಮನ್ ರವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿರುತ್ತೇನೆ. ರೆವಿನ್ಯೂ ಸ್ಟೆಟ್ಸ್‌ಗಳು ಏನು ಇವೆ ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷ ಗಮನಹರಿಸಿ ಜುರಿಕಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಬಗೆಹರಿದಿಲ್ಲ. ಬ್ರಾಸ್ ಬೋರ್ಡ್ ಸ್ಟೆಟ್ಸ್‌ಗಳು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಿಕ್ಕುವವಾಗಿ ಮಾಡುವುದು ಅತಿ ಮುಖ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಹಾಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಅನೇಕ ಕಡೆ ಇವೆ. ಅದು ಒಂದು ರ‍್ಯಾಕೆಟ್ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅವುಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ದಿನಶಾ ಎಸ್ಟೇಟ್, ಫಾರಮ್ ರ‍್ಯಾಕೆಟ್ ಅಂತ ಇದೆ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಆಳಿಯೆಂದರೂ ಕೂಡ ಅ ಎಸ್ಟೇಟ್ಗೆ ಒಂದು ಧಪಟ್ಯವಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಬೆಂ ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಹಾಸಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಅಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಪ್ರವೇಶ ರೇ ಬಿಟ್ಟು ಮಾಡಿ, ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಲೂಟಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಲಿಸ್ಟ್‌ನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಆಳವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ, ಯಾರು ಇದ್ದಾರೆ, ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಹಣ ಹೊಡೆದಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರು ಯಾರೇ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಬೆಂಗಳೂರು ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಅಥಾರಿಟಿಯವರೊಡನೆ ಈಗಾಗಲೇ ಚರ್ಚೆಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ನಂದೆರೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ, ಇನ್ನೇ ಕ್ರಾಸ್ ಮಾರ್ಲೆತ್ನರನ್ನಲ್ಲಿ ಒವರ್ ಬ್ರಡ್ ಕಟ್ಟಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಈಗಾಗಲೇ ಅರ್ಧದಷ್ಟು ರೈಟ್ ಇರಾಬೆಯವರು ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್

ವತ್ತಿಯಿಂದ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಹಾಗೆಯೇ ಇದೆ. ವರ್ಷಾನುಗಟ್ಟಲೆಯಿಂದ ಅದು ಹಾಗೆಯೇ ಇದೆ ಎರಡು ಮೂರುಸಾರಿ ಮೇಯರ್ ಮತ್ತು ಕಮೀಷನರ್ ಬಂದು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ, 18ನೇ ಕ್ರಾಸ್ ಮಲ್ಟೀಶ್ವರಂ, ಸುಬ್ರಮಣ್ಯನಗರ, ರಾಹಾಜಿನಗರ, ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ರಡ್ವೆಸ್ ಅಗಬೇಕಾದ್ದು ಇದೆ. ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಒಂದು ಘಾತನ್ನು ಅಂಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಅಗರವ್ ವರಿಯ ಡಿಫೆನ್ಸ್ ವರಿಯ ಅಗಿರುತ್ತದೆ. ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನವರು ಅದನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿ ಲೇ ಔಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಗುರುಗುಂಟೆ ಪಾಳ್ಯವೂ ಡಿಫೆನ್ಸ್ ವರಿಯಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಹತ್ತಿರವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದರಿಂದ 15, 20 ಮೈಲಿ ದೂರದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ವ್ಯರ್ಜಿಸುವ ಕೊಡಬೇಕು. ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಡಿ. ಈಗಾಗಲೇ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ವೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ನನಗೆ ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಇದನ್ನು ಅದಷ್ಟು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಗಮನಿಸಿ ಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮಲ್ಟೀಶ್ವರಂದಲ್ಲ ಸ್ವಿಮ್‌ಗ್ ಪೂರ್ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಶಾಪಿಂಗ್ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್ ಕಟ್ಟಲು ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಆಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದಿದೆ, ಲ್ಲ ಏನೂ ಕೆಲಸ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಇವುಗಳನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರ ಕಾಲೋನಿ ಇದೆ, ಬೇರೆ ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ನಿರು, ಅಂಡರ್ ಗ್ರಾಂಡ್, ಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ; ಎ. ಕೆ. ಕಾರೋನಿ, ಮತ್ತಿಕೆರೆ ಕಾರೋನಿ ಅಂತ ಏನೂ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅಲ್ಲಿ ವಾಟರ್ ಸ್ಟೂವರ್‌ರೇಜ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ರೈಟ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ರೋಡ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ ; ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಇವುಗಳೆಲ್ಲ ಮಾಡುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಕೊಡ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಎನ್. ಹಮೀದ್ ಷಾ (ಶಿವಾಜಿನಗರ).—ನನ್ನಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವತ್ತು ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಮತ್ತು ರಾ ಮಿನಿಸ್ಟರ್‌ರವರು ಮಂಜಿಸಿರುವ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ಸ್ವಾಮಿ ಈಗ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ಸ್ಟೇಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ದೊಡ್ಡ ಮುನಿಟಿ ಪಾಲಿಟಿ ಆಗಲಿ, ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಆಗಲಿ ಯಾವುದೂ ಅಂತಹದು ಇಲ್ಲ. ಮಾಡ್ತಾ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಇದೆ, ಇದರಿಂದ ಎಲ್ಲರಿಗೂಪಾತ್ರ ಕೆಲಸಕೊಡಬೇಕು. ಇದು ಮಾಡಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ನಾನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದರೆ ನಾನು ಕೆಲವು ಉರುಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಅಲ್ಲಿರುವ ಜನ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಬಗ್ಗೆ ಅಥವಾ ಗೌರ್ಮೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ದಿನ ಬೆಳಗಾದರೆ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಗೌರ್ಮೆಂಟ್ ಗೌರ್ಮೆಂಟ್ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಆ ತರಹ ಕಾಣುತ್ತಾರೆ. ಅದರಿಂದ ನಾವು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಕಡೆ ನಮ್ಮ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಪಾದ ಪಟ್ಟಣ. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಸಂಧಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ರೋಡ್ ನೋಡಿದರೆ, ಆ ಒಂದು ಡಿವಾರ್ಷಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಎಷ್ಟು ಕೋ ಆರ್ಡಿನೇಷನ್ ಇದೆಮೆಂದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ ಒಂದು ಸಾರಿ ನಾನು ಇರುವ ಮನೆಯ ಮುಂದುಗಡೆ ಹೋದ ಮೇಲೆ 2 ವರ್ಷಕ್ಕೆ 5 ಸಾರಿ ಎಂದರೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನವರು ಒಂದು ಸಾರಿ, ಎಕ್ಸಿಕ್ಯುಟಿವ್ ಡಿವಾರ್ಷಮೆಂಟ್‌ನವರು ಒಂದು ಸಾರಿ ಸ್ಕೂಪ್‌ಪ್ಲೆಕ್ಸ್ ಡಿವಾರ್ಷಮೆಂಟ್‌ನವರು ಒಂದು ಸಾರಿ ಟೆಲಿಫೋನ್ ಡಿವಾರ್ಷಮೆಂಟ್‌ನವರು ಒಂದು ಸಾರಿ, ಸ್ಯಾನ್ಯುರೇಜ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನವರು ಒಂದು ಸಾರಿ ಹೀಗೆ 5 ಸಾರಿ ಅಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಅಗೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಕೆಲಸ ಅಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅವರ ಮೇಲೆ ಟಾರನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ, ನಿಮಿಷನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ರೋಡ್‌ಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಡಿವಾರ್ಷಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೋ ಆರ್ಡಿನೇಷನ್ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ದುಡ್ಡು ಹಾಕಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ಗಳಿಗೆ ರಾಧವಾಗುತ್ತದೆ. ರೇಟ್ ಫೇಯರ್ಸ್ ಅಥವಾ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಫೇಯರ್ಸ್‌ಗೆ ಏನೂ ರಾಧ ಆಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ವರಮಾನ 10 ರಿಂದ 12 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಇದೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ನಾವು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ ಬೆಂಗಳೂರು ದಿನದಿನ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಊರು, ಇದು ಊರು ಅಲ್ಲ, ಸರ್ವಸಾಧಾರಣನಾಗಿ ಇದು ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣ. ಈ ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಒಂದು ಕಡೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ನವರಿಗೆ 12 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ವರಮಾನ ಇದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಫ್ ಎಸ್ಟಾಬ್ಲಿಷ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೋಸ್ಕರ ವಾಗಿ 4½ ಯಿಂದ 5 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದೇ ತರಹ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದರೆ ವಾಟರ್‌ಸಪ್ಲೈಯಿಂದ 2½ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಎಕ್ಸಿಕ್ಯುಟಿವ್ ದುಡ್ಡು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ರೋಡ್ ಮೈಂಟೆನೆನ್ಸ್‌ಗೆ ದುಡ್ಡು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಗೌರ್ಮೆಂಟ್‌ನವರು

ದುಡ್ಡು ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನವರು ಕಾದಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಯಾವಾಗ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೋ, ಅವರಿಗೆ ಯಾವಾಗ ದುಡ್ಡು ಬರುತ್ತದೆಯೋ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆಮೇಲೆ ಎಷ್ಟೋ ಜನ ರಿಟೈರ್ ಆಗಿ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಡಿ. ಎ. ಸಿಕ್ಯುಟಿವೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನವರ ದೊಡ್ಡ ವರಮಾನ ಯಾವುದೆಂದರೆ ಆಕ್ವಾಯ್. ಕೆಲವು ಮಿತ್ರರು ಆಕ್ವಾಯ್ ಅಬಾಲಿಷ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆಕ್ವಾಯಿಯನ್ನು ಅಬಾಲಿಷ್ ಮಾಡಿದರೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗೆ ವರಮಾನ ಯಾವುದು? ಅದನ್ನು ನಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗೆ ವರಮಾನ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನ್ನು ಹೇಗೆ ನಡೆಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ? ಅದು ರಿಂದ ಆಕ್ವಾಯನ್ನು ಅಬಾಲಿಷ್ ಮಾಡುವುದು ಅಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಂದು ವರಮಾನ ಎಂದರೆ ಪ್ರಾಪರ್ಟಿ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್. ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರಾದ ಶಾಮಣ್ಣನವರು ಹೇಳಿದರು ಈ ಪ್ರಾಪರ್ಟಿ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಸಾಧಾರಣ ಜಾಗ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕರೆಕ್ಷನ್ ಆಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎಂದು. ಅದು ನಿಜವಾದ ಮಾತು. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ರವಿನ್ಯೂ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ತರಹದ ಜನರು ಸೇರಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಶ್ರೀ ಶಾಮಣ್ಣನವರ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಅವರು ಹೆಗ್ಗಣಗಳೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಗ್ಗಣಗಳಾದರೆ, ಅದಕ್ಕಿಂತ ದೊಡ್ಡದು ಜನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಹೆಗ್ಗಣದ ಜನ ಅಲ್ಲ ಸೇರಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹೆಗ್ಗಣಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಠವನ್ನು ಕಲಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ರವೆನ್ಯೂ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಹೆಚ್ಚಿನ ನಿಗಾ ಕೊಡಬೇಕು. ಈಗ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಕಾನ್ಸಿಲರ್ ಇಲ್ಲ, ಮೇಯರ್‌ರವರು ಇಲ್ಲ. ಈಗ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟರ್ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆ ಆಗದೇ ಹೋದರೆ ಇನ್ನೂ ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಸುಧಾರಣೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಇದೆ. ಇನ್ನು ಪ್ರಾಪರ್ಟಿ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದರು ಸ್ಟೆಪರ್ ಆಗಿ ರವೆನ್ಯೂ ಆಫೀಸರನ್ನು ಅಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ನೇಮಕ ಆದ ತಕ್ಷಣ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ತರಹ ಸ್ಪೆಷಾಲಿಟಿ ಬರುತ್ತದೆ. 2 ವರ್ಷ ಆದ ನಂತರ ಮನೆಗೆ ಕಾರೂ ಬರುತ್ತದೆ ಏನೇರಾ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆ ರೀತಿ ರಿಪ್ಲೈಟ್ ಇರುವವರು ಎಷ್ಟು ಬೇಗ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಇಲ್ಲ. ಆಪ್ತು ಹೆಚ್ಚು ರಿಪ್ಲೈಟ್‌ನಿಂದ ತಿನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ವರಮಾನದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನ ಬಜೆಟ್ ಜಾಸ್ತಿ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ವರಮಾನ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ವರಮಾನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು ಎಂದರೆ ವಹಿಕರ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಸೇರಿಸಿ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ಗಳು ನಮ್ಮ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಜಾಸ್ತಿ ವಸೂಲಾಗುತ್ತದೆ. ವಹಿಕರ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಬಾಕಿ ಕೊಡಬೇಕು, ಗೌರವೆಂಟ್ ಬಿಲ್ಯಾಂಟ್ ಇದೆ ಇದರ ಮೇಲೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಸೆನ್ ಮಾಡಿ ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟರೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ದುಡ್ಡು ಉಳಿತಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ 500 ರೂಪಾಯಿ ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಎಂದು ಇದೆ. ಈ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸಾಧಾರಣವಾದ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ದೊಡ್ಡ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಾನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಒವರ್‌ಸಿಯರ್‌ಗೆ 50 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡದೇ ಹೋದರೆ, ಅನಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗೆ 30 ರೂ. ಕೊಡದೆ ಹೋದರೆ, ಅನಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಮೊದಲುಗೊಂಡು ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ವರೆಗೂ ಒಂದೇ ತರಹ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಬರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಅಂತಹ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಜೂನಿಯರ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗೆ 30 ರೂಪಾಯಿ, ಅನಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗೆ 50 ರೂಪಾಯಿ, ಅವರ ಮೇಲಿನ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗೆ 100 ರೂಪಾಯಿ, ಸ್ವಲ್ಪ ಇನ್ನೂ ಮೇಲ್ಕಟ್ಟು ಕೊಡದರೆ 500 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇದೇ ತರಹ ಹೆರ್ಟ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಹೆರ್ಟ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಜೂನಿಯರ್ ಹೆರ್ಟ್ ಇನ್‌ಸ್ಟೆಕ್ಟರರು ಒಂದು ತರಹ ವ್ಯಾಪಾರ, ಸೀನಿಯರ್ ಹೆರ್ಟ್ ಇನ್‌ಸ್ಟೆಕ್ಟರರು ಇನ್ನೊಂದು ತರಹ ವ್ಯಾಪಾರ. ಮೆಡಿಕಲ್ ಆಫೀಸರರು ಇನ್ನೊಂದು ತರಹ ವ್ಯಾಪಾರ, ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಹೆರ್ಟ್ ಆಫೀಸರರು ಇನ್ನೊಂದು ತರಹ ವ್ಯಾಪಾರ ಇರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ್.—ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಇದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಹಮೀದ್ ಷಾ.—ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿ ಹೋದ ಮೇಲೆ ಇದು ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇರುವುದು. ನೀವೇ ಇದಕ್ಕೆ ಫೌಂಡೇಷನ್ ಹಾಕಿರುವವರು. ಇದು ಸೆರ್ಟ್ ಕ್ರಿಟಿಸಿಸಂ. ತಾವು ಕ್ರಿಟಿಸಿಸಂ ಮಾಡಿದರೆ ದೊಡ್ಡದಲ್ಲ. ಇದು ಆತ್ಮ ಸಾಕ್ಷಿ. ಕೆಲವರು ಆತ್ಮ, ಅಂತರಾತ್ಮ ಎಂದು

ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಅದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಅವರು ಇಲ್ಲ. ವೇಮನರವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಆತ್ಮ ಅಂತರಾತ್ಮ ಕೂಡ ಮಾತನಾಡುತ್ತವೆ ಎಂದು. ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಆಮೇಲೆ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಹೇಳಿ. ಇನ್ನು ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ಎರಡೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಇರುವ ನೃಗಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತುಹಾಕುವುದರಿಂದ ಬಡವರಿಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಚಿವರು ಒಂದು ಸಾರಿ ಬಂದರೆ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೋರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುವ ಜನರನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಕೊಳಾಯಿಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ನೀರು ಬರುತ್ತದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಗಾರ್ಡನ್ ಸಿಟಿ ಹಾಳಾಗುತ್ತಿದೆ, ಅದರಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇರುವುದು, ನಮ್ಮ ಮಿನಿಸ್ಟರುಗಳು ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ಸ್ ಹೆಡ್ಸ್ ಕೆಲವು ದೊಡ್ಡ ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಓಡಾಡುತ್ತಾರೆ, ನಣ್ಣು ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ಓಡಾಡಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ ನಾವು ಎಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇವೆ, ಇದು ಬೆಂಗಳೂರು ಅಥವಾ ನರಕವೇ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇರುವುದು, ಟಾನ್ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಅಥಾರಿಟಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ತಕ್ಷಣ ಅದಕ್ಕೆ ಔನಾಂವರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿರಿ, ಒಂದು ಪ್ಲಾನ್ ಕೊಟ್ಟಿರಿ, ಅವರಿಗೆ ವರಮಾನ ಯಾವುದು, ಯಾವ ರೀತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು, ಟಾನ್ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಅಥಾರಿಟಿ ಚೇರ್ಮನ್ ಮತ್ತು ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಚೇರ್ಮನ್ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅಫೀಸ್ ಇದೆ. ಈಗ ಟಾನ್ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಅಥಾರಿಟಿ, ಸಿ.ಬಿ.ಬಿ. ಹಾಗೂ ಟಾನ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಎಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ಒಂದು ಅಫೀಸ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಅದು ಒಳ್ಳೆಯ ಯೋಚನೆ ಅದನ್ನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಸ್ಪೆಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇದೆ. ದೊಡ್ಡವರಿಗೆ ಒಂದು ತರಹ ಕೊಡುವುದು, ಬಡವರಿಗೆ ಒಂದು ತರಹ ಕೊಡುವುದು. ಬಡವರು ಸ್ಪೆಟಿಗೆ ಅಷ್ಟೇ ಮಾಡಿ ಅಷ್ಟೇ ಅಷ್ಟೇ ನೋರಿ ರೆಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್, ಅಷ್ಟೇ ಕೇಡನ್ ಹಾಕಿದರೂ ರೆಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಇಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಒಬ್ಬ ಬಡ ಅದರಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ 30% × 20% ಸ್ಪೆಟಿ ಕೇಳಿದ್ದು. ಅವನಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಶ್ರೀಮಂತರಿಗೆ ದುಡ್ಡು ಇರುವವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಗೆ ಆಗಬಾರದಾಗಿತ್ತಲ್ಲ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಹಮೀದ್ ಷ .—ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಆಗುತ್ತಾ ಇರುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ, ಹರಿಜನರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದು ಫೈರ್ ಬೇಕಾದರೆ ಸಚಿವರಿಗೆ ಕಳಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತು ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಜಾತಿಯ ಕೋಮಿನವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಕ್ಲೀನ್ ಮಾಡುವಾಗ ಎಲ್ಲಾ ಜಾತಿಯವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಬೇಕು. ಹರಿಜನರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಒಳ್ಳೆಯದು ಮಾಡುವುದು ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಬೇಡ. 90 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಮಾಡಿದರೆ 8 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಈ ಜಾತಿಯವರಿಗೆ ಮಾಡಿ. ಬೇರೆ ಜಾತಿಯ ಬಡವರು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರನ್ನು ಕೈಹಿಡಿಯಬೇಕು. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ್ (ತಿಪಟೂರು).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಗರಾಡಳಿತ ಹಾಗೂ ಕಾನೂನು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಚ್ಛಿರತಕ್ಕೆ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾ, ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ 242 ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 21 ಲಕ್ಷ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ನಾಗರಿಕ ಹಾಗೂ ಆರೋಗ್ಯ ಬಗ್ಗೆ ಗುರುತರವಾದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊತ್ತಿರತಕ್ಕ ಪುರಸಭೆಗಳ ಕರ್ತವ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಇವತ್ತು ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಮೇಲೆ ಲಂಗುಲಗಾಮು ಇಲ್ಲದೇ ರೋಕರ್ ಬಾಡೀಸ್ ಎಂದು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ, ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಅವುಗಳ ಕಾಲ ಆಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮುಟ್ಟುಗೋಲು ಮಾಡಿ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಅಡ್ಡಿನಿಸ್ಟ್ರೀಟರ್ ಹಾಕಿದರು. ನಾನು ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಕೇಳಲು ಇಚ್ಛಿಪಡುತ್ತೇನೆ. ಪುರಸಭೆಗಳಿಗೆ ಅಡ್ಡಿನಿಸ್ಟ್ರೀಟರ್ ಹಾಕಿದಾಗ ವರಮಾನ ಎಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಆಯಿತು, ಜನಗಳಿಗೆ ಸಿಗತಕ್ಕ ಸೌಲಭ್ಯ ಎಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ, ಮೊನ್ಸ್ ತಾನೇ ಅರಸಿಕರೆ ಪುರಸಭೆಗೆ 6 ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ಜೀವವಾನ ಕೊಟ್ಟಿರಿ, ತಾವು ವಿತಕ್ತೋಸ್ಕರ ಪಕ್ಷಪಾತ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವಿನಾದರೂ ಮಾನ ಮರ್ಯಾದೆ ಇದ್ದರೆ, ನೀತಿ ನಿಯಮ ಇದ್ದರೆ, ಎಲ್ಲಾ ಪುರಸಭೆಗಳಿಗೂ ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿ. ಅರಸಿಕರೆ ಪುರಸಭೆಗೆ 6 ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ಜೀವವಾನ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಸಂದರ್ಭ ಏನು

ಇತ್ತು. ಇವರು ಪಕ್ಷದವರು ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಮುಟ್ಟುಗೋಲು ಹಾಕತಕ್ಕ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿ ಬಿಚ್ಚುತೆಯನ್ನು ನಾನು ವಿರೋಧ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಕೂಲಂಪಂಷವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ನಾನು ಒಂದೆ, ನಾಯ್ಕರವರು ಇಂಥ ಘಟನೆಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ವಿಶ್ವಾಸ ನನ್ನಲ್ಲ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಏಕೋ ಏನೋ ಯಾರ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ ಇಂಥ ಒಂದು ಮಾಡಬಾರದಂಥ ಅವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದಾರೆ ಇದು ಬಹಳ ಬಿಡನೀಯವಾದುದು. ತಾವು ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗೂ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ತಮ್ಮ ವರದಿ ನೋಡಿದಾಗ, ಕೇವಲ ಕೆಲವೇ ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಬಹುಶಃ ನಗರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನರ ಆರೋಗ್ಯ ಕೆಡಬೇಕಾದರೆ, ಕಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗತಕ್ಕ ಅನಾಹುತಗಳು, ಅಲ್ಪ ಉತ್ಪನ್ನ ವಾಗತಕ್ಕ ಸೊಳ್ಳೆಗಳು ರೋಗಕರವಾಗಿವೆ ಎನ್ನುವ ಹರಡಿ, ನಗರದ ಎಲ್ಲಾ ಜನತೆಯ ಮೇಲೆ ಅನಾರೋಗ್ಯ ಬೀರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಯಾವ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶವಿದೆ ಅದನ್ನು ಕೂಡಲೇ ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ತಿಪಟೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಅಮೀನ್ ಪಾರವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಹರಿಜನರು, ಮುಸಲ್ಮಾನ ಮತ್ತು ತಮಿಳಿಯನ್ನು ವಾಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜಾಗಗಳನ್ನು ಹೋಗಿ ನೋಡಿದಾಗ, ಅವರು ಖಾಸಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಒಂದು ಘಟನೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರ ಸರ್ಕಾರ ಜಮೀನು ಇಲ್ಲದವರಿಗೆ ಜಮೀನು, ಸ್ವೆಚ್ಛ ಇಲ್ಲದವರಿಗೆ ಸ್ವೆಚ್ಛ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದೇ ಮಾಡಿದ್ದು, ಗರೀಬ ಹರಾಪೋ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇ ಹೇಳಿದ್ದು. ಇವತ್ತು ಎದೆ ಮುಟ್ಟಿ ಹೇಳಲು, ತಿಪಟೂರಿನಲ್ಲಿ ಬಡಜನರಿಗೆ ಸ್ವೆಚ್ಛ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು, ಪುರಸಭೆಯವರು ಕಳಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅಕ್ಕಿಜಿಪ್ ಮಾಡಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದೆ, ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಬಂದಿದ್ದೇ ಬಂದಿದ್ದು, ರೆವೆನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ನಾಗರಿಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮುಖ್ಯ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸಿದಾಗ, ಜನಗಳಿಂದ ತೆರಿಗೆ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಆಕ್ಸಾಯ್ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ನರಿಯಾದಂಥ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂಥ, ಕಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ರಸ್ತೆ ಸಾರಿಗೆ ಹಾಗೂ ನಾಗರಿಕ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಬಿಡನೀಯವಾದುದು. ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ತಿಪಟೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಗಳು ಇಲ್ಲ, ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಇಲ್ಲ, ಈ ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಇದೆ, ಜನಗಳು ನಿಂತುಕೊಳ್ಳಲು ತಿರುಗಾಡಲು ಬಿಟ್ಟಿರುವ ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಹಣ್ಣು ಹಂಪಲುಗಳು ಇದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರ, ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿನಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಫೀಸ್ ಅವರಣ ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟಲಕ್ಕೆ ಮೂರು ವರ್ಷ ಆಯಿತು. ಇದುವರೆಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಡಿವಿಷನ್ ಕಮಾಂಡರ್ ರವರು ಅದೇಶ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದುವರೆಗೂ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು? ಪುರಸಭೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಬಡ್ತಿ ಕೊಡತಕ್ಕವರು ಯಾರು? ನಾವು ಜನಗಳಿಗೆ ಸುಂದರವಾದ ಮಾರ್ಕೆಟ್, ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಕಟ್ಟಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ, ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ವರಮಾನ ಬರುತ್ತದೆ, ಷಾಪ್ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್ ಕಟ್ಟುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಜನ ಇರುವ ಕಡೆ, ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಏತಕ್ಕೆ ಎಳೆಂಬ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನರಿಯಾದಂತಹ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶಾಮಣ್ಣ ನವರು ಹೇಳಿದರು, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹೋಟೆಲುಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ಯಾಸ್, ಫ್ಲೇಟ್ ನರಿಯಾಗಿ ತೊಳೆದಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಇರತಕ್ಕ ಅಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಶುಚಿಯಾಗಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲ ಇರತಕ್ಕ ಹೆಲ್ ಇನ್ ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಮತ್ತು ಬೇಫ್ ಆಫೀಸರ್‌ಗೆ ಎಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಣಯ ಆಗಿರುತ್ತದೆ, ಹೋಟೆಲಿನಲ್ಲಿ ಉಣ್ಣೆ ಮಾಡಿ ಮಾಮೂಲು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹಾಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಹೋಟೆಲುಗಳನ್ನು ನರಿಯಾಗಿ ಹಾಗೂ ಶುಚಿಯಾಗಿ ನಡೆಸಬೇಕು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೆಡಬೇಕಾದರೆ ಹೋಟೆಲಿನಲ್ಲಿ ಗಳೇ ಹೆಚ್ಚು ಕಾರಣ.

ಈಗ ನಮ್ಮ ತಿಪಟೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ಜನರ ಅಸ್ವಸ್ಥ ಊರಿಗೆ ಬಹಳ ದೂರದಲ್ಲಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಏರಿಯಾಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಪುರ-ಟೈಮ್ ಡಾಕ್ಟರ್ ಒಬ್ಬರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಹಣ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಅಲ್ಲಿಯ ಮುನಿಸಿಪಾಲಟಿಯವರು ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ಪಾಸ್ ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ನಹ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅದು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

4-30 P. M.

ಇಂದು ನಮ್ಮ ಮುನಿಸಿಪಾಲಟಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಅವ್ಯವಹಾರಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಬಹುಮತವಿದೆ ಎಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ಕೆಲವು ಪಟ್ಟಭದ್ರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಕಬಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಲು ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಮುನಿಸಿಪಾಲಟಿಗೆ ಜಾಗ ಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ಕಡೆ ೨೫೦ ಅಡಿ ಜಾಗ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ೪೫೦೦ ಅಡಿ ಜಾಗವನ್ನು ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ೨೫೦೦ ಅಡಿ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಬದಲು ೨೮೦೦ ಅಡಿ ಜಾಗ ವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಸರು ಬೇಕಾದರೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಸಯಾರಿದೇನೆ. ಈ ವಿಚಾರ ದಲ್ಲಿ ಏನು ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ಪಾಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತರಿಸಿಕೊಂಡು, ಅದನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಂಗದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವಂತೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ದಲ್ಲಿರುವ ಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಆಗಲೇ ಮತ್ತು ಇತರೇ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಲೇ ಸಾರ್ವ ಜನಿಕರ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸಿಗಬೇಕಾದಂಥ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಶ್ರೇಷ್ಠ ದರ್ಜೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆಂದು ನನ್ನ ವಾದವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಬಸ್‌ಸ್ಟಾಂಡ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಹೋಟೆಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆನೊಂದುಕೊಂಡು ಹೇಳು ತ್ತಿರುವ ಮಾತುಗಳು ಏನೆಂದರೆ, ನ್ಯಾಯವು ಇಂದು ಜನತೆಗೆ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಎಂದು. ಯಾವ ಮುಚ್ಚುಮರೆಯಿಲ್ಲದೆ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕಾರಣ ಬುದ್ಧಿಜೀವಿಗಳು ಮತ್ತು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಂದು ಕೊಲೆ ಮಾಡಿದವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಂದರೆ, ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅದರಿಂದ ವಿಮುಕ್ತರಾಗುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ಅವ್ಯವಹಾರಗಳು ನಡೆದಾಗ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ರಕ್ಷಣೆ ಸಿಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ ನ್ಯಾಯದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಲ್ಲಿ ಅಳುಕಾಗಲೇ ಯಾವ ಕಳಂಕವಾಗಲೇ ಇರಬಾರದು. ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೂಡ ಚೆನ್ನಾಗಿರುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟರ್ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟರ್‌ನೇಮಕದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬರುವವರಿಗೆ ೩ ವರ್ಷದ ಅನುಭವವಿರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನನಗೆ ತಿಳಿದಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಕೇಸ್‌ಗಳೆಲ್ಲಾ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ರಾಯರ್ ಗಳ ಕಡೆಗೇ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಚೋರಾ ರಾಯರ್‌ಗಳು ಕೆಲವರೊತ್ತಾರೆ, ಅವರು ಮೂರು ವರ್ಷ ಸರ್ವಿಸ್ ಮಾಡಿದರೂ ಸಹ ಅವರ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೇಸ್‌ಗಳು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರ ಹೆಸರಿನ ಬೋರ್ಡ್ ಮೇಲೆ ಧೂಳು ಕುಳಿರುತ್ತದೆ, ಆ ಧೂಳನ್ನು ಸಹ ತೆಗೆದಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಅವರು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವಾದವನ್ನು ಸಹ ಮಾಡಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಅಂತಹವರನ್ನು ತಾವು ರಾಜಕೀಯ ಒತ್ತಡದಿಂದಲೋ ಏನೋ ಈ ಪೋಸ್ಟ್‌ಗಳಿಗೆ ನೇಮಕಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ. ಯಾರ ಮೇಲೆ ಕೇಸ್ ಹಾಕಲಾಗಿರುತ್ತದೋ, ಅಂತಹವರುಗಳು ಈ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟರ್ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ಅವರ ರಕ್ಷಣೆ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ನ್ಯಾಯ ಯಾರಿಗೆ ಸಿಗಬೇಕೋ ಅವರಿಗೆ ಸಿಗದಂತೆ ಆಗಿದೆ. ಇಂತಹವರನ್ನು ತಾವು ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಜನತೆಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಎಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಾನು ಹೇಳಿರುವ ಎಲ್ಲ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನ್ಯಾಯದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ಧರ್ಮದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿವೇಚನೆ ಮಾಡಿ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ, ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಂಡಿಸಿರುವ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಜನತೆಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಎರಡೊಳಗಡೆ ಮಾಡಿ ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಪಿ. ಎಂ. ಬಾಂಗಿ (ಜಮಖಂಡಿ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಇವೊಮ್ಮೆ ದಿವಸ ಮಾನ್ಯ ಕಾನೂನು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಂಡಿಸಿರುವ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಮರ್ಥಿ ಸುತ್ತಾ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈಗ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮುನ್ಸಿಫರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಮೊದಲು ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ಪಾಸಾದವರನ್ನು ಮಾತ್ರ ನೇಮಕ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದರ ಮುಂಬಡ್ತಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಮಾದರಿಯ ಪರೀಕ್ಷೆಯಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಂ.ಎಂ.ಬಿ. ಪಾಸಾದ ನಂತರವೂ ಸಹ ಅದೇ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಪರೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸಿ ನೇಮಕ ಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿ ಏನಿದೆ, ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಪದ್ಧತಿಯ ಬದಲು, ಅವರು ಎಂ.ಎಂ.ಬಿ. ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಗುಣಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿರುತ್ತಾರೆಂಬುದನ್ನು ಲಕ್ಷದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಮತ್ತು ಅವರುಗಳು ಕಳೆದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ವ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾರೆಂಬುದನ್ನು ರೆಕಾರ್ಡ್‌ಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದರ ಒಂದು ಅಧಾರದ ಮೇಲೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಬಾಗಲಕೋಟೆ, ಗದಗ್, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ಹಾವೇರಿ, ದಾವಣಗೆರೆ, ಚಿಕ್ಕೋಡಿ, ಮತ್ತು ಉಡುಪಿ ಈ 7 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಸಿವಿಲ್ ಜಡ್ಜ್ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಜಮಖಂಡಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಸಿವಿಲ್ ಜಡ್ಜ್‌ನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈ ಒಂದು ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಸಹ ಇಂದಿನವರೆಗೆ ಅದು ಕಾರ್ಯತಪ್ಪಾಗಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಕೇಸುಗಳು ಇರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾರಣ ಕೊಡುವುದಾದರೆ ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಬಾಗಲ ಕೋಟೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಸಾಕಷ್ಟು ಕೇಸ್‌ಗಳು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸಿವಿಲ್ ಜಡ್ಜ್ ಕೋರ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಜಮಖಂಡಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಇನ್ನೂ ಕೊಡದಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಬಿಜಾಪುರದಲ್ಲಿ 2-3 ಜ್ಜ ಸಿವಿಲ್ ಜಡ್ಜ್‌ಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರನ್ನು ಜಮಖಂಡಿಗೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದರೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲ ವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೂ ಮುನ್ಸಿಫ್ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಕೋರ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ಕೆಲವು ತಾಲ್ಲೂಕು ಗಳಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಜನರು ದೂರದ ಗ್ರಾಮಗಳಿಂದ ಬಂದು ನ್ಯಾಯ ಪಡೆಯ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೂ ಸಹ ಒಂದೊಂದು ಮುನ್ಸಿಫ್ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಕೋರ್ಟ್‌ನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ 11 ಸಾವಿರ ರಿಟ್ ಪಿಟಿಷನ್‌ಗಳು ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಇವೆ. ಈಗ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರುಗಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸ್ಥಾನ ಗಳು ವೇಕೆಂಟ್ ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಅ ಜಾಗಗಳನ್ನು ಇರ್ವಿಂಗ್ ಫೆರ್ಡಿನಾಂಡ್ ಅವರು ಜಾಗೃತ ತುಂಬಿ ಈಗ ಬಾಕಿಯಿರುವ ರಿಟ್ ಪಿಟಿಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಜಾಗೃತ ಡಿಸ್‌ಪೋಸ್ ಮಾಡು ವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಈಗ ಎಷ್ಟೋ ರಿಟ್ ಪಿಟಿಷನ್‌ಗಳು ಸರ್ವಿಸ್ ಮ್ಯಾಟರ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ನಿರ್ಣಯವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಪರಸ್ಪರ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಜೇಂಜ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವುಗಳನ್ನು ಜಾಗೃತ ಡಿಸ್‌ಪೋಸ್ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಒಂದು ಸೆಂಟ್ ನಿರ್ವಾಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ನಾವು ನವಾಜವಾದವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಹೊರಟಿರುವಾಗ ಬಡವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತಹ ಮತ್ತು ಇದರಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ಸಿಗುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೆಲವು ಕಾಯಿದೆಗಳನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಈ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ನಾನು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಒಂದು ಸೆಂಟ್ ರಚನೆ ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿ ಸಂಬೇಕೆಂದು ನೋಟೀಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಹೈಕೋರ್ಟಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಹೈಕೋರ್ಟಿನ ಮುಖ್ಯ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರಾದ ಮಾನ್ಯ ಗೋವಿಂದಭಟ್ ಅವರು ಬೇರೆಬೇರೆ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವಾಗ ರಾಯ್ಡ್ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್ ಮುಂದೆ ರಾಯರ್‌ಗಳು ಹಾಜರಾಗುವುದನ್ನು ಬ್ಯಾನ್ ಮಾಡಿರುವುದು ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಆಸಮಾಧಾನವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರಿಗೆ ತಮ್ಮ ವಿಚಾರ ಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿದೆ. ಆದರೆ ಅದು ಮಾಡಿದ್ದಾ ರೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ಸೋಜಿಗದ ಸಂಗತಿ ಏನೆಂದರೆ ಈ ರೀತಿ ಬ್ಯಾನ್ ಮಾಡಿರುವುದು ಫಂಡಮೆಂಟಲ್ ರೈಟಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿದ್ದರೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಂದಂಥ ಅನೇಕ ರಿಟ್ ಪಿಟಿಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಆರಂಭ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ಕಾನೂನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವರೀತಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಅಧಿಕಾರ ವಿದೆಯೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಫಂಡಮೆಂಟಲ್ ರೈಟಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾದಂಥ ಕಾನೂನುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ರಿಟ್ ಪಿಟಿಷನ್‌ಗಳು ಏನಾದರೂ ಬಂದರೆ ಅದನ್ನು ಅಡ್ಮಿಟ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ ಸಹ ಅವರಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಮತ್ತು ಫಂಡಮೆಂಟಲ್ ರೈಟಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾದಂಥ ಕಲಂಗಳು ಏನಾದರೂ ಆ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತುಹಾಕುವುದಕ್ಕೂ ಸಹ ಅವರಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ

ವಾದ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಆ ರೀತಿ ಅಧಿಕಾರವಿರುವಾಗ ಆ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅನುಸರಿಸದೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಚರಾಯಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಸೋಜಿಗದ ಸಂಗತಿ. ಕೋ ಅಪರೇಟಿವ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಅದಿ ಟ್ರೇಡರ್‌ನ್ನು ಪ್ರತಿವರ್ಷ ನೇಮಿಸಿ, ಅವರ ಮುಖಾಂತರ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಕೋ-ಅಪರೇಟಿವ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಆದನ್ನು ತೆಗೆದು ಮೊಬೈಲ್ ಸ್ಕಾಲ್ ಕಾಡ್ ಕೋಟ್ ಮಾಡಿ, ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ನ್ಯಾಯ ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರನ್ನು ನೇಮಿಸಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೂ ಮುನ್ಸಿಫ್ ಕೋಟ್ ಮಾಡಿದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಮುನ್ಸಿಫ್ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರ ವಿಷಯ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸಂಬಳ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ, ಎರಾ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲೂ ಬೆರೆಗಳು ಗಗನಕ್ಕೆ ಏರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೂ ಕೂಡ ಪೇಷ್ವೆಲನ್ನು ರೀವೈಸನ್ ಮಾಡಿ, ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸಂಬಳವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಫೀ ಕ್ಯಾರ್ಟರ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟು, ಇನ್ನೂ ಇತರ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಬಾರಿ ರೈಬ್ರಿ ವಿಷಯ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಾ. ಆದರೆ ಬಾರಿ ರೈಬ್ರಿಗಳಿಗೆ ಮೇನೇಜೆನ್ಸ್ ಗಾಗಿ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ, ಬಾರಿ ರೈಬ್ರಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಮಾಯವಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಪುರಂಧವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿರುವ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಇಷ್ಟೂ ವಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ. ಕನ ಹೊಡೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಜವಾನಿಲ್ಲ. ಇಂಥಾ ಪೇಸ್ವಿತಿ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಬಾರಿ ರೈಬ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಕೇವಲ ಪುಸ್ತಕ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಟ್ಟು ನವ್ಯಾಧೀನಪಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳುವುದರ ಒಡಲಿಗೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಮೇನೇಜೆನ್ಸ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟು ನದರಿ ರೈಬ್ರಿಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮುಲ್ತಿಸ್ಟೋಡ್ ಬರ್ಲಿಂಗ್ ಕಟ್ಟಿಸಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ರೋಡ್‌ವೋಲ್ಡ್ ಇರಬಹುದು, ಅದು ಬಿಡಿ, ಗಂರಿ ಏನು ಇದೆ ಅದನ್ನು ತಾವು ನೋಡಬೇಕು. ಆದುದರಿಂದ ತಾವು ಈ ಸ್ವಾಮ್ಯಕ್ಕೆ ಯೆಸ್ ಬೋರ್ಡ್ ಕೂಡಲೇ ಮಾಡಬೇಕು. You please set apart certain amount and see that some such building come up very early. ಇಷ್ಟು ವಿಷಯ ತಿಳಿಸಿ ಕೊನೆಗೆ ಮುನ್ಸಿಪಾಲಿಟಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಸೂರಬ; ಅದು ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರ ಅದು ಬಹಳ ಸಣ್ಣ ಮುನ್ಸಿಪಾಲಿಟಿ, ಅಲ್ಲಿ ಆಕ್ಟಿಯು ಇಲ್ಲ. ಅದು ಒಂದು ತರಹ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಇದ್ದು ಹಾಗೆ ಇದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಆಪ್ತಪಟ್ಟು ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಆ ಸಾಲವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ನಿರೀನ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿ ಕೊಳಾಯಿ ಹಾಕಿಸಿದ್ದೇವೆ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರು ಇಲ್ಲ, ಅಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಎಡರು ತೊಡರುಗಳು ಬಂದು ನಿಂತುಕೊಂಡಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಆರ್ಜೆಂಟಾಗಿ ನೀರು ಕೊಡುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಂಗದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದೆ ಕೂಡ ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಬಂದಿದೆ. ಕಾನೂನು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ತರ್ಜುಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಮಿತಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಕಾನೂನು ಸಚಿವರು ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ಒಂದು ಮಾತು ನೆನಸಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ, ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಕಾನೂನು ಬಗ್ಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಆಸೆ ಇದೆ. ತಾವು ಕಮಿಟಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಏತಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ತಡವಾಗಿದೆ? ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ ಈಗಾಗಲೇ ರಾಜ್ಯಭಾಷೆ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಭಾಷೆ ಕನ್ನಡ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಈಗಾಗಲೇ ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ಜಜ್ಜೆ ಮೆಂಟ್ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿ. ಈಗ ಯಾರು ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಅವಕಾಶ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಪೇಶ್ವಿ ಕೊಡಿ! ಇದೇ ರೀತಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ತೀರ್ಪುಗಳು ಹೊರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು ಹಾಗೆ ಎವಿಡೆನ್ಸ್ ನಡೆಯತಕ್ಕದ್ದು ಬೇರೆ ವಾದ ವಿವಾದಗಳು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವ್ಯವಹಾರ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಭಾಷೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ಆಗಬೇಕು. ಅದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಬೇಕು, ಆ ರೀತಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಮತ್ತು ವಕೀಲರಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗತಕ್ಕ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ತರ್ಜುಮೆ ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಈಗ ನಮ್ಮ ರಾ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರು ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರು ನಮಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ ನಾನು ಅವರು ಒಂದೇ ಬೋರ್ಡ್ ನಲ್ಲಿ ಅವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿ ಇದ್ದೆವು ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಅವರು ನ್ಯಾಯಾಂಗದ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವುದು ನನಗೂ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದಿರುವ ವಿಷಯ. ಅವರಿಗೆ ಅಂತಹ ಕೆಪಾನಿಟಿ ಇದೆ, ಅದುದರಿಂದ ಅವರು ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಈ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿ

ಮತ್ತೆ ಬೇರೆ ಯಾರಾದರೂ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಕೊಡಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಶಕ್ತಿ ಇದೆ, ಯಾವಾಗಲೂ ಈ ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಇರುವಾಗ ಅದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತೊಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಸಂಹ ಇದೆ ಅವರು ಭಾಷೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ, ನನಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಅವರ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯ, ಅಲ್ಲಿ ಕೋರ್ಟು ಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹಲವಾರು ವರ್ಷದಿಂದ ಜನ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅಲ್ಲಿ ಬಹುಳವಾಗಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆ ಇದೆ, ಮಳೆ ವಿಪರೀತ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕೋರ್ಟು ಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಕೂಡ ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಅದಕ್ಕೆ ದಯಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಕೋರ್ಟನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಬೇಕು, ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಈಗ ಡೈರೆಕ್ಟರೇಟ್ ಆಫ್ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಒಳ್ಳೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೂಡ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಕೂಡ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಮಾನ್ಯ ನಾಯ್ಕರ ಅವರು ಕಾನೂನು ವಿಷಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಧಾರವಾಡ ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು ಈ ಎರಡು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಡೈರೆಕ್ಟರೇಟ್ ಆಫ್ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಷನ್ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನು ಏನು ಏನು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಕೊಡಬೇಕೋ ಅದಕ್ಕೆ ನಿಗಾ ವಹಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಂತರ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಕೋರ್ಟು ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಏನಿದೆ ಅದು very huge building ನವೀಕರಿಸುವಾಗಲೂ ಮೂರೇ ಕಾಲು ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಪರ್ನಿಚರ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ದುಡ್ಡು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಕೋರ್ಟು ತುಂಬಾ ತುಂಬಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಅಲ್ಲ. ಬಡವರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಷಯ ಬಂದಾಗ ಕೋರ್ಟಿನ ವಿಷಯ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಬಡವರ ವಿಷಯ ಬಂದಾಗ ಬಡವರ ವಿಷಯ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ ಅಲ್ಲಿ ರಿಕ್ವಯರ್‌ಮೆಂಟ್ ಫರ್‌ನಿಷರ್ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಮಿನಿಮಂ ಫರ್‌ನಿಷರ್ ಇರಬೇಕು, ರೈಬ್ರರಿ ಎಷ್ಟು ಇರಬೇಕು ಎಷ್ಟು ಇರಬೇಕು ಮತ್ತೆ ಈಗ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಎಲ್ಲರಲ್ಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಅಪಾದನೆಗಳು ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತವೆ. ಈಗ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ನಂಬಿಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಕೆಲವು ದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಕೆ ಮಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶವೇ ವಾಸ. ಅಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ಬೇರೆ ಊರಿಗೆ ಹೋದಾಗ ತಪ್ಪಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ ಅವರಿಗೆ ಎಲ್ಲರ ಜೊತೆಯಲ್ಲೂ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಬಾಡಿಗೆ ಮನೆ ನಿಕ್ಕದೆ ಪರದಾಟ ಮಾಡಿ ಯಾರ ಯಾರ ಹತ್ತಿರವೇ ಅಂಗರಾಜ್ಯವೆಸಗಿದೆ, ಒಂದು ಸಾರಿ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ಒಂದು ಮನೆಗೆ ಹೋಗುವ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಾಗ ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮೀಷನರಿಗೂ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರಿಗೂ ಜಗಳ ಆಗಿರುವುದು ಆದೆ. ಈ ರೀತಿ ಆಗುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಪರಾಧ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಈ ರೀತಿ ಆಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ (ತೊರಬ). —ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ಪಾರಾಧಿಕ ಸಚಿವರು ಮಂಡಿಸಿರುವ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಅಥವಾ ಸರಕಾರದ ವಕ್ತಾರರು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಈ ವಿಷಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪಕ್ಕೆ ಬಂದಿತ್ತು. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಸರ್ವಾಂಗೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಅಥಾರಿಟಿ ಎನ್ನುವ ತತ್ವ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಾವು ರಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಅದರಲ್ಲಿ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ಒಳಚರಂಡಿ ಮಂಡಲಿ ಟಾಟರ್, ಇನ್ನುಳಿದ ಸಿ.ಐ.ಟಿ.ಬಿ. ಗೃಹನಿರ್ಮಾಣ ಮಂಡಲಿ, ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಇತ್ಯಾದಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಏನಿವೆ, ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿಸಿ ಅಂದರೆ, ಅವುಗಳೆಲ್ಲ ಒಂದು ಸಮನ್ವಯ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಅಥಾರಿಟಿ ರಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ತತ್ವ ಮಾತನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಹೇಳಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಈಗ ಪ್ರಸ್ತಾಪಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಶಾಮಣ್ಣನವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿರುವುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವ ವಿಷಯವನ್ನು ದಯಮಾಡಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಂತರ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ- ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ನಿನ್ನಲ್ಲ, ಇಲ್ಲಿನ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗಳಿಂದ ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮೀಷನರ ಅಲ್ಲಿ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಆಗಿ ಹೆರಾಟ

ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಟರ್‌ಗಳಾಗಿ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಅಧಿಕಾರಗಳಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ವಿಪರೀತ ರೆಂಬೆಗಳಿವೆ. ಈ ಸಿಸ್ಟೀಂ ಹೆರಾ ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಟರುಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಒಂದು ರಸಲ್ಯೂಷನ್ ಪಾಸ್ ಮಾಡಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಶಾಮಣ್ಣ ನವರೂ ಅಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಇದು ನಿಜ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮೇಜು-ಕುರ್ಚಿಗಳನ್ನು ಎಸೆದು ಒಂದು ಗಲಾಟೆ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇರಬೇಕಾದರೆ ಆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಪಾಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ, ಅಲ್ಲರತಕ್ಕೆ ಹೆರಾ ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಟರುಗಳು ಸೀನಿಯರ್ ಹೆರಾ ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಟರುಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು 7-8-4 ವರ್ಷಗಳು ಖಾಯಂ ಆಗಿ ಇರುವಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಗುತ್ತಿಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹಣ ಲಾಭ ಹೊಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರುಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿನವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿ ರಸಲ್ಯೂಷನ್ ಮಾಡಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಎಂದರೆ ಅವನ್ನು ತಾವೇ ಆರೋಪಿಸಿ ಮಾಡಿ. ಆ ರಸಲ್ಯೂಷನ್ ನಲ್ಲಿ ಇವರಲ್ಲಾ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕು ಇವರ ನಾಕರಿಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಇದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ಸಾರಿ ಕಿಂಡೆ ಆಗಿ ಇದು ಮೂರನೆಯ ಸಾರಿಯೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಶಾಮಣ್ಣ ನವರೂ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಕೆಲವರು ರಿಟ್ ಹಾಕಿದರಾದರೂ, ಅದು ಈಗ ಪೆಂಡಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ರೀತಿ ರಸಲ್ಯೂಷನ್ ಪಾಸ್ ಮಾಡಿ ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಖಾಯಂ ಆಗಿ ಇಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆ ನಡೆದಿದೆಯಲ್ಲಾ ಇದನ್ನು ತಾವು ಒಪ್ಪುತ್ತೀರಾ ಎಂದು. ಇದು ಪ್ರಭಾ ಏಯುತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅದುದರಿಂದ ತಾವು ದಯವಿಟ್ಟು ಆ ರಸಲ್ಯೂಷನ್ ತರಿಸಿ, you have not ample powers under the provision of the city Corporation Act to brush it aside or throw it away. ತಮಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಅಧಿಕಾರ ಇದೇ ತಾವು ರಸಲ್ಯೂಷನ್‌ನನ್ನು ಕಿತ್ತಾ ಹಾಕಬೇಕು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್, ಉಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ತನ್ಮೂಲಕ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು, ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನನ್ನು ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಗುತ್ತಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಅವರ ಸ್ವತ್ತಲ್ಲಿ. ನಂತರ ಅವಮೋಗ್ಗ ಮತ್ತು ಭದ್ರಾವತಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ತಾವು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ-ಧಾರವಾಡ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಎಂದು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಅದನ್ನು ಪುನಃ ಒಡೆಯುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ದಯವಿಟ್ಟು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಅವಮೋಗ್ಗ ಮತ್ತು ಭದ್ರಾವತಿ ಕೂಡ ಅವಳಿ-ಜವಳ ನಗರಗಳು. ಇದನ್ನು ಕೂಡ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಅದುದರಿಂದ ತಾವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಕೂಡ ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ಅವಮೋಗ್ಗ ಮತ್ತು ಭದ್ರಾವತಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನನಗೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅತಿ ಆತುರವಿರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಇದನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾ ಈದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಬ್ರಿಟಿಷರ ಕಾಲದಲ್ಲಿನ ವಿಕೋರಿಯಾ ರಾಣಿ; ಆ ರಾಣಿ, ಈ ರಾಣಿ ಎಂದು ಈಗ ಪುಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೂ ಅವರ ಪ್ರತಿಮೆಗಳು ಇವೆ. ಇನ್ನು ಈ ಪ್ರತಿಮೆಗಳ ಹವ್ಯಾಸ ನಮಗೆ ಸಾಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಗಲಾಟೆಗಳಾಗಿವೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತಾಹಾಕಿ, ನಮ್ಮ ದೇಶಪ್ರೇಮಿಗಳು ಮತ್ತು ಈ ದೇಶಕ್ಕಾಗ್ಗಿ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಪ್ರತಿಮೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಬೇಕಾದರೆ ಪೋಟೋಗ್ರಾಫ್ ಬೇಕಾದರೂ ಇಡಬೇಕು. ಅದುದರಿಂದ ಈಗಿರುವ ಯಾವಾಪೋರೇಷನ್ ಪ್ರತಿಮೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಇಡ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಅವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತೆರೆಯ ಮೇಲೆ ಮಲ ಹೊರತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ನಿಕ್ಷೇಪಿಸಲು ಬಹಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಮಾನ್ಯ ನಾಯಕರೂ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ನಂಬಿಕೆ ನನಗಿದೆ. ಮಲ ಹೊರತಕ್ಕ ಪದ್ಧತಿ ಏನು ಇದೆ ಅದನ್ನು ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇನ್ನೂ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಇದು ಇನ್ನೂ ಹಳೆಯ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಒಂದು ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ನನಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ನಾಯ್ಕರ್ ಅವರ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ. ಅವರು ಯಾವ ಅಡಚಣೆ ಬರದ ಹಾಗೆ ಅವರನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಬೇರೆ ಉದ್ಯೋಗ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು

ತಿಳಿಸಬೇಕು. ನಂತರ ಸ್ವಮ್ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ಬೋರ್ಡ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗಾಗಲೇ ತಮಿಳುನಾಡಿ ನಲ್ಲಿ ಸ್ವಮ್ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ಬೋರ್ಡ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ಇದನ್ನು ಬೀಚ್ ಹತ್ತಿರ ಸಮುದ್ರದ ಎದುರಿಗೆ ನೋಡಬಹುದು. ಈಗ ಸ್ವಮ್ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ಬೋರ್ಡ್ ಮೇರಿನಾ ಬೀಚ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದೆ. ನನಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರ ಬಗ್ಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಸಮನದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಮತ್ತು ಈ ಗುಡಿಸಲಿನಲ್ಲಿ ಜೀವನ ಮಾಡತಕ್ಕ ಬದಲಾಗಿ ಮಲ್ಟಿಸ್ಟೋರ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಅವರಿದ್ದ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೇ ಇದ್ದರೆ ಅವರು ಜೀವನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ಸಮಿತಿಯವರು ಹೋದಾಗ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸುಲು ನಾಯ್ಡು (ಶಾಂತಿನಗರ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ, ಮಾನ್ಯ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಹಾಗೂ ನಗರಾಡಳಿತ ಸಚಿವರು 1975-76ನೇ ಸಾಲಿನ ಬೇಡಿಕೆ ಏನು ಈ ಸದನದ ಮುಂದೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ, ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ, ಈಗ ನಗರಾಡಳಿತ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿ, ಆರೋಗ್ಯ ವಿವ್ಯಾಭಾಸ, ಸಾಂಚೀಪನ್ ಮತ್ತು ಪ್ಲಾನಿಂಗ್. ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ಹಿರಿಯರತ್ತ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಟೌನ್ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಆಧಾರಿಟಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನನಗೆ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ ಟೌನ್ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಆಧಾರಿಟಿ ಏನು ಇದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರು ಒಳ್ಳೆಯ ದಕ್ಷ, ಯೋಗ್ಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ನಾವು ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದು ನಮ್ಮ ಪ್ರಥಮ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದುಹಾಗೆ ನಾವು ಈಗ ಯೋಜನಾ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ 'Base Plan' ಬೇಸ್ ಪ್ಲಾನ್ ಏನು ಇದೆ, ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೂ, ಎಲ್ಲಾ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುವವರೆಗೆ ಟೌನ್ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. 'ಕಂಟ್ರಿ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್' Country Planning ಮಾತು ಅಲ್ಲ ಏತಕ್ಕಂದರೆ ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿವಸ ಮಾನ್ಯ ವಿತ್ತರು ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ವಮ್ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದರು, ಸ್ವಮ್ ಏಕೆ? ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ, ಅಂದರೆ, ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಜನರು ಹೊರಗಿನಿಂದ ಹೀಗೆ ವಲಸೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ರೂರಲ್ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು, ಮತ್ತು ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರ ಸ್ವಮ್ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ಮಾಡುವ ವರೆಗೂ ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ನಾವು ಜನರು ವಲಸೆ ಬಾರದಹಾಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕು.

ಅಂದರೆ, Cottage Industries, Village Industries, or Ruual Industries ಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಬೆಳೆಸಬೇಕು. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಯು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಆಧುನಿಕ ಉಪಕರಣಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ, ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪಾದನೆ ಆಗುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆಗ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ, ಜನರು ಸುಖ ಜೀವನ ಮಾಡಲು ಸರವಾಗುತ್ತದೆ. ಪುಜ್ಯ ಗಾಂಧಿಜಿ, "ಕಂಡ ಕನನು ನನಸಾಗುತ್ತದೆ" ಅದೇ ಗ್ರಾಮ ರಾಜ್ಯ ಅಥವಾ ಪಂಚಾಯತಿ ರಾಜ್ಯ ಎಂದರೂ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು ಅದುದರಿಂದ ತಾವು ರೂರಲ್ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಮತ್ತು ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ವಹಿಸಬೇಕು. ಆಗಲೇ ಸ್ವಮ್ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಆನ್‌ಲೈನ್ ಮಿತ್ರರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪಕ್ಷದ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ, ಅಂದರೆ ತಮಿಳು ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ Slum clearance ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು 11 ಪಟ್ಟಣಗಳನ್ನು, ಸುಮಾರು 8 ಲಕ್ಷ ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಣಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ತಾವು ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಬಂದು ನಮ್ಮ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಬೇಕು. ಪಟ್ಟಣ 'ವರ್ಷಿಕರ್' ಆಗಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕೇ ಹೊರತು 'ಕಾರಿಸಾಂಟರ್' Vertical, but not Horizontal ಆಗಿ ಬೆಳೆಯಬಾರದು. ವಾಟರ್ ಬೋರ್ಡ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅನೇಕರು ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳನ್ನು ಆಗಲೇ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಾವೇರಿ ಏನು ಬಾಯಾರಿದ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದಳು. 35 ಕೋಟಿ 75 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು 27 ಲಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ, ಕಾವೇರಿ ನೀರನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ನಮ್ಮ Engineerಗಳು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಕಾವೇರಿ ನೀರು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದುದರಿಂದ ನೀರಿನ ದರ ಜಾಸ್ತಿಯಾಯಿತು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ ನವರು ಹೇಳಿದರು. ಇಷ್ಟು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಾಲ ತಂದಿದ್ದೇವೆ, ಈ ಸಣ್ಣವನ್ನು ವಾಪಸ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಬಡ್ಡಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ, ಎಲ್ಲದ ಹಣ ತರಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಪಟ್ಟಣವು ಬೆಳೆಸುವುದರಲ್ಲಿ ಸಿ.ಐ.ಟಿ ಬಿ.ಯವರ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮನೆಗಳು ರಿವನ್ಯೂ

ರಾ್ಯಾಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆ, ಇಲ್ಲವೇ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ರಾ್ಯಾಂಡ್ ಇರುತ್ತದೆ, ಅಥವಾ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ Landನಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆ, ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಫೇಸ್ ಪ್ಲೇಗ್ರಾಂ ಹಾಕಿ ಕಟ್ಟಿಲ್ಲ. ರಾ್ಯಾಂಡ್ ಆಕ್ಟಿಸಿಷನ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಣ ಬೆಳೆಯದೇ ಹೋದರೆ ಪ್ರಾಕ್ಟಿಕಲ್ ಡಿಫಿಕಲ್ಟೀಸ್ ಬರುತ್ತದೆ. ಕಂಟೋನಮೆಂಟ್ ಏರಿಯಾ ಸುಮಾರು 6500 ಎಕರೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಿಲಿಟರಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ಸ್ ಇದೆ. ನಾನು ಡೆಲ್ಟಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಕೂಡ ಮಿಲಿಟರಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ಮತ್ತು ರೇಸ್‌ಕೋರ್ಸ್‌ನ್ನು ಸ್ಥಳಾಂತರಗೊಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಕಾರಣ ಏನೆಂದರೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಪಟ್ಟಣ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ ಅನುಕೂಲವಾಗಿಲ್ಲ. ಮಿಲಿಟರಿಯವರಿಗೆ ಪರ್ಮನೆಂಟ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಸ್ಥಳಾಂತರಗೊಳಿಸಿದರೂ ಚಿಂತೆ ಇಲ್ಲ. ಮಿಲಿಟರಿ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಎಮರ್ಜೆನ್ಸಿ ಮತ್ತು ವಾರ್ ಆದಾಗ ಮಾತ್ರ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಿಲಿಟರಿ ಪಟ್ಟಣದ ಮಧ್ಯೆ ಇರುವುದು ಡೇಂಜರ್ ಎಂದು Town Planner ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇದು. ಅದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಸ್ಥಳಾಂತರ ಗೊಳಿಸಿದರೆ, ಪಟ್ಟಣ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅವಕಾಶ ವಾಗುತ್ತದೆ, ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ದಂಡಿಪ್ರದೇಶ.

5-00 P.M.

ಇನ್ನೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಕೋ-ಆಪರೇಷನ್ ಇಲ್ಲ ಅಂದರ್ಸ್ವಾಂಡಿಂಗ್ಸ್ ಇಲ್ಲ. ಒಂದು ಸಂತೋಷದ ಸಮಾಚಾರ ಏನೆಂದ್ರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನಮಗೈ ಬಿಲ್ಲನ್ ತಂದಿದ್ದಾರಂತೆ. ಅದೇ Bangalore Development authority ಆ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತಂದು ಪಾನ್ ಮಾಡಿ ಡೆಲ್ಟಾ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಅಥಾರಿಟಿ ತರಹ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ರೋಪಡೋಷಗಳನ್ನು ಸರಿಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಸಂದರ್ಭ ದಲ್ಲಿ ದಿವಂಗತ ಶ್ರೀ ಮಾಧವರಾಯರ ಕಮಿಟಿ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ Commercial Industries Zone ರೆಸಿಡೆನ್ಷಿಯಲ್ ಜೋನ್, ಆಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಜೋನ್ ಎಂದು ನಾಲ್ಕು ತರಹ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಂಟೋನಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇನ್‌ಫೆಂಟರಿ ರೋಡ್, ಕಮರ್ಷಿಯಲ್ ಸ್ಟ್ರೀಟ್ ಎರಡು ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಪಟ್ಟಣ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಣ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗೆಯೇ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಎಂ.ಎಂ.ಎ.ಗಳು ಎಕ್ಸ್-ಅಫಿಷಿಯೋ ಮೆಂಬರ್‌ರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮೆಂಬರ್ಸ್ ಆಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ಒಟಿಂಗ್ ಪವರ್ ಇಲ್ಲ. ಒಟಿಂಗ್ ಪವರನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಹೆನರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಬರೀ ಎಕ್ಸ್-ಅಫಿಷಿಯೋ ಮೆಂಬರ್ಸ್ ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಒಟಿಂಗ್ ಪವರ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇನ್‌ಕಾರ್ಪರೇಟ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒತ್ತಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. Elected Representativesಗೂ ಸಹ ಸರಿಯಾದ Power ಕೊಡಬೇಕು. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರವಾದ ಸಂಸಂಗರಾಮನಗರದಲ್ಲಿ ಒಪನ್ ಡ್ರೈನೇಜ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಮನೆಗಳ ಒಳಗೆ ನುಗ್ಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ತೊಂದರೆಗಳಾಗುತ್ತಿವೆ. ಅದುದರಿಂದ ನಾನು ಒಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಏನೆಂದರೆ, ಪ್ರತಿ Divisionಗೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕ್ವಾರ್ಟರ್ ಒಪರ್ ಹಾಕಬೇಕು ಮತ್ತು ಪಟ್ಟಣದ ಸುತ್ತಲೂ ಒಂದು ಗ್ರೀನ್ ಬೆಲ್ಟ್‌ನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಆಮೇರೆ ತಾವು ಮುನ್ಸಿಪಲ್ ಕೋರ್ಟುಗಳನ್ನು, ಮತ್ತು ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಕೋರ್ಟುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಮುನ್ಸಿಪಲ್‌ಗಳು ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಜಾಗವಿಲ್ಲದೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಕ್ವಾರ್ಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಬೇಗ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಹಾಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಮಿಳಿತವಾಗಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಕ್ವಾರ್ಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಮತ್ತು ಸಿಟಿ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಮತ್ತು ಸಿವಿಲ್ ಕೋರ್ಟ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್ ತಯಾರಾಗುತ್ತಿದೆ ಅಲ್ಲ ಈಗ ಸ್ಥಳವಿಲ್ಲದೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಈ ಹೊಸ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್‌ನ್ನು ಪುರೈಸಿ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಇರಾಖೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆಮೇರೆ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಜಡ್ಜ್‌ನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆಮೇರೆ, ಜಾನ್‌ಸನ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್, ರೆಸರ್

ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಸಿಟಿ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಗಳು ಬಹಳ ಕಂಜೇಷನ್ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ರೀ ಮಾಡೆರ್ ಮಾಡುತ್ರೆವೆನ್ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ಅಧುನಿಕವಾಗಿ ಬಿಸಿನೆಸ್ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್ 'Business Complex' ಆಗಿ ತಯಾರು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ, ನನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೆಂಕಟಲಿಂಗಯ್ಯ (ಕೃಷ್ಣರಾಜ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ಪೌರಾಡಳಿತ ಸಚಿವರು ಮಂಡಿರತಕ್ಕ ಬೀಡಿಕೆಯನ್ನು ಎರೋದಮಾಡುತ್ತಾ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಸ್ಯಾಮಿ ನಾನು ಮೊದಲು ಮೈಸೂರು ಟ್ರಸ್ಟ್‌ಬೋರ್ಡ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಅವೇಲೆ ಪುರಸಭೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮೈಸೂರು ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಈಚೆಗೆ ನಾಲ್ಕು ವರೆಗೆ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಫೋರ್ಜರಿ ಚೆಕ್ ಮುಖಾಂತರ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದೆ. ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಕ್ಟನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವುದು ಕೇವಲ ಬಡ ನಾಕರ, ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ ಮತ್ತು ಇತರ ನಾಲ್ಕೈದು ಜನರ ಮೇಲೆ. ಅವರನ್ನು ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಿ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಅಮೌಂಟ್ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿರುವಾಗ, ರೆಡ್ ಹ್ಯಾಂಡ್ ಹಾಗಿ ನಡೆದಿರುವಾಗ, ಇದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವಾಗ ಸರ್ಕಾರದವರು, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಿರಿಯಸ್ ಅಕ್ಟನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಈ ರೀತಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು, ಇದಕ್ಕೆ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಏನು, ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾರು ಯಾರು ಸೇರಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕು. ಆದುದರಿಂದ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ಆ ಬೋರ್ಡ್‌ನ್ನು ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಿಸಿ, ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ನಿಂದ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಿಸಬೇಕು, ಅಲ್ಲಿ ಎಂಡಿವೆಂಡೆಂಟ್ ಅಪ್ಪೀಸರನ್ನು, ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟರನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಈಗ ಫೋರ್ಜರಿ ಕೇಸ್‌ನಿಂದ ಕೇವಲ ನಾಲ್ಕು ವರೆಗೆ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ನಿಂದ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಿಸಿದರೆ ಆಗ ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟೋ ಸುಳ್ಳು ಬುಕ್ಸ್, ಬಿಲ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು, ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದೆಯೋ ಅದರಲ್ಲಿ ಈಚೆಗೆ ಒರುತ್ತದೆ. ನಾಲ್ಕೈದು ಜನರನ್ನು ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಿ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಸಾಲದು. ಪೌರಾಡಳಿತ ಸಚಿವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪೂರ್ಣ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟುಬೋರ್ಡ್‌ನ್ನು ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಬೇಕು, ಮತ್ತು ಎಲ್ಲರಿಂದ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರೀ ಚೆಕ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅಕ್ವೇ ಅಲ್ಲ, ಸುಳ್ಳು, ಹೇವೆಂಟ್ ಮಾಡಿರುವುದು ಮುಂತಾದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ನಿಂದ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಿಸಿ. ಅದರ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮೈಸೂರು ಪುರಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟರನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ, ಎರೆಕ್ಷನ್ ನಡೆಸಿಲ್ಲ. ಮೊದಲು ಡೀಲಿಮಿಟೇಷನ್ ಆಗಿ, ಫೈನರ್ ಆದರೂ ಸಹ ಇನ್ನೂ ಎರೆಕ್ಷನ್ ಆಗಿಲ್ಲ. ಫೈನರ್ ನೋಟಿಫಿಕೇಷನ್ ಆಗಿದ್ದರೂ ಇನ್ನೂ ಎರೆಕ್ಷನ್ ನಡೆಸಿಲ್ಲ. ತಮಗೇನಾದರೂ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇದ್ದರೆ, ಎರೆಕ್ಷನ್ ನಡೆಸಿ. ಇದೇ ಕಾನ್ಸಿರ್ ಕೂಡ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಆದಮೇಲೆ ಜಾರಿಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಎಗ್ಸಿನ್ಗ್ ಕಾನ್ಸಿರ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಟೊಮ್ಯಾಟಿಕ್ ಆಗಿ ಕನ್‌ವರ್ಷ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಆಗುತ್ತದೆ. ಎರೆಕ್ಷನ್ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ತಮಗೆ ಏನು ತೊಂದರೆ ಇದೆ ? ಈ ರೀತಿ 2-3 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಎರೆಕ್ಷನ್ ನಡೆಸದೆ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಮುಂದುವರಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. 1964ನೇ ಇಸವಿ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಫೈನರ್ ನೋಟಿಫಿಕೇಷನ್ ಆದಮೇಲೆ ಎರೆಕ್ಷನ್ ನಡೆಸಬೇಕು. ಫೈನರ್ ನೋಟಿಫಿಕೇಷನ್ ಆಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಎರೆಕ್ಷನ್ ನಡೆಸದೆ ತಡೆಹಿಡಿಯುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಎರೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕೇಳಿ ಸಾಕಾಯಿತು. ಎರೆಕ್ಟಿಡ್ ಬಾಡಿ ಇಲ್ಲದೇ ಮುಂದುವರಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ನೋಟಿಫಿಕೇಷನ್ ಮಾಡಿಸಿದರೂ ಎರೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಎರೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಮತ್ತೆ ಪೌರಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಬೀಫ್ ಸ್ಟಾಟರ್ ಹೌಸ್ ಒಂದು ಕನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಉದಯಗಿರಿ ಲೇಔಟ್ ಮಾಡೇಪುರ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಅದು ಕನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ರೆಪ್ರೆಸೆಂಟೇಷನ್ ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಆಯಿತು. ಲೇಔಟ್ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ ಅದನ್ನು ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಜನಗಳು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಕೂಡ ತಮಗೆ ಒಂದು ರೀಟರ್ ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ ಇದನ್ನು ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ವರ್ಷ ದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅದರ ಕನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಹಳೆಯ ಸ್ಟಾಟರ್ ಹೌಸ್ ಇದ್ದುದು ಸಿಟಿಯ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಇತ್ತು. ಅದನ್ನು ಊರಿನಿಂದ ದೂರ ಹಾಕಬೇಕು ಎನ್ನುವ

ಉದ್ದೇಶ ಸಫಲವಾಯಿತೇ ? ಅದು ಅಲ್ಲೆಯೇ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಏನು ಆಗುತ್ತಿತ್ತು ? ಅದಕ್ಕೆ ಎತ್ತರವಾದ ಕಾಂಪೌಂಡನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಾಗಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಇದರಿಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಈ ಸ್ಕಾಟರ್ ಹೌಸ್‌ಗೆ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಕಟ್ಟಿದರೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ಕಮ್ಯುನಿಟಿ ಹೌರ್‌ಗೋ, ಪಾರಶಾಲೆಗೋ, ಅಥವಾ ಇನ್ನೂ ಯಾವುದಾದರೂ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪರ್ಪಸ್‌ಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಅನುಕೂಲ ವಾಗುತ್ತದೆ. ಚೀಫ್ ಸ್ಕಾಟರ್‌ಹೌಸ್ ಕನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್‌ನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಅದನ್ನು ದೂರ ಹಾಕಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ಆಗಬಹುದಾದಂಥ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬಹುದು. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಉದಯನಗರದ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಚರ್ಮದ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಯಾವುದೋ ಕಾಲದಿಂದ ಅಕ್ವೈರ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಪ್ರೊಪ್ರೀಟರ್ ನಡೆಯಿತು. ಯಾರ ಪ್ರಭಾವದ ದೆಸೆಯಿಂದಲೋ ಏನೋ ಆ ರೇಜಿಟ್ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಈ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಸೇರಿಕೊಂಡಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಜನಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ವಾಸನೆ ಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಚರ್ಮದ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಓಫ್ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಅದರ ಅದು ಆಗಿಲ್ಲ. ಅದಾದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಶಕ್ಷಣ ತೆಗೆಯುವ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಈ ಜನತಾ ಯೋಜನೆ. ಅಂದರೆ ಮನೆಗಳು ಇಲ್ಲದವರಿಗೆ, ಮನೆಗಳನ್ನೂ, ಸ್ಟೆಟುಗಳು ಇಲ್ಲದವರಿಗೆ ಸ್ಟೆಟುಗಳನ್ನೂ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಕುರುಬರಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರಿ. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ರಾಜಯ್ಯನವರು ಗಾಂಧಿ ನಗರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಾಡಿದರು. ಇದರಿಂದ ಜನಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ಭಾವನೆ ಬಂದಿದೆ ಎಂದರೆ ಎರೋಲಿ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಕಡೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಾವು ಮಾಡುವಂತಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿ. ಎಲ್ಲ ಬದಲಿಗೂ ಇದು ಸಿಕ್ಕುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ರಾಜಯ್ಯನವರು ಬಂದು ಗಾಂಧಿನಗರದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟು ಹೊರಟುಹೋದರು, ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಂದು ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟು ಹೋದರು ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಜನಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಈಗ 20 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಕೂಡ ನೃಗರ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಎಕ್ಸ್ ಸರ್ವೀಸ್‌ಮೆನ್‌ಗೆ ಎಲಿಟರಿ ಪ್ರೋಲೀಸ್‌ಗೆ, ರೆಗ್ಯುಲರ್ ಎಲಿಟರಿಯವರಿಗೆ ಕನ್‌ಸೇಷನ್ ರೇಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದರ ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಇವರಿಗೆ ಕನ್‌ಸೇಷನ್ ರೇಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೊಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಗಾಯತ್ರಿಪುರದಲ್ಲಿ 30 ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಕನ್‌ಸೇಷನ್ ರೇಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟರು. ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಸ್ಟ್ರೀಟ್‌ಗೆ 16 ರೂಪಾಯಿ ನಂತೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಜನಗಳಿಗೆ ಸ್ಟೆಟುಗಳು ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೊಡುವ ಹಾಗೆ ಇವರಿಗೂ ಕೂಡ ಕೊಡಿಸ ಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ರೋಪದೋಷಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಈಗ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಮಯವಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಟೌನ್ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ಟೌನ್ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಅಕ್ಸ್ ಜನರರ ಆಗಿ ಒರ್ಟ್ ಏರಿಯಾ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್ಷನ್, ಸಿಟಿ ಸೆಂಟರ್‌ಗೆ ಅಪ್ಪೇಜ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ತಾವು ಅಕ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಅಪ್ಪೇಜ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ. ಅಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಅಂದರೆ ಕೇತಮಾರನಹಳ್ಳಿ, ಕುರುಬರ ಹಳ್ಳಿ ಇವು ಸೇರಿವೆ. ಈ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾರೋ ಆರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ, ಟೌನ್ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಆರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಪ್ರಕಾರ 10 ಅಡಿಯಿಂದ 15 ಅಡಿಯವರೆಗೂ ಮನೆಗಳು ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಸೆಲವು ಕಡೆ 10-15 ಅಡಿ ಇರುವ ಮನೆಗಳು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಹೋಗುವ ಸ್ಥಿತಿ ಯಲ್ಲಿದೆ. ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ನಾವು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ಟೌನ್ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್‌ಗೆ ಹೋಗಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಒಳ್ಳೆಯ ದಕ್ಷ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿದ್ದಾರೆ, ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಇದ್ದಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಏನೆಂದರೆ, ಯಾವ ಯಾವ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪೇಜ್ ಮಾಡಬೇಕು, ಒರ್ಟ್ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಎರ್ಟ್ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ಸಿಟಿ ಸೆಂಟರ್ ನಲ್ಲಿ ಯಾವರೀತಿ ಅಪ್ಪೇಜ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಏನೆಂದರೆ, ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟರ್‌ನ್ನು ಆಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಧರ್ಮವೀರ ಅವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಜಡ್ಜ್‌ಗಳಿಂದ ಒಪಿನಿಯನ್ ತರಿಸಿ ಕೊಂಡು ಮೆರಿಟ್ ಮೇಲೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟರ್‌ನ್ನು ಆಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಅಂದರೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟರ್‌ನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಒಪಿನಿಯನ್ ಕೊಡ

ಬೇಕು. 1974ರ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಕೋಡ್‌ನ 25ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಗೌರ್ನಮೆಂಟ್ ಹೇಳಿದವರನ್ನು ಅಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮೆರಿಟಿಡ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟಿವ್‌ಗಳನ್ನು ಅಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟರ್ ಆಗಿದ್ದವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗೌರ್ನಮೆಂಟ್ ಕೇಸುಗಳು ಎಷ್ಟು ಇದ್ದವು? ಅವರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ವಿನೆ ಆದವು. ಅದಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ ಗೌರ್ನಮೆಂಟ್ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟರ್ ಇದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕೇಸುಗಳಿದ್ದವು ಅದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ವಿನೆ ಆಗಿದ್ದಾರೆ? ಈಗಾಗಲೇ ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಒಬ್ಬ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟಿವ್‌ನ ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ಡಿವೀರಿ ಅವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕೇಸುಗಳಿದ್ದವು ಅದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ವಿನೆ ಆಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಮೆರಿಟಿಡ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟಿವ್ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಪ್ರಭಾಕರ ತೇಲ್ಕರ್.—ಬೇರೆ ಕೇಸುಗಳು ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಿರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೆಂಕಟಲಿಂಗಯ್ಯ.—ಯಾವುದು ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅಲ್ಲ. ಜನರಲ್ ಸ್ಪೆಷಿಮೆಂಟ್‌ನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ, ಆಗ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಏನು ಎಂಬುದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ 1974ರ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಕೋಡ್‌ನ 25ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಜಡ್ಜ್‌ಸಿಂಡ ಪ್ಯಾನಲ್ ಬರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಅವರಿಗೆ ಕೇಸ್‌ಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದು, ಮಾಡುವುದು, ಬಿಡುವುದು, ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟಿವ್ ಮೆರಿಟ್ ಏನು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಪ್ಯಾನಲ್ ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಮೆರಿಟಿಡ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟಿವ್‌ನ್ನು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟರ್ ಆಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೂ ಕೇಳಬೇಕಾದ ಅಂಶಗಳು ಬಹಳವಾಗಿದ್ದು ಅದರ ಕಾರಾವಕಾಶ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಇಷ್ಟಕ್ಕೇ ಮುಗಿಸಬೇಕಾಗಿ, ಮತ್ತು ಈ ದಿವಸ ಇಷ್ಟು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಲು ನನಗೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† **ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಂ. ಸಜ್ಜನ್ (ಮುದ್ದೇಬಿಹಾಳ).**—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಕೇಳಿದಾಕ್ಷಣ ಮಾತನಾಡಲಕ್ಕೆ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಮೂಲತಃ ತಮ್ಮನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮಾತನಾಡಲಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಶ ವೆಂದರೆ, ಕಾಯಿದೆ ಇರಾಬೆ ಮತ್ತು ಕಾನೂನು ಇರಾಬೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಮಾನ್ಯ ನಾಯ್ಕರ ರವರು ತಂದಂಥ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸಿ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಉತ್ತರ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಪೀಠವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಕಾಯಿದೆ ಇರಾಬೆಯ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೀರ್ತಿಶಾಲೆಗಳು ಆಗಬೇಕು, ಕೀರ್ತಿ ಶಂಕರರು ಆಗಬೇಕು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ನನ್ನ ಹಂಬಲ. ಈ ಹಂಬಲಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಬೆಂಬಲ ನೀಡುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

MR. DEPUTY SPEAKER —Can the Hon. Minister for Law himself take the decision and earn fame and gratitude? After all it is the decision of the Government. ಒಬ್ಬರೇ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೀರ್ತಿಶಾಲೆಗಳೂ, ಕೀರ್ತಿ ಶಂಕರರೂ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಂ. ಸಜ್ಜನ್.—ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ನಾನು ಹೇಳುವುದು, ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಉತ್ತರ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾದ ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತ ಕೇಸುಗಳು ಹೈ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಬರಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಬಡವರಿಗೆ, ದೀನದಲಿತರಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಪೀಠಾಂಗವನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ತೆರೆದು ಬೇಕಾದುದು ಅತ್ಯವಶ್ಯವೆಂದು ತಮ್ಮ ಗರ್ವಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ರೆಕೋರ್ಟಿಂಗ್ ಆಫ್ ಜುಡೀಷಿಯಲ್ ಅಫೀಸರ್ಸ್ ನೇಮಿಸುವಾಗ ನನ್ನ ಅನುಭವದೊಳಗೆ ಗಿಳಿ ಪಾಟ ಮಾಡಿ ಪರೀಕ್ಷೆ ಯೊಳಗೆ ಪಾಸ್ ಆದವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಯಾವರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಜನ ಆಗಲಿಕ್ಕಲ್ಲ. ಮುಂಬಯಿ ಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂತೆ, ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂತೆ ಯಾರಿಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಭವ ಇದೆ, ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಜಡ್ಜ್ ಯಾರನ್ನು ರೆಕೋರ್ಟಿಂಗ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅಂತಹವರನ್ನು ಅರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನನ್ನ ಎರಡನೆಯ ಸೂಚನೆ. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಮುಖ್ಯವಾದ ಮಾತು ಎಂದರೆ ಮುಪ್ಪುಸರ್ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ, ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಸಿವಿಲ್ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಎ.ಸಿ.ಪಿ. ಅಪೀಲಿನಲ್ಲಿ ಈ ಮೂರರಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು

ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರಿದೂಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕಾಯಿದೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಆಫ್ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಷನ್‌ನನ್ನೇ ಆಗಲ, ಇನ್ನು ಉಳಿದದ್ದನ್ನೇ ಆಗಲ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಿ ನ್ಯಾಯ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಂತೆ ಎ. ಸಿ. ಪಿ. ಅಫೀಸನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಪ್ಲೀಡರ್ಸ್ ಫೀಸ್ ಬಗ್ಗೆ through out the state rate of the pleaders fees should be uniform. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಹಳೇ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಫೀಜು ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಇದೆ ಎಂಬ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಯೂನಿಫಾರಂ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರದಲ್ಲಿರುವ ಮಪೂಜಿಸರ್ ಕೋರ್ಟ್ ಗಳು, ಬಾರ್ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ಆಗಲೇ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯಾಗಲೇ ಅಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಪ್ರಾಪರ್ಷ, ದುಡ್ಡು ಕೆಲವೊಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಏನೆಂದರೆ ಆ ಬಾರ್ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ರೆಕ್ಕಾ ಪತ್ರಗಳು ಗೌರವೆಂಟ್ ಆಡಿಟ್ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ನೂಚನೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಕಾಗಾದರೆ ಸರಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯೇ ಆಗಲ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಆಗಲೇ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅರ್ಬನ್ ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಬೋರ್ಡ್ ಎಂದು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದರ ಬದಲು ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದುಹಾಗೆ ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಬೋರ್ಡ್ ಅರ್ಬನ್ ಕೆಲಸ. ರೂರಲ್ ಕೆಲಸವನ್ನು ಒಂದೇ ಬೋರ್ಡ್‌ಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿದ್ದು ಈ ಬೋರ್ಡ್ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಹೆಲ್ತ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಪೋಸ್ಟ್ ಗ್ರಾಜ್ಯುಯೇಟ್ ಆಗಿರುವವರು ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಆಗಿರುವವರಂತಹವರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಹೆಚ್ಚು ಪೊಡಿಷನ್ ಕೊಟ್ಟುಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಎಫ್‌ಸಿಬಿಎಂಟ್ ರೀತಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಲೈಬ್ರರಿ ಸೆನ್ಸ್‌ಸೈಟಿವ್ ಲೈಬ್ರರಿ ಆಧಾರಿಟಿಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಆಕ್ಟ್ ರೂಲ್ಸ್ ಕೆಳಗಡೆ ಲೈಬ್ರರಿ ಸೆನ್ಸ್‌ಸೈಟಿವ್ ಸೆನ್ಸ್ ಮಾಡಿ ಲೈಬ್ರರಿ ಆಧಾರಿಟಿಗೆ ಬರುವ ಹಾಗೆ ಒಂದು ಮಂಡನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನೂಚನೆ ಮಾಡಿ ಇಷ್ಟು ಸ್ವಲ್ಪ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಡಿ. ಕೆ. ನಾಯಕರ್ (ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ಪೌಗಾಡಳಿತ ಶಾಖೆಗಳ ಮಂತ್ರಿಗಳು).— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಮಂಡಿಸಿದ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದನದ ಸದಸ್ಯರು ನಾನಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾದ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹ ಉತ್ತಮವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ, ಈ ಬೇಡಿಕೆಮೇಲೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವಾಗ ಕೆಲವೊಂದು ಉಗ್ರವಾದ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಬಯಸಿದ್ದೇನೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಜ್ಯೂಡಿಸಿಯರ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯನಾಡುವಾಗ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ, ಮಾನ್ಯ ಮಂಜುನಾಥ ರವರು ಅವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ನ್ಯಾಯದಾನ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಇಳಿದಿದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ಬಹುಷಃ ಮಾನ್ಯ ಮಂಜುನಾಥರವರು ರಾ ಗ್ರಾಜ್ಯುಯೇಟ್, ಇದ್ದಾರೆ ಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನತೆಯ ನಂಬಿಕೆ ಎಲ್ಲ ಇದೆ ಎಂದರೆ, ಅದು ಜ್ಯೂಡಿಸಿಯರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಇದೆ. ನ್ಯಾಯ ಮಾರಾಟದಿಂದ ಕೊಡತಕ್ಕ ವಿಷಯವಲ್ಲ. ಅದು ಹೃದಯ ಮುಟ್ಟಿ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಕಾನೂನುಬದ್ಧವಾಗಿ ಕೊಡುವಂತಹ ಕಾರ್ಯ, ಒಂದು ವೇಳೆ ಅಂತಹ ನ್ಯಾಯದಾನದಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ವಿಷಯಾಸ ಆಗಿದ್ದರೆ ಅದು ಎರಡೆರಡಾಗಿ ಅಪೀಲ್ ಮಾಡುವ ಅವಕಾಶ ಈ ಪಾರ್ಟಿಗಳಿಗೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ತಾರ ಹೇಳುವ ಹೇಳಿಕೆ ಏನು ಇದೆ ನ್ಯಾಯದಾನ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಇಳಿದಿದೆ ಎನ್ನುವಂಥದ್ದು ಸರಿಯಾದುದವು ಅಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾರೋ ತಪ್ಪು ಕಲ್ಪನೆ ಮಾಡುವಂತೆ ಕೆಲಸಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ್.—ತಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಗೌರವ ನ್ಯಾಯಾಂಗದ ಬಗ್ಗೆ ಇದೆಯೋ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಗೌರವ ಇದೆ. ನನ್ನ ಮೇಲೆ ತಪ್ಪು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬರಬಾರದು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಕೆ. ನಾಯಕರ್.—ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ತಪ್ಪು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಇಂತ ಆಪಾದನೆ ಈಗಿನ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇರಕೂಡದು ಎಂದು ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇದೆ. ಅದುದರಿಂದ ತಾವು ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಿ. ಕಾನೂನು ಬದ್ಧವಾಗಿ ನ್ಯಾಯಧಾನಗಳನ್ನು ಕೊಡ

ಬೇಕಾದರೆ ವಕೀಲರನ್ನು ನೇಮಿಸುತ್ತೇವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಇಂಟರ್ ಪ್ರಿಜೇಷನ್ ಮಾಡಿ ಯಾವುದು ಯೋಗ್ಯವಾದುದು, ಯಾವುದು ಅಯೋಗ್ಯವಾದುದು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕಟ್ಟಿಗಾರರ ಪರವಾಗಿ ವಾದವನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನು ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಜಡ್ಜ್ ಮೆಂಟನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಇದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅಂತಹ ವಾದವನ್ನು ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕಾನೂನು ಬಾಹಿರವಾಗಿದ್ದರೆ ಅಪೀರನ್‌ನಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ತಂದು ಈ ಒಂದು ನೋವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಅವಕಾಶ ಅದರಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಮಾರಾಟದಿಂದ ಮಾಡುವ ವ್ಯವಹಾರ ಇದು ಅಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅಂತಹ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ತಪ್ಪು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಯೇ ಹೊರತು ನಿಜವಾಗಿ ಅದು ಸತ್ಯವಾದ ನಂಗತಿ ಅಲ್ಲ. ಅನಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟರ್ ನೇಮಕದ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಅನಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟರನ್ನು ನೇಮಿಸುವಾಗ ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ಮಣಿದು ಇದರಲ್ಲಿ ಅಯೋಗ್ಯರನ್ನು ನೇಮಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ನಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಒತ್ತಡ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಕೆ. ನಾಯಕ.—ಇದು ಒತ್ತಡದಿಂದ ನೇಮಿಸುವಂಥ ವ್ಯವಹಾರ ಅಲ್ಲ. ಅಯೋಗ್ಯರನ್ನು ಒತ್ತಡದಿಂದ ನೇಮಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾದರೂ ಅದು ಒತ್ತಡದಿಂದ ಅಲ್ಲ. ತಮಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಅನಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟರ್ ಡೈರೆಕ್ಟೋರೇಟ್ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಅದನಂತರ ನೇಮಿಸುವ ಅಧಿಕಾರಿ ಒಂದು ಕಮಿಷನ್ ಇದೆ. ಈ ಕಮಿಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಡೈರೆಕ್ಟರ್‌ಗಳು, ಇನ್ನು ಒಬ್ಬರೂ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಇದ್ದು ಅವರನ್ನು ಸೆರೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮೂರು ಜನರು 10 ವರ್ಷಕ್ಕೂ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಡಿಸ್ಟಿಕ್ಟ್ ಜಡ್ಜ್ ಆಗಿ ಅನೇಕ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸೆಷನ್ಸ್ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ಇಂತಹ ಅಸಭಾವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಸೆರೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದಂಥ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಒತ್ತಡದಿಂದ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ತಪ್ಪು ಗ್ರಹಿಕೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ.—ಅವರು ನಾನು ಹೇಳಿದಂತಹ ಮಾತಿಗೆ ಪುತಿಕ್ರಿಯೆ ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಸೃಷ್ಟೀಕರಿಸಬೇಕಾದರೆ 3 ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ದಾಖಲಾತಿಗಳು.....

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಕೆ. ನಾಯಕ.—ನಾವು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳುವಂಥ ಸೌಜನ್ಯ ತಮಗೆ ಬರಬೇಕು. ನನಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಅಟ್ಯಾಕ್ ಮಾಡಿದಾಗ ಹೇಳಿದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ತೆಗಳಿಸುವಾಜ ಯಾವ ಯಾವ ಆಧಾರಗಳ ಮೇಲೆ ತಾವು ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ನಹನಾ ಶೀಲತೆಯಿಂದ ಕೇಳಬೇಕಾದುದು ಸೌಜನ್ಯ ಎಂದು ಭಾವಿಸಬೇಕು. ಯಾವುದೋ ಒಬ್ಬ ಅನಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟರ್ ಕಳ್ಳನ ಕೂಡ ಶಾಮೀಲಾಗಿ ಏನೋ ಒಂದು ಆಗಬಾರದಂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇಂಥ ಹೇಳಿಕೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು, ಈ ಸಂದರ್ಭ ಮೊದಲೇ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿದ್ದರೆ, ನನ್ನ ನಜರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದರೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಗ್ಯ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವ ಅವಕಾಶ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಜನರಲ್ ಕೇಸ್ ಅಲ್ಲ, ಯಾವುದಾದರೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಕೇಸ್ ಇದ್ದರೆ ಕೊಡಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಶ್ರೀವಾನ್ ಬಂಗಿಯವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಪ್ರತಿಭಟಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಏನೂ ದಿ ವಿಷ್ನುಗೆ ನಿವಿರ್ ಜಡ್ಜ್ ಕೋರ್ಟ್ ಕೊಡಬೇಕು, ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಒಂದು ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಾದವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರ ಕೂಡ ಈ ತರಹ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಡೋರ್ ಡೋರ್ ಎನ್ನುವಂಥಾ ಪಾಲಿಸಿಯನ್ನು ಎಂದೋ ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡಿದೆ, ಆ ಪ್ರಕಾರ ವರ್ಷ ವರ್ಷ 3-40 ಕೋರ್ಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಕೋರ್ಟು ಕೊಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೈಕೋರ್ಟಿನ ರೆಕಮೆಂಡೇಷನ್ ನೋಡಬೇಕಾದುದು ಅವಶ್ಯ. ಎಲ್ಲರೂ ಹೈಕೋರ್ಟಿನವರ ರೆಕಮೆಂಡೇಷನ್ ಇದೆ ಅಲ್ಲದೆ ನಾವು ಕೋರ್ಟು ಕೊಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಜುರಿಸ್‌ಡಿಕ್ಷನ್ ಮತ್ತು ಕೋರ್ಟಿನ ಅವಶ್ಯಕ ಮತ್ತು ಅನಾವಶ್ಯಕ ಗಳನ್ನು ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಡಿಸ ಸಲುವಾಗಿ ಜುರಿಸ್ ಭೇದವುಯ್ಯನವರ ಒಂದು ಕಮಿಷನ್ ನೇಮಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಕಮಿಷನ್ನಿನ ರಿಪೋರ್ಟ್ ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿಗಾಗಲೀ, ಜಮಖಂಡಿ ಆಗಲೀ ಕಮಿಷನ್ನಿನ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬಂದ ನಂತರ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಗ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

5-30 P. M.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಹೈಕೋರ್ಟಿನವರು ತೀರ್ಪು ಹೇಳಿ, ಕೋರ್ಟ್ ಬಗ್ಗೆ ರೆಕಮೆಂಡೇಷನ್ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದುದನ್ನು ಏನು ಇಲ್ಲ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಕೆ. ನಾಯಕರ.—ಸೆರೆ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಬಂಗಿಯವರು ಹೇಳುತ್ತಾ ತಮ್ಮ ವಾದವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ರೀತಿಯಿಂದ ರಿಟಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಟ್ರಿಗ್ಗಳು ನಿರ್ಣಯವಾದ ನಂತರ ಯಾವ ಯಾವ ರೀತಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಯಾವ ಯಾವ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಅವರು ವಿರೋಧವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅದನ್ನು ಸ್ಕೂಟಿನಿ ಮಾಡಿ ಒಂದು ಯೋಗ್ಯವಾದ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು: ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಜ್ಞರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಮತ್ತು ಕಮಿಟಿ ಇರುವುದು ಅವಶ್ಯ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದೆ, ಹಿಂದಿನ ಕಾನೂನುಗಳು ಏನು ಇವೆ, ಸಮಾಜವಾದದ ತತ್ವವನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ . . .

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಮಾರುತಿ ಸಮಾಜವಾದ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಕೆ. ನಾಯಕರ.—ನಾವು ಏನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಅದು ಸಮಾಜವಾದ, ನಮಗೆ ಸಮಾಜವಾದದಲ್ಲಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ಕಾನೂನುಗಳು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ತಜ್ಞರು ಕೊಡ

“The society is changing fast day by day and the social problems which were not considered to be the problems at all, are now considered to be the unsolved problems. Therefore, law should be framed in such a way that it should be adjustable to the social screening of the Society” ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಅದುದರಿಂದ ಕಾನೂನುಗಳು ಏನು ಆಗಬೇಕು, ಅವುಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಇಂಥ ಒಂದು ಸೆರೆ ಆಗಲೇ, ಸಮಿತಿಯಾಗಲೇ ಇರುವುದು ಯೋಗ್ಯ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಈಗಾಗಲೇ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂದು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಹೈಕೋರ್ಟಿನ ಜಡ್ಜರವರು ಒಂದು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಂಗಿಯವರು ಸದನದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಕಾಲಿಂಗ್ ಅಜೆಂಡ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದರು. ಮಾನ್ಯ ಚೀಫ್ ಜಡ್ಜರನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಅವರು ಒಂದು ಉತ್ತರವನ್ನು ಕಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

“Hon'ble Chief Justice read out a written speech. The speech centred round the question of present and future prospects of the lawyers in general and the Deccan Herald has not correctly reported the speech”

ಈ ತರಹ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಇವರ ಹೇಳಿಕೆ ಮೇಲೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಹೇಳಿಕೆ ಅವಶ್ಯಕ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪೋಸ್ಟ್ ಖಾಲಿ ಇರುವ ಬಗ್ಗೆ ರಿಟ ಪಿಟಿಷನ್ ಕೇಸನ್ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಇರುವಾಗ ಜಡ್ಜ್‌ಗಳನ್ನು ತುಂಬದೇ ಇರುವ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವೊಂದು ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಬಂಗಿಯವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಿನ್ನೆ ಅಥವಾ ಮೊನ್ನೆ ಇದೇ ಸದನದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಜಡ್ಜ್ ನೇಮಕಾತಿ, ಚೀಫ್ ಜಡ್ಜ್ ರೆಕಮೆಂಡೇಷನ್ ಮೇಲೆ ವರ್ಕ್ ರೋಡ್ ಅವಲಂಬಿಸಿ ಇರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಅಂಥ ರೆಕಮೆಂಡೇಷನ್ ಚೀಫ್ ಜಡ್ಜನಿಂದ ಬಂದಾಗ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಜಡ್ಜ್‌ಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸುವಂತಹ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಯಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಜ್ಜನರವರು ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಬೆಂಚಿನ ಉತ್ತರದ ಬಗ್ಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ೨-೩ ಸಲ ಸದನದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ, ಏನು ಎಂದರೆ ಒಂದು ವೇಳೆ ಜುಜೀಸ್ ಮಸ್ಟರ್ ಬಿ ದ್ರಾಟ್ ಡೋರ್ ಟು ಡೋರ್ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಡೀಸೆಂಟ್ರಲೈಜೇಷನ್ ಅಥ್ ಜುಜೀಯರ್ ಸಮರ್ ಆಗ

ಬೇಕು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು 20-10 ನದಸ್ಯರ ಸಿಗ್ನೇಚರ್ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಇದೆ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಸಮಾಲೋಚನೆ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇದು ಸರ್ಕಾರದ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲೂ ಇದೆ. ಕೊನೆ ನಿರ್ಣಯ ಸರ್ಕಾರ ಇನ್ನೂ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಶ್ರೇಷ್ಠ ನಾಯಾಧೀಶರು ಶಿವಮೊಗ್ಗಕ್ಕೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಬೇರೆ ಬೆಂಚ್ ಕೂಡಿ ಎಂದು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಕೆ. ನಾಯಕರ್.—ಹಾಗೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಉತ್ತರ ಏನು ಬರುತ್ತದ್ದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಕೇಳಿದೆ, ಉತ್ತರ ಬಂದನಂತರ ಮುಂದಿನ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ರೀತಿ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೋ ಆ ರೀತಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತೆ. ಜುಡಿಷಿಯಲ್ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ, ನನಗೆ ಜ್ಞಾಪಕ ಇದ್ದು ಮಟ್ಟಿಗೆ, ಹೋದ ವರ್ಷ 20 ಜುಡಿಷಿಯಲ್ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್ ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೆವು. ಈ ವರ್ಷ ಕೆಲವೊಂದು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವಂತೆ ಯೋಚನೆ ಇದೆ. ಎಲ್ಲೆಯವರೆಗೂ ಅವು ಆಗುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ, ಹೋದ ವರ್ಷ ಕೆಲವೊಂದು ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್ ಕಟ್ಟಿಸುವ ಯೋಚನೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೆವು. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಜುಡಿಷಿಯಲ್ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್ ಕೊಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಫರ್ನಿಚರ್ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಅನೇಕರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ನಿವೇಶನ ಕೊಡ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ, ತಾವೇ ಕೊಂಡು ಕೊಂಡು ಕಟ್ಟಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಕೆ. ನಾಯಕರ್.—ಕೋರ್ಟ್ ಕೆಳುವ ಜನ ಕೆಲವೊಂದು ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತೆ. ಕೋರ್ಟ್ ಪ್ರಾರಂಭವಾದಾಗ ಮೊದಲು ಮೊದಲು ಕೆಲವೊಂದು ಸವಲತ್ತು ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇವೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಕಾಯಂ ಆದಂತಹ ಕೋರ್ಟುಗಳಿಗೆ ಜುಡಿಷಿಯಲ್ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್ ಇವೆ.

ಫರ್ನಿಚರ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಹೇಳುತ್ತಾ, ಕೋರ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಆದರಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿರುವ ಕೋರ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯೂ ಫರ್ನಿಚರ್ಸ್ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಹೈಕೋರ್ಟಿನವರು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಗೆ ಫರ್ನಿಚರ್ಸ್ ಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೋ ಅದನ್ನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ, ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟೂ ಪೂರೈಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ಅವರೇ ಮಾಡಬೇಕಾದಂಥ ಕೆಲಸ ; ನಾವೇನಿದ್ದರೂ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಂದ ಬೇಡಿಕೆ ಬಂದಾಗಲೆಲ್ಲಾ ಅದನ್ನು ನಾವು ಕನ್ನಿಡರ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಇನ್ನು ನಾಯಾಧೀಶರ ಸ್ಯಾಲರಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಸಂಬಳ ಬಹಳ ಸಣ್ಣದಾಗಿದೆ ; ಅದು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇರಬೇಕು ; ಅವರು ಮಾಡ್ಕೊಳ್ಳುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿರ ಬೇಕೆಂದು ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇ-ಕಮಿಷನ್ ನೇಮಕ ಮಾಡಿವಾವೆ. ಅವರು ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಒಂದು ವರದಿ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಅದು ಸರ್ಕಾರದ ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಬರುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮೊದಲೇ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ ; ಏನೆಂದರೆ, ತಾ: 1-11-1974 ರಿಂದ ಜುಡಿಷಿಯಲ್ ಮಾಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಕೋರ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡವನ್ನೇ ಬಳಕೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕಡ್ಡಾಯ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನೇ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಅವಕಾಶವಾಗುವಂತೆ ಕನ್ನಡ—ಟೈಪ್‌ರೈಟರನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಸಹ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅಷ್ಟೂ ಕನ್ನಡ ವನ್ನೇ ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದೇ ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಒದಗಿಸುವ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಬರೆದು ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಆದರೆ ಆ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಯಾವ ಇರಾಖೆಯವರೂ ಸಹ ತಮ್ಮ ಇರಾಖೆಯ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ; ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೇ ವರದಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಇವರು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಹೇಳು ತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು ;

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಕೆ. ನಾಯಕರ.—ಈ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟರೆ ಕನ್ನಡ ವನ್ನು ಅಧಿಕೃತ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವಂತೆ ಆಗಿಬಿಡುತ್ತದೆಯೇ? ಈಗ ನಾವು 90 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ವರೆಗೆ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಇದೊಂದು ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ಅದರ ಅರ್ಧ ಕನ್ನಡ ವನ್ನು ಅಧಿಕೃತ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಲ್ಪಡುವುದು ಅರ್ಧವಲ್ಲ. ಈಗ ನಾವು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಲೇ ಒಂದು ಸರ್ವೇಟ್ ಡೈರೆಕ್ಟರೇಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಒನ್ನೇನು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ನಮಿಸುವಾಗ ಬರಬೇಕಾದೀತು. ಅವರು ನೂರಾರು ಆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ತರ್ಜುಮೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಭೂ ಸುಧಾರಣಾ ಆಕ್ಟ್ ಮತ್ತು ಪೋಲೀಸ್ ಆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೇ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಸಿ.ಆರ್.ಪಿ.ಸಿ. ಸಹ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗುತ್ತಿದೆ. 28 ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ಆಕ್ಟ್‌ಗಳು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ತರ್ಜುಮೆಯಾಗಿವೆ.

ಇನ್ನು ವಕೀಲರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಸಿಗುವಂತೆ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ತಯಾರು ಮಾಡುವಂತೆ ಮಾನ್ಯ ತೆಲ್ಕೂರ್ ಅವರು ನೂತನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ಕ್ರೀಮ್‌ನಂತೆಯೇ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದರಂತೆ ವಕೀಲರು ಏನಾದರೂ ಮೃತಪಟ್ಟರೆ ಅವರ ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ ಗ್ಯಾಂಚುಯಿಟಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಎಂ.ಐ.ಸಿ.ಯಿಂದ ನಗದು ಹಣ ಸಿಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ಯಾವ ರೀತಿ ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡೋಣ. ಈ ಆಡ್ವಾಂಟ್ ಕೇಟ್ ಏನಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಕ್ಟೀಸ್ ಮುಗಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಅವರಿಗೆ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯ ವೇತನ ಸಿಡುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈಗ ಕೆಲವರಿಗೆ ಅವರು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಾಕ್ಟೀಸ್‌ನಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯ ವರಮಾನ ಬರುತ್ತಿರಬಹುದು ; ಆದರೆ ಕೆಲವರಿಗೆ ಬರುತ್ತಿರುವ ವರಮಾನದಿಂದ ಅವರ ಜೀವನ ಮಾಡುವುದೇ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ, ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆದಾಯಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿತಿಂಗಳೂ 10ರಿಂದ ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಕಾಂಟಿಬುಟಿಷನ್ ಕೊಡಿ ಎಂದರೆ ಅದು ಅವರಿಗೆ ಕಠಿಣವಾಗಬಹುದು ; ಆದಕಾರಣ ಇದಕ್ಕೂ ಉತ್ತಮವಾದ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಅವರಿಂದ ನೂತನ ಬಂದರೆ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತದೆ, ಅಂತಹ ಯಾವುದೇ ನೂತನ ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕೋರ್ಟ್ ಫಿ ಮತ್ತು ಸ್ವಾಂಪ್ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿ, ಇದು ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಬಡವರಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ಸಿಗುತ್ತಿರುವುದು ಹೇಳಿದರು. ಕಂಪ್ಯಾರಿಟಿವ್ ಆಗಿ ನಾವು ನ್ನದೀ ಮಾಡಿದ್ದೇ ಅದರ ಬಹುಶಃ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದು ಕಡಿಮೆ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು; ಕೋರ್ಟ್‌ಫೀ ಆಗಲೇ ಅಥವಾ ಸ್ವಾಂಪ್ ಡ್ಯೂಟಿ ಆಗಲೇ, ಈಗಿನ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅದು ಅಷ್ಟೊಂದು ಹೆಚ್ಚಿನದು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ; ಈಗ ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಆಸ್ತಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಡಿಸ್‌ಪ್ಯೂಟ್ ಇದ್ದರೆ, ಅಂತಹವರು ನ್ಯಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಆಸ್ತಿ ಇಲ್ಲದವರು ಯಾರೂ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ; ಆದಕಾರಣ ಆಸ್ತಿ ಇದ್ದವರು ಈ ಶುಲ್ಕ ಕೊಡುವುದು ಯೋಗ್ಯವಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

SRI M. M. SAJJAN.—I want a clarification about the appointment of judicial officers directly on the recommendation of the District Judges.

ಶ್ರೀ ಡಿ.ಕೆ. ನಾಯಕರ.—ಈಗ ಪಿ.ಎಸ್.ಸಿ. ಮೂಲಕ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅವರು ಕಾಂಪಿಟಿಟಿವ್ ಎಕ್ಸಾಮಿನೇಷನ್ ಮತ್ತು ಒರ್ಟ್ ಆಗಿ ಇಂಟರ್‌ವ್ಯೂ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಕೆಲವರನ್ನು ಸೆರೆಕ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಖಾನಾನಾ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಹ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪಿ.ಎಸ್.ಸಿ. ಮೆಂಬರ್ಸ್ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಚೀಫ್-ಜೆಸ್ಟೀಸ್ ಸಹ ಭಾಗವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಆ ರೀತಿ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ನನಗಿನ್ನಿಪುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಏನು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ಅದು ಯೋಗ್ಯವಾದ ಕ್ರಮ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಡಿಗ್ರಿ ಪಾಸ್ ಮಾಡಿದ ಸರ್ಜಿಕ್ಲೇಟ್‌ನ ಆಂಕಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸೆರೆಕ್ಟ್ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಅದು ಸಮಂಜಸವಾದ ಕ್ರಮವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ; ಏಕೆಂದರೆ ಕೆಲವರು ಪರೀಕ್ಷಾಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕಾಪಿ ಮಾಡಿ ಪಾಸಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಕಟ್ಟಿದ್ದಾಗಲೂ ಸಹ ನನ್ನ ಹಿಂದೆ ಕುಳಿತು ಕಾಪಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಕೆಲವರನ್ನು ಹಿಡಿದು ಹಿಡಾರ್ ಮಾಡಿದರು. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ತಾವು ಏನಾದರೂ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಕೆ. ನಾಯ್ಡು.—ನನಗೆ ಆ ಧೈರ್ಯ ಬರಲಿಲ್ಲ ; ಅದು ಏನಿದ್ದರೂ ಪುಕ್ಕಲರಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಕಾಂಪಿಟಿಷನ್ ಎಕ್ಸಾಮಿನೇಷನ್ ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಸೆಲೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಇನ್ನು ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಾಮಣ್ಣನವರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಂಜುನಾಥ್ ಅವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಅನೇಕ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಈ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ತತ್ವಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳ ಮತ್ತು ಸ್ಥಾನೀಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಚುನಾವಣೆಗಳು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಹೊದ ಸರ್ಕಾರ ಇದ್ದಾಗ ಯಾವ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳನ್ನು ಸೂಪರ್ ಸಿಡ್ ಮಾಡರಾಗಿತ್ತೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ ; ಆದರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ 1972 ರಲ್ಲಿ 45 ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಿಗೆ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ತಾವು ಕೊಡುವುದು ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿರುವುದರ ಲೆಕ್ಕವಲ್ಲ. ಎಲೆಕ್ಷನ್ ವನಾರ್ಮರ್ ಆಗಿಲ್ಲೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೂರು ಪುರಸಭೆಗಳಿದ್ದರೆ, ಪ್ರತಿವರ್ಷ 45-50 ಚುನಾವಣೆಗಳಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಹಿಂದಿನಿಂದ ಯಾವ ಯಾವ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟರನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದರ ವಿವರ ತಿಳಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಕೆ. ನಾಯ್ಡು.—ಇದನ್ನು ನಾನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದರೆ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಂಜುನಾಥ್ ಅವರು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಮೇಲೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ; ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ, ಅವರಿಗೆ ನಾನು ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದೆ. ನಾನು ಅಧಿಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ, ಬೆಂಗಳೂರಿನ ನಗರ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನ ಕಾರಾವಧಿ ಮುಗಿದಿದ್ದರಿಂದ, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒಬ್ಬರು ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟರನ್ನು ನೇಮಿಸಿದ್ದೇನೆ ; ಕಾರಾವಧಿ ಮುಗಿದಿರುವಂಥ ಇನ್ನೂ 2-3 ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಿಗೂ ನೇಮಿಸಿರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಚುನಾವಣೆ ನಾಳೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬೇಡ ಎಂದು ಎಷ್ಟಕ್ಕೆ ಚಿಲಿಗಾರಾ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಕೆ. ನಾಯ್ಡು.—ನಾವು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಬನ್ನೂರು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗೆ ನೀವೇ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ; ನಾನು ಇಲ್ಲೇ ಕೂತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಕೆ. ನಾಯ್ಡು.—ಬನ್ನೂರು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕಾಯಿತೆಂದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುವ ಸರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ, ಸ್ವೇ ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ಪುನಃ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ನಡೆಯಬೇಕೆಂದು ನಾವೇ ಡೈರೆಕ್ಷನ್ ಕೊಟ್ಟೆವು. ಇನ್ನು 1972 ರಲ್ಲಿ 45, 1973 ರಲ್ಲಿ 22, 1974 ರಲ್ಲಿ 63 ಮತ್ತು 1975 ರಲ್ಲಿ 14-ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಿಗೆ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ಉಳಿದ 5 ಕ್ಕೆ ಈಗಾಗಲೇ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆ ; ಇನ್ನು 35ಕ್ಕೆ ಟರ್ಮ್ ಇನ್ನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಂಜುನಾಥ್ ಅವರು ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾ, ಅರಸೀಕೆರೆ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಎಕ್ಸೆನ್ಸಿವ್ ಕೊಟ್ಟರು ಎಂದು. ಅಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರೇ ಇದ್ದರು. ಅರಸೀಕೆರೆಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟೆವು ಎಂದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಸ್ಪೆಷ್ ಡಿಪ್ಟಿಬ್ಲಿಷನ್ ಮತ್ತು ಇತರ ಕೆಲಸಗಳು ಅರ್ಧಕರ್ಧ ನಿಂತು ಹೋಗಿದ್ದರಿಂದ, ಆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಎಕ್ಸೆನ್ಸಿವ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ವಾಸ್ತವ ಮಂಜುನಾಥ್ ಅವರಿಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಾದರೆ, ದೊಡ್ಡ ಬಳ್ಳಾಪುರ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷವೇ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲತ್ತು. ನಾವು ಇದಕ್ಕೆ ಎಕ್ಸೆನ್ಸಿವ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ? ಅದೆಲ್ಲಾ ಹೇಳುತ್ತಾ ಹೋದರೆ.....

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ್.—ನತ್ಯ ಬಚ್ಚಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಡಿ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಕೆ. ನಾಯ್ಕರ್.—ಹಾಗೆಲ್ಲಾ ತಾವು ಹೇಳಬಾರದು. ಇಂದಿರಾಜಿ ಪಾರ್ಟಿ ಬಂದ ನಂತರ, ಗಂಗೆಯ ಹಠಾಪೋ, ಸ್ಟೇಟ್ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದೆಲ್ಲಾ ಕೇಳಿದರು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮತ್ತು ತಿಪಟೂರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದೂ ಹೇಳಿದರು. ಮೂರು ಲಕ್ಷ ರೂರರ್ ಪರಿಯಾಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, 17 ಸಾವಿರ ಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ತಾವೇ ನೋಡಿ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ್.—ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡೆ, ಆದರೆ, ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದು ಅರ್ಬನ್ ಪರಿಯಾಗಳದು. ತಾವು ರೂರರ್ ಪರಿಯಾದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರು ಅರ್ಬನ್ ಕ್ವೆಟ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್‌ಗೆ ಏನಾಗರೇಟ್ ಮಾಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ, ಅದು ಎಲ್ಲಿ ಹೋಯಿತು?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಕೆ. ನಾಯ್ಕರ್.—ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಏನೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಲ್ಲ; ಮತ್ತು ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳ ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಈಗಾಗಲೇ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳ ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಲಂ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್, ಆಕ್ಟಿವ್‌ನಸ್ ಪಾಸು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಆಕ್ಟಿವ್‌ನಸ್ ಪಾಸು ಮಾಡಿದ ನಂತರ, ನವೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಜ. ರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಸ್ಲಂ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಇವೆ ಅದನ್ನು ಸ್ಲಂ ಪರಿಯಾಗಳೆಂದು ನಿರ್ವಹಿಸಿ ದಿಕ್ಲೇರ್ ಮಾಡಿಸಿದ್ದೇವೆ. ದಿಕ್ಲೇರ್ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಸ್ಲಂ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂಥ ಅಬ್ಲೆಕ್ಟನ್‌ಗಳನ್ನು ಹೈರ್ ಮಾಡಲು ಡೆಸಿಗ್ನೇಟೆಡ್ ಅಥಾರಿಟಿ ಇರಬೇಕೆಂದು, ತೀರ್ಮಾನ ಅದನ್ನೂ ನೇಮಿಸಿದ್ದೇವೆ. ನಂತರ ಮುಂದಿನ ಮೂರನೇ ಸ್ಟೇಜ್ ಏನು ಎಂದರೆ, ಯಾವ ಯಾವುದೂ ಸ್ಲಂಗಳು ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ; ಯಾವ ಯಾವುದೂ ಸ್ಲಂಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನವಿಸ್ತರವಾದ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಸರ್ಕುಲರ್ ಇಷ್ಯೂ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಸರ್ಕುಲರ್‌ನ ಕೂಡ ಈಗ ನನ್ನ ಹಸ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಇದರ ನಂತರ, ಸ್ಲಂ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಾಗ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ಅರ್ಡರ್ ಕೊಟ್ಟು, ಅದನ್ನು ಸರಕಾರದ ವಶಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಅಲ್ಲಿನವರಿಗೆ ಕಾಂಪನೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟು ಮುಂದಿನ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಇದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಕಳೆದ ವರ್ಷ 75 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ರೀತಿ ಮೈಸೂರು, ಧಾರವಾಡ—ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ, ಮೂರು ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರುವ ಕಡೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿರುವುದರಿಂದ, ಆ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳೂ ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆದಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ನಾವು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ, ಅವರು ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಬೇಡ. ಕಾರ್ಯತಃ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಕೆ. ನಾಯ್ಕರ್.—ಈಗಾಗಲೇ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ನಾವು ಬರೆದಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ್.—ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವಂತೆ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲೂ ಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಕೆ. ನಾಯ್ಕರ್.—ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಸೆಕ್ಷನ್ 31ರ ಪ್ರಕಾರ ದಿಕ್ಲೇರ್‌ಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಮೂರು ಲಕ್ಷ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚು ಇದ್ದು ಕಡೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಂದ್ರದ ನೀತಿ ಇದೆ. ಅದನ್ನೇ ರಿಫಾರ್ಮ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಬರೆದಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ಬಂದಕೂಡಲೇ, ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಡೆಸಿಗ್ನೇಟೆಡ್ ಅಥಾರಿಟಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಿದ್ದೇವೆ; ಮತ್ತು ಈಗಾಗಲೇ ಮೂರು ಹಂತಗಳು ಮುಗಿದಿವೆ; ಉಳಿದಿರುವುದು ಇನ್ನು ಎರಡು ಹಂತ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ಸ್ವಂ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲರತಕ್ಕ ಜನ ಬಚಾವ್ ಆದರು.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಇಂದಿರಾಜಿಯವರು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇದ್ದಾರೆ : ಅಂದಹಾಗೆ ನಾಲ್ಕು ಹಂತಮುಗಿದಿದೆ ; ಇರುವುದು ಇನ್ನು ಒಂದು ಹಂತ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಕೆ. ನಾಯ್ಡರ್.—ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು, ಇಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾಗ ಒದಿದಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದಿಷ್ಟೂ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶದ ನಿರ್ಮಾಣವೆ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು. ಇನ್ನು ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಆಫೀಸ್ ಕೂಡ ಹಳೆಯದು, ಅದನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಶಾಸನೋಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಶಾಸನೋಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದರೆ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಸರಕಾರ ಒಂದು ಸೆಲೆಕ್ಷನ್ ಕಮಿಷಿಯನ್ನು ಕಾನನ್‌ಸಿಟಿಟಾಟ್ ಮಾಡಿದೆ. ಆ ಕಮಿಷಿಯವರು ಈಗಾಗಲೇ 3-4 ಸಿಟಿಂಗ್ ಮಾಡಿ ಕೆಲವೊಂದು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂದಕ್ಕೆ ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ವೆಂಕಟಗಯ್ಯನವರು ಮೈಸೂರು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯ ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಣಯ ಇನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಈಗಾಗಲೂ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ.....

6-00P.M.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಹೆಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ಪಾತಾವರಣ ಸರಿಹೋಗುವವರೆಗೂ ತಾವು ಮುಂದುವರಿ ಸುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ.ಕೆ. ನಾಯ್ಡರ್.—ಈಗ ಸೆಲೆಕ್ಷನ್ ಕಮಿಷಿಯವರು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಕೊನೆ ಹಂತದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ದಿನಾಂಕ 21-22 ರಂದು ಮೀಟಿಂಗ್ ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಫೈನಲ್ ಆದರೆ ಎರಡು ಮೂರು ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಸಹಕಾರ ಕೊಟ್ಟು ಪಾಸ್ ಮಾಡಿಸಿ, ಆದರ ಪ್ರಕಾರ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಶಾಸನೋಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಹೇಳಿದರು ತಾವು ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಬಂದರೆ ಸೊಳ್ಳೆ ಕಾಟದ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು, ಬಹುಶಃ ಅವರು ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಸೊಳ್ಳೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಸೊಳ್ಳೆಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ, ಆದುದರಿಂದ ಸೊಳ್ಳೆಗಳು ಇನ್ನು ಹೋಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ.ಕೆ. ನಾಯ್ಡರ್.—ತಾವು ಪ್ರೀತಿ ಕೇಳದೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತೀರಿ. ಹಾಗೆ ಎಲ್ಲ ಅಪ್ಪ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಈ ಸೊಳ್ಳೆಕಾಟದ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ನಾನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿ ಮೀಟಿಂಗ್ ಮಾಡಿ ಇದಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಮೆಡಿಸಿನ್‌ಗಾಗಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ, ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ವಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಲ ಸೊಳ್ಳೆಕಾಟಕ್ಕಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರು ತುಂಬಾ ಔಷಧಿ ಹಾಕುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ನೀರು ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ ಅಂತಹ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಮಿಗಳನ್ನು ನಾಶಮಾಡುವ ವರ್ಧಿ ಮೀನುಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಸೊಳ್ಳೆಗಳು ಸಾಯಬೇಕಾದರೆ ಆರು ವಾರಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ವಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಲ ಔಷಧಗಳನ್ನು ಸ್ಪ್ರೇ ಮಾಡಿದರೆ ಆರು ವಾರಗಳವರೆಗೆ ಜೀವಂತ ಇದ್ದು ಅನಂತರ ಅವು ಸಾಯುತ್ತವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಹೆಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ಸೊಳ್ಳೆಗಳು ಮೊಟ್ಟೆ ಒಡೆದು ಮರಿ ಹಾಕುತ್ತದೆ ಎಲ್ಲಾ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಮನುಷ್ಯನ ರಕ್ತವನ್ನು ಹೀರಿಹಾಕುತ್ತವೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ.ಕೆ. ನಾಯ್ಡು.—ತಮಗೆ ಕಚ್ಚುವುದು ದೊಡ್ಡವು, ಸಣ್ಣವು ಅಲ್ಲ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಸೊಳ್ಳೆಕಾಟದ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಹೆಚ್ಚಿನ ನಿಗಾ ವಹಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಯಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಂತರ ಚಿಕ್ಕ ರಾಯನಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣ ಪೂರ್ಣಿಮೆಗೆ ಜಾಗ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಮೇಲ್ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಈ ಸದನದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್‌ಗೆ ನಾವು ಎನ್‌ಕರೆಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ.ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ.—ಅವರು ಲಕ್ಷಾಧೀಶ್ವರರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ನಮಗೂ ಒಂದು ಕೊಡಲಿ.

ಶ್ರೀ ಡಿ.ಕೆ. ನಾಯ್ಡು.—ನಾವು ಹೋಗುವಾಗ ಬನ್ನಿ ನೋಡೋಣ. ಇನ್ನು ಬೇಗಲೂರಿನ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಕೊಳಾಯಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೃಷ್ಣ ಅವರು ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಶಾಮಣ್ಣನವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ಜನ ಬಡಜನತೆಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು. ಈಗ ಕಾವೇರಿ ನೀರು ಬಹಳ ಸಾಬ್ಯವಾಗಿ ನಿಗುತ್ತದೆ ಸಂತೋಷ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಈ ಕರಭಾರದಿಂದ ಬಡ ಜನತೆಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಈಗ ಎರಡು ದಿವಸ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟು ಇದೆ, ಯಾವ ಯಾವ ಜನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತ ಶಕ್ತಿ ಇದೆ ಆ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಇರುವಂತ ಕೊಳಾಯಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದೇ. ಬಡ ಜನತೆ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಆ ಕೊಳಾಯಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆ ಸುವುದಿಲ್ಲ. ಬಡ ಜನತೆ ಇದ್ದರೆ ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಬೇಕಾದರೂ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಬಡಜನತೆ ಇರತಕ್ಕ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡೋಣ. ಆದುದರಿಂದ ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಂತೆ ಆಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಎ.ಕೆ. ಕಾಲೋನಿ ಮತ್ತಿತರೆಗೆ ಒಂದು ವರ್ಷದಿಂದ ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ ಈವರೆಗೂ ಒಂದು ಟ್ಯಾಪ್ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ.ಕೆ. ನಾಯ್ಡು.—ಸ್ಲಮ್ ಏರಿಯಾಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡಿಸಿವೇ, ಅಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ತಾವು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ಇಲ್ಲದೇಹೋದರೆ ತಾವು ರಾಜಿನಾಮೆ ಕೊಡಿ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾನು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಕೃಷ್ಣ ಅವರು ರಾಜೀನಾಮೆ ವಿಷಯ ಎಷ್ಟು ಲಘುವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ.ಕೆ. ನಾಯ್ಡು.—ಮಾನ್ಯ ವೆಂಕಟರಾಯಪ್ಪನವರು ತಮ್ಮ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ ಕಾಲೇಜಿನ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದಂಥ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಕೊಡದು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಹುಕುಂ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು, ಅದೇ ರೀತಿ ಮಾನ್ಯ ನಂಜಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಕಾಲೇಜ್ ಎಜುಕೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರಿಗೆ ಕೊಡುವಂತೆ ಅಧಿಕಾರ ಇರಬೇಕು ಎಂದು. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಈಗ ಇರುವಂತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅಬ್ಲಿಗೇಟರಿ ಫಂಕ್ಷನ್ ಇಲ್ಲ. ಯಾವ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಅಬ್ಲಿಗೇಟರಿ ಇದ್ದಂಥ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇರುವ ಹಣದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವಾಗ ನಾನ್ ಅಬ್ಲಿಗೇಟರಿ ಫಂಕ್ಷನ್ ಏನು ಇದೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರ ಈ ಇದ್ದ ಅ್ಯಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ ನೀರಿನ ಪೂರೈಕೆ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಜನೆ ನಡೆದು ನಿಂತಿದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀಮತಿ ಸಾರ್ವಾಜನ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಫಿಷ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾಗಲೂ ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಫಿಷ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಆಗತಕ್ಕ ಎಂದು ಕಂಡುಬಂದರೂ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಹಣದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಣೆ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿದು ಇದರ ಉತ್ಪಾದನೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿದು ಆಕ್ಟಾಯಿ ರವಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಆ ಪ್ರಕಾರ ಆಕ್ಟಾಯಿ ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ರಿಟ್‌ವಿಟೆ ಫನ್ ಮಾಡಿ ಆಕ್ಟಾಯಿ ವಸೂಲಿ ಮಾಡಕೊಡದು ಎಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಹೈಕೋರ್ಟಿನವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಿದ್ದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗೆ ನಾವು ಕೊಡು

ವಂತೆ ಹಣದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಲ್ಲ. ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಹಣದ ಸುಧಾರಣೆ ಆಗದೆ ವಿನಿಮಯವು ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲ. ಅದರೂ ಕೂಡ ನಾವು ಈಗಾಗಲೇ ಮತ್ತೆ ಪುನಃ ಬೇರೆ ರೀತಿ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ಫಿಷ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅದರಂತೆ ಟೌನ್ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಆಥಾರಿಟಿ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಅಷ್ಟು ಕೆಲವು ಅಫೀಸರುಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನು ಕೂಡ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ನಂತರ ಮಲ ಹೊರುವ ಪದ್ಧತಿ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಮಲ ಹೊರುವ ಪದ್ಧತಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಅವರನ್ನು ರಿಟ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ವಾದವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನನಗೆ ತಿಳಿದಮಟ್ಟಿಗೆ ನಾನು ಬಂದ ಮೇಲೆ ಅದು ಆಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕೇಂದರೆ ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಬದವರ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಕಂಪ ಇದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಅಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ನನಗೆ ಇದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಅನುಮತಿಯ ಮಂಟ್ ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಡೈರೆಕ್ಷನ್ ಕೊಟ್ಟು ಬೇರೆ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಕೊಡಿ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಇನ್ ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅಂತಹವರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವು ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅದೇ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಮುನ್ಸೀಫರ್ ಆಫೀಸ್‌ಗಳಿಗೆ ಅದಷ್ಟು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಕೇಸ್‌ಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅದುದರಿಂದ ಈ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಅದಕ್ಕೆ ತೀವ್ರ ಗಮನಕೊಟ್ಟು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಮೇಲೆ ಸಿ.ಬಿ.ಟಿ.ಬಿ. ನವರು ಸ್ವೆಟುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚುವಾಗಿ ಬಡವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಾಮಣ್ಣನವರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೊಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಿನ ಚೇರ್ಮನ್ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಬಡವರಿಗೆ ಸ್ವೆಟ್ ಸಿಕ್ಕಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸ್ವೆಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಬಡವರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಕನ್ಸೇಪ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ರೂಲಿನಲ್ಲಿ ಅದೇ ರೀತಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ರೆವಿನ್ಯೂ ಸ್ವೆಟುಗಳನ್ನು ಸಿ.ಬಿ.ಟಿ.ಬಿ. ಯವರು ಹೆಚ್ಚುವಾಗಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಸ್ವೆಟ್‌ನವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಉಳಿದವನ್ನು ಬೇರೆಯವರಿಗೂ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥವರಿಗೆ ಯೋಗ್ಯ ಪರಿಹಾರ ಬೋರ್ಡ್‌ನವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಇನ್ನು ಮೈಸೂರು ಸಿ.ಬಿ.ಟಿ.ಬಿ. ನಲ್ಲಿ ಹಣ ದುರಪಯೋಗವಾಗಿವೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಹೌಸಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ ರ್ಯಾಕೆಟ್ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ.ಕೆ. ನಾಯ್ಕ.—ಹೌಸಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಯವರು ಪ್ರೈವೇಟ್ ಲೇ ಔಟ್ ಮಾಡಿ ಅಕ್ರಮವಾಗಿ ನಗರ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಕಾಣಿಸಿದೆ. ಪ್ರೈವೇಟ್ ಇಂಡಿಯಾಯಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಸೊಸೈಟಿಯವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಸೊಸೈಟಿ ರಿಪ್ರೆಸೆಂಟೇಷನ್ ಆಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಲೇ ಔಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಯಾರೋ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. And some X purchases and that X takes the money and gives it to the CITB and gets the lay-out done which is not correct. ಇದರ ಪ್ರಕಾರ ಖಡ್ಗ್ಸ್ ಮ್ಯಾನ್ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುವುದು.

ಶ್ರೀ ಡಿ.ಕೆ. ನಾಯ್ಕ.—ನನಗೆ ತಿಳಿದಮಟ್ಟಿಗೆ ಚೇರ್ಮನ್ ಒಬ್ಬರೇ ಇದನ್ನು ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಫೀಸರ್ಸ್ ಇರುತ್ತಾರೆ, ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಆಫ್ ಟೌನ್ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್‌ನವರೂ ಇರುತ್ತಾರೆ, ಇವರಿಂದ ಸ್ಕೂಟಿಯಾಗಿ ಬರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ಅಕ್ರಮಗಳ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದೇ ನನ್ನ ವಾದ. ಅಮೇಲೆ ಮೈಸೂರು ಸಿ.ಬಿ.ಟಿ.ಬಿ.ಯಲ್ಲಿ ಹಣದ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಬೋರ್ಡ್‌ನ್ನು ಸೂಪರ್‌ವೈಸ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಾಸೆಕ್ಯೂಷನ್ ಕೂಡ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ; ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ನಡೆ

ಯುತಾ ಇತೆ. ಅಭೀನಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕ್ಲಾಕ್ಸ್ ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಅವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಬೋರ್ಡನ್ನು ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕ್ಯಾಬಲೇ ಇದರಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ಏನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೆಂಕಟಲಿಂಗಯ್ಯ.—ಪೋರ್ಟರಿ ಕೇಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ.ಕೆ. ನಾಯ್ಡು.—ತಕ್ಷಣ ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ಗೆ ದೂರು ಹೋಗಿ. ಎಸ್.ಪಿ. ಯವರೇ ಸ್ವತಃ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಉದುಪಿ ಟಾನ್ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಬಗ್ಗೆ ಅಲ್ಲಿನ ಬಸ್ ಸ್ಟಾಂಡ್ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ್ದು ರೆಸಿಡೆನ್ಷಿಯಲ್ ಪರಿಯಾ ಆಗಿತ್ತು, ಅದು ಏನಾಯಿತು ?

ಶ್ರೀ ಡಿ.ಕೆ. ನಾಯ್ಡು.—ಅದು ಲೇಗಲ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಒಪಿನಿಯನ್‌ಗೆ ಹೋಗಿದೆ. ಬಂದನಂತರ ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆಮೇಲೆ ವೆಹಿಕಲ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಂತಿಗೆ ಮುನಿಸಿಪಾ ಲಿಟಿಗಳಿಗೆ ಸಲ್ಲಬೇಕು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಹಮೀದ್‌ಷಾ ಅವರು ಮತ್ತು ಶಾಮಣ್ಣನವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ವಿಚಾರ ಮಾಡುವಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆ. ಇದು ಪಾಲಿಸಿ ಮ್ಯಾಟರ್ ಇರುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಕಳೆದ ಸಾರಿ ಬಜೆಟ್ ಸೆಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಪೇರಿಂಗ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಈಗ ಆ ಕಮಿಟಿ ಕೆಲಸ ಏನಾಗಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ.ಕೆ. ನಾಯ್ಡು.—ಸಿರಿ ರೂಳಿಗೆ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಇದೆ, ಅದು ಬಂದ ನಂತರ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡೋಣ. ಯಾರು ಯಾರು ಇಂಡಿವಿಜುವಲ್ ಕೇಸ್‌ಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಆಮೇಲೆ ಮೀಟಿಂಗ್ ಇಲ್ಲದೆ ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ಚಾರಂಚ್ ಮಾಡಿ ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಶಾಮಣ್ಣನವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹ ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್

ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ, ಅದನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದ, ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಈಗ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಟೀಕೆ ಬಂದಂಥಾದ್ದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಕಟ್ ಮೋಷನ್ ನಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಅಂತಹ ಮಹತ್ವವಾದ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್‌ನ ಫೈನಾಲ್ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಂಡಿಸಿದ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಾಡಿ, ಇದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

MADAM SPEAKER.—I will put the Demand to the vote of the House. The motion is :

“That sums not exceeding the amounts in the list of Demands for Grants be granted to the Government to defray the charges which will come in course of Payment during the financial year ending 31st day of March 1976 in respect of Demands Numbers 3 and 29.

The motions was adopted and sums were graned

As ordered by the Chair the motion for Demands for Grants adopted by the House are reproduced below :

“That a sum not exceeding Rs. 3,65,87,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1976 in respect of Demand No. 3 ‘Administration of Justice’”

That a sum not exceeding Rs. 6,33,90,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1976 in respect of Demand No. 2 ‘Urban Development’.

MADAM SPEAKER.—The House now stands adjourned to meet again tomorrow at 11-00 A.M.

The House adjourned at Twenty Minuts past six of the Clock to meet again at Eleven of the Clock on Friday, the 21st March, 1975.
